

ישראלכרט בע"מ והחברות המאוחדות שלה
תמצית דוחות כספיים ביניים
ליום 30 בספטמבר 2021

תוכן העניינים

מס' סעיף	כותרת	עמוד
	מידע צופה פני עתיד	4
	דוח הדירקטוריון והנהלה	5
1.	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה	7
1.1.	תיאור תמציתי של הקבוצה ותחומי פעילות עיקריים	7
1.2.	השפעות התפשטות נגיף הקורונה	7
1.3.	מידע כספי תמציתי עיקרי	10
1.4.	הסיכונים העיקריים שהקבוצה חשופה להם	11
1.5.	יעדים ואסטרטגיה עסקית	11
1.6.	שיתופי פעולה אסטרטגיים והסכמים מהותיים	14
2.	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי	20
2.1.	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים	20
2.2.	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר	26
2.3.	התפתחויות של נכסים והתחייבויות, ההון, הלימות ההון ומינוף	31
2.4.	מגזרי פעילות	38
2.5.	פעילות חברות מוחזקות עיקריות	41
3.	סקירת הסיכונים	42
3.1.	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם	42
3.2.	סיכון אשראי	42
3.3.	סיכון שוק ונזילות	52
3.4.	סיכונים מובילים ומתפתחים	58
4.	מדיניות חשבונאית ואומדנים קריטיים בקרות ונהלים	63
4.1.	מדיניות חשבונאית ואומדנים קריטיים	63
4.2.	גילוי לגבי בקרות ונהלים	63
	הצהרות הנהלה	64
	תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים	67
	דוח ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח הרבעוני	138
1.	הדירקטוריון והנהלה	139
1.1.	שינויים בהנהלת ודירקטוריון החברה	139
1.2.	ועדות הדירקטוריון	139
1.3.	דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית	139
2.	הביקורת הפנימית	139
3.	פרטים נוספים	139
3.1.	הון אנושי	139
3.2.	ביטוח	141
4.	נספחים לדוח הרבעוני	142
	מילון מונחים	148

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוחות אלו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות (אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים), מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968 ("חוק ניירות ערך"). התוצאות בפועל עשויות להיות שונות, לרבות באופן מהותי, מהערכות ואומדנים שנכללו במסגרת מידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה: משינויים בשוק התשלומים והאשראי בישראל ו/או מחוץ לישראל, משינויים בתכנית העבודה של הקבוצה,¹ מהשפעות כלכליות גלובאליות ומשקיות, לרבות בגין אירועי מגיפת הקורונה, התמשכותם והשפעותיהם, הישירות והעקיפות, על מצב המשק, לקוחות החברה, תחומי הפעילות השונים בהם החברה פועלת, השינויים בהנחיות הגורמים המוסמכים בנוגע למגיפת הקורונה ובאשר להנחיות וצדדים שעשויים להינתן ולהינקט מעת לעת בקשר עם המגיפה האמורה,² מהתנהגות הצרכנים בעולם ובישראל, מקיומם או היעדרם של משאבים שונים בידי הקבוצה, מפעילותם של גורמים ושחקנים בשוקי התשלומים והאשראי בישראל ו/או מחוץ לישראל, מהחלטות גופים וארגונים בינלאומיים שונים אשר מולם מתנהלת הקבוצה או כאלו שהקבוצה מושפעת מהחלטותיהם, משינויים בהיקפי הפעילות ומספר מחזיקי הכרטיסים של הקבוצה, מפינתחם ויישומם של האמצעים הטכנולוגיים בחברה, מהתממשותם של כל או חלק מגורמי הסיכון המפורטים בפרק 3 "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 בספטמבר 2021 ("דוח הדירקטוריון לרבעון השלישי של שנת 2021" או "דוח דירקטוריון זה") ובדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 בספטמבר 2021 המצורף לדוח ("הדוח על הסיכונים לרבעון השלישי של שנת 2021"), ממצב המשק ושוקי ההון, משינויים מאקרו כלכליים ולרבות שינויים בשיעורי האינפלציה ושיעורי הריבית בישראל ו/או מחוץ לישראל, משינויים במצב הגיאופוליטי, מהפרדת החברה מבנק הפועלים בע"מ ("בנק הפועלים") והשלכותיה השונות, משינויים רגולטוריים בעלי השלכות אפשריות על הקבוצה, משינויים חשבונאיים ושינויים בכללי המיסוי; וכן משינויים בתחומים אחרים אשר עשויה להיות להם השפעה על פעילות הקבוצה והסביבה העסקית בה היא פועלת שאינם בשליטת החברה, ואשר עשויים להביא לאי התממשות (מלאה או חלקית) של ההערכות ו/או לשינויים בתכניות העסקיות של החברה ו/או להתממשותן באופן שונה, ואף מהותית, מכפי שנחזה (יחד: "גורמי אי וודאות"). מידע צופה פני עתיד עשוי להיות מאופיין במילים או בביטויים כגון: "בכוונת הקבוצה", "להערכת החברה", "הקבוצה שואפת", "החברה שוקלת", "אין ביכולתה של החברה להעריך", "על בסיס הערכות ראשוניות", "בשים לב לחוסר הוודאות", "עשוי/עלול", "צפוי", וביטויים דומים להם. מידע וביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, והם מבוססים על הערכות ואומדני ההנהלה למועד החתימה על תמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2021 ("תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021") או מועד סמוך לו (לפי העניין) ("מועד חתימת הדוח") לגבי אירועים עתידיים, המושפעים או עלולים להיות מושפעים, מגורמי אי וודאות, ואשר לא ניתן לצפותם (לרבות משכם ועוצמתם) ו/או את מלוא השפעתם, מראש. כמו-כן, חלק מהמידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המבוסס על דיווחים ופרסומים של גורמים חיצוניים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, בנק ישראל, רשויות מקומיות ובינלאומיות, גורמים הפעילים בשוק התשלומים (לרבות חברות כרטיסי אשראי וסולקים אחרים) וגורמים אחרים, אשר החברה נסמכת עליהם מבלי שיש בידיה יכולת לאמתם.

¹ "הקבוצה" או "קבוצת ישראלכרט" – ישראלכרט בע"מ ביחד עם החברות המוחזקות המהותיות שלה.

² ראה בהקשר זה סעיף 1.2 לדוח הדירקטוריון לרבעון השלישי של שנת 2021.

ישראלכרט בע"מ והחברות המאוחדות שלה
דוח הדירקטוריון וההנהלה
ליום 30 בספטמבר 2021

הסקירה המובאת בדוח דירקטוריון זה הינה מצומצמת בהיקפה ומתייחסת לאירועים ושינויים שחלו במצב ענייני הקבוצה בתקופת הדוח (ולפי העניין ובנושאים מסוימים - גם עד למועד חתימת הדוח) ויש לעיין בה ביחד עם הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון וההנהלה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020, אשר צורפו לדוח התקופתי של החברה לשנת 2020 כפי שאושר ביום 16 במרץ 2021 ("הדוחות הכספיים לשנת 2020") הכלול בדוח זה על דרך ההפניה. יובהר (אלא אם צויין אחרת), כי השינויים והחידושים המפורטים בדוח דירקטוריון זה ביחס לתקופת הדוח, הינם בנוסף לשינויים והחידושים המהותיים שאירעו בעסקי החברה במהלך תקופת הדוח ואשר תוארו בדוח התקופתי של החברה לשנת 2020.

רשימת טבלאות

עמוד	נושא
10	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן
17	פרטים אודות כלל מקורות המימון החיצוניים של הקבוצה
18	פרטים אודות מסגרות אשראי וניצולן למועדים הרלוונטיים
18	פרטים אודות ניצול ממוצע ומקסימלי של כלל מסגרות האשראי
22	שערי החליפין ומדד המחירים לצרכן
26	תמצית דוח רווח והפסד
27	התפתחות ההכנסות
28	התפתחות ההוצאות
29	התפתחויות מהותיות ברווח כולל אחר
30	נתוני פעילות של הקבוצה
31	התפתחות בסעיפים מאזניים
32	ניתוח של סעיף חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
33	היקף וחומרת החובות הבעייתיים
34	התפתחויות בהתחייבויות
35	הלימות הון
38	התפתחויות ההכנסות וההוצאות במגזר ההנפקה
39	התפתחויות ההכנסות וההוצאות במגזר הסליקה
40	התפתחויות ההכנסות וההוצאות במגזר המימון
41	פרטים אודות התרומה לרווח הנקי ויתרת ההשקעה ביחס לכל אחת מהחברות המוחזקות העיקריות של החברה
45	ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים
46	תנועה ביתרות חובות פגומים שנבחנו פרטנית
46	מדדי סיכון ואשראי
54	שווי הוגן מותאם של מכשירים פיננסיים של החברה וחברות מאוחדות שלה
55	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי הוגן נטו מותאם של החברה וחברות מאוחדות שלה
56	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית
62	דיון בגורמי סיכון

1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

1.1. תיאור תמציתי של הקבוצה ותחומי פעילות עיקריים

ישראלכרט בע"מ ("החברה" או "ישראלכרט") נוסדה בישראל בשנת 1975 והינה חברת כרטיסי אשראי, ו/או 'סולק' כמשמעות המונח על-פי הוראות ונוהלי הפיקוח על הבנקים, וביחד עם החברות המוחזקות המהותיות שלה פועלת בתחומי ההנפקה (ותפעול ההנפקה)³ והסליקה של כרטיסי חיוב מהמותגים "Mastercard", "ישראלכרט"⁴, "AmericanExpress" ו-"Visa" ("מותגי הקבוצה")⁵; וכן בתחום המימון, במסגרתו מציעה הקבוצה ללקוחותיה מוצרים ופתרונות מימון על-פי אופי פעילות הלקוח ומאפייניו תוך שימת לב לסיווגו (אשראי לאנשים פרטיים; אשראי מסחרי).

לפרטים אודות פעילויות הקבוצה בתחומי ההנפקה, הסליקה והמימון, ראה סעיף 2.4 לדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020, כפי שפרסמה החברה במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2020 ("דוח הדירקטוריון לשנת 2020"), וסעיף 2.4 לדוח דירקטוריון זה. לפרטים אודות מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים בתחומי פעילות הקבוצה והליכי רגולציה, ראה סעיף 2.1 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020 וביאור 2.ג.24 לדוחות הכספיים לשנת 2020, וכן סעיף 2.1 לדוח דירקטוריון זה וביאור 2.ג.9 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021.

יתר פעילויות הקבוצה, אשר כל אחת מהן אינה מסתכמת לכדי מגזר בר-דיווח, נכללות בביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021, תחת "אחר".

1.2. השפעות התפשטות מגיפת הקורונה

לפרטים אודות התפרצות מגפת הקורונה והשלכותיה על המשק הישראלי בכלל ועל פעילות ותוצאות הקבוצה בפרט במהלך שנת 2020, וכן אודות הפעולות השונות בהן נקטה החברה במטרה לצמצם את השפעת המשבר עליה ככל שניתן ולהבטיח המשך מתן שירות בערוצים השונים, ראה סעיף 1.2 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

ככלל, תשעת החודשים הראשונים של שנת 2021 וכן התקופה הנוספת שעד למועד חתימת הדוח אופיינו בהמשך התמודדות עם משבר מגיפת הקורונה. במהלך חודש מרץ 2021 נפתחו מחדש חלק ממקומות הבילוי, התחילה חזרה הדרגתית של עובדים לעבודה מלאה, וכן ענפי התיירות והתעופה החלו בהדרגה לחזור לפעילות. ביום 1 ביוני 2021 הוסרו (באופן זמני) כלל המגבלות במדינת ישראל (למעט חריגים) והמשק המשיך בתהליך התאוששות. יחד עם זאת, הרבעון השלישי לשנת 2021 החל עם עלייה בשיעורי התחלואה בשל התפשטות זן הדלתא של נגיף הקורונה בישראל ובמדינות נוספות בעולם אשר במסגרתו נקטה הממשלה בהטלת מגבלות וצעדי התגוננות שונים (אם כי צעדים כאמור לא הוחמרו לכדי הטלת סגר כללי כפי שבוצעו בגלי תחלואה קודמים). בחודש יולי 2021 התקבלה בממשלת ישראל החלטה לעודד את האוכלוסיה להתחסן במנת חיסון שלישית כנגד הנגיף, ולאור היענות רחבה באוכלוסיה, צעד זה הביא לירידה ניכרת במספר הנדבקים ובתחלואה הקשה, ובעקבות כך גם לצמצום נוסף במגבלות (לרבות במגבלות הכניסה והיציאה מהארץ).

³ "תפעול הנפקה" ו-"מתפעל הנפקה" (לפי העניין) - ביצוע הפעולות והשירותים הנלווים להנפקת כרטיסי חיוב (למעט ההנפקה עצמה של כרטיסי החיוב וקביעת העמלות והעלויות ללקוח הכרוכות בהנפקת כרטיסי החיוב והשימוש בו). בתחום ההנפקה, כחלק מיישומן של הוראותיו של החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), תשע"ז-2017 ("חוק שטרות"), הקבוצה מהווה 'מנפיקה' ו-'מתפעלת הנפקה' בקשר עם כרטיסים חוץ בנקאיים ו-'מנפיקה'/מנפיקה במשותף ו/או 'מתפעלת הנפקה' בקשר לכרטיסים בנקאיים. אלא אם צוין או משתמע אחרת מתוכן הדברים או הקשרם, תיאור פעילות ההנפקה בדוח זה הינה לרבות 'תפעול הנפקה'.

⁴ יצוין, כי ככלל, החל משנת 2019 החלה החברה לחדש כרטיסים "מקומיים" (כרטיסים שניתנים לשימוש בבתי העסק הסולקים בארץ בלבד) מהמותג הפרטי "ישראלכרט" שפג או שיפוג תוקפם לכרטיסים בינלאומיים ממותג "Mastercard" וכן, ככלל, לא להציע עוד ללקוחות חדשים כרטיסים "מקומיים" מהמותג הפרטי כאמור, וזאת כחלק מהיערכות החברה לכניסתו לתוקף של תקן EMV והכל באופן מדורג, בהתאם להשלמת היערכות נדרשת (ראה סעיפים 2.1.2 (ג) ו-סעיף 2.1.8 (ז) לדוח הדירקטוריון לשנת 2020 וביאור 2.ג.24 לדוחות הכספיים לשנת 2020). להשפעת המהלך על הקבוצה, ראה סעיף 2.1.8 (ז) לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

⁵ פעילות ההנפקה והסליקה של הקבוצה מתבצעת באמצעות החברה ופרימיום אקספרס בע"מ (לשעבר "פועלים אקספרס בע"מ") ("פרימיום אקספרס"), חברה בת בבעלות מלאה של החברה.

על-פי תחזית בנק ישראל מיום 7 באוקטובר 2021⁶, העריך בנק ישראל כי התוצר בישראל צפוי לצמוח בשיעור של 7% ו- 5.5% בשנים 2021 ו-2022, בהתאמה, תוך ירידה בשיעור האבטלה הרחב לשיעור ממוצע שנתי של כ- 10.4% בשנת 2021 ושל כ- 5.8% בשנת 2022. התחזית המקרו-כלכלית האמורה מגלמת את הערכת בנק ישראל כי המשק ממשיך בתהליך ההתאוששות מהמשבר וכי תהליך הסרת המגבלות בישראל ימשיך במקביל לדעיכה הדרגתית של המגפה בעולם בשנתיים הקרובות, זאת לצד התפרצויות של גלי תחלואה נוספים בארץ ובעולם, אשר ילוו בהגבלות "רכות" יחסית אשר פגיעתן בפעילות הכלכלית תהיה מוגבלת. יחד עם זאת, במסגרת התחזית האמורה (ונכון למועד פרסומה) ציין בנק ישראל כי: "קיימת עדיין רמת אי וודאות משמעותית, זאת לאור העלייה בתחלואה והצורך בהרחבת החיסון כחלק מההתמודדות על השלכות ההדבקה, והאפשרות להתפתחות גלי תחלואה חדשים אשר עלולים להשפיע על הכלכלה באופן משמעותי יותר מהגל הנוכחי".

בהתייחס לפעילות הקבוצה, במהלך תשעה החודשים הראשונים לשנת 2021, ניכרה ירידה בהיקפי המחיקות נטו ובהיקפי החובות הבעייתיים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד (מגמה שהחלה החל מהרבעון הרביעי של שנת 2020), אשר נבעה בעיקר משמירה על יתרות אשראי יציבות ללקוחות הקבוצה בתקופת משבר מגיפת הקורונה וכן משיפור פעילות הגבייה (כאשר יצוין, כי לאור מיעוט ימי עסקים בתקופת החגים, במהלך הרבעון השלישי לשנת 2021 ניכרת עלייה מתונה בהיקפי המחיקות נטו למול הרבעון השני לשנת 2021). לנוכח האמור לעיל ולצד ההתאוששות שחוה המשק מהמשבר והשיפור במצב התעסוקה (אשר נותנים את אותותיהם גם בפרמטרים של שיעור האבטלה במשק, השינוי בצריכה הפרטית ותחזית בנק ישראל, המפורטים לעיל ואשר משמשים אומדנים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי של הקבוצה), הקטינה הקבוצה ברבעונים השני והשלישי לשנת 2021 את שיעורי ההפרשה הקבוצתית בהשוואה לשנת 2020 וזאת על מנת לשקף את ההתפתחויות במשק והשפעתן על רמת הסיכון הגלומה, אך בד בבד בשים לב לחוסר הוודאות באשר לאופיה המתמשך והמשתנה של מגיפת הקורונה. לפרטים נוספים אודות הנחות הבסיס העיקריות ששימשו את החברה, ראה סעיף 3.2 להלן תחת הכותרת "ניתוח איכות האשראי".

להבטחת המשכיות עיסקית של הקבוצה כחלק מהתמודדות עם מגיפת הקורונה המשיכה הקבוצה בתקופת הדוח ולאחריה ביישום צעדים רלוונטיים בהתאם לתכניותיה (בהתאמות ככל שנודרשו) להתמודדות עם מצבי חירום בתרחישים שונים, שיעודם הבטחת המשך מתן שירות בערוצים השונים. החל מחודש מרץ 2021 החלה החברה להחזיר את עובדי החברה באופן הדרגתי למתכונת עבודה מלאה במשרדי החברה בהתאם להנחיות הממשלה ומשרד הבריאות. לפרטים אודות התאמות במצבת כוח האדם שנקטה החברה אגב התמודדות עם המגיפה והנחיות הרשויות, ראה סעיף 3.1 לדוח ממשל תאגידי לרבעון השלישי לשנת 2021 בהמשך לדוח זה.

לפרטים אודות סיכונים מובילים ומתפתחים (ובכללם סיכון הסייבר) הקשורים למגיפה והשלכותיה, ואודות הערכת הנהלת החברה את מידת החשיפה של החברה לסיכונים הכרוכים בפעילותה, לרבות עקב אירועי מגיפת הקורונה, ראה סעיף 3 לדוח דירקטוריון זה.

לפרטים אודות הוראות רגולטוריות שונות החלות על החברה ופעילותה ושעניינן מגיפת הקורונה, ראה ביאור 9.ג. לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021.

להלן פרטים אודות ההשפעות העיקריות של מגיפת הקורונה על מגזרי פעילות החברה במהלך תשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 ועד סמוך למועד חתימת הדוח:

מגזר ההנפקה ומגזר הסליקה

פתיחת המשק החל מחודש פברואר 2021 (עם מגבלות מסוימות אשר הוסרו ביום 1 ביוני 2021), הביא לגידול בפעילות במגזרי ההנפקה והסליקה המקומית לרמה הדומה לזו של טרום המשבר. בהתאם, מחזורי העסקאות בכרטיסי אשראי המונפקים על ידי החברה הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2021 בכ-135.9 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-117.5 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 15.7%.

ככלל, לאחר תקופת הדוח, ועד למועד חתימתו, ניכרת התאוששות בהיקפים משתנים במחזורי פעילות התשלומים בחלק מהענפים במשק, בהתאם להשפעתם של היקפי התחלואה והמגבלות שמטילה הממשלה (או הסרתן בכלל) על ענף הפעילות הרלוונטי. בהקשר זה יובהר, כי עלייה בשיעורי התחלואה כתוצאה מהתפשטות זנים חדשים של נגיף הקורונה בעלי כושר עמידות לחיסון, בישראל ובמדינות נוספות בעולם, וכן הטלה ו/או החמרה של מגבלות על המשק ועל האוכלוסייה והשפעתן על מצב התעסוקה במשק, עלולות להמשיך ליצור אי וודאות לגבי השלכותיה של המגיפה, משכה

⁶ על-פי הודעה לעיתונות של בנק ישראל מיום 7 באוקטובר 2021 שכותרתה: "התחזית המקרו-כלכלית של חטיבת המחקר, אוקטובר 2021".

ועוצמתה.

לפיכך, השפעות המשבר בנוגע להיקפי מחזורי הפעילות אינן ניתנות להערכה באופן מלא ומציבות בפני החברה אתגרים משמעותיים בקשר עם פעילותה בתחום זה. החברה פועלת לניטור ומעקב שוטף אחר ההתפתחויות במשק בקשר עם מגיפת הקורונה, במטרה לנקוט בפעולות הנדרשות לצמצום פגיעה במידה והשלכות משבר הקורונה ימשכו כאמור בתחום זה.

מגזר המימון

התפשטות נגיף ה-"קורונה", הירידה בהיקפי הפעילות הכלכלית במשק תוך הוצאתם של כמיליון מועסקים לחל"ת/חופשה החל ממחצית חודש מרץ 2020, ומגבלות של רשויות האכיפה שנמשכו לאורך שנת 2020 וכן בחודשים ינואר- פברואר 2021 והשפעתן על צמצום הפעילות העסקית במשק, כמתואר לעיל, השפיעו באופן מהותי על פעילות מגזר המימון של הקבוצה.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2021 הכירה החברה בהוצאות בגין הפסדי אשראי במגזר המימון בהיקף של כ-4 מיליון ש"ח (בהשוואה להוצאה של כ-150 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד). עיקר הירידה הינה בשל קיטון בהפרשה הקבוצתית (כאמור לעיל, בקשר לעדכון האומדנים המשמשים לחישוב ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי) ובהיקף המחיקות נטו, הנובע בעיקר משיפור בפעילות הגבייה ומירידה בהיקפי האשראי, שהושפע בין היתר מהשלכות מגיפת הקורונה. לפרטים אודות ניתוח תוצאות מגזר המימון ראה סעיף 2.4.5 לדוח דירקטוריון זה. לפרטים אודות היקף וחומרת החובות הבעייתיים ראה טבלה 13 להלן.

בהקשר זה יצוין, כי נכון ליום 30 בספטמבר 2021, לא קיימת יתרת חובות אשר בוצעה לגביהם דחיית תשלומים במסגרת הנחיות בנק ישראל כחלק מהתמודדות עם נגיף הקורונה ואשר לא סווגו כחובות בארגון מחדש של חוב בעייתי. לפרטים אודות יתרת חובות שבוצעה לגביהם דחיית תשלומים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה ואשר לא סווגו כחובות בארגון מחדש של חוב בעייתי ליום 30 בספטמבר 2020 וליום 31 בדצמבר 2020, ראה טבלה 23 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

לפרטים נוספים אודות איכות האשראי, סיכון האשראי, היקפי חובות בעייתיים ומדדי איכות אשראי עיקריים, ראה סעיף 3.2 לדוח דירקטוריון זה.

יובהר כי על רקע אי הוודאות הרבה, קיימת אפשרות שהפסדי אשראי יתפתחו באופן שונה מהערכות החברה, אך למועד חתימת הדוח אין ביכולתה של החברה להעריך מתי ובאיזו מידה, בין היתר כתלות בצעדים הננקטים על-ידי הממשלה ובנק ישראל בקשר עם המגיפה. המשך התפתחותה וחומרתה של המגיפה בעתיד והשפעותיה על החברה והכלכלה, באם ימשיכו להיות לאורך זמן וככל שיעמוד לרשות החברה מידע נוסף לגבי מצב הלווים וסיכויי הגבייה בלווים הבעייתיים, אומדני ההשפעה ושיעורי ההפרשה יעודכנו בהתאם.

הערכותיה של החברה האמורות לעיל בנוגע למגיפת הקורונה, השפעותיה ובכלל זאת על מגזרי ההנפקה, הסליקה והמימון, פעילות החברה ותוצאותיה, הינן מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, המבוסס על הערכותיה של הקבוצה נכון למועד חתימת הדוח והבנתה את הגורמים המשפיעים על שוק התשלומים והאשראי בו פועלת הקבוצה (לרבות בהתבסס על פרסומים של גופים רשמיים כגון בנק ישראל, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד האוצר, ובהסתמך על ניסיונה והיכרותה עם הענף תוך שילוב של כלי ניטור ובקרה), ובשים לב לחוסר הוודאות באשר למשכה של מגיפת הקורונה, עוצמתה והשפעותיה על המשק והתנהגות הצרכנים בעולם ובישראל, ובאשר להנחיות וצעדים שעשויים להינתן ולהינקט מעת לעת, לרבות כתוצאה מהתפרצויות נוספות של המגיפה. הערכות אלה עלולות שלא להתממש, כולן או חלקן או להתממש באופן שונה, לרבות מהותית, מהצפוי, בין היתר, כתוצאה מהנחות וניתוחים לא מיטביים, מהתפתחויות שלא ניתן להעריכן באופן מלא בקשר עם השלכות המגיפה, משכן, עוצמתן וחומרתן, אופן התאוששות חברות ותחומי פעילות, השפעתה של המגיפה על תחומי הפעילות של החברה ומצבם הפיננסי של לקוחות החברה, החלטות ארגונים בינלאומיים בקשר עם תנאי ההתקשרות עם חברות עימם הם קשורים, שינויים רגולטוריים וצעדי הממשלה, בנק ישראל ורשויות נוספות שיינקטו בשים לב למגיפה ולמצב הכלכלי ו/או כתוצאה מהתממשותם של כל או חלק מגורמי הסיכון החלים על החברה כמפורט בדוח זה.

התוצאות הכספיות, לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 מייצגות את התוצאות שלאחר הסרת המגבלות החל מחודש יוני 2021, בשונה מהתוצאות הכספיות בתקופות מקבילות אשתקד אשר הושפעו בעיקר מהתפשטות נגיף הקורונה, שגרמה בין היתר, להתכווצות חדה בפעילות הכלכלית העולמית, ירידה בפעילות בכרטיסי אשראי בתחומים שונים, הרעה במצב המשק ועליה בסיכון האשראי של לוויים.

טבלה 1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 – בניטרול השפעת תוכנית התייעלות והפחתת פרויקט טכנולוגי (1)	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2020	2021	2020	2021	
מדדי ביצוע עיקריים (ב-%)					
	7.5%	15.1%	10.3%	15.6%	שיעור תשואת הרווח הנקי להון הממוצע ⁽⁷⁾
	13.3%	15.3%	13.5%	15.3%	יחס הון עצמי רובד 1
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד (במיליוני ש"ח):					
	135	286	61	99	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות החברה
	1,606	1,348	419	485	הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי
	433	319	110	109	הכנסות ריבית, נטו
	247	17	57	12	הוצאות בגין הפסדי אשראי
	1,553 ⁽³⁾	1,251	395	437	הוצאות תפעול, מכירה ושיווק, הנהלה וכלליות ותשלומים לבנקים*
	372 ⁽³⁾	295	89	92	* מזה: שכר ונלוות ⁽⁴⁾

ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 30 בספטמבר		
	2020	2021	
במיליוני ש"ח			
23,917	23,533	20,613	סך כל הנכסים
22,798	22,324	15,589	יתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו*
4,070	4,146	3,986	* מזה אשראי לאנשים פרטיים באחריות החברה (ברוטו)
21,471	21,048	17,889	סך כל ההתחייבויות
2,446	2,485	2,724	סך ההון המיוחס לבעלי מניות החברה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2020	2021	
מדדי איכות אשראי עיקריים לאנשים פרטיים באחריות חברה ב-6% ⁽⁶⁾			
4.29	4.36	3.72	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
3.22 ⁽⁵⁾	3.77 ⁽⁵⁾	0.63	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ⁽⁷⁾
2.24	2.42	1.17	שיעור המחיקות נטו בגין פעילות חייבים בכרטיסי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ⁽⁷⁾

- (1) תוצאות הפעילות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 הושפעו מהותית מאירועים בעלי אופי חד פעמי והטיפול החשבונאי בהם, הכוללים תכנית התייעלות (פרישה מרצון של עובדי החברה) בסך של כ-45 מיליון ש"ח (כ-35 מיליון ש"ח לאחר השפעת המס) אשר נכללה בהוצאות השכר (בסעיפי הוצאות השכר השונים, בהוצאות תפעול, מכירה ושיווק והנהלה וכלליות) כמפורט בביאור 2.2 לדוחות הכספיים לשנת 2020, וכן מהוצאה חד פעמית, בגין הפסקת פרויקט טכנולוגי, מערכת לניהול לקוחות ואשראי, בסך של כ-69 מיליון ש"ח (כ-53 מיליון ש"ח לאחר השפעת המס) אשר נכללה בהוצאות התפעול, כמפורט בסעיף 1.6.4 [ב] ובביאור 16 א' לדוחות הכספיים לשנת 2020.
- (2) שיעור תשואת הרווח הנקי להון ממוצע מדווח (כולל אירועים חד פעמיים) הינו 3.8%.
- (3) רווח נקי מיוחס לבעלי מניות החברה מדווח (כולל אירועים חד פעמיים) הסתכם לכ-93 מיליון ש"ח, הוצאות תפעול ואחרות מדווחות (כולל אירועים חד פעמיים) הסתכמו לכ-1,667 מיליון ש"ח והוצאות שכר ונלוות מדווחות (כולל אירועים חד פעמיים) הסתכמו לכ-417 מיליון ש"ח.
- (4) כולל שכר, נלוות ועלות הטבה מוגדרת שאינה עלות שירות.
- (5) ההוצאות בגין הפסדי אשראי בחישוב זה כוללות את השפעת מגיפת הקורונה בחישוב שנתי.
- (6) ראה גם טבלה 22 להלן.
- (7) בחישוב שנתי.

⁷ המינוח 'כרטיסי אשראי'/'כרטיס' כפי שמופיעים בסעיף זה הינם בהתאם להוראות הדיווח לציבור כפי שפורסמים על-ידי הפיקוח על הבנקים והינו בהתחשב בכלל הכרטיסים שמנפיקה וסולקת הקבוצה.

1.4. הסיכונים העיקריים שהקבוצה חשופה להם

פעילותה של הקבוצה כרוכה בסיכונים אשר העיקריים שבהם: סיכון תפעולי, סיכון אשראי, סיכון נזילות, סיכונים אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות (סייבר), סיכון משפטי, סיכון רגולטורי, סיכון אסטרטגי ותחרות וסיכון ציות (כולל גם את הסיכון ההתנהגותי (Conduct-risk)). כמפורט בסעיף 1.2 לעיל, התפשטות מגיפת הקורונה הינו אירוע בעל השלכות מקרו כלכליות מהותיות המשפיע על הפוטנציאל להתממשות סיכונים שונים ובכללם סיכון אשראי. נכון למועד חתימת הדוח, עדיין קיימת אי וודאות בנוגע למשך האירוע והשלכותיו העתידיות על פעילות הקבוצה, המשק העולמי והמקומי ולקוחות הקבוצה. לפרטים אודות גורמי הסיכון האמורים וכן אודות גורמי סיכון נוספים להם חשופה הקבוצה, ראה פרק 3 "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון לשנת 2020 ובדוח הדירקטוריון לרבעון השלישי לשנת 2021, וכן ראה דוח על הסיכונים לרבעון השלישי לשנת 2021.

1.5. יעדים ואסטרטגיה עסקית

לפרטים אודות היעדים והאסטרטגיה העסקית של הקבוצה, ראה סעיף 1.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

א. **ביטוח** - בהמשך לאמור בסעיפים 1.5(2) ו-2.1.6 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020 וסעיפים ב.2 ו-ב.3 לביאור 1 לדוחות הכספיים לשנת 2020, בקשר לכניסתה של החברה (באמצעות חברת הבת ישראלכרט סוכנות לביטוח (2020) בע"מ ("הסוכנות")) לעולם הביטוח ורישיון הסולק הקבוע, ביום 3 במאי 2021 קיבלה החברה הודעה מאת הפיקוח על הבנקים, לפיה הוא אינו מתנגד לפעילות שיווק הביטוח שאושרה על ידי הממונה על שוק ההון. ביום 15 ביולי 2021 הודיעה רשות שוק ההון לסוכנות כי אין לה התנגדות לחתימת הסוכנות על הסכמי התקשרות עם מספר חברות ביטוח. בכך, ככלל, הושלמו התנאים לכניסתו לתוקף של הרישיון. בשלב ראשון הסוכנות תתמקד בשיווק ביטוח רכב ודירה (במודל תגמול עמלה אחידה ברמת מוצר), כאשר הרחבה למוצרי ביטוח נוספים כמפורט ברישיון הביטוח שקיבלה הסוכנות טעונה, בין היתר, דיווח לפיקוח על הבנקים קודם לתחילת הפעילות. להערכת החברה פעילות הביטוח צפויה להתחיל במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2021. לפרטים אודות סיום עתירה מנהלית שהוגשה על-ידי לשכת סוכני ביטוח בישראל כנגד הממונה על שוק ההון, הממונה על התחרות, החברה והסוכנות, ראה ביאור 18.ד.24 לדוחות הכספיים לשנת 2020. החברה סבורה כי פעילות הביטוח, שתהיה בנויה על תהליך דיגיטלי (self-service) מותאם לקוח, תוך שימוש במידע הקיים בחברה, תשיא ערך ללקוחותיה.

ב. **מוצרים לעסקים** - בהמשך לאמור בסעיף 1.5(4) וסעיף 2.4.5 ב.ב(1) לדוח הדירקטוריון לשנת 2020, בדבר שירותים לעסקים בתחום השיווק, הפרסום והנעת המכירות, תוך שימוש במידע שבידי החברה, החברה פיתחה ומגבשת מספר פתרונות אשר ניתנים לעסקים בתחום זה, הן באופן עצמאי והן באמצעות שיתופי פעולה עסקיים, כאשר חלק מפעילות זו מותגה כפעילות "TARGET".

ג. **פיתוח עסקי וחדשנות** - בהמשך לאמור בסעיף 1.5(5) לדוח הדירקטוריון לשנת 2020, הפעילות במסגרתה יבוצעו שיתופי פעולה, השקעות, מיזוגים ורכישות בעולמות תוכן משיקים, כגון רכישת החזקות בתחומים הסינרגטיים לתחומי פעילות הליבה ומנועי הצמיחה, הן בחברות מסורתיות והן במיזמי פינטק ואחרים, באופן שיגביר את החדשנות ו/או יאיץ את מנועי הצמיחה, יחזק את היתרונות היחסיים של הקבוצה בתחומי פעילותה או ייצר תוספת רווח לפעילות הקבוצה, מותגה כ- "ISRACARD-X". במסגרת זו החברה בוחנת ומבצעת מעת לעת שיתופי פעולה וכן ביצוע השקעות ומתן אשראי עסקי למיזמים בתחומים שונים, כגון: השקעה במיזם פינטק העוסק בתחומי תשלומי שכר דירה. במסגרת פעילות "ISRACARD-X", בין היתר, התקשרה החברה בהסכמים הבאים:

(1) **הסכם להקמת חברה בתחום האשראי הצרכני**

ביום 9 בספטמבר 2021, התקשרה החברה בהסכם עם צד שלישי ("השותף"), להקמת חברה משותפת ("חברת המיזם") אשר תעסוק במתן אשראי צרכני לרכישת שירותים ו/או מוצרים קמעונאיים (בסעיף זה: "ההסכם") לרבות בשיטת ה-"Buy Now Pay Later" (BNPL). פעילות חברת המיזם ושיתוף הפעולה בין הצדדים כפופים, בין היתר, לקבלת רישיון (כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו – 2016, על ידי חברת המיזם מרשות שוק ההון, ביטוח וחסכון ("הרישיון"), ולהתקיימותם של תנאים מתלים נוספים כנהוג בהסכמים מסוג זה.

בהתאם להסכם, החברה תחזיק בכ- 19.9% מהון המניות המונפק והנפרע של חברת המיזם, כאשר יתרת הון המניות תוחזק על ידי השותף. בכפוף להתקיימות תנאים מסוימים, תקום לחברה הזכות לממש אופציה לקבלת מניות נוספות של החברה, בפעם אחת או לשיעורין, בתמורה לערכן הנקוב של המניות המוקצות, עד לשיעור של כ- 49.9% מההון המונפק והנפרע של חברת המיזם.

החברה והשותף התחייבו להשקיע בחברת המיזם סכומים לצורך עמידתה בדרישות ההון העצמי הנדרש ממנה על פי הדין. בנוסף, החברה התחייבה להעמיד לחברת המיזם הלוואת בעלים לצורך מימון ההוצאות הישירות הנדרשות על ידי חברת המיזם בהתאם לתכנית העסקית של החברה. הלוואת הבעלים תועמד על ידי החברה לחברת המיזם בכפוף להתקיימותם של תנאים מסוימים, ביניהם, אישור האורגנים המוסמכים שלה והינה בסכום שאינו מהותי לחברה. כמו כן, לאחר קבלת הרישיון, החברה התחייבה להעמיד לחברת המיזם, בכפוף לתנאים מסוימים, ביניהם חתימה על הסכם מימון, מימון לשיעורין לצורך העמדת האשראי הצרכני, בהתאם לתוכנית העסקית של חברת המיזם, עד לסכום מצטבר של 300 מיליוני ש"ח (להלן: "המימון ההתחלתי"), והכל בהתאם לתנאי המימון שנקבעו בהסכם. בנוסף, לחברה תעמוד זכות ראשונים להעמיד מימון נוסף לחברת המיזם, מעבר למימון ההתחלתי, בהתאם לבחירתה.

יובהר, כי למועד חתימת הדוח אין וודאות כי פעילות המיזם המשותף תצא אל הפועל (לרבות היקפה) ו/או המועד בו תצא פעילות זו אל הפועל (ככל שתצא), והיא כפופה להתקיימות תנאים שונים כמפורט לעיל.

(2) הסכמי שותפות להשקעה בקרן Moneta Capital II L.P

ביום 8 בנובמבר 2021, התקשרה החברה בהסכמים ("הסכמי השותפות"), מכוחם תשקיע החברה, כשותף מוגבל, בקרן Moneta Capital II L.P שהינה שותפות מוגבלת זרה ("קרן מונטה" או "הקרן"). על פי הסכמי השותפות, קרן מונטה תפעל להשקיע בחברות טכנולוגיה בתחומי הפינטקס (fintech), בארץ ובחו"ל (בהתאם להסכמות הקבועות בהסכמים), כאשר הקמתה ותחילת פעילותה של הקרן כפופים להשלמת גיוס התחייבויות השקעה בקרן ממשקיעים בסכום מינימלי שנקבע בהסכמי השותפות ("יעד הגיוס"). החברה התחייבה להשקיע בקרן מונטה סכום שלא יפחת מ- 15 מיליון דולר ארה"ב (לרבות מנגנונים להתאמת התחייבות החברה) במועד בו יושג יעד הגיוס ("מועד הסגירה הראשונה"), כאשר לחברה הזכות, לפי שיקול דעתה הבלעדי, להגדיל את סכום ההתחייבות להשקעה עד לסכום כולל של 20 מיליון דולר ארה"ב ("התחייבות החברה") וזאת במהלך תקופה של כ- 12 חודשים לאחר מועד הסגירה הראשונה. יחד עם זאת, בהסכמי השותפות נקבע, כי שיעור התחייבות החברה מתוך סך ההתחייבויות להשקעה בקרן מונטה לא תעלה בשום שלב על שיעור של 19.9%. כמו כן, מתוקף מעמדה כשותף עוגן, החברה תהא זכאית, בין היתר, ל: (א) מידע אודות עסקאות הנבחנות על ידי הקרן; (ב) שיתוף פעולה לבחינת אפשרויות להשתתפות ישירה של החברה בהשקעות בחברות בהן משקיעה הקרן (co-investment); וכן- (ג) שיתוף פעולה של הקרן למתן גישה לחברה לחברות בהן משקיעה הקרן ויצירת שיתופי פעולה בתחומי העניין של החברה. יצוין, כי החברה אף ביצעה בחודש דצמבר 2020 השקעה בסכום שאינו מהותי לחברה, כשותפה מוגבלת, בקרן Moneta Seeds II L.P המנוהלת גם היא על ידי השותף המנהל של קרן מונטה, כאשר גם במסגרת זו מתקיים שיתוף פעולה בין החברה לבין מנהלי הקרן.

יובהר, כי למועד חתימת הדוח אין כל וודאות כי יעד הגיוס יושג וכי פעילות הקרן תצא אל הפועל (לרבות היקפה) ו/או המועד בו תצא פעילות זו אל הפועל (אם בכלל), והיא כפופה להתקיימות תנאים שונים כמפורט לעיל.

ד. פלטפורמות דיגיטליות – בהמשך לאמור בסיפא לסעיף 1.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020 -

1. השקת אפליקציית מובייל לתשלום בנייד בעסקים:

לפרטים אודות השקת ANYPAY ראה סעיף 1.5 לדוחות הכספיים לשנת 2020.

2. השקת שירות Apple Pay לתשלום בנייד בעסקים פיזיים ואינטרנטיים:

ביום 5 במאי 2021 הודיעה החברה על השקת שירות Apple Pay. השירות זמין ללקוחות הקבוצה שהינם בעלי מכשיר בעל מערכת הפעלה מסוג iOS של חברת Apple Distribution International Ltd. ("Apple"), בעלי טכנולוגיה התומכת בפלטפורמת התשלומים, בתנאים ולסוגי הכרטיסים כפי שהוסכם עם Apple וצדדים שלישיים. השירות מאפשר תשלום בנקודות מכירה התומכות באופן מלא בתקן EMV בעסקים באמצעות טכנולוגיית תשלומים מבוססי קרבה - Contactless EMV. כמו כן, השירות מאפשר ללקוחות תשלום בנקודות מכירה אינטרנטיות בארץ ובעולם המאפשרות את שירותי Apple Pay, ללא צורך בהקלדת פרטי כרטיס אשראי. נכון למועד חתימת הדוח ולמיטב ידיעת החברה, הושק השירות על-ידי גופים נוספים בשוק, ביניהם חברות כרטיסי אשראי ותאגידים בנקאיים.

3. ביום 10 בספטמבר 2021, התקשרו החברה ופרימיום אקספרס (בסעיף זה: "הקבוצה") עם חברת Google Ireland Limited ("Google"), בהסכם להטמעת פלטפורמת התשלומים "Google Pay" בקרב לקוחות הקבוצה, כהגדרתם להלן (בסעיף זה: "ההסכם" ו-"פלטפורמת התשלומים", בהתאמה). בהתאם להסכם, עם השקת פלטפורמת התשלומים, אשר למיטב ידיעת החברה, צפויה להתרחש במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2021 ("מועד ההשקה"), יוכלו לקוחות הקבוצה אשר הינם בעלי מכשיר בעל מערכת הפעלה Android בגרסה 5.0 ואילך, המחזיקים כרטיסי חיוב התומכים בכך ואשר ההסכם הוחל לגביהם (בסעיף זה: "לקוחות הקבוצה"), לבצע תשלום בנקודות מכירה התומכות באופן מלא בתקן EMV בעסקים, באמצעות טכנולוגיית תשלומים מבוססי קרבה - Contactless EMV. כמו כן, במסגרת ההסכם, התחייבה הקבוצה כי פלטפורמת התשלומים תהיה זמינה עבור כרטיסי החיוב של לקוחות הקבוצה ללא עלות (ביניהם כרטיסי המועדונים והכרטיסים הבנקאיים לגביהם הקבוצה התקשרה או תתקשר בהסכם), בעלי טכנולוגיה התומכת בפלטפורמת התשלומים, בתנאים שנקבעו בהסכם. ההסכם אינו מחייב את הקבוצה בתשלומים כלשהם ל-Google. ההסכם יהא בתוקף לתקופה ראשונית של שנה (1) ממועד ההשקה. התקופה הראשונית תוארך אוטומטית לתקופות עוקבות נוספות של שנה (1) אחת ("התקופה/ות הנוספת/ות"), אלא אם צד להסכם הודיע למשנהו לכל הפחות תשעים (90) ימים מראש על אי רצונו בהארכה לתקופה/ות נוספת/ות, כקבוע בהסכם. יצוין, כי בשלב זה טרם נחתמו כל ההסכמים הרלוונטיים מול צדדים שלישיים.

פרט לאמור לעיל, החברה מקיימת תהליך לגיבוש אסטרטגיה עסקית, אולם למועד חתימת הדוח, לא חלו עדכונים מהותיים בפעילות החברה ולא חל שינוי באסטרטגיה העסקית של החברה, לרבות התמקדותה בחמשת מנועי הצמיחה המפורטים בסעיף 1.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020, וביניהם אשראי צרכני. יצוין, כי בשים לב למגיפת הקורונה והשלכותיה (ובכלל זה אי הוודאות בקשר עם משכה ועוצמתה מעת לעת), הנהלת החברה עוקבת באופן שוטף אחר ההתפתחויות בתחומי פעילותה ובכלל זאת אודות הערכות שונות (ושינויים בהן) אודות מצב המשק, הכלכלה וענפי פעילות עיקריים הקשורים לפעילותה, ובהתאם להתפתחויות, לנסיבות ולהערכותיה לגביהן, כפי שיהיו מעת לעת, היא עשויה לקבל החלטות להתאמת ועדכון יעדיה, לרבות תכניות העבודה של הקבוצה.

הערכות החברה כאמור בסעיף זה לעיל אודות אופן ומתווי פעילותה, לרבות תחומים במיקוד וכיוצ"ב ושיתופי פעולה אפשריים, הינן בגדר מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, המבוסס על החלטות, הערכות ואומדני הנהלת הקבוצה למועד חתימת הדוח, לרבות בקשר עם שווקי הפעילות ולקוחותיה, צרכיהם, התנהגותם ומצבם הפיננסי. הערכות כאמור עלולות שלא להתממש ו/או להתממש באופן שונה ואף מהותית בפועל מכפי שהונח והוערך על-ידי החברה ובהתאם להביא לשינוי (ואף מהותי) במתווי הפעולה והאסטרטגיה של הקבוצה נכון למועד חתימת הדוח, וזאת בין היתר לאור שינוי בהנחות והערכות אל מול התפתחות מצב השווקים בפועל, שינויים רגולטוריים ואחרים בתחומי פעילותה של הקבוצה, השפעות כלכליות גלובאליות ומשקיות, לרבות בגין אירועי מגיפת הקורונה, התמשכותם והשפעותיהם, הישירות והעקיפות, על מצב המשק, לקוחות החברה ותחומי הפעילות השונים בהם החברה פועלת, וכן כתוצאה מהתמשכות גורמי הסיכון החלים על פעילות הקבוצה (כולם או חלקם) כמתואר בדוח זה.

1.6.1 התקשרויות עם ארגונים בינלאומיים

פעילות ההנפקה והסליקה של הקבוצה במותגים "Mastercard", "Visa" ו-"American Express", מבוצעת מכוח התקשרויות הקבוצה עם ארגוני המותגים הבינלאומיים האמורים ("הארגונים הבינלאומיים"). לפרטים אודות ההתקשרויות האמורות, ראה סעיף 1.6.1 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

להלן פרטים אודות שינויים והתפתחויות עיקריים בהתקשרויות מול הארגונים הבינלאומיים עד למועד חתימת הדוח:

א. בהמשך לאמור בסעיף 1.6.1 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020 בקשר עם גיבוש תכנית מוסכמת בין החברה והארגונים הבינלאומיים לקידום ויישום הוראות תקן PCI, העוסק באבטחת מידע הקשור בכרטיסי אשראי ("תכנית PCI"), הודיעה החברה במסגרת עדכונה השוטפים לארגונים הבינלאומיים, כי לאור מגיפת הקורונה ותכנון עתידי של החברה למעבר משרדים כמפורט בביאור 16.ב לדוחות הכספיים לשנת 2020, יתכן שיחול עיכוב במועד יישום תכנית PCI כאמור. בחודש ספטמבר 2021 קיבלה החברה ויתור (WAIVER) מארגון VISA בקשר ליישום תכנית PCI וזאת עד ליום 31 בדצמבר 2023. החברה מקיימת שיח מול הארגונים הבינלאומיים האחרים בעניין.

ב. בהמשך לאמור בסעיף 1.6.1(ג) לדוח הדירקטוריון לשנת 2020, בקשר עם פעילות הקבוצה בתחום ההנפקה והסליקה של כרטיסי מותג "Visa" בישראל, למועד חתימת הדוח, כלל הפעילות כאמור מתבצעת תחת BINs בבעלות החברה.

1.6.2 ערוצי הנפקה והפצה

למועד חתימת הדוח לקבוצה שני ערוצי הנפקה והפצה עיקריים של כרטיסים ממותגי הקבוצה: (א) ערוץ הנפקה והפצה בנקאי ("הערוץ הבנקאי") ('בנקים בהסדר'); ו-(ב) ערוץ הנפקה והפצה באמצעות מועדוני לקוחות ("ערוץ המועדונים"). לפרטים אודות התקשרויות הקבוצה עם בנקים ועם מועדוני לקוחות (בכל אחד מערוצי ההפצה האמורים), ראה סעיף 1.6.2 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

יצוין, כי הקבוצה מקיימת מעת לעת מגעים עם מי משותפיה בערוצי ההפצה (הבנקאיים ו/או מועדוני הלקוחות) לעריכת התקשרויות חדשות ו/או לעדכונים בהתקשרויות קיימות, לרבות (ולפי העניין) להוספת שירותים, מוצרים ו/או לעדכון תנאי התקשרות קיימים, וביניהם בנוגע להעברת כספים בין אנשים פרטיים (P2P) באמצעות פתרונות התשלום Moneysend (לגבי כרטיסי המותג MC) ו- Visa Direct (לגבי כרטיסי המותג Visa) וההתחשבות עם ערוצי ההנפקה וההפצה בקשר לכך, במישרין ובעקיפין.

להלן פרטים אודות שינויים והתפתחויות עיקריים בהתקשרויות מול שותפי הקבוצה בערוצי ההפצה עד למועד החתימה על הדוח:

1.6.2.1 הערוץ הבנקאי

לפרטים אודות הערוץ הבנקאי, ראה סעיף 1.6.2 א. לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

בהמשך לאמור בסעיף 1.6.2 (א)[ב] לדוח הדירקטוריון לשנת 2020, בחודש אוגוסט 2021 הודיע בנק הפועלים לחברה כי בכוונתו להשיק תוכנית הטבות שתוצע ללקוחותיו במקום תוכנית הטבות המתופעלת כיום על ידי החברה (בשלב זה למעט מסלול התעופה), וזאת במהלך הרבעון הרביעי לשנת 2021 או במהלך הרבעון הראשון לשנת 2022. למיטב ידיעת החברה, התוכנית הושקה בפועל במהלך חודש אוקטובר 2021. שינוי זה ישפיע על אופי ההתחשבות בין הצדדים, אולם להערכתה הראשונית של החברה השפעת המהלך האמור אינה צפויה להיות מהותית לקבוצה.⁸

⁸ הערכתה של החברה כאמור הינה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, המבוסס, בין היתר, על הוראות ההסכם עם בנק הפועלים והיקף הפעילות הקיימת בתכנית הטבות, המתופעלת כיום על-ידי הקבוצה עבור בנק הפועלים. הערכה זו עלולה שלא להתממש, או להתממש באופן שונה, לרבות מהותית מהצפוי, בין היתר, כתוצאה מהנחות שיתממשו באופן שונה מהערכות החברה, מהתפתחויות שלא ניתן להעריך באופן מלא ו/או מהתממשותם של כל או חלק מגורמי הסיכון החלים על החברה.

1.6.2.2 ערוץ המועדונים

בהמשך לאמור בסעיף 1.6.2 ב. לדוח הדירקטוריון לשנת 2020, לפרימיום אקספרס הסכם עם מועדון Fly Card אשר חודש למשך שבע (7) שנים מחודש ספטמבר 2019. לפרימיום נוספים ראה ביאור 24. יא לדוחות הכספיים לשנת 2020. עם סיום הסגר השלישי בחודש פברואר 2021, המשך נפתח בהדרגה, ונמל התעופה בן גוריון נפתח החל מחודש מרץ 2021 בצורה מצומצמת ותחת מגבלות שונות הנקבעות מעת לעת על ידי ממשלת ישראל.

החל מהדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2019 של חברת נתיבי אויר לישראל בע"מ ("אל-על") ועד לדוח של הרבעון השני לשנת 2021, אשר פורסם ביום 18 באוגוסט 2021, דוח רואי החשבון המבקרים של אל-על כולל הערת עסק חי לאור קיומם של ספקות משמעותיים בדבר המשך קיומה של אל-על כעסק חי.

על פי דיווחיה של אל-על, בהמשך להשלמת גיוס הון באמצעות הנפקת כתבי אופציה בסך של כ- 84 מיליון דולר וכן, קבלת מימון מהמדינה בסך של 210 מיליון דולר בגין הכנסות מראש הטסת מערך האבטחה למשך 20 שנה מהמדינה, לצד פעולות התייעלות נוספות בהן נקטה אל-על, עדכנה אל-על בתקופת הדוח כי היא מנהלת שיח עם משרד האוצר בדבר התנאים והתחייבויותיה של אל-על בקבלת הסיוע ובכלל זאת: התחייבות להקטנת פירעונות בגין החוב הפיננסי של אל-על; התחייבות למכירות מטוסים וכן; התחייבות למכירת חלק משמעותי ממועדון הנוסע המתמיד. ביום 21 בנובמבר 2021 דיווחה אל-על, בין היתר, כי הגיעה להסכמות עם משרד האוצר ועם בעלת השליטה באל-על למתן סיוע נוסף, בכפוף לקבלת אישור המדינה ואישורים נוספים, אשר אל-על ציינה כי אין ודאות כי יתקבלו.

החברה בחנה את תוצאות פעילות המועדון עד למועד חתימת הדוח וכן את הערכתה לגבי תוצאות פעילות המועדון עד לתום תקופת ההסכם לעיל עם מועדון Fly Card, בין היתר לאור דיווחיה השונים של אל-על לציבור, ובהתאם להערכה שביצעה הגיעה החברה למסקנה כי בשלב זה לא נדרשת הפחתת יתרת המענקים ששולמו לאל-על בעת הארכת ההסכם. החברה תמשיך לבחון מעת לעת את הערכותיה, אשר יתכן שישתנו בעתיד בהתאם להתפתחויות.

1.6.3 ספקי שירות עיקריים

הקבוצה נוהגת להתקשר מעת לעת ולפי הצורך בהתקשרויות עם ספקים לקבלת שירותים בתחומים שונים לרבות, שירותים טכנולוגיים ושירותים להפעלת מוקדי שירות ומכירה. לפרימיום אודות ספקי השירות העיקריים של הקבוצה, ראה סעיף 1.6.3 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

שב"א - בהמשך לאמור בסעיף 1.6.3(א) לדוח הדירקטוריון לשנת 2020:

(א) בחודש מאי 2021, הגיעו החברה ושב"א להבנות לענין מחלוקת שהתגלעה בין הצדדים בקשר לתשלום עמלות בגין מסופים מחוברים שאינם מבצעים עסקאות ובגין "פינפדים" (פינפד הינו קורא כרטיסים חכם, שמחובר למסוף המחובר למערכת שב"א). במסגרת הבנות אלה, בין היתר, החברה נשאה בתשלומן של עמלות אלה. סכום שתי העמלות האמורות אינו מהותי לחברה.

(ב) בנוגע לעמותה שהוקמה בקשר לפרוטוקול התקשורת המשמש לביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב (בסעיף זה – "העמותה") - בחודש מאי 2021 הודיעה מחלקת מערכות תשלומים וסליקה בבנק ישראל לעמותה כי בחנה את פרוטוקול EMV המנוהל על ידי העמותה, ומצאה כי יש מקום להכריז על הפרוטוקול כמערכת תשלומים מבוקרת כהגדרתה בחוק מערכות תשלומים, תשס"ח – 2008. העמותה העבירה את טענותיה בקשר להכרזה כאמור. בהודעה האמורה של מחלקת מערכות תשלומים וסליקה הובהר, כי ככל שנגיד בנק ישראל יחליט להכריז בפועל על הפרוטוקול, הרי שהפיקוח שיוטל בהתאם להכרזה כאמור יהיה על הפרוטוקול כמערכת תשלומים מבוקרת ועל מפעיל מערכת זו, כאשר בנוגע למשתתפי המערכת, ובכללם החברה ופרימיום אקספרס, הפיקוח יחול ביחס לפעילותם או השתתפותם בהסכם (במערכת) בלבד.

לפרטים בדבר הפרויקטים העיקריים של החברה בתחומי המערכות הטכנולוגיות, ראה סעיף 1.6.4 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020. יצוין, כי לאור אירועי והשלכות מגיפת הקורונה וכתלות בין היתר בהשפעות עתידיות, לרבות ככל שתחול החרפה חוזרת במגיפה, ייתכן כי יחולו עיכובים באיזה מבין הפרויקטים הטכנולוגיים העיקריים של החברה, אולם נכון למועד חתימת הדוח לא ידוע על עיכובים מהותיים כאמור.

בנוסף לאמור לעיל, להלן פרויקטים עיקריים נוספים של החברה בתחומי המערכות הטכנולוגיות:

(א) סוכנות הביטוח - בניית תהליך מכירה דיגיטלי המותאם אישית ללקוח בקשר לפעילות סוכנות הביטוח כאמור בסעיף 1.5 א. לעיל, הקמת מנגנון ליזמים מול חברות הביטוח עימם קשורה הסוכנות בהסכמים, הקמת מערך שירות ללקוחות סוכנות הביטוח.

(ב) פעילות "TARGET" - בניית תהליך דיגיטלי לעסקים בקשר לפעילות "TARGET" כנזכר בסעיף 1.5 ב. לעיל, לרבות הרחבת מוצר קיים לעסקים לבניית קמפיינים שיווקים ממוקדי לקוח וזאת על ידי בניית תהליך מכירה אינטרנטי מלא ופרסום התוכן השיווקי בערוצים שונים, ובניית מערך תמיכה ותפעול עבור בתי עסק המשתמשים במוצר. השלב הראשון של הפיתוח צפוי להסתיים במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2021.

⁹ הערכות החברה להלן הינן מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, המבוסס על הערכותיה נכון למועד חתימת הדוח של הנהלת הקבוצה והבנתה את המצב בשוק התשלומים והאשראי בישראל ובעולם ועל הערכותיה בדבר הפרויקטים הטכנולוגיים בעתיד הקרוב, אל מול המשאבים הכרוכים ביישומם. הערכות אלה עלולות שלא להתממש, כולן או חלקן, או להתממש באופן שונה, לרבות מהותית, מהצפוי, וזאת בין היתר כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשוק התשלומים והאשראי כאמור, מקיומם או היעדרם של משאבים שונים לביצוע, מהתנהגות של גורמים ושחקנים בשוקי התשלומים והאשראי, מהתפתחויות שלא ניתן להעריך באופן מלא בקשר עם מגיפת הקורונה, משכה ועוצמתה והשלכותיה על הקבוצה, לקוחותיה וספקיה ו/או מהתממשותם של כל או חלק מגורמי הסיכון החלים על החברה.

1.6.5 התפתחויות במקורות המימון

למועד חתימת הדוח, הקבוצה מממנת את פעילותה באמצעות: הון עצמי; מסגרות אשראי מובטחות מגופים פיננסיים (בעיקר בנקים) ומסגרות אשראי שאינן מובטחות ממספר בנקים; הלוואות לזמן קצר והלוואות מסוג On-Call מבנקים שונים בישראל; אגרות חוב סחירות והלוואות לזמן ארוך מגופים מוסדיים ומבנקים. לפרטים אודות מקורות המימון של הקבוצה, ראה סעיף 1.6.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

טבלה 2: פרטים אודות כלל מקורות המימון החיצוניים של הקבוצה

מאפיינים כלליים	היקף ההתחייבויות במאזן לימים*			זהות החייב	סוג האשראי	זהות הנושה
	31 בדצמבר 2020	30 בספטמבר 2021	בסמוך למועד חתימת הדוח 11 בנובמבר 2021			
	(במיליוני ש"ח)					
(i) הלוואה בסך 150 מיליון ש"ח לפירעון בתשלום אחד בחודש יולי 2023. בחודש יולי 2021 בוצע פירעון מוקדם של הלוואה ללא עמלת פירעון מוקדם.	401 ⁽ⁱ⁾	209 ⁽ⁱⁱ⁾	210 ⁽ⁱⁱⁱ⁾	ישראלכרט	טווח ארוך	המערכת הבנקאית
(ii) הלוואה בסך 250 מיליון ש"ח מבנק הפועלים לפירעון ב-6 תשלומים חצי שנתיים.						
לניצול מסגרות אשראי מובטחות לטווח קצר ו/או On Call	3,383	32	81	ישראלכרט וחברות מאוחדות	טווח קצר**	
מסגרות אשראי שאינן מובטחות מבנקים שונים, לניצול לטווח קצר ו/או On Call	-	-	-	ישראלכרט וחברות מאוחדות		
הלוואה מגוף פיננסי לפירעון בתשלומים.	512	335	336	ישראלכרט	טווח ארוך	המערכת החוץ בנקאית
מסגרת אשראי מובטחת לניצול לטווח קצר מגוף פיננסי.	-	-	-	ישראלכרט	טווח קצר	
	840	722	724	ישראלכרט	טווח ארוך	אגרות חוב סחירות ¹⁰
	5,136	1,298	1,351	-	-	סך הכל

* כולל ריבית לשלם.

** כמפורט בסעיף 1.6.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020, פרופיל הנוזילות של הקבוצה מושפע ממועד הזיכוי לבתי העסק מחד גיסא ומועדי החיוב של מחזיקי הכרטיס והזיכוי מהבנקים בגין מחזיקי הכרטיס הבנקאי מאידך גיסא, אשר יוצרים פערי תזרים משתנים במהלך החודש, הבאים לידי ביטוי בניצול משתנה של אשראי לטווח קצר, בעיקר מסוג On Call. בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין מספר 470 של הפיקוח על הבנקים, הקבוצה, בכובעה כמתפעל הנפקה, מזוכה על-ידי הבנקים בגין עסקאות שנקלטו במערכות הקבוצה, תוך יומיים מקליטת כל עסקה (או בתחילתו של כל חודש בגין התשלום התורן בעסקאות בתשלומים). בכובעה כסולק, הקבוצה משלמת לבתי העסק, לרוב ב-2 וב-8 לכל חודש. לפרטים בדבר מועד העברת כספים בין סולק לבית עסק לפי חוק שירותי תשלום, התשע"ט – 2019, (להלן: "חוק שירותי תשלום") ראה סעיף 1.6.5 (ב) לדוח הדירקטוריון לשנת 2020. יצוין, כי ביום 1 ביולי 2021 נכנסה לתוקפה הוראת הממונה על התחרות בדבר זיכוי יומי בין מנפיק לסולק. לפרטים ראה סעיף 1.6.5 (ג) לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

¹⁰ לפרטים אודות אגרות החוב (סדרה א') של החברה, תנאיהן והתחייבויות החברה העיקריות במסגרתן, ראה ביאור 20 לדוחות הכספים לשנת 2020. יצוין, כי ביום 31 במאי 2021 פרעה החברה את התשלום השלישי בגין קרן אגרות החוב (סדרה א') בסך של כ-120 מיליון ש"ח ערך נקוב. במהלך תקופת הדוח ולמועד חתימת הדוח, עומדת החברה בהתחייבויותיה בהתאם לאגרות החוב (סדרה א').

טבלה 3: פרטים אודות מסגרות אשראי וניצולן למועדים הרלוונטיים

להלן פרטים, בתמצית, אודות מסגרות האשראי האמורות וניצולן למועדים הרלוונטיים:

תקופה	בסמוך למועד חתימת הדוח 11 בנובמבר 2021	30 בספטמבר 2021	31 בדצמבר 2020
במיליוני ש"ח			
סך מסגרות אשראי מובטחות	7,068	7,573	7,676
סך מסגרות אשראי שאינן מובטחות	1,700	1,200	1,220
סה"כ מסגרות אשראי (מובטחות ושאין מובטחות)	8,768	8,773	8,896
סך ניצול אשראי כספי מתוך המסגרות המובטחות	81	32	3,383
סך ניצול אשראי כספי מתוך המסגרות שאינן מובטחות	-	-	-
סה"כ ניצול אשראי כספי ממסגרות (מובטחות ושאין מובטחות)	81	32	3,383

טבלה 4: פרטים אודות ניצול ממוצע ומקסימלי של כלל מסגרות האשראי

להלן פרטים, בתמצית, אודות הניצול הממוצע והניצול המקסימלי של כלל מסגרות האשראי האמורות בתקופת הדוח ועד סמוך למועד חתימתו:

תקופה	ניצול ממוצע בתקופה	ניצול מקסימלי בתקופה
במיליוני ש"ח		
רבעון ראשון לשנת 2021	1,842	3,440
רבעון שני לשנת 2021	1,871	3,944
רבעון שלישי לשנת 2021	194	4,133
חודש אוקטובר 2021	249	2,193

* השינוי בניצול הממוצע מושפעת משילוב בין הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 470, הוראת הממונה על התחרות בדבר זיכוי יומי בין מנפיק לסולק והוראת חוק שירותי תשלום. לפרטים ראה סעיף נזילות להלן.

התפתחויות במקורות המימון בתקופת הדוח ועד למועד חתימתו:

בהמשך לאמור בסעיף 1.6.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020, ביום 15 ביולי 2021 חתמה החברה על הארכת מסגרות אשראי לזמן קצר הניתנות לניצול עם תאגיד בנקאי, בסכום מקסימאלי של 1,100 מיליון ש"ח. מסגרת האשראי הוארכה לתקופה של שנה נוספת, ותנאי המסגרת אינם שונים מהותית מהתנאים המפורטים בסעיף 1.6.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

נזילות

למועד חתימת הדוח, מקורות המימון החיצוניים כאמור הינם בהיקפים משמעותיים והם נדרשים לקבוצה לצורך תמיכה בפעילותה השוטפת, בגידול בפעילותה ובמימוש האסטרטגיה העסקית שלה וכן לצורך עמידה בתרחישי קיצון (בדגש על עיתות משבר). בהקשר זה, לפרטים אודות סיכון הנזילות של הקבוצה וניהולו וכן הערכת השפעת גורם הסיכון כאמור על פעילותה של הקבוצה, ראה סעיף 3.3 וטבלה מספר 27 – "דיון בגורמי הסיכון" לדוח הדירקטוריון לרבעון השלישי לשנת 2021. זמינות מקורות אלו עלולה להיות מושפעת מהותית, בין היתר, ממגבלת "לווה בודד" ו-"קבוצת לוויים". לפרטים בדבר מגבלות "לווה בודד" ו-"קבוצת לוויים" והסיכון הכרוך בהן לקבוצה, ראה סעיף 3.2 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

הוראות נוהל בנקאי תקין מספר 470 של הפיקוח על הבנקים (כמפורט בסעיף 1.6.5(א)) לדוח הדירקטוריון לשנת 2020, בשילוב עם הוראת חוק שירותי תשלום (ככל שבתי עסק יבחרו לקבל זיכוי מהקבוצה באופן מיידי בהתאם לחוק האמור) (כמפורט בסעיף 1.6.5(ב)) לדוח הדירקטוריון לשנת 2020) והחלטת הממונה על התחרות בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל ביחס להסכם התפעולי המסדיר את הפעלת המשק המשותף בין חברות האשראי אשר נכנסה לתוקף ב-1 ביולי 2021 (כמפורט בסעיפים 1.6.5(ג) ו-2.4.3[א]) לדוח הדירקטוריון לשנת 2020) (קרי, ההוראה בדבר זיכוי יומי בין מנפיק לסולק), מובילות לכך שהקבוצה מזוכה על-ידי הבנקים בגין עסקאות שנקלטו במערכות החברה, יומיים ממועד הקליטה במקרה של עסקאות בתשלום בודד ובתחילתו של כל חודש (בדרך כלל ב-2 לחודש בגין קליטות עד סוף החודש) במקרה של עסקאות בתשלומים. כתוצאה מכך, נכון למועד הדוח, קיימת ירידה בניצול הממוצע של מסגרות האשראי של הקבוצה, ביחס לתקופות קודמות.

תוצאת ההשפעה של ההוראות כאמור תלויה במספר גורמים לרבות קצב ההצטרפות של בתי העסק לזיכוי היומי (ככל שיותר בתי עסק יצטרפו לזיכוי היומי כאמור, כך עשויה להיווצר ירידה ביתרות הנזילות). בשלב זה אין ביכולתה של החברה לאמוד בוודאות את היקף ההשפעות העתידיות האמורות, וזאת, בין היתר, לאור שמאפייניה והיקפי הפעילות בה ידועים לתקופה של מספר חודשים בלבד, וכן בשל תלות התוצאה בין היתר בגורמים כמפורט בסעיף 1.6.5(ג) לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

למועד חתימת הדוח, החברה מעריכה כי יש לה מקורות מימון מספקים לצורך פעילותה השוטפת וכן לצמיחה בתחום האשראי, אף אם פעילות המשק תמשיך במגמת החזרה לרמתה טרום המשבר.

הערכותיה של החברה כאמור לעיל הינן מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, המבוסס על הערכותיה של הקבוצה והבנתה את הגורמים המשפיעים על שוק התשלומים והאשראי בו פועלת הקבוצה, בשים לב לחוסר הוודאות באשר למשכה של מגפת הקורונה, עוצמתה והשפעותיה על המשק והתנהגות הצרכנים בעולם ובישראל, ובאשר להנחיות וצעדים שעשויים להינתן ולהינקט מעת לעת, לרבות כתוצאה מהתפרצות נוספת של המגפה. הערכות אלה עלולות שלא להתממש, כולן או חלקן או להתממש באופן שונה, לרבות מהותית, מהצפוי, בין היתר, כתוצאה מהנחות וניתוחים לא מיטביים, מהתפתחויות שלא ניתן להעריך באופן מלא בקשר עם השלכות המגפה, משכן ועוצמתן, אופן התאוששות חברות ותחומי פעילות ו/או התממשותם של כל או חלק מגורמי הסיכון החלים על החברה.

1.6.6 שיתופי פעולה נוספים

(א) השקת שירות Apple Pay

בהמשך לאמור בסעיף 1.6.6(ג) לדוח הדירקטוריון לשנת 2020 בדבר התקשרות הקבוצה עם חברת Apple ראה סעיף 1.5 ד. (2) לעיל.

(ב) הפעלת שירות תשלום ותיקוף נסיעה בתחבורה ציבורית – קבלת אישור להפעלה מלאה

בהמשך לאמור בסעיף 1.6.6(ב) לדוח הדירקטוריון לשנת 2020 בדבר הפעלת שירות תשלום ותיקוף נסיעה בתחבורה ציבורית באמצעות יישומון (אפליקציה), בחודש במרץ 2021 קיבלה החברה את אישור הרשות הארצית לתחבורה ציבורית להפעלה מסחרית מלאה של היישומון ("האישור המלא"), בתוקף מיום 1 במרץ 2021 ועד ליום 28 בפברואר 2023. האישור המלא כפוף לכל האמור במסמכי ההליך התחרותי שנערך על ידי משרד התחבורה והבטיחות בדרכים בקשר לקבלת אישור הפעלת השירות האמור.

(ג) הקמת חברה בתחום האשראי הצרכני

לפרטים אודות התקשרותה של החברה בהסכם עם צד שלישי להקמת חברה משותפת אשר תעסוק במתן אשראי צרכני לרכישת שירותים ו/או מוצרים קמעונאיים, לרבות בשיטת ה-"Buy Now Pay Later" (BNPL), ראה סעיף 1.5(ג) לעיל.

(ד) השקעה בקרן Moneta Capital II L.P

לפרטים אודות התקשרותה של החברה בשותפות בקרן Moneta Capital II L.P, ראה סעיף 1.5(ג) לעיל.

2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

2.1 מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

2.1.1 לפרטים אודות מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים שחלו בשנים האחרונות בענפים בהם פועלת הקבוצה, לרבות התפתחויות טכנולוגיות, שינויים בהעדפות וציפיות הצרכנים, כניסת מתחרים חדשים לענפי הפעילות של הקבוצה וכדומה, ראה סעיפים 2.1.1 עד 2.1.4 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

לפרטים אודות השלכות התפרצות נגיף הקורונה על הסביבה הכללית בה פועלת הקבוצה ועל עסקיה, ראה סעיף 1.2 לדוח דירקטוריון זה.

2.1.2 סקירה כלכלית ופיננסית¹¹

התפתחויות בכלכלה העולמית

מגיפת הקורונה שהחלה במהלך שנת 2020 וטלטלה את העולם המשיכה גם בשנת 2021, מעבר לתחלואה הקשה והתמותה שהיא חוללה, בדומה לישראל, גם מדינות נוספות ברחבי העולם החלו להתחסן נגד הקורונה, וכלכלות שונות החלו להתאושש מהמשבר. ברם, קצב החיסונים שונה בין המדינות ובהתאם המגבלות משתנות בין מדינה למדינה. יחד עם זאת, מדינות העולם לומדות לחיות לצד הקורונה בנסיון לצמצם את הפגיעה הכלכלית, תוך ניסיון להרחיב ככל הניתן את היקף המתחסנים.

במבט גלובאלי, הבנק העולמי (World Bank)¹² צופה שב-2021 יצמח התוצר העולמי ב-5.6%, הקצב השנתי הגבוה ביותר בשנה שלאחר מיתון ב-80 השנים האחרונות. במבט על המדינות המפותחות, הבנק העולמי חוזה צמיחה של 5% בשנת 2021 וכ-4.5% בשנת 2022. זאת, בהובלת ארה"ב שב-2021 צפויה לצמוח ב-6.8%. באשר למדינות המתפתחות, התחזית היא של צמיחת התוצר ב-6% בשנה זו.

לצד הצמיחה הגבוהה, חלה עלייה משמעותית באינפלציה בחלק ממדינות העולם, בין היתר על רקע הדפסות הכספים המסיביות של ממשלות העולם לצורך תמיכה בכלכלות במהלך המשבר. למשל, מדד המחירים לצרכן בארה"ב עלה בספטמבר 2021 ב-2.8% ב-12 חודשים. לאחר מכן, בחודש ספטמבר 2021, עדכן הבנק המרכזי את תחזיתו למדד המחירים לצרכן בארה"ב, שצפוי לעלות בשיעור שנתי של 4.2% עד סוף שנת 2021.

גם באיחוד האירופי מדד המחירים לצרכן עלה ב-3.2% מתחילת השנה, שיעור עלייה משמעותי מאוד ביחס לאינפלציה אפסית באיחוד בשנים האחרונות.¹³

באופן כללי, תחזית האינפלציה במדינות המפותחות ב-2021 עודכנה מעלה, לשיעור של 3.8% ב-2021.

באשר לריביות הבנקים המרכזיים, הבנק הפדרלי בארה"ב השאיר את הריבית ללא שינוי, שעומדת על 0.25%. בכירים בפד מעריכים שהריבית תתחיל לעלות ב-2022.

במדינות רבות באירופה, שיעור הריבית ממשיך להיות 0%. לצידו, בחלק מהמדינות מתקיימת ריבית שלילית, ובראשן שוויץ -0.75%, דנמרק -0.6% ויפן עם -0.1%.

בנק ישראל מעריך שהריבית הממוצעת של הבנקים המרכזיים של המדינות המפותחות תעלה, ועד סוף 2022 תעמוד על כ-0.2%.

הפעילות הכלכלית במשק הישראלי

ברבעון השלישי של שנת 2021 נמשכה מגמת ההתאוששות במשק ממשבר הקורונה. זאת, למרות שלאחר סיום הגל השלישי בחודש יוני 2021 וירידת התחלואה לרמה אפסית, במהלך חודש יולי 2021 החל גל רביעי של התחלואה אשר הגיע לשיא במהלך חודש ספטמבר 2021 ודעיכתו נמצאת במהלך חודש אוקטובר 2021 בעיצומה. בשונה מגלים קודמים, לאור הימנעות מסגרים והגבלות משמעותיות על הפעילות הכלכלית של המשק, לא נרשמה ירידה משמעותית בפעילות ובביקושים. עם זאת, קיימת מידה של חוסר ודאות לגבי הפעילות

¹¹ למיטב ידיעת החברה, ועל בסיס מקורות היצוניים.

¹² כפי שפרסם הבנק העולמי ביום 8 ביוני 2021.

¹³ כפי שפרסם Eurostat ביום 17 בספטמבר 2021.

הכלכלית במשק לטווח הבינוני, בעיקר לנוכח הסיכון למחזוריות של גלי תחלואה רבים, אשר ממותנת במידה מסוימת בעקבות שיעור התחסנות גבוה שהוביל לירידה בתחלואה. בינתיים, המשק מפגין שיעורי צמיחה גבוהים, המשקפים התאוששות משמעותית ממשבר הקורונה.

לפי התחזית המאקרו הכלכלית העדכנית של בנק ישראל,¹⁴ התוצר ברבעון השני של 2021 צמח בקצב של 16.6% במונחים שנתיים, קצב גבוה מזה שהוערך בתחזיות הקודמות. כמו כן, בנק ישראל מעריך שהתוצר יצמח ב- 7% בשנת 2021 וב-5.5% בשנת 2022.

על פי התחזית של בנק ישראל, התוצר צפוי לצמוח בשיעור של 7% ו-5.5% בשנים 2021 ו-2022, בהתאמה. ובסוף השנה צפוי שיעור האבטלה הרחב לעמוד על 10.4% ובשנת 2022 5.8%. כמו כן, הבנק מעריך כי הצריכה הפרטית תגדל ב-11.5% בשנת 2021 וב-7% בשנת 2022.

בנוסף, לפי הערכות בנק ישראל, הצריכה הפרטית צפויה להוות את הגורם הדומיננטי לצמיחת הביקושים לתוצר. אולם מנגד, שיעור האבטלה הרחב¹⁵ במחצית הראשונה של חודש ספטמבר 2021 עומד על 7.9%.

המדיניות הפיסקאלית והמוניטארית

לאור חזרת המשק לפעילות והסרת רוב מגבלות הקורונה, בחודש יוני 2021 הודיע שר האוצר¹⁶ על סיום תכנית החל"ת בסוף חודש יוני 2021, כפי שתוכנן. עם זאת, על פי הודעת האוצר, יינתן מענה נקודתי נוסף למובטלים בני 45 ומעלה ולעובדים מענפים עסקיים שטרם יכולים לחזור לתעסוקה מלאה, כגון ענף התיירות. כמו כן, בנק ישראל מעריך שבסוף שנת 2021 יעמוד הגירעון הממשלתי על 6.4% וב-2022 יעמוד על 4% מהתוצר ושיחס החוב לתוצר צפוי להסתכם לשיעור של כ-73.5% בשנת 2021 ובכ-73% בשנת 2022, עלייה משמעותית בהשוואה לטרומ משבר הקורונה.

במהלך שנת 2021, הוועדה המוניטארית לא הפעילה כלי מדיניות מוניטאריות חדשים לתמיכה במשק. אולם, בנק ישראל המשיך לנקוט בצעדים שנקט בראשית משבר הקורונה כדי לתמוך במשק, כגון רכישת אג"ח ממשלתיות קונצרניות.

ריבית בנק ישראל נותרה ללא שינוי ברבעון האחרון, ועומדת על 0.1%. תחזית בנק ישראל, שהריבית תעמוד על 0.25% בעוד שנה. על פי הודעת בנק ישראל בנושא החלטת הריבית מיום 7 באוקטובר 2021, בנק ישראל ימשיך לנקוט במדיניות מוניטארית מרחיבה לאורך זמן וככל שיידרש, תוך שימוש במגוון כלים, כולל כלי הריבית.

אינפלציה ושער חליפין

שיעור האינפלציה בישראל, בדומה למדינות המפותחות בעולם כאמור לעיל, נמצא בעלייה. מדד המחירים לצרכן החל לעלות בחודש פברואר 2021, עם התחלת ההסרה ההדרגתית של מגבלות הקורונה. מגמה זו נמשכה גם ברבעון השני והשלישי של השנה, בהם שיעור האינפלציה עמד במצטבר מתחילת השנה על 1.6% ו-2.5% בהתאמה. כתוצאה מכך, תחזית האינפלציה של בנק ישראל לסוף שנת 2021 עודכנה כלפי מעלה מ-1.7% ל-2.5%. התחזית היא, שבטווח הקצר האינפלציה תישאר ברמתה על רקע המשך קיומן של מגבלות היצע ובעיות בשרשראות אספקה, אך בהמשך היא תתמתן לקצב מעט נמוך ממרכז יעד האינפלציה, העומד על 2%. ברבעון זה, השקל יוסף בכ-1.9% במונחים נומינליים אפקטיביים.

תחזית בנק ישראל לגבי האינפלציה בעוד שנה דומה לממוצע תחזיות החזאים (1.5%), ונמוכה מהציפיות הנגזרות משוק ההון. הללו מצביעות על אינפלציה גבוהה יותר של כ-2.7% בעוד שנה.

¹⁴ הודעה לעיתונות של בנק ישראל מיום 7 באוקטובר 2021 שכותרתה: "התחזית המקרו-כלכלית של חטיבת המחקר, אוקטובר 2021".

¹⁵ שיעור הכולל גם עובדים בחל"ת, אנשים בבידוד, חולי קורונה וכולו שחדלו מחיפוש עבודה בתקופת הקורונה.

¹⁶ כפי שפורסם על ידי משרד האוצר בהודעה לעיתונות ביום 22 ביוני 2021.

טבלה 5: שערי החליפין ומדד המחירים לצרכן

להלן פרטים על שערי החליפין היציגים ומדד המחירים לצרכן (בסיס 2018 = 100) ושיעורי השינוי הם:

ביום 31 בדצמבר 2020	ביום 30 ביוני		ביום 30 בספטמבר		
	2020	2021	2020	2021	
100.1	100.0	101.7	100.1	102.6	מדד המחירים לצרכן (בנקודות) – בגין
3.215	3.466	3.260	3.441	3.229	שער הדולר של ארה"ב (בש"ח ל-1 דולר)
3.944	3.883	3.875	4.026	3.736	אירו (בש"ח ל-1 אירו)

שיעור השינוי באחוזים

לשנה הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2020	2021	2020	2021	
(0.69)	(0.69)	2.50	0.10	0.89	מדד המחירים לצרכן - בגין
(6.97)	(0.43)	0.44	(0.72)	(0.95)	שער הדולר של ארה"ב
1.70	3.81	(5.28)	3.68	(3.58)	שער אירו

2.1.3 חקיקה, תקינה ושינויים רגולטוריים מהותיים בענף כרטיסי האשראי בישראל והשפעתם על הקבוצה ועל תחומי הפעילות בהם היא פועלת

לפרטים אודות דינים והוראות שונים החלים על הקבוצה בקשר עם פעילותה (בדומה לחברות כרטיסי אשראי אחרות בענף בארץ) וכן אודות רישיון הסולק הקבוע שניתן לחברה ולכל אחת מחברות כרטיסי האשראי בקבוצה ביום 28 בינואר 2020, לרבות בשים לב לכך שהן אינן עוד 'תאגיד עזר', ראה סעיף 2.1.6 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020 וכן ביאור 9.g. לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021.

בשנים האחרונות ניכרת עלייה משמעותית בחקיקה, בהוראות רגולטוריות וברפורמות בענף הבנקאות בכלל ובענף כרטיסי האשראי והמימון לאנשים פרטיים בפרט, בין היתר, כאשר נראה כי כוונת הרגולטור היא לקדם את התחרות בענפים אלו. חלק מהוראות הרגולציה והחקיקה כאמור, ובוודאי שהוראות אלה כמכלול, הינן בעלות השפעה משמעותית על פעילותה של הקבוצה. לפרטים נוספים ראה סעיף 2.1.7 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

לפרטים אודות מגמות והליכים רגולטוריים עיקריים כאמור בשנים האחרונות ואודות השלכות המהותיות שלהם על הקבוצה ועל תחומי פעילותה בסביבת הפעילות העסקית בה היא פועלת (לרבות השלכות אפשריות עתידיות של הליכים כאמור אשר חלקם טרם הושלמו נכון למועד חתימת הדוח), ולרבות אודות הוראות רגולטוריות הנובעות ממגיפת הקורונה והשלכותיה, ראה ביאור 9.g. לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021 וסעיפים 2.1.8 ו-2.4.3 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

להלן פרטים, בדבר הערכותיה של החברה אודות השלכות המהותיות בתקופת הדיווח של הליכים רגולטוריים עיקריים (בישראל), בסביבת הפעילות העסקית בה פועלת הקבוצה, לרבות השלכות אפשריות עתידיות של הליכים כאמור אשר חלקם טרם הושלמו נכון למועד חתימת הדוח. יובהר, כי לגבי השלכות מהותיות שפורסמו במהלך התקופה האמורה ומפורטות בסעיפים 2.1.8 ו-2.4.3 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020, יינתן פירוט להלן רק ככל שחל לגביהן שינוי משמעותי, ולכן, יש לקרוא את התיאור שלהלן יחד עם הסעיפים האמורים. כן יובהר, כי התיאור להלן אינו מהווה רשימה ממצה של כלל השלכות המהותיות בסביבת הפעילות העסקית בה פועלת הקבוצה או של כלל השינויים שחלו בהשלכות כאמור במהלך התקופה האמורה:

	תמצית ההוראה	ראה:17	השפעה אפשרית של ההתפתחות הרגולטורית על הקבוצה ועל תחומי פעילותה
(א)	חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016 ("חוק נתוני אשראי")	ביאור 3.2.ג.24 וביאור 12.2.ג.9 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021	<p>חוק זה מאפשר קבלת מידע על אנשים פרטיים. למידע זה ערך לקבוצה בשיפור תהליכי חיתום האשראי שלה. במקביל, באופן טבעי, מידע זה יכול שיסייע גם לחזק מתחרים בשוק האשראי (להם גישה חלקית למידע משמעותי על לקוחות) תוך שחיקת היתרון התחרותי הקיים לקבוצה בגין מידע זה על לקוחותיה.</p> <p>החברה ממשיכה ליישם ולשפר את ניהול האשראי וכן מרחיבה את השימוש בנתוני דוחות האשראי שמתקבלים מהמאגר בתהליכי מכירת אשראי, בהתבסס, בין היתר, על שימוש בנתוני מאגר אשראי, לרבות יישום ושימוש בהרחבת היקף התראות מודל הניטור המלא של מאגר נתוני אשראי, שפורסם בחודש ספטמבר 2019 ויושם על-ידי בנק ישראל במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020.</p>
(ב)	אפליקציות תשלומים, ארנקים דיגיטליים, עמדת בנק ישראל בנושא התפתחות בתחום התשלומים ופעילות ארנקים דיגיטליים והוראה 411 לענין הגיוס באפליקציות	ביאור 4.2.ג.24 וביאורים 13.2.ג.9, 15.2.ג.9 ו-17.2.ג.9 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021	<p>למיטב ידיעת החברה, נכון למועד חתימת הדוח, מרבית פעילות האפליקציות והארנקים כאמור מתבצעת באמצעות טכנולוגיה מבוססת כרטיסי חיוב. כניסה של APPLE וענקיות טכנולוגיה נוספות לתחום הארנקים הדיגיטליים יכולה להביא להגדלת שימושים של מחזיקי כרטיסי חיוב בארנקים דיגיטליים ובאמצעי תשלום מבוססים כרטיסי חיוב. כניסת APPLE PAY אכן הובילה לזינוק בעסקאות ארנק. החברה סבורה כי כניסתה הצפויה של GOOGLE PAY תגדיל אף היא את תחום התשלום בארנקים מבוססי כרטיסי אשראי. יחד עם זאת יצוין, כי חלק מהשקנים בתחום הארנקים מתחלקים בהכנסות מהפעילות הקשורה לארנקים.</p> <p>עם זאת, ככל שביצוע תשלומים באמצעות האפליקציות והארנקים ייעשה שלא באמצעות טכנולוגיה כאמור, וככל שענקיות הטכנולוגיה וחברות פינטק יטמיעו תשתיות תשלומים אלטרנטיביים מלבד כרטיסי חיוב (כדוגמת תשלומים מחשבון לחשבון ומטבעות קריפטוגרפיים) הרי שהדבר עלול להיות בעל השפעה מהותית לרעה על פעילות הקבוצה ועסקיה.</p> <p>יצוין כי הארנקים הדיגיטליים של המערכת הבנקאית לתשלום בין צרכנים לבתי עסק צפויים להתרחב בהיקפם. לענין נייר העמדה שפרסם בנק ישראל בחודש פברואר 2021, התנאים שכלולים בו (בנושא איסור שימוש במידע שנאסף במסגרת ארנק דיגיטלי לשם מתן שירותים פיננסיים או מכירה של מוצרים פיננסיים אחרים ללקוחות בעלי כרטיסי חיוב שהנפיקו עבורם מנפיקים שאינם בעלי הארנק, חיוב האפשרות לריבוי כרטיסים של מנפיקים שונים, והמגבלה שהוטלה על שני הבנקים הגדולים בחוק שטרם לענין מסגרות בכרטיסי אשראי חלה על כרטיסי אשראי שמונפקים או שיונפקו במסגרת מיומים של שיתוף פעולה שבהם מעורבים שני הבנקים הגדולים), שהלקם זמניים עד סיום בחינת הנושא, ממתנים את ההשפעה על כרטיסי הקבוצה, ויאפשרו שיתופי פעולה עם הבנקים בנושא זה.</p> <p>יצוין, כי מתן האפשרות לבנק הפועלים להציע לציבור להשתמש בארנק BIT באמצעות כרטיס אשראי חוץ בנקאי המונפק על-ידי כ.א.ל (עובדה אשר עשויה להוביל לשיתופי פעולה דומים על-ידי בנקים אחרים), עלולה להוביל לכך שתחום כרטיסי האשראי ישוב להיות מרוכז על-ידי הבנקים, בניגוד למטרתו של חוק שטרם.</p>
(ג)	מעבר לתקן EMV	ביאור 2.2.ג.24	<p>המעבר לתשתית המאפשרת שימוש בכרטיס חכם כאמור, מעניק יתרונות שונים לחברה, כגון: היכולת לספק ללקוחותיה פתרונות תשלום מתקדמים, תשלום ללא מגע (contactless), ארנק אלקטרוני, וכן צמצום החששות לביצוע תשלומים בחו"ל באמצעות כרטיסי חיוב המונפקים בישראל וצמצום פוטנציאל ההונאות, ומנגד מסיר חסמי כניסה טכנולוגיים של סולקים חדשים (כדוגמת טרנזילה וקארדקום) וכן של ענקיות טכנולוגיה, חברות פינטק ושחקניות נוספות המבססות את שירותי התשלום שלהן על התקן, כגון "Apple" ו-"Google".</p>
(ד)	ניהול אשראי צרכני	ביאור 1.2.ג.24 וביאור 6.2.ג.9 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021	<p>הוראה 311A "ניהול אשראי צרכני" כאמור מרחיבה את הוראה 311 "ניהול סיכון אשראי" בעולמות ניהול האשראי הצרכני בהיבטי מדיניות ונהלים, הוגנות, שיווק יזום ותהליכים לאישור אשראי. בהקשר זה ראה גם ההתייחסות לסיכון התנהגותי בסעיף 3.4.7 להלן.</p>
(ה)	חוק ההוצאה לפועל (נגיף הקורונה החדש – תיקון מס' 68 והוראת שעה), התש"ף – 2020	ביאור 4.2.ג.24[ג].4	<p>להערכת החברה, השפעתם של הסעיפים העיקריים בחוק הנוגעים לפעילות הגביה של הקבוצה (כגון: הארכת הגשת מועד התנגדות מ-30 ל-60 יום ואפשרות פריסת חוב בתשלומים) הינה נמוכה. הוראת השעה הקובעת הוראות מיוחדות בשל מגיפת הקורונה ומאפשרת לחייבים לשלם את חובם בהסדר תשלומים מיוחד, הוראה עד ליום 24 במרץ 2022.</p>

17 הפניית בטבלה זו הינן לביאור 24 לדוחות הכספיים לשנת 2020, אלא אם נאמר אחרת.

תמצית ההוראה	ראה:17	השפעה אפשרית של ההתפתחות הרגולטורית על הקבוצה ועל תחומי פעילותה
(ו)	ביאור 3.2.ג.24 וביאור 7.2.ג.9 וביאור 12.2.ג.9 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021	בשנים האחרונות התפתחה רגולציה מעמיקה בתחום הבנקאות הפתוחה. על-פי החזר שפורסם בצמוד להוראה, רגולציה זו, בין היתר, מחזקת את השליטה של הלקוח במידע הפיננסי אודותיו, ומאפשרת ומעודדת כניסה של שחקנים חדשים בעולמות התשלומים, המידע, השיווק והתיווך, בהם קיים פוטנציאל תחרותי גבוה. בנוסף, על-פי החזר האמור, "יישום הבנקאות הפתוחה בישראל הינו בעל פוטנציאל להשפעה מהותית על השירותים הפיננסיים והדרך בה הלקוחות צורכים אותם. משכך, הבנקאות הפתוחה מציבה אתגרים בפני הבנקים וחברות כרטיסי האשראי, וזאת לצד הזדמנויות חדשות ללקוחות, לבנקים, לחברות כרטיסי האשראי ולשחקנים נוספים במשק". כן נאמר, כי התשתית של בנקאות פתוחה בישראל, תיפתח לצדדים שלישיים שאינם בנקים או חברות כרטיסי אשראי, כשתושלם חקיקה בנושא בנקאות פתוחה ותוחל עליהם רגולציה בעניין זה, בין היתר מאחר שגופים אלו עשויים להיות גופים חדשים ולעיתים חברות פינטק קטנות, אשר המשאבים והיכולות שלהם בפרט בתחום אבטחת המידע, מוגבלים מאלו של הבנקים. בהחלטת הממשלה בנושא נכתב, בין היתר, כי הנגשת המידע הפיננסי צפויה להסיר חסמים למעבר בין ספקים פיננסיים שונים ולעודד תחרות במערכת הפיננסית, ותאפשר ללקוחות, בין השאר, להשוות באופן קל, מהיר ופשוט בין מוצרים ושירותים המוצעים על ידי ספקים פיננסיים שונים ומחיריהם ולקבל ייעוץ פיננסי. מכאן, שיישום רגולציה בתחום הבנקאות הפתוחה יכולה, מחד גיסא, לשפר את המידע שבידי החברה ולאפשר לה להציע הצעות למגוון לקוחות, מעבר למידע הקיים בידיה כיום, ומאידך גיסא יכולה להביא מידע זה גם לצדדים שלישיים ולאפשר להם להשתמש בו ובכך להתחרות בשירותים שיוצרו על-ידי החברה ללקוח על בסיס מידע זה. בחודש נובמבר 2021 הושלמה חקיקתו של חוק שירות מידע פיננסי בקשר להטמעת הבנקאות הפתוחה, לרבות בקרב שחקנים בשוק המפוקחים על ידי רגולטורים פיננסיים שאינם הפיקוח על הבנקים.
(ז)	ביאור 15.2.ג.24	להערכת החברה, לתיקון החוק יכולה להיות השפעה לרעה על שיעורי הגבייה של החברה, בין היתר לנוכח ההקלות על חייבים בעיכוב הליכי גביית חובות כנגדם.
(ח)	ביאור 8.2.ג.9 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021	בהתאם לדברי ההסבר להחלטת הממשלה, האסדרה תוביל להגברת התחרות בתחום התשלומים הקמעונאים, שיכולה להוביל להפחתת עלויות בשוק הסליקה וההנפקה. להערכת החברה, הסדרת שירותי תשלום ופעילות ייזום תשלומים צפויה להגביר את התחרות במערך התשלומים, בין היתר, על-ידי כניסתם של שחקנים חדשים, שיציעו פתרונות לביצוע תשלומים ישירות בין חשבונות תשלום, שעלולים להיות מסלול העוקף את השימוש במערכות כרטיסי החיוב. לצד זאת, הקמת והפעלת התשתית עשויה להיות בעלת השפעה חיובית על פעילות החברה ועסקיה, זאת בשל כניסה אפשרית של החברה לפעילות תשלומים בהם לא פעלה בעבר.
(ט)	ביאור 2.2.ג.9 לתמצית בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021	הוראת ניהול בנקאי תקין 411 - פעילות מול מאגד
(י)	ביאור 14.2.ג.9 לתמצית בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021	לתיקונים לחוק יש פוטנציאל לגידול במחזורי הפעילות בכרטיסי אשראי.
(יא)	סעיף 1.6.5 לעיל	נכון למועד הדוח, קיימת ירידה בניצול הממוצע של מסגרות האשראי של הקבוצה, ביחס לתקופות קודמות. תוצאת ההשפעה של ההוראות כאמור תלויה במספר גורמים לרבות קצב ההצטרפות של בתי העסק לזיכוי היומי (ככל שיותר בתי עסק יצטרפו לזיכוי היומי כאמור, כך עשויה להיווצר ירידה ביתרות הנוילות). בשלב זה אין ביכולתה של החברה לאמוד בוודאות את היקף ההשפעות העתידיות האמורות, וזאת כמפורט בסעיף 1.6.5 לעיל.

ריבוי ההוראות והשינויים בענף כרטיסי האשראי, ובכלל זה המפורט בדוח הדירקטוריון לשנת 2020, בנקאות פתוחה, השינויים בעולם האפליקציות והארנקים הדיגיטליים, הוראות הקשורות לשימוש במידע וכן המגמות בשוק זה, עלולים להשפיע מהותית לרעה על הקבוצה, אך בשלב זה טרם ניתן לאמוד את השפעתם הכוללת.

לפרטים אודות המגמות וההליכים הרגולטוריים העיקריים בתקופת הדיווח ועד למועד חתימת הדוח, בסביבת הפעילות העסקית בה פועלת הקבוצה (אשר חלקם טרם הושלמו נכון למועד חתימת הדוח), ראה ביאור 2.ג.9 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021.

הערכותיה של החברה כאמור בסעיף זה לעיל הינן מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, המבוסס על הערכותיה של הנהלת הקבוצה והבנתה את המגמות בשוק התשלומים והאשראי בישראל ובעולם, ביחס למגמות והשפעות התחרות וכן על ניסיון העבר ואת השלכותיהן האפשריות של הוראות הדין החלות על הקבוצה (ובכללן הוראות שטרם הוחלו או טרם הפכו למחייבות), נכון למועד חתימת הדוח. הערכות אלה עלולות שלא להתממש, כולן או חלקן או להתממש באופן שונה, לרבות מהותית, מהצפוי, בין היתר, כתוצאה מהנחות וניתוחים לא מיטביים, משינויים בתכנית העבודה של הקבוצה, מהשפעות מגיפת הקורונה על תחומי הפעילות של החברה ולרבות הוראות רגולטוריות זמניות או קבועות נוספות שיפורסמו על-ידי הרגולטורים, משינויים (טכנולוגיים ואחרים) בלתי צפויים בשוק התשלומים והאשראי בישראל ו/או מחוץ לישראל, משינויים רגולטוריים נוספים ו/או התממשותם של כל או חלק מגורמי הסיכון המפורטים בפרק "סקירת הסיכונים" בדוח דירקטוריון זה ובדוח הדירקטוריון לשנת 2020 וכן בדוח על הסיכונים לרבעון השלישי לשנת 2021 ובדוח על הסיכונים לשנת 2020.

2.1.4 גילוי בדבר הפניית תשומת לב רואי החשבון המבקרים

בדוח הסקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של החברה לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021, רואי החשבון המבקרים הפנו את תשומת הלב (מבלי לסייג את מסקנתם) לאמור בביאור 2.ג.9 בדבר הליכי רגולציה ובביאור 2.ד.9. 17-22 בדבר תביעות שהוגשו נגד החברה לרבות בקשה לאישורן כייצוגיות.

טבלה 6: תמצית דוח רווח והפסד

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מיליון ש"ח
2020	2021	2020	2021	
1,199	1,348	419	485	מעסקאות בכרטיסי אשראי
328	319	110	109	הכנסות ריבית, נטו
9	(10)	8	(9)	הכנסות (הוצאות) אחרות
1,536	1,657	537	585	סך הכל הכנסות
225	17	57	12	הוצאות בגין הפסדי אשראי
547	630	189	219	הוצאות תפעול
345	360	122	127	הוצאות מכירה ושיווק
66	77	23	24	הוצאות הנהלה וכלליות
167	184	61	67	תשלומים לבנקים
1,350	1,268	452	449	סך כל ההוצאות
186	389	85	136	רווח לפני מסים
56	108	25	39	הפרשה למסים על הרווח
130	281	60	97	רווח לאחר מסים
5	5	1	2	חלק החברה ברווחים לאחר השפעת מס של חברות כלולות
135	286	61	99	רווח נקי

סביבה עסקית

הקבוצה פועלת בסביבה דינמית ותחרותית ומושפעת בין היתר משינויי חקיקה ורגולציה, אשר באו לידי ביטוי בתוצאות פעילותה בשלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 ובתקופות מקבילות אשתקד, וזאת בצד השפעתם של אירועי מגיפת הקורונה כמתואר בדוח זה. כמו כן, בהמשך למתווה הירידה בעמלה הצולבת¹⁹ שהחלה מראשית שנת 2019, בשנים 2020 ו-2021, חלה ירידה נוספת מ-0.6% ל-0.575% ומ-0.575% ל-0.55%, בהתאמה. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2021 חלה ירידה בשיעור העמלה הצולבת בעסקאות חיוב מידי מ-0.3% ל-0.275%. השפעות אלו הובילו לירידה בהכנסות מעמלת מנפיק וכן לירידה בהכנסות מבתי עסק (ירידה בעמלה הצולבת כאמור, משפיעה גם על עמלת בית העסק הממוצעת). במקביל להשפעות השליליות אלו על תוצאות פעילות הקבוצה, תשעת החודשים הראשונים של שנת 2021 החלו בסגר, אשר הוסר בתחילת חודש פברואר 2021 לאור התפתחות חיובית של קצב החיסונים והירידה בתחלואה. פתיחת המשק לפעילות הביאה לגידול בפעילות הקבוצה בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד, בה החלה התפשטות המגיפה אשר הביאה להגבלות בפעילות המשק, וכן התאפיינה בסגרים וירידה משמעותית בהיקפי העסקאות עד כדי צמצום כמעט מוחלט של פעילות בתחומים מסוימים (לפרטים נוספים ראה סעיף 1.2 לדוח דירקטוריון זה). הגידול במחזוריים, אשר קיבל ביטוי החל מסוף הרבעון הראשון והמשיך לרבעון השני והשלישי של שנת 2021, הביאו לגידול בהוצאות המשתנות של הקבוצה התלויות במחזורי והיקפי הפעילות, זאת, בשונה מתשעת החודשים הראשונים לשנת 2020, אשר התחילו בצמיחה בהיקפי הפעילות בתחומי ההנפקה והסליקה, המשיכו בירידה הדרגתית במחזורי הפעילות עם תחילת פרוץ מגיפת הקורונה, אשר קיבלו ביטוי בעיקר ברבעון השני של שנת 2020 ("תקופת הסגר הראשון" – בין התאריכים 1 באפריל 2020 ועד 19 לאפריל 2020) אשר לאחריו היה המשק הישראלי במסלול הדרגתי של חזרה לפעילות עסקית בעקבות צעדי הקלות והמשיך לסגר שני במהלך הרבעון השלישי לשנת 2020 בעקבות עלייה במספר הנדבקים והתפרצות "גל שני" של תחלואה ("תקופת הסגר השני" – מיום 18 בספטמבר 2020 ועד ליום 18 באוקטובר 2020).

¹⁸ המינוח 'כרטיס אשראי'/'כרטיס' כפי שמופיעים בסעיף זה הינם בהתאם להוראות הדיווח לציבור כפי שמפורסמים על-ידי הפיקוח על הבנקים. כמו-כן, השימוש במונח 'כרטיס אשראי'/'כרטיס' הינו בהתחשב בכלל הכרטיסים שמנפיקה וסולקת הקבוצה.

¹⁹ בגין "עסקה בכרטיס חיוב" (כהגדרתה בצו הצולבת, כהגדרתו בביאור 10.2.ג.24 לדוחות הכספיים לשנת 2020).

בתחום האשראי חלה עליה ביתרות האשראי לאנשים פרטיים בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 בסך של כ-74 מיליון ש"ח וירידה של כ-84 מיליון ש"ח, בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021. כמו כן, חל קיטון בהוצאות הפסדי אשראי בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 בהשוואה לתקופות מקבילות אשתקד, בעיקר כתוצאה משיפור במדדים המאקרו כלכליים, לאור הסרת המגבלות וחזרת המשק לפעילות במהלך הרבעון השני והשלישי לשנת 2021 אשר הביא לקיטון בשיעורי ההפרשה הקבוצתית, ומקיטון במחיקות נטו הודות לשיפור בהקפי הגבייה.

לפרטים אודות השפעות מגיפת הקורונה על פעילות התשלומים ותחום האשראי, במהלך תקופת הדוח ולאחריו עד למועד חתימת הדוח, ראה סעיף 1.2 לדוח דירקטוריון זה.

טבלה 7: התפתחות ההכנסות

שינוי	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		שינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
	2020	2021		2020	2021		
(ב-%)	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	(ב-%)	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
8.0	65	812	8.1	23	285	308	הכנסות מבתי עסק, נטו
21.7	84	387	32.1	43	134	177	הכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי
(2.7)	(9)	328	(0.9)	(1)	110	109	הכנסות ריבית, נטו
-	(19)	9	-	(17)	8	(9)	הכנסות (הוצאות) אחרות
7.9	121	1,536	8.9	48	537	585	סך הכל הכנסות

הכנסות מבתי עסק, נטו - הגידול בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 בהשוואה לתקופות מקבילות אשתקד נובע בעיקר מעליה בהיקף מחזורי הסליקה המקומיים אשר קוזז בחלקו משחיקת עמלת בית העסק כתוצאה מסביבת פעילות תחרותית בשוק הסליקה, ומירידה בשיעור העמלה הצולבת. ברבעונים השני והשלישי לשנת 2021 ניכרת עלייה בפעילות התיירות הנכנסת בהשוואה לתקופות מקבילות אשתקד שהושפעה ממגיפת הקורונה. ראה גם סעיף 1.2 לעיל.

הכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי - הגידול בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 בהשוואה לתקופות מקבילות אשתקד נובע בעיקר מעליה בהיקף מחזורי תיירות יוצאת המתבטאת בגידול בעמלת מנפיק ובעמלות מעסקאות מט"ח, וכן מגידול בעמלת מנפיק מקומי הנובע מעליה בהיקף המחזוריים על אף הירידה בעמלה הצולבת.

סך ההכנסות מפעילות בכרטיסי אשראי (הכנסות מבתי עסק, נטו והכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי) בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 גדלו בכ-66 מיליון ש"ח ובכ-149 מיליון ש"ח, בהתאמה, לעומת תקופות מקבילות אשתקד, מתוכם כ-26 מיליון ש"ח וכ-46 מיליון ש"ח, בהתאמה (המהווה כ-39% וכ-31% בהתאמה) נובע מגידול במחזורי הנפקה של תיירות יוצאת וכן במחזורי פעילות של תיירות נכנסת, לאור חזרת המשק לפעילות החל מחודש פברואר 2021. פעילות התיירות היוצאת והנכנסת אשר נפגעו בצורה משמעותית מהמשבר, עשויות להמשיך ולהיפגע גם בתקופות עתידיות ככל שיתארך משבר מגיפת הקורונה.

לפירוטים נוספים ראה ביאור 3 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021.

הכנסות ריבית, נטו – הקיטון בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 נובע בעיקר משינוי בהיקף תיק האשראי נושא ריבית לאנשים פרטיים ומאשראי עסקי בהשוואה לתקופות מקבילות אשתקד, לפרטים ראה ביאור 5.א לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021.

הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו – הירידה נובעת בעיקר מביצוע התאמות שליליות לשווי הוגן של השקעות במניות ומהשפעות בגין הפרשי שער.

שינוי	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		שינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		הוצאות בגין הפסדי אשראי	
	2020	2021		2020	2021		
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
ב-%			ב-%				
(92.4)	(208)	225	17	(78.9)	(45)	57	12
15.2	83	547	630	15.9	30	189	219
4.3	15	345	360	4.1	5	122	127
16.7	11	66	77	4.3	1	23	24
10.2	17	167	184	9.8	6	61	67
(6.1)	(82)	1,350	1,268	(0.7)	(3)	452	449
12.6	33	262	295	3.4	3	89	92

הוצאות בגין הפסדי אשראי – ברבעון הראשון לשנת 2021 עם סיום הסגר השלישי בחודש פברואר 2021, חזר המשק לפעילות, אולם לאור אי הוודאות של אופן חזרת המשק למצב של טרום משבר מגיפת הקורונה, לא השתנו הנחות הבסיס העיקריות ששימשו את החברה בחישוב ההפרשה להפסדי אשראי בהשוואה לשנת 2020. ברבעונים השני והשלישי לשנת 2021 לאור שיפור בנתונים המאקרו-כלכליים, מהסרת (באופן זמני) כלל המגבלות במדינת ישראל (למעט הריגים), ומכך שהמשק המשיך בתהליך התאוששות, הקטינה החברה את שיעורי ההפרשה הקבוצתית בהשוואה לשנת 2020. ראה גם סעיף 1.2 לעיל.

הירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 בהשוואה לתקופות מקבילות אשתקד נובעת: מקיטון בהוצאות בגין יתרות חוב המופרשות קבוצתית בסך של כ-21 מיליון ש"ח וכ-118 מיליון ש"ח בהתאמה, כתוצאה מהקיטון בשיעורי ההפרשה הקבוצתית כמתואר לעיל, מקיטון במחיקות נטו בסך של כ-25 מיליון ש"ח וכ-78 מיליון ש"ח בהתאמה, מגידול בהוצאה בגין יתרות חוב המופרשות פרטנית בסך של כ-1 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2021 ומקיטון בהוצאה בגין יתרות חוב המופרשות פרטנית של כ-12 מיליון ש"ח לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2021. הגידול אשתקד במחיקות נטו נובע מגידול מואץ ביתרות האשראי לאנשים פרטיים במחצית השנייה של שנת 2019 וברבעון הראשון של שנת 2020, ומגמות גלויות כגון פער זמנים בשיעורי הגבייה של חובות בעייתיים ביחס לגידול ביתרות האשראי מלקוחות פרטיים. בנוסף אשתקד, בעקבות מגיפת הקורונה, נפגעה יכולת הגבייה של החברה, בין היתר כתוצאה מסגירתו של המשק. לפרטים נוספים ראה ביאור 1.ב.5 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021. המגמות המשפיעות על היקף המחיקות כאמור לעיל, עשויות להימשך גם בתקופות עתידיות, כתלות בין היתר בעוצמת מגיפת הקורונה, השינויים במצב הכלכלי המקומי, והקפי האשראי באותן תקופות. לפרטים נוספים ראה גם סעיף 1.2 לעיל.

הוצאות התפעול מושפעות משינויים בהיקפי הפעילות של הקבוצה בארץ ובחול. היקפי פעילות אלו משתקפים, בין היתר, בהשפעות מגיפת הקורונה על פעילות התשלומים (הנפקה וסליקה) בתמהיליה השונים ובהוצאות הפחת כתוצאה מהשקעות הנדרשות על-ידי הקבוצה. **הוצאות התפעול, בנטרול הוצאות שכר**, גדלו בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 בשיעור של כ-18.8% וכ-15.6%, בהתאמה, בהשוואה לתקופות מקבילות אשתקד. הגידול נובע מעליה בתשלומים לארגונים הבינלאומיים לאור עליה בהיקפי פעילות הקבוצה, ומגידול בהוצאות פחת הנובע כתוצאה מעדכון אומדני החברה בדבר אורך החיים השימושיים של נכסי רכוש קבוע המושפעים מהמעבר לבניין המשרדים החדש, כך שהפחתתם תסתיים עם המעבר בפועל. הוצאות התפעול בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2021 לעומת אשתקד הושפעו גם מירידה בהפרשה לתלויות ואחרות.

הוצאות מכירה ושיווק בנטרול הוצאות שכר, גדלו בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 בשיעור של כ-8.4% וכ-4.8% בהתאמה, כתוצאה מגידול בהוצאות מבצעי מתנות למחזיקי כרטיס, גידול בהוצאות פרסום וקמפינים שיווקיים ומגידול בהוצאות דמי ניהול מועדונים אשר הושפעו בעיקר מגידול במחזורים.

הגידול בהוצאות השכר²⁰ (תפעול, מכירה ושיווק והנהלה וכלליות) - בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 לעומת תקופות מקבילות אשתקד, נובע מגידול בהוצאות שכר שוטפות, בין היתר, בהתאם להסכם הקיבוצי החל על הקבוצה, בהשוואה לתשעת החודשים הראשונים לשנת 2020 בהם ביצעה החברה פעולות כחלק מהתמודדות עם מגיפת הקורונה (שעיקרם בוצעו במהלך הרבעון השני לשנת 2020) ובניהן, הוצאת חלק מהעובדים לחל"ת, צמצום שעות עבודה נוספות והפחתה זמנית בשיעור של כ- 20% בשכר יו"ר הדירקטוריון, מנכ"ל וחברי ההנהלה, כמפורט בסעיף 7.6 לדוח ממשל תאגידי לשנת 2020.

תשלומים לבנקים - עיקר הגידול בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 נובע מעליה במחזורי הפעילות, המתקזז בחלקו מירידה בשיעור העמלה הצולבת אשר השפיעה על ההתחשבנות עם הבנקים.

טבלה 9: התפתחויות מהותיות ברווח כולל אחר

שינוי	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		שינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				
	2020	2021		2020	2021			
ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח				
-	24	(4)	20	66.6	2	3	5	התאמות של התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
133.6	175	131	306	62.5	40	64	104	הרווח הכולל של החברה

התפתחות הרווח הכולל

הגידול ברווח הכולל לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 נובע מהתאמות בגין התחייבויות לעובדים אשר הושפעו בעיקר מהתאמות חיוביות של הנחות אקטואריות ומשינוי במרווח הקונצרני בארה"ב ותשואות אגרות החוב הממשלתיות המשמשים להיוון ההתחייבות לעובדים. לפרטים נוספים, ראה ביאורים 4 ו-7 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021.

²⁰ הוצאות השכר (תפעול, שיווק ומכירה והנהלה וכלליות) כוללות הוצאות בגין פנסיה, לרבות פיצויים ותגמולים ורכיבי עלות הטבה מוגדרת שאינם עלות שירות.

טבלה 10: נתוני פעילות של הקבוצה

מספר כרטיסי אשראי (באלפים)

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 30.09.2021

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
3,805	773	3,032	כרטיסים בנקאיים
			כרטיסים חוץ בנקאיים
1,560	479	1,081	סיכון אשראי על החברה
268	161	107	סיכון אשראי על אחרים
1,828	640	1,188	
5,633	1,413	4,220	סך הכל

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 30.09.2020

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
3,723	738	2,985	כרטיסים בנקאיים
			כרטיסים חוץ בנקאיים
1,464	453	1,011	סיכון אשראי על החברה
232	130	102	סיכון אשראי על אחרים
1,696	583	1,113	
5,419	1,321	4,098	סך הכל

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 31.12.2020

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
3,743	758	2,985	כרטיסים בנקאיים
			כרטיסים חוץ בנקאיים
1,499	469	1,030	סיכון אשראי על החברה
249	144	105	סיכון אשראי על אחרים
1,748	613	1,135	
5,491	1,371	4,120	סך הכל

מצבת הכרטיסים הבנקאיים התקפים מושפעת מיישום הוראותיו של חוק שטרומ, בעיקר במסגרת פעילותה של החברה עם בנק הפועלים. לפרטים אודות הירידה בכמות ההנפקות של כרטיסים בנקאיים בבנק הפועלים, ראה סעיף 1.6.2 א. [ב] לדוח הדירקטוריון לשנת 2020. החל מהמחצית השנייה לשנת 2020, לאור ההקלות במגבלות הקורונה וחזרת סניפי הבנקים לפעילות וכן פעילות קידום מכירות בערוץ המועדונים, ניכרת עלייה בכמות ההנפקות בכרטיסים החדשים.

מחזור עסקאות בכרטיסי האשראי המונפקים על-ידי הקבוצה (במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
	שינוי ב- %	2020	2021	שינוי ב- %	2020	2021	
128,281	14.0	95,121	108,434	13.1	34,243	38,739	כרטיסים בנקאיים
כרטיסים חוץ בנקאיים							
27,899	22.1	20,660	25,230	21.6	7,497	9,120	סיכון אשראי על החברה
2,370	32.5	1,712	2,269	16.0	721	836	סיכון אשראי על אחרים
30,269	22.9	22,372	27,499	21.1	8,218	9,956	
158,550	15.7	117,493	135,933	14.7	42,461	48,695	סך הכל

הגדרות:

כרטיס אשראי תקף: כרטיס שהונפק ולא בוטל עד ליום האחרון של תקופת הדיווח, לא כולל כרטיסים נטענים.
 כרטיס אשראי פעיל: כרטיס אשראי שתקף בתום תקופת הדיווח ובוצעו בו עסקאות במהלך הרבעון האחרון של שנת הדיווח.
 כרטיס בנקאי: כרטיס בו מבוצעים חיובי הלקוח על-פי הסכמים שיש לקבוצה עם הבנקים והחיובים בקשר עימו הינם באחריות הבנק הרלוונטי.
 כרטיס חוץ בנקאי: כרטיס בו מבוצעים חיובי הלקוח שלא על-פי הסכמים שיש לקבוצה עם הבנקים, ואינו באחריות הבנקים.
 מחזור עסקאות: מחזור העסקאות שבוצע בכרטיסי הקבוצה בתקופת הדיווח.

2.3 התפתחויות של נכסים והתחייבויות, ההון, הלימות ההון ומינוף²¹

טבלה 11: התפתחות בסעיפים מאזניים

שינוי בהשוואה ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 בדצמבר 2020	שינוי בהשוואה ליום 30 בספטמבר 2020	ליום 30 בספטמבר		
			2020	2021	
ב- %	במיליוני ש"ח	ב- %	במיליוני ש"ח		
מאזן - נכסים					
-	125	-	137	3,960	יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים
(31.3)	23,180	(29.9)	22,707	15,927	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
(11.5)	(382)	(11.7)	(383)	(338)	הפרשה להפסדי אשראי
(31.6)	22,798	(30.2)	22,324	15,589	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו (ראה טבלה 12 להלן)
(5.8)	69	(4.4)	68	65	יתרת ניירות ערך
105.9	17	118.8	16	35	השקעות בחברות כלולות
3.3	363	(10.5)	419	375	יתרת בניינים וציוד
-	-	-	-	68	יתרת נכסים המוחזקים למכירה
(4.4)	545	(8.4)	569	521	יתרת נכסים אחרים
(13.8)	23,917	(12.4)	23,533	20,613	סך כל הנכסים

²¹ המינוח 'כרטיס אשראי'/'כרטיס' כפי שמופיעים בסעיף זה הינם בהתאם להוראות הדיווח לציבור כפי שמפורסמים על-ידי הפיקוח על הבנקים. כמו-כן, השימוש במונח 'כרטיס אשראי'/'כרטיס' הינו בהתחשב בכלל הכרטיסים שמנפיקה וסולקת הקבוצה.

טבלה 12: ניתוח של סעיף חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו

שינוי בהשוואה ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 בדצמבר 2020	שינוי בהשוואה ליום 30 בספטמבר 2020	ליום 30 בספטמבר		
			2020	2021	
ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח		
"קניות":					
13.1	2,758	21.0	2,578	3,120	יתרות חייבים בגין כרטיסי אשראי לאנשים פרטיים באחריות החברה
-	(115)	6.5	(108)	(115)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי לאנשים פרטיים באחריות החברה
(0.3)	398	0.5	395	397	יתרות חייבים בגין כרטיסי אשראי מסחריים באחריות החברה
(20.0)	(10)	(20.0)	(10)	(8)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי מסחריים באחריות החברה
(51.0)	13,471	(49.8)	13,139	6,598	יתרות חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים
אשראי:					
(2.1)	4,070	(3.9)	4,146	3,986	יתרות אשראי לאנשים פרטיים באחריות החברה
(16.3)	(178)	(19.5)	(185)	(149)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לאנשים פרטיים באחריות החברה
(3.8)	892	(10.3)	956	858	יתרות אשראי מסחריים באחריות החברה
(28.0)	(50)	(34.5)	(55)	(36)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי מסחריים באחריות החברה
אחר:					
(40.6)	1,553	(36.6)	1,455	922	חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי
21.1	38	21.1	38	46	יתרות אשראי בערבות בנקים, הכנסות לקבל וחייבים אחרים
3.4	(29)	20.0	(25)	(30)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי בערבות בנקים, הכנסות לקבל ואחרים
(31.6)	22,798	(30.2)	22,324	15,589	סך חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו

ברבעון הראשון לשנת 2021 עם סיום הסגר השלישי בחודש פברואר 2021, חזר המשק לפעילות, אולם לאור אי הוודאות של אופן חזרת המשק למצב של טרום משבר מגיפת הקורונה, לא השתנו הנחות הבסיס העיקריות ששימשו את החברה בחישוב ההפרשה להפסדי אשראי אל מול הדוחות הכספיים לשנת 2020. ברבעון השני והשלישי לשנת 2021 הקטינה החברה את שיעורי ההפרשה הקבוצתית וזאת בעקבות הקיטון המתמשך בהיקף החובות הבעייתיים, הקיטון במחיקות והשיפור במדדים המאקרו-כלכליים. לאור האמור לעיל, ביצעה החברה שינויים באומדנים המתייחסים לשיעורי ההפרשה הקבוצתית אשר הביאו לקיטון בשיעורי ההפרשה הקבוצתית, בשונה מתקופות מקבילות אשתקד, אשר כללו החמרה באומדנים אלו. לפרטים נוספים ראה סעיף 1.2 לדוח דירקטוריון זה.

הגידול ביתרות מזומנים ופיקדונות בבנקים נובע בעיקרו מכניסה לתוקף של הוראת הממונה על התחרות בדבר זיכוי יומי בין מנפיק לסולק מיום 1 ביולי 2021. ראה סעיף 1.6.5 לעיל.

הגידול ביתרות חייבים בגין כרטיסי אשראי לאנשים פרטיים באחריות החברה נובע מעליה במחזורי עסקאות בכרטיסי אשראי המונפקים על ידי הקבוצה, לאור חזרת המשק לשגרת פעילות טרום המשבר.

הקיטון ביתרות חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים וביתרות חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי נובע מכניסה לתוקף של הוראת הממונה על התחרות בדבר זיכוי יומי בין מנפיק לסולק מיום 1 ביולי 2021. נכון למועד הדוח, לאור חלופת תקופת זמן קצרה ממועד כניסת הזיכוי המידי לתוקף, השפעת ההוראה טרם קיבלה ביטוי באופן מלא. ראה סעיף 1.6.5 לעיל.

הקיטון ביתרת האשראי לאנשים פרטיים באחריות החברה נובע בעיקר מהשפעת מגיפת הקורונה על פעילות האשראי לאנשים פרטיים בקבוצה. הקיטון ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לאנשים פרטיים באחריות החברה נובע בעיקר מקיטון בשיעורי ההפרשה הקבוצתית, כאמור לעיל. לפרטים אודות השפעות מגיפת הקורונה ראה סעיף 1.2 לדוח דירקטוריון זה.

הקיטון ביתרת האשראי המסחרי באחריות החברה נובע בעיקר מהאטה בפעילות אשראי זו בקבוצה בעקבות מגיפת הקורונה. הקיטון ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי מסחרי באחריות החברה נובע בעיקר מקיטון בשיעורי ההפרשה הקבוצתית, כאמור לעיל.

טבלה 13: היקף וחומרת החובות הבעייתיים

שינוי ב-%	ליום 31 בדצמבר 2020	שינוי ב-%	ליום 30 בספטמבר		
			2020	2021	
			במיליוני ש"ח		
(27.9)	140	(38.0)	163	101	יתרת החובות הפגומים
29.4	34	10.0	40	44	יתרת החובות הנחותים
(6.6)	302	(12.1)	321	282	יתרת החובות בהשגחה מיוחדת
(10.3)	476	(18.5)	524	427	סך הכל סיכון האשראי הבעייתי

הקיטון בסיכון האשראי הבעייתי נובע בעיקר מקיטון ביתרת החובות הפגומים כתוצאה משמירה על יתרות אשראי יציבות ללקוחות הקבוצה ומגביית חובות שהופרשו פרטנית.

לפרטים בדבר התפתחות סיכון האשראי הבעייתי, ראה סעיף 3.2 לדוח הדירקטוריון זה.

להלן ניתוח של סעיפים מאזניים נוספים:

הקיטון ביתרת ניירות ערך נובע מהשקעה במניות וביצוע התאמות לשווי הוגן של השקעות במניות, אשר קוזז מסיווג של השקעה, אשר הייתה מטופלת בעבר בסעיף ניירות ערך, כהשקעה בחברה כלולה כאמור להלן.

הגידול ביתרת השקעות בחברות כלולות נובע בעיקר מהשקעה בה החברה עלתה להשקעה מהותית ברבעון השני לשנת 2021.

הגידול ביתרת בניינים וציוד ונכסים המוחזקים למכירה נובע בעיקר מהשקעה בפרויקטים טכנולוגיים ומשיפורים במושכר בגין ביצוע עבודות התאמה בקשר עם המעבר לבניין משרדים חדש. בית ישראלכרט מוצג כנכס המוחזק למכירה לאור חתימה על הסכם מכירת "בית ישראלכרט", לפרטים נוספים, ראה סעיף 2.5.1 לדוח דירקטוריון זה.

הקיטון ביתרת נכסים אחרים נובע בעיקר מקיטון ביתרות נכסי זכות שימוש נטו (בגין חכירות תפעוליות) כתוצאה משינויי אומדן שביצעה החברה בקשר עם הערכותיה בדבר סבירות המימוש של אופציות הארכה בהסכמי שכירות בהם היא קשורה, וזאת כתוצאה ממעבר משרדים צפוי (ראה ביאור 16.א לדוחות הכספיים לשנת 2020); מקיטון ביתרת המסים הנדחים בגין הפרשים זמניים בין הדיווח החשבונאי לדיווח לצרכי מס (שעיקרם הפסדי אשראי לאור מגיפת הקורונה); ומנגד גידול ביתרות מול מס-הכנסה.

טבלה 14: התפתחויות בהתחייבויות

שינוי בהשוואה ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 בדצמבר 2020	שינוי בהשוואה ליום 30 בספטמבר 2020	ליום 30 בספטמבר		
			2020	2021	
ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח		
					מאזן - התחייבויות
(86.6)	4,296	(86.7)	4,327	576	יתרת אשראי מתאגידים בנקאיים ואחרים
14.0	840	(25.0)	963	722	אגרות חוב סחירות
1.5	15,630	5.2	15,074	15,857	יתרת זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
4.1	705	7.3	684	734	יתרת התחייבויות אחרות
(16.7)	21,471	15.0	21,048	17,889	סך כל ההתחייבויות

הקיטון ב**יתרות אשראי מתאגידים בנקאיים** נובע מכניסה לתוקף של הוראת הממונה על התחרות בדבר זיכוי יומי בין מנפיק לסולק מיום 1 ביולי 2021. נכון למועד הדוח, לאור חלוף תקופת זמן קצרה ממועד כניסת הזיכוי המידי לתוקף, השפעת ההוראה טרם קיבלה ביטוי באופן מלא. ראה סעיף 1.6.5 לעיל.

יתרת אגרות חוב סחירות אשר הונפקו בחודש אפריל 2019 כוללות צבירת ריבית לשלם. בחודש מאי 2020, בחודש נובמבר 2020 ובחודש מאי 2021 בוצעו תשלומי קרן אג"ח בסך של כ-120 מיליון ש"ח כל תשלום.

הגידול ביתרת התחייבויות אחרות**** נובע בעיקר מגידול בהתחייבויות בגין ביצוע עבודות התאמה בקשר עם המעבר לבניין משרדים חדש; גידול בהפרשות המתייחסות לתקופות חתך; מנגד קיטון בהתחייבות בגין הטבות לעובדים כתוצאה מתשלומים ששולמו לעובדים במסגרת יישום תוכנית התייעלות כפי שאושרה בתום שנת 2020 (ראה ביאור 2.2 י לדוחות הכספיים לשנת 2020) ומקיטון בהתחייבות בגין חכירה כמוסבר לעיל בסעיף נכסים אחרים.

2.3.1 הון, הלימות ההון ומינוף - תחולת היישום

דרישות מדידה והלימות הון חלות על החברה וכן על פרימיום אקספרס. למועד הדוח לחברה חברות בנות מאוחדות כדלקמן: ישראלכרט מימון בע"מ ("ישראלכרט מימון"), ישראלכרט (נכסים) 1994 בע"מ ("ישראלכרט נכסים"), פרימיום אקספרס, צמרת מימונים בע"מ ("צמרת מימונים") וגלובל פקטורינג בע"מ ("גלובל פקטורינג").

ככלל, דרישת ההון של החברה מבוססת על הדוחות הכספיים, הערוכים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין-201-211 בדבר "מדידה והלימות הון" ("נב"תים 201-211") והוראת ניהול בנקאי תקין 218 בדבר "יחס מינוף" ("נב"ת 218").

טבלה 15: הלימות הון⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2020	2021	
במיליוני ש"ח			
1. הון לצורך חישוב יחס הון			
2,421	2,467	2,724 ⁽²⁾	הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 לאחר ניכויים
194	195	187	הון רובד 2 – הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי
2,615	2,662	2,911	סך הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
15,389	15,445	14,819	סיכון אשראי
102	49	169	סיכונים שוק
2,764	2,756	2,816	סיכון תפעולי
18,255	18,250	17,804	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס הון לרכיבי סיכון			
13.3%	13.5%	15.3%	יחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.3%	14.6%	16.4%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.0%	8.0%	8.0%	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽¹⁾
11.5%	11.5%	11.5%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽¹⁾

(1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 201-211.
 (2) בחודש ספטמבר 2021 חילקה החברה דיבידנד לבעלי מניותיה בסכום של כ-27.8 מיליון ש"ח.

לפרטים נוספים בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 של ועדת באזל (קרי, הוראות לעניין האופן וההיקף של המידע (האיכות והכמות) המוצג לציבור בדבר הסיכונים שהחברה חשופה אליהם) ("נדבך 3"), ראה דוח על הסיכונים לרבעון השלישי לשנת 2021.

חברה בת משמעותית – פרימיום אקספרס

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2021 עמד על כ-24.4% בהשוואה לכ-21.4% ליום 30 בספטמבר 2020 ולכ-22.9% ליום 31 בדצמבר 2020.

2.3.2 יחסי הון מינימליים

בחודש מאי 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 472 ובו הקלה לסולק לעניין דרישת ההון העצמי מסולק בעל יתרות חייבים העולה על 2 מילארד ש"ח, בדוח הכספי השנתי האחרון, שתחושב בהתאם להוראות נב"תים 201-211. אולם, על אף האמור בסעיף 40 להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201, יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-8% ויחס ההון הכולל המינימלי לא יפחת מ-11.5%. הוראה זו נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016.

בחודש מרץ 2021 אישר דירקטוריון החברה את יעדי הלימות ההון המזעריים, כמפורט בסעיף 2.3.3 להלן.

2.3.3 יעד הלימות ההון המזערי

יעד הלימות ההון המזערי של החברה הינו רמת ההון הנאותה הנדרשת בגין הסיכונים השונים אליהם חשופה החברה כפי שזוהו, נאמדו והוערכו על-ידי החברה. יעד זה מביא בחשבון פעולות של הנהלת החברה, אשר נועדו להקטין את רמת הסיכון ו/או להגדיל את בסיס ההון.

להלן יעדי הלימות ההון המזעריים של החברה:

יעד יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון של החברה הינו 9%.

יעד יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון של החברה הינו 12.5%.

ההנהלה אחראית לגיבוש המלצות בנוגע לשינויים הנדרשים, ביעדי ההון שקבע הדירקטוריון בעבר, בעקבות מסקנות תהליך הערכת הנאותות ההונית.

2.3.4 ניהול ההון

מטרת ניהול ההון הינה להביא לעמידה בהגדרות תיאבון הסיכון המפורטות ויעדי החברה כפי שהוגדרו על-ידי דירקטוריון החברה, בכפיפה להוראות הרגולטור בהיבט דרישת ההון תוך שאיפה להקצאה יעילה שלו ומכאן שניהול הון יבטיח:

- בסיס הון אשר ישמש ככרית כנגד הסיכונים הבלתי צפויים אליהם חשופה החברה, יתמוך באסטרטגיה העסקית ויאפשר עמידה בכל עת בדרישת ההון המינימלית הרגולטורית (מתייחס לתמהיל ולסכום ההון המגבה את האסטרטגיה והסיכונים של החברה).
- התייחסות להתפתחויות עתידיות בבסיס ההון ובדרישת ההון.
- שאיפה להקצאה יעילה של הון במהלך העסקים הרגיל של החברה.

2.3.5 עקרונות מנחים בניהול ההון

ניהול ההון הוא תהליך שנתי בעל אופק תכנון מתגלגל של שלוש (3) שנים.

ניהול ההון נחשב לחלק אינטגרלי מהתכנית האסטרטגית והפיננסית של החברה. ניהול ההון נשען על תכניות הצמיחה של היחידות העסקיות השונות, במטרה להעריך את דרישת ההון בתקופת התכנית ומשמש את תהליך התכנון האסטרטגי, בהתייחס להתכנות והקצאת הון ליחידות.

2.3.6 הלימות ההון

החברה מיישמת את הגישה הסטנדרטית להערכת הלימות ההון הרגולטורית שלה (עבור סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים).

החברה מבצעת תהליך פנימי להערכת הלימות ההון שלה במסגרתה נבנתה תכנית רב שנתית לעמידה ביעדי הלימות הון. תכנית זו לוקחת בחשבון את צרכי ההון הקיימים והעתידיים של החברה בהתאם לתכניות האסטרטגיות אל מול מקורות ההון הזמינים. בתכנית קיימת התייחסות אל כלל נכסי הסיכון של החברה בהווה ובעתיד, על-פי דרישות ההקצאה במסגרת הוראות נב"ת 201-211, וזאת אל מול יעדי הלימות ההון ותיאבון הסיכון.

בסמוך למועד חתימת הדוח ונכון לימים 30 בספטמבר 2021 ו-31 בדצמבר 2020, עומדת הקבוצה בכל דרישות הלימות ההון.

2.3.7 יחס כיסוי נזילות

ביום 28 בספטמבר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות ("נב"ת 221") אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. עוד נקבע כי חברות כרטיסי האשראי לא נדרשות למלא אחר החוזר והן תמשכנה לעמוד בדרישות הוראת נב"ת 342. בהמשך, חברות כרטיסי אשראי יידרשו לעמוד במודל כמותי פיקוחי אשר יותאם למאפייני הפעילות שלהן.

ביום 2 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון לנב"ת 221 ובו נכתב כי החל מאותו מועד, חברות כרטיסי אשראי יקבלו פטור מיישום הוראה זו לאחר עמידה בשני תנאים:

- (א) החברה תחזיק מודל פנימי לניהול הנזילות, המביא בחשבון את צורכי הנזילות שלה ומאפייניהם.
- (ב) החברה תחזיק בכל עת מספיק נכסים נזילים בהתבסס על המודל הפנימי, בתוספת כרית בטחון המביאה בחשבון תרחישי קיצון.

לחברה מודל פנימי לניהול הנזילות, המביא בחשבון את צורכי הנזילות שלה.

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישמת החברה את הוראת נב"ת 218 בנושא יחס המינוף (בסעיף זה: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף, שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי ובחברת כרטיסי אשראי. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. לפרטים נוספים ראה ביאור 8 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021 וביאור 2.3.10 לדוחות הכספיים לשנת 2020.

בסמוך למועד חתימת הדוח ונכון לימים 30 בספטמבר 2021 ו-31 בדצמבר 2020, עומדת החברה בכל דרישות ההון, הלימות ההון והמינוף המפורטות לעיל. לחברה מבנה הון איתן, להערכת החברה, השפעות מגיפת הקורונה לא יגרמו לאי עמידה ביחסי ההון והמינוף המינימליים שנקבעו על-ידי הפיקוח על הבנקים וביעדי ההון שנקבעו על-ידי דירקטוריון החברה.²²

2.3.9 חלוקת דיבידנד

ביום 16 במרץ 2021 אושרה מדיניות חלוקת דיבידנד שנתית על ידי דירקטוריון החברה. לפרטים נוספים אודות מדיניות חלוקת הדיבידנד שאושרה כאמור, ראה סעיף 2.3.10 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

לפרטים נוספים, לרבות אודות מגבלות חיצוניות על חלוקת דיבידנדים החלות (או העשויות לחול, לפי העניין) על החברה, ראה סעיף 2.3.10 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

בחודש יולי 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים התאמות להוראת ניהול בנקאי תקין 250 "התאמות להוראות בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה)" ובחודש ספטמבר 2021 האריך הפיקוח על הבנקים את תוקף הוראת השעה עד ליום 31 בדצמבר 2021, לפיהן עודכנה הוראת ניהול בנקאי תקין 331 בנושא "חלוקת דיבידנד על ידי תאגידים בנקאיים". על פי העדכון, בין היתר, המפקח על הבנקים מעודד את התאגידים הבנקאיים לגישה זהירה ושמרנית בחלוקת דיבידנד, וכי במסגרת גיבוש החלטת דירקטוריון תאגיד בנקאי בנוגע לחלוקת דיבידנד, על הדירקטוריון לערוך תחזית כאמור בעדכון, המתייחסת להשפעות העתידיות של המשבר על החשיפות וההון. בנוסף הודגש, כי חלוקת דיבידנד בשיעור הגבוה מ-30% מרווחי שנת 2020 ומשנת 2021 לא יחשב כתכנון הון זהיר ושמרני.

בהמשך לכך, ביום 17 באוגוסט 2021, אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד בסכום של כ-27.8 מיליון ש"ח, על בסיס הדוחות הכספיים של החברה לשנת 2020, המהווה כ-30% מהרווח הנקי (המאוחד) של החברה לשנת 2020 ואשר שולם בפועל ביום 1 בספטמבר 2021.

²² הערכות החברה כאמור מהוות מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, והינן למיטב הבנתה ושיקול דעתה של הנהלת החברה נכון למועד חתימת הדוח, המבוססים על יחסי ההון והמינוף של החברה למועד חתימת הדוח ועל הערכות הנהלת החברה והבנתה את הגורמים המשפיעים על שוק התשלומים והאשראי בו פועלת הקבוצה (לרבות בהתבסס על פרסומים של גופים רשמיים כגון בנק ישראל, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד האוצר, ובסתמך על ניסיונה והיכרותה עם הענף תוך שילוב של כלי ניטור ובקרה) והשפעתם המסתברת של אלה על יחסי ההון והמינוף של החברה, והכל בשים לב לחוסר הוודאות באשר למשכה של מגיפת הקורונה, עוצמתה והשפעותיה על המשק והתנהגות הצרכנים בעולם ובישראל, ובאשר להנחיות וצעדים שעשויים להינתן ולהינקט מעת לעת, לרבות כתוצאה מהתפרצויות נוספות של המגיפה. בהתאם, הערכות כאמור עשויות להתעדכן באופן שוטף מעת לעת על-ידי הנהלת החברה, לרבות בשים לב להתפתחויות אירועי המגיפה ואל מול נתוני פעילות החברה בפועל, אשר עשויים להיות שונים, לרבות מהותית, מהצפוי, בין היתר, כתוצאה מהנחות וניתוחים לא מיטביים, מהתפתחויות שלא ניתן להעריך באופן מלא בקשר עם השלכות המגיפה, משכן, עוצמתן וחומרתן, אופן התאוששות חברות ותחומי פעילות, השפעתו על תחומי הפעילות של החברה ומצבם הפיננסי של לקוחות החברה, החלטות ארגונים בינלאומיים בקשר עם תנאי ההתקשרות עם חברות עימם הם קשורים, שינויים רגולטוריים וצעדי הממשלה, בנק ישראל ורשויות נוספות שיינקטו בשים לב למגיפה ולמצב הכלכלי ו/או כתוצאה מהתמשותם של כל או חלק מגורמי הסיכון החלים על החברה כמפורט בדוח זה.

מגזר פעילות הוא מרכיב בקבוצה אשר עוסק בפעילויות שמהן היא עשויה להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות; תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על-ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועיו; וכן קיים לגביו מידע פיננסי נפרד. מתכונת הדיווח בנוגע למגזרי הפעילות של החברה, נקבעה בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים.

פעילות הקבוצה מנוהלת בעיקר בשלושה (3) מגזרי פעילות המהווים את ליבת פעילותה: הנפקה של כרטיסי חיוב, סליקה של כרטיסי חיוב ופעילות מימון.

תוצאות מגזרי ההנפקה והסליקה הושפעו בתקופת הדוח מהירידה בשיעור העמלה הצולבת בהתאם למתווה הפחתת העמלה הצולבת (החל מיום 1 בינואר 2019, מ-0.7% ל-0.6%, מיום 1 בינואר 2020 מ-0.6% ל-0.575% ומיום 1 בינואר 2021 מ-0.575% ל-0.55%). החל מיום 1 בינואר חלה ירידה בשיעור עמלה צולבת בעסקאות בחיוב מידי מ-0.3% ל-0.275% (ראה סעיף 2.4.2. להלן).

2.4.2 הסדרי עמלה צולבת (עמלת מנפיק)

עמלה צולבת בין סולק ומנפיק מקומיים הינה התשלום בגין ביצוע עסקה על-ידי סולק של בית העסק בו נעשה השימוש בכרטיס חיוב למנפיק של כרטיס החיוב. לפרטים אודות מתווה ההפחתה בעמלה הצולבת, השפעות ההפחתה על הקבוצה, והשלכות פתיחת מותג "American Express" למנפיקים ו/או סולקים נוספים כתוצאה מיוזמות צדדים שלישיים שאינם בשליטת החברה, ראה סעיפים 2.4.3 ו-2.1.8(ד) לדוח הדירקטוריון לשנת 2020, בהתאמה.

2.4.3 מגזר ההנפקה

לפרטים אודות מגזר ההנפקה ראה סעיף 2.4.4 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

טבלה 16: התפתחויות ההכנסות וההוצאות במגזר ההנפקה

שינוי	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		שינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		שינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	שינוי
	2020	2021		2020	2021			
(ב-%)	במיליוני ש"ח		(ב-%)	במיליוני ש"ח		(ב-%)	במיליוני ש"ח	
11.9	112	942	1,054	13.7	46	335	381	סך כל ההכנסות מעמלות
(75.0)	6	(8)	(2)	(66.7)	2	(3)	(1)	הוצאות ריבית, נטו
230.0	(23)	(10)	(33)	550.0	(11)	(2)	(13)	הוצאות אחרות
10.3	95	924	1,019	11.2	37	330	367	סך הכל הכנסות המגזר
(77.6)	(52)	67	15	(85.0)	(17)	20	3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
14.3	51	356	407	12.5	16	128	144	הוצאות תפעול
10.2	17	167	184	9.8	6	61	67	תשלומים לבנקים
135.3	46	34	80	126.7	19	15	34	רווח לאחר מסים של המגזר

הגידול בהכנסות מעמלות - בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 בהשוואה לתקופות מקבילות אשתקד, נובע בעיקר מעליה בהיקף מחזורי תיירות יוצאת המתבטאת בגידול בעמלות מנפיק ובעמלות מעסקאות מט"ח, וכן מגידול בעמלת מנפיק מקומי הנובע מעליה בהיקף המחזוריים על אף הירידה בעמלה הצולבת.

הגידול בהוצאות אחרות - נובע בעיקרו מהשפעת הפרשי שער בגין עסקאות מט"ח (של מחזיקי כרטיס בתיירות יוצאת ו-e-Commerce) ומהשפעת שינויים בשערי מט"ח על התחשבנות עם הארגונים הבינלאומיים.

הוצאות הפסדי אשראי - לאור המשך תהליך ההתאוששות המשק, הסרת כלל ההגבלות שהוטלו על המשק בעקבות מגיפת הקורונה מיום 1 ביוני 2021 ושיפור בנתונים המאקרו-כלכליים, הקטינה החברה ברבעונים השני והשלישי לשנת 2021 את שיעורי ההפרשה הקבוצתית בהשוואה לשנת 2020. הקיטון בהוצאות הפסדי אשראי לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 בהשוואה לתקופות מקבילות אשתקד, נובע מקיטון בהפרשה הקבוצתית בסך של כ-12 מיליון ש"ח וכ-27 מיליון ש"ח, בהתאמה, מקיטון במחיקות בסך של כ-7 מיליון ש"ח וכ-23 מיליון ש"ח, בהתאמה, מגידול בהפרשה הפרטנית בסך של כ-2 מיליון ש"ח בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2021 וקיטון בסך של כ-2 מיליון ש"ח בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2021.

הוצאות התפעול - הגידול בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 בהשוואה לתקופות מקבילות אשתקד נובע מהסיבות העיקריות הבאות: עלייה בתשלומים לאירגונים בינלאומיים כתוצאה מעלייה במחזורי וכמות העסקאות ומגידול בהוצאות פחת הנובע מעדכון אומדני החברה בדבר אורך החיים השימושיים של נכסי רכוש קבוע המושפעים מהמעבר לבניין המשרדים החדש, כך שהפחתתם תסתיים עם המעבר בפועל.

תשלומים לבנקים - לפרטים אודות השינוי בתשלומים לבנקים מול תקופה מקבילה אשתקד ראה סעיף ניתוח הוצאות תשלומים לבנקים בסעיף 2.2. לדוח דירקטוריון זה.

2.4.4 **מגזר הסליקה**

לפרטים אודות מגזר הסליקה ראה סעיף 2.4.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

טבלה 17: התפתחויות ההכנסות וההוצאות במגזר הסליקה

שינוי	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		שינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
	2020	2021		2020	2021		
(ב-%)	במיליוני ש"ח		(ב-%)	במיליוני ש"ח			
14.4	37	257	23.8	20	84	104	סך כל ההכנסות מעמלות, נטו
(33.3)	1	(3)	-	-	*-	*-	הוצאות ריבית, נטו
-	5	(1)	100.0	1	*-	1	הכנסות (הוצאות) אחרות
17.0	43	253	25.0	21	84	105	סך הכל הכנסות המגזר
-	(11)	8	100.0	(3)	*-	(3)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
13.4	21	157	13.7	7	51	58	הוצאות תפעול
193.3	29	15	316.7	19	6	25	רווח לאחר מסים של המגזר

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח

הכנסות מבתי עסק, נטו - הגידול בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 בהשוואה לתקופות מקבילות אשתקד נובע בעיקר מעלייה בהיקף מחזורי הסליקה המקומיים אשר קוּזו בחלקו משחיקת עמלת בית העסק כתוצאה מסביבת פעילות תחרותית בשוק הסליקה, ומירידה בשיעור העמלה הצולבת. ברבעון השני והשלישי לשנת 2021 קיימת עלייה בפעילות התיירות הנכנסת בהשוואה לתקופות מקבילות אשתקד אשר הושפעה ממגיפת הקורונה.

שינוי בהכנסות (הוצאות) אחרות, נטו נובע מהפרשי שער בגין פעילות סליקת עסקאות במט"ח.

הוצאות (הכנסות) הפסדי אשראי - הקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 בהשוואה לתקופות מקבילות אשתקד נובע מקיטון בהפרשה הקבוצתית בסכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח וכ-6 מיליון ש"ח, בהתאמה ומקיטון במחיקות בסך של כ-3 מיליון ש"ח וכ-5 מיליון ש"ח, בהתאמה.

הוצאות התפעול - הגידול בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 בהשוואה לתקופות מקבילות אשתקד נובע מהסיבות העיקריות הבאות: עלייה בתשלומים לאירגונים בינלאומיים כתוצאה מעלייה במחזורי וכמות העסקאות וכן עלייה בהוצאות פחת בין היתר ממעבר המשרדים הצפוי כמוסבר בסעיף 2.2 לעיל. בנוסף, הוצאות התפעול בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2021 בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד הושפעו גם מירידה בהפרשה לתלויות ואחרות.

2.4.5 **מגזר מימון**

לפרטים אודות מגזר המימון ראה סעיף 2.4.6 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

טבלה 18: התפתחויות ההכנסות וההוצאות במגזר המימון

שינוי	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		שינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		שינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2020	2021		2020	2021			
(ב-%)	במיליוני ש"ח		(ב-%)	במיליוני ש"ח		(ב-%)	במיליוני ש"ח	
-	-	*-	-	-	*-	-	-	*-
(4.7)	(16)	339	(2.7)	(3)	113	(4.7)	(16)	339
14.3	1	7	-	-	3	14.3	1	7
(4.3)	(15)	346	(2.6)	(3)	116	(4.3)	(15)	346
(97.3)	(146)	150	(70.3)	(26)	37	(97.3)	(146)	150
25.0	8	32	50.0	5	10	25.0	8	32
111.0	81	73	21.2	7	33	111.0	81	73

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח

הכנסות ריבית, נטו - הקיטון בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 נובע בעיקר משינוי בהיקף בתיק האשראי נושא ריבית לאנשים פרטיים ומאשראי עיסקי בהשוואה תקופות מקבילות אשתקד. לפרטים ראה ביאור 5.5 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021.

הוצאות הפסדי אשראי - לאור המשך תהליך התאוששות המשק, הסרת כלל ההגבלות שהוטלו על המשק בעקבות מגיפת הקורונה מיום 1 ביוני 2021 ושיפור בנתונים המאקרו-כלכליים, הקטינה החברה ברבעונים השני והשלישי לשנת 2021 את שיעורי ההפרשה הקבוצתית בהשוואה לשנת 2020. הקיטון בהוצאות הפסדי אשראי לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 בהשוואה לתקופות מקבילות אשתקד, נובע מקיטון בהפרשה הקבוצתית בסך של כ-9 מיליון ש"ח וכ-85 מיליון ש"ח, בהתאמה; מקיטון במחיקות נטו בסך של כ-16 מיליון ש"ח וכ-51 מיליון ש"ח, בהתאמה; ומקיטון בהפרשה פרטנית בסך של כ-1 מיליון ש"ח וכ-10 מיליון ש"ח, בהתאמה.

2.4.6 **מגזר אחר**

פעילויותיה האחרות של הקבוצה, אשר אינן משתייכות למגזרי ההנפקה, הסליקה ו/או המימון, ואשר כל אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר-דיווח, כוללות, בין היתר, את: פעילותה של ישראלכרט נכסים; פעילות הקבוצה בתחום הבטחת פירעון המחאות וניכיון²³ וסליקת המחאות נוסעים מסוג "Visa" שהונפקו בעבר ושינויים בשערי ניירות ערך מוחזקים.

לפרטים נוספים בדבר מגזרי פעילות הקבוצה, ראה ביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021.

²³ החברה הודיעה ללקוחותיה על הפסקת הפעילות בתחום הבטחת פירעון המחאות וניכיון במהלך חודש נובמבר 2021.

לחברה מספר חברות בת בבעלותה המלאה המפורטות להלן. כמו-כן, למועד הדוח, החברה קשורה בהסכמי שיתוף פעולה והשקעות בחברות ומיזמים נוספים העשויים להקנות לה החזקות מיעוט (בשיעורי אחזקה של עד 20% מהונן המונפק²⁴), אשר למועד הדוח כל אחת מהן אינה מהותית לחברה.

טבלה 19: פרטים אודות התרומה לרווח הנקי ויתרת ההשקעה ביחס לכל אחת מהחברות המוחזקות העיקריות של החברה

יתרת ההשקעה בחברה המוחזקת ליום 30 בספטמבר		תרומת הרווח הנקי של החברה המוחזקת לתוצאות פעילות החברה לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		תרומת הרווח הנקי של החברה המוחזקת לתוצאות פעילות החברה לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2020	2021	2020	2021	2020	2021	
במיליוני ש"ח						
539	579	15	39	2	12	פרימיום אקספרס
6	-	*-	-	*-	-	יורופיי**
538	735	72	154	31	46	ישראלכרט מימון
156	174	8	16	4	5	צמרת מימונים
49	58	2	8	2	3	גלובל פקטורינג
71	70	4	4	1	1	ישראלכרט נכסים

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

** לפרטים אודות הסכם מיזוג בין ישראלכרט ליורופיי, אשר הושלם בחודש דצמבר 2020, ראה סעיף 1.1 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

לפרטים נוספים אודות פעילותן של החברות לעיל, ראה סעיף 2.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

אירועי תשעת החודשים הראשונים לשנת 2021 (והמשכם עד וכולל למועד חתימת הדוח), בהתייחס לאירועי מגיפת הקורונה, השפיעו על פעילותן של החברות הבנות במגזר ההנפקה והסליקה ובמגזר המימון (לפי העניין), באופן דומה להשפעתם על החברה. לפרטים ראה סעיף 1.2 לעיל.

לפרטים אודות רישיון סולק קבוע, ובו התייחסות להחזקת החברה בחברות המוחזקות העיקריות, ראה סעיף 2.1.6 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

2.5.1 בהמשך לאמור בסעיפים 2.5.6 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020 ו-7.3 לדוח ממשל תאגידי של החברה והחברות המאוחדות שלה לשנת 2020 וכן בביאור 16. בלדוחות הכספיים לשנת 2020, בקשר עם מעבר משרדיה הראשי של ישראלכרט וחברות הקבוצה, ביום 5 באפריל 2021 קיבלה ישראלכרט נכסים הודעת קיבול מאת הצד השלישי המחזיק 50% מהזכויות בנכס המצוי ברחוב המסגר 40 בתל-אביב שבו שוכנים, בין השאר, משרדי החברה (להלן: "בית ישראלכרט"), למימוש זכותו לרכישת זכויותיה של ישראלכרט נכסים בבית ישראלכרט בתמורה לכ-126 מיליון ש"ח בתנאים כמפורט בהודעת הקיבול האמורה. ביום 30 ביוני 2021 הודיעה החברה על חתימת הסכם בין ישראלכרט נכסים לבין הצד השלישי למכירת זכויותיה של ישראלכרט נכסים בבית ישראלכרט לצד השלישי, בתמורה לכ-126 מיליון ש"ח בצירוף מע"מ כדין. על פי תנאי ההסכם, התמורה תשולם בשלושה תשלומים שנקבעו, תוך 180 יום ממועד חתימת ההסכם. להערכת החברה, אומדן הרווח מהמכירה, בניכוי הוצאות ולאחר מס, שצפוי להירשם בספרי החברה תוך 180 יום, הינו בטווח שבין 38 לכ-45 מיליון ש"ח. בהתאם, החל מהרבעון השני לשנת 2021, זכויותיה של החברה בקשר עם הנכס האמור מוצגות כנכסים מוחזקים למכירה, ללא הצגה למפרע של מספרי השוואה. כמו כן, החל ממועד הסיווג כמוחזק למכירה הנכס לא יופחת ויימדד לפי הנמוך מבין הערך בספרים או שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה. בכוונת החברה לבצע את המעבר במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2021 והרבעון הראשון של שנת 2022.

בהמשך לאמור בסעיף 6.5.1 לדוח ממשל תאגידי לשנת 2020, בכוונת החברה להגיע להסכמות עם הצד השלישי לעניין מציאת שוכר חלופי ליתרת תקופת השכירות החוזית של החברה בבית ישראלכרט.

²⁴ יצוין, כי בהתאם להסכמי ההשקעה בחלק מהחברות האמורות, לחברה זכויות להגדלת חלקה בהון בכפוף להוראות כל דין, וכן, ולפי העניין, זכויות עודפות לרווחים באותן חברות (ככל שיהיו) מעבר לחלקה בהון, והכל כפוף לתנאים שנקבעו.

3.1 תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

פעילותה של הקבוצה כרוכה בסיכון פיננסי, סיכון אשראי וסיכונים אחרים שאינם פיננסיים, כגון הסיכון הרגולטורי והסיכון התפעולי. סיכונים נוספים אליהם חשופה הקבוצה מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי של החברה. חלק מהמידע המפורט בפרק זה, אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, כמפורט ברישא לדוח דירקטוריון זה.

לפרטים נוספים אודות הסיכונים הכרוכים בפעילות הקבוצה ליום 30 בספטמבר 2021, ראה דוח על הסיכונים לשנת 2020 ודוח על הסיכונים לרבעון השלישי לשנת 2021.

לפרטים אודות השפעת מגיפת הקורונה על פעילות הקבוצה ראה סעיפים 1.2 ו-3.2 לדוח דירקטוריון זה. במהלך תקופת הדוח ועד למועד התימתו, ממשיכה הקבוצה לנקוט בפעולות שונות שמטרתן לצמצם את השפעת הפגיעה של מגיפת הקורונה בקבוצה ככל שניתן, ולהבטיח את המשך פעילותה התקינה של הקבוצה ואת בריאותם של עובדיה, ובכלל זה המשך מתן שירותים רציף ללקוחותיה במגזרי הפעילות השונים. הקבוצה עוקבת אחר השפעות מגיפת הקורונה על הסיכונים השונים הקשורים בפעילותה ונערכת אליהם ובהתאם להתפתחויות מעדכנת את מדיניות האשראי והתיאבון לסיכון.

3.2 סיכון אשראי

סיכון אשראי הינו האפשרות שלווה/צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו בהתאם לתנאים המוסכמים.

סיכון האשראי הוא אחד הסיכונים אשר מנוהל, מנוטר ומבוקר בחברה, כמתחייב מאופי פעילותה כחברה העוסקת במתן אשראי. תהליך ניהול סיכוני האשראי מסייע לחברה להסתכל על הסיכון על-פי תמהיל המוצרים המרכיב אותו.

בהתאם להוראות של הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי ותיקון הוראות בנושא טיפול בחובות בעייתיים, מיישמת החברה את הוראת ניהול בנקאי מספר 311 "ניהול סיכון אשראי" ("נב"ת 311") המתמקדת באימוץ הגישה שבה נדרשת מעורבות גורם בלתי תלוי ביחידות העסקיות, בתמיכה בקבלת החלטות אשראי נאותות, תוך התייחסות ומעורבות בגיבוש מדיניות האשראי, סיווג חובות בעייתיים ואישור חשיפות אשראי מהותיות.

יחידת בקרת האשראי העצמאית בחברה כפופה למנהל הסיכונים הראשי, בהתאם לדרישה בהוראת נב"ת מספר 311.

החברה משקיעה באופן שוטף משאבים בהכשרת עובדיה העוסקים בקבלת החלטות, בהערכת סיכונים באשראי ובשיפור של כלי בקרה ומערכות מידע ממוחשבות העומדים לרשותם.

בחודש אפריל 2021 החליטה החברה על הקמת חטיבת אשראי, אשר תהיה אחראית על ניהול האשראי הצרכני, לרבות אחריות על חוקת האשראי בנייה וניטור מודלי האשראי, ניתוח שגרת הפעילות באשראי ובניית בסיס ידע עסקי וזאת על מנת ליישם את האסטרטגייה העסקית של החברה בעולם האשראי. כמו כן, החטיבה אחראית על ניהול סיכוני אשראי בקו ראשון (כמפורט בביאור 3.2 – סיכון אשראי – עקרונות לניהול סיכון ריכוזיות האשראי בדוח הדירקטוריון לשנת 2020). פעילות מכירת האשראי נעשית בחטיבות לקוחות פרטיים ועסקיים בהלימה לסוג הפעילות. פעילות תפעול הגבייה מצויה תחת חטיבת לקוחות פרטיים.

המבנה הארגוני לניהול סיכוני האשראי כולל את הממשל התאגידי ושלושת (3) מעגלי הבקרה. התפיסה המנחה את ניהול סיכון האשראי בחברה הינה כי נוטל הסיכון הינו האחראי הישיר לניהול הסיכון. מנהל הסיכונים הראשי הינו גורם בלתי תלוי, ואולם אחריותו אינה מייטרת את אחריות חטיבת אשראי והחטיבות העסקיות, לפי העניין, לביצוע בקרה ביחס לסיכונים שבאחריותן, באמצעות יחידת מטה, בקרה ורגולציה, המהווה גורם בקרה בתהליך ניהול סיכוני האשראי במסגרת מעגל הבקרה הראשון.

מעגל הבקרה הראשון כולל את היחידות העסקיות אשר נוטלות את סיכוני האשראי ואחראיות לניהול השוטף של אותם סיכונים ומחלקות אשר הינן בממשק עם יצירת הסיכון. חטיבת אשראי וחטיבת לקוחות עסקיים העוסקות במתן האשראי ומעגלי הבקרה אחראיות לניטור האשראי.

מעגל הבקרה השני כולל את מנהל הסיכונים הראשי ומחלקת ניהול סיכונים, הפועלים באופן עצמאי ובלתי תלוי במחלקות העסקיות. מעגל הבקרה השני אחראי לגיבוש המלצות לדירקטוריון בנושא מדיניות החשיפה לסיכונים אשראי והערכה ודיווח בלתי תלויים על פרופיל סיכונים האשראי של החברה.

מנהל הסיכונים הראשי הינו גורם בלתי תלוי, העומד בראש מעגל הבקרה השני המהווה פונקציית ניהול ובקרה בלתי תלויה אחר סיכונים האשראי ואופן ניהולם. להלן עיקרי תחומי האחריות של מנהל הסיכונים הראשי בתהליך ניהול ובקרת סיכונים האשראי:

גיבוש מדיניות האשראי – מנהל הסיכונים הראשי אחראי לסייע למנכ"ל בגיבוש מסמך מדיניות האשראי, תוך שיתוף כל הגורמים הרלוונטים בחברה, ובפרט מנהלי הקווים העסקיים.

מעורבות בהליך אישור חשיפות אשראי - מנהל הסיכונים הראשי הינו חבר בוועדות האשראי השונות (במעמד משקיף), והוא מעורב בהליך אישור חשיפות אשראי מהותיות לחברה.

גיבוש המלצות על שיעורי ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי - מנהל הסיכונים הראשי אחראי לגיבוש המלצות ביחס לשיעורי ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי, באמצעות מחלקת ניהול סיכונים ובהתאם למתודולוגיה שנקבעה בחברה.

בקרת ניהול סיכונים אשראי - מנהל הסיכונים הראשי אחראי לפעילות בקרת ניהול סיכונים האשראי המבוצעות על-ידי מחלקת ניהול סיכונים.

מעגל הבקרה השלישי כולל את הביקורת הפנימית, אשר הינה גורם בלתי תלוי, המדווח לדירקטוריון ועורך ביקורת תקופתית או שוטפת על אופן ניהול הסיכונים ותקינות ההליכים המבוצעים על-ידי הגורמים השונים בחברה. הביקורת הפנימית פועלת בהתאם לתכנית הביקורת המאושרת על-ידי ועדת הביקורת של הדירקטוריון, ומגישה דוחות ביקורת לעיונה, כמתחייב מהוראות הרגולציה הרלוונטית.

השפעת התפשטות נגיף הקורונה

לפרטים אודות השפעת מגיפת הקורונה על תחום האשראי של הקבוצה, ראה סעיף 1.2 לעיל.

ניתוח איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

שינויים בתנאי חובות במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה

נוכח התפתחות מגיפת הקורונה בישראל שהחלה במהלך רבעון ראשון לשנת 2020 ועל מנת לעודד גופים פיננסיים לפעול באופן זהיר כדי לייצב לווים שלא עומדים או עשויים שלא לעמוד במחויבויות התשלום החוזיות שלהם בעקבות השפעת המגיפה, פרסם הפיקוח על הבנקים במהלך שנת 2020 מספר מתווים לדחיית תשלומי הלוואות על מנת לסייע ללקוחות הנזקקים לסיוע תזרימי בהתמודדות עם השלכות מגיפת הקורונה. המתווים מתייחסים לדחייה של תשלומי הלוואות לאשראי צרכני ולאשראי עסקי. בהמשך למתווה שפורסם על-ידי בנק ישראל בחודש אוקטובר 2020 "מתווה שאומץ על-ידי חברות כרטיסי האשראי לדחיית תשלומי הלוואות", פרסם בנק ישראל ביום 30 בנובמבר 2020 מתווה נוסף לדחיית הלוואות לאשראי צרכני. מועד כניסת המתווה הנוסף לתוקף היה בין התאריכים 1 בינואר 2021 ועד לתאריך 31 במרץ 2021 לכל המאוחר, כפי שפורט בביאור 2.ג.2 ובביאור 6.2.ג.9 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021.

עיקר תכניות החברה של דחיית תשלומים בתחום אשראי לאנשים פרטיים כללו דחייה של תשלומי קרן ההלוואות לתקופה של 3 חודשים. לגבי דחיית תשלומים בתחום האשראי המסחרי, בוצעו עדכונים בתנאי החובות בהתאם לתנאים המתאימים למאפיינים הספציפיים של כל בית עסק. המתווה עבור האשראי המסחרי הסתיים ביום 31 בדצמבר 2020 והמתווה עבור אשראי לאנשים פרטיים הסתיים ביום 31 במרץ 2021. במסגרת יישום ההנחיות האמורות לא ויתרה החברה על תשלום הריבית.

החברה פעלה בהתאם להנחיות בנק ישראל ולדגשים הפיקוחיים המפורטים לעיל, המאפשרים שלא לסווג חובות שאורגנו מחדש בתקופת משבר הקורונה כחוב בעייתי כאשר הארגון מחדש בוצע בתום לב, לזמן קצר וללווים אשר היו מוגדרים כתקינים בעת פריסת או הקפאת החוב שלהם.

בעקבות השלכות משבר הקורונה והסגר שהטילה ממשלת ישראל במטרה להתמודד עם מגיפת הקורונה, ובכדי לסייע ללקוחות המערכת הפיננסית, גובש מתווה וולונטרי לדחיית תשלומי הלוואות, שאומץ על-ידי כל חברות כרטיסי האשראי. מתווה זה הוא בנוסף להודעת הפיקוח על הרחבת המתווה המקיף לדחיית תשלומי הלוואות, שאומץ על-ידי המערכת הבנקאית, המאפשר ללקוחות לדחות תשלומי הלוואות.

נכון למועד הדוח, אין לחברה סכומי דחיות תשלומים תחת המתווה האמור. לפרטים אודות יתרת חובות שבוצעה לגביהם דחיית תשלומים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה ואשר לא סווגו כחובות בארגון מחדש של חוב בעייתי ליום 30 בספטמבר 2020 וליום 31 בדצמבר 2020, ראה טבלה 23 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים

החברה מיישמת את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" ואת החוזר בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי בחברות כרטיסי אשראי. היתרות מוצגות להלן בהתאם לחוזר האמור.

ליום 31 בדצמבר 2020				ליום 30 בספטמבר 2020				ליום 30 בספטמבר 2021				סך הכל
סך הכל	בערבות בנקים ואחר	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים		סך הכל	בערבות בנקים ואחר	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים		סך הכל	בערבות בנקים ואחר	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים		
		מסחרי	אנשיים פרטיים			מסחרי	אנשיים פרטיים			מסחרי	אנשיים פרטיים	
(מיליוני ש"ח)												
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי ⁽¹⁾												
7,102	-	1,104	5,998	7,026	-	1,166	5,860	7,437	-	1,207	6,230	סיכון מאזני אשראי
13,782	-	1,075	12,707	14,290	-	1,176	13,114	14,092	-	1,300	12,792	סיכון מאזני אשראי חוץ
20,884	-	2,179	18,705	21,316	-	2,342	18,974	21,529	-	2,507	19,022	סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי ⁽¹⁾
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי												
585	-	108	477	579	-	93	486	526	-	-	526	לא בעייתי
431	-	78	353	470	-	92	378	398	-	48	350	סה"כ בעייתי ⁽²⁾
302	-	19	283	321	-	22	299	282	-	12	270	מזה: השגחה מיוחדת
34	-	4	30	40	-	5	35	44	-	2	42	מזה: נחות
95	-	55	40	109	-	65	44	72	-	34	38	מזה: פגום
1,016	-	186	830	1,049	-	185	864	924	-	48	876	סך סיכון מאזני אשראי
177	-	56	121	127	-	-	127	166	-	-	166	סיכון מאזני אשראי חוץ
1,193	-	242	951	1,176	-	185	991	1,090	-	48	1,042	סך סיכון שאינו בדירוג ביצוע אשראי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: חובות שאינם פגומים, בפיקוד של 90 ימים או יותר,
סיכון אשראי בערבות בנקים ואחר												
15,154	15,154	-	-	14,738	14,738	-	-	11,520	11,520	-	-	לא בעייתי
45	45	-	-	54	54	-	-	29	29	-	-	סה"כ בעייתי ⁽²⁾
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השגחה מיוחדת
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: נחות
45	45	-	-	54	54	-	-	29	29	-	-	מזה: פגום ⁽⁴⁾
15,199	15,199	-	-	14,792	14,792	-	-	11,549	11,549	-	-	סך סיכון מאזני אשראי
29,110	29,110	-	-	29,304	29,304	-	-	26,223	26,223	-	-	סיכון מאזני אשראי חוץ
44,309	44,309	-	-	44,096	44,096	-	-	37,772	37,772	-	-	סך סיכון בערבות בנקים ואחר
66,386	44,309	2,421	19,656	66,588	44,096	2,527	19,965	60,391	37,772	2,555	20,064	סך הכל סיכון אשראי ⁽³⁾
מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים:												
140	45	55	40	163	54	65	44	101	29	34	38	חובות פגומים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
140	45	55	40	163	54	65	44	101	29	34	38	סך הכל נכסים שאינם מבצעים

(1) סיכון האשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות החברה.

(2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(3) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים

(4) עיקר הסכום נובע מסיווג חובות פגומים בגין סיכון כשל תמורה בניכיונות בחברת הבת צמרת מימונים בעיקר מענפי תעופה, תיירות, פנאי ואחרים.

טבלה 21: תנועה ביתרות חובות⁽¹⁾ פגומים שנבחנו פרטנית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		(מיליוני ש"ח)
	2020	2021	2020	2021	
89	89	109	125	111	יתרת חובות פגומים לתחילת התקופה
58	65	4	6	*-	יתרות שסווגו כפגומים במהלך התקופה
-	-	(10)	-	(32)	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום
(10)	(9)	(1)	*-	*-	מחיקות חשבונאיות
(33)	(27)	(34)	(8)	(11)	גביית חובות שסווגו פגומים בתקופה ⁽²⁾
5	5	-	-	-	אחר
109	123	68	123	68	יתרת חובות פגומים לסוף התקופה

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) גבייה מבתי עסק נעשית ברובה באמצעות קיזוז שוברים חדשים שנקלטו במערכת.

טבלה 22: מדדי סיכון ואשראי²⁵

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר				מסחרי	אנשים פרטיים	מסחרי	אנשים פרטיים	מסחרי	אנשים פרטיים	באחוזים (%)	
	2020		2021									
	מסחרי	אנשים פרטיים	מסחרי	אנשים פרטיים								
4.26	0.59	4.81	0.65	2.71	0.53	א	שיעור יתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי					
-	-	-	-	-	-	ב	שיעור יתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי שאינם פגומים שנמצאים בפיגור 90 יום או יותר מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי					
3.22	1.80	3.64	1.89	1.88	1.74	ג	שיעור סיכון אשראי בעייתי מסיכון אשראי כולל ⁽¹⁾					
1.28	⁽²⁾ 3.22	2.44	⁽²⁾ 3.77	(1.63)	0.63	ד	שיעור ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ⁽³⁾					
0.81	2.24	1.48	2.42	0.10	1.17	ה	שיעור המחיקות נטו בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ⁽³⁾					
4.65	4.29	4.81	4.36	3.51	3.72	ו	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי					
(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	ז	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, מיתרת חייבים פגומים שנבחנו פרטנית בגין פעילות בכרטיסי אשראי					
(*)	(*)	100.00	(*)	(*)	(*)	ח	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, מיתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי אשר בפיגור של 90 ימים או יותר					
20.00	51.19	34.87	55.06	3.03	30.81	ט	שיעור המחיקות נטו בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ⁽³⁾					

(*) גבוה מ-100%.

(1) לפרטים אודות השינוי ביתרות החובות הבעיתיים, ראה טבלה 15 לעיל.

(2) ההוצאות בגין הפסדי אשראי בחישוב זה כוללות את השפעת נגיף הקורונה בחישוב שנת.

(3) בחישוב שנת.

ניתוח איכות האשראי

במסגרת ניהול תיק האשראי וניהול הסיכונים השוטף של החברה מנוטר באופן שוטף הפיגור בירתות החוב. ממצאי הניטור כאמור משמשים כאחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. משך הפיגור בחוב משפיע על סיווג חובות המוערכים על בסיס קבוצתי (ככל שהפיגור בחוב ממושך יותר כך הוא מסווג כבעל איכות נמוכה יותר) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור החברה מבצעת מחיקה חשבונאית של החוב.

בשנים האחרונות מציגה החברה מגמת צמיחה עקבית בתחום האשראי לאנשים פרטיים. החברה רואה בתחום זה את אחד ממנועי הצמיחה המרכזיים שלה בשנים הקרובות, זאת תוך ניהול סיכונים מושכל. בעקבות מגיפת הקורונה חלה ירידה בירתת האשראי לאנשים פרטיים, עם זאת, בין החודשים מאי 2021 ואוקטובר 2021 ניכרת התאוששות בביקוש לאשראי לאנשים פרטיים וכן גידול בירתות האשראי לאנשים פרטיים.

נכון ליום 30 בספטמבר 2021 סיכון האשראי בגין אנשים פרטיים עמד על סך של כ- 3,986 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ- 4,146 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2020 ולכ- 4,070 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020.

לאור מבצע החיסונים המתקדם, הירידה בתחלואה והסרת המגבלות מיום 1 ביוני 2021, חלה התאוששות בפעילות הכלכלית במשק וכתוצאה מכך נרשמה ירידה ברמת סיכון האשראי נושא הריבית, אשר הוביל לירידה במדדים העיקריים הבאים לעומת תקופה מקבילה אשתקד ולעומת סוף שנת 2020:

- שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (ראה סעיף ד' בטבלה 22 לעיל).

- שיעור המחיקות נטו מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות הכרטיסי אשראי (ראה סעיף ה' בטבלה 22 לעיל).

השינוי במדדים לעיל הינו תוצאה של ירידה בהוצאה להפסדי אשראי ובירתת ההפרשה להפסדי אשראי לאור מגמה חיובית בפרמטרים של שיעור האבטלה במשק, השינוי בצריכה הפרטית ותחזית בנק ישראל, אשר משמשים הנחות בסיס לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי, הירידה במחיקות וצמצום היקפי החובות הבעייתיים, מגמה שהחלה במהלך הרבעון האחרון של שנת 2020 ובתשעת החודשים הראשונים של שנת 2021, הוביל את החברה להקטנת שיעורי ההפרשה הקבוצתית בתקופת הדוח בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד ולשנת 2020 אשר בה חל גידול בהוצאה להפסדי אשראי ובירתת ההפרשה להפסדי אשראי, שנבעה, בין היתר, מגידול בשיעור ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי כתוצאה ממיגפת הקורונה. כמו-כן, החברה סיווגה כחובות בהשגחה מיוחדת חובות בעלי מאפיינים מסוימים אשר להערכת החברה יתכן ותחול הרעה באיכות האשראי שלהם (הגם אם אין פיגור בחוב למועד חתימת הדוח), והתאימה את ההפרשה להפסדי אשראי בגינם. לפרטים נוספים ראה ביאור 5.ג. לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021 וכן סעיף 1.2 לדוח דירקטוריון זה.

שיעור המחיקות נטו בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי עלה (החמיר) בתשעת החודשים הראשונים לשנת 2020 ואילו ברבעון הרביעי של שנת 2020 החל לרדת, ירידה אשר נמשכה גם במהלך תשעת החודשים הראשונים לשנת 2021. העלייה בשנת 2020 נבעה, בין היתר, מגידול מואץ בירתות האשראי לאנשים פרטיים במחצית השנייה של שנת 2019, וממגמות נלוות כגון פער זמנים בשיעורי הגבייה של חובות בעייתיים ביחס לגידול בירתות האשראי וכן משינויים בהוראות הדין לגבי הליכי פשיטת רגל אשר הגבירו את הקושי בגביית חובות מלקוחות פרטיים. בנוסף בעקבות מגיפת הקורונה שהתפשטה במהלך הרבעון הראשון לשנת 2020, נפגעה יכולת הגבייה של החברה, בין היתר, כתוצאה מסגירתו של המשק ומסגירתן של לשכות ההוצאה לפועל.²⁶ לאור האמור, החל מחודש מאי 2020 ועד למועד חתימת הדוח שיפרה החברה את יכולת פעילות הגבייה המשפטית תוך יישום מגוון פעולות, לרבות התאמת מבנה אירגוני. החברה ממשיכה לפעול לטובת פעילות זאת באופן שוטף מהיותה בעלת השפעה מהותית על התוצאות העסקיות. המגמות המשפיעות על היקף המחיקות, נטו כאמור לעיל, עלולות להימשך גם בתקופות עתידיות, כתלות בין היתר בעוצמת השפעת גלי מגיפת הקורונה, השינויים במצב הכלכלי המקומי והשינוי בהיקפי יתרות האשראי באותן תקופות.

²⁶ לשכות ההוצאה לפועל היו סגורות בין התאריכים 15 במרץ 2020 ועד 15 במאי 2020 במהלך הסגר הראשון.

לשם קביעת אומדן שיעורי ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי עושה החברה שימוש בהנחות מקרו כלכליות, המבוססות, בין היתר, על פרסומים של בנק ישראל, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד האוצר. בנוסף בקביעה כאמור משולבות גם הערכותיה של החברה על בסיס ניסיונה והיכרותה עם הענף תוך שילוב של כלי ניטור ובקרה, אולם קיימת רמה גבוהה של אי וודאות המחייבת הפעלת שיקול דעת משמעותי בהערכת הפסדי האשראי הצפויים, אשר באה לביטוי ביתר שאת בהקשר של משבר מגיפת הקורונה. לאור האמור, לאורך תקופת המשבר בחנה החברה מספר תרחישי התפתחות למגיפת הקורונה וההשפעה האפשרית הנגזרת על אומדן שיעורי ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי. ברבעון השלישי של שנת 2021 בחנה החברה תרחיש בהתבסס על התחזית המקרו-כלכלית של בנק ישראל אשר פורסמה במהלך חודש אוקטובר 2021, כמפורט לעיל. הנחות הבסיס העיקריות ששימשו את החברה לצורך קביעת שיעורי ההפרשה הקבוצתית, בדוחות הכספיים לרבעון השלישי של שנת 2021 הינן, צפי לשיעור אבטלה בסוף שנת 2021 בטווח שנע בין 7% לבין 8%; וצפי להתאוששות בצריכה הפרטית בשנת 2021 בשיעור צמיחה שנע בין 6% ל-8%. תחזית זו מגלמת המשך תהליך של התאוששות בשנת 2022.

יצוין, כי קיימת רמה גבוהה של אי וודאות המחייבת שיקול דעת משמעותי בהערכת הפסדי האשראי הצפויים במסגרת התרחישים המפורטים לעיל, לרבות בקשר עם המשך התפשטות המגיפה אשר תשפיע על רמת התחלואה וכפועל יוצא תשפיע על פעילות המשק הצפויה, שיעור האבטלה, שיעור צמיחת התוצר וצעדי הממשלה. בהתאם, לאורך זמן, ככל שיעמוד לרשות החברה מידע משמעותי נוסף לגבי מצב הלווים וסיכויי הגבייה לגבי לוויים בעייתיים, יעודכנו האומדנים המשמשים לקביעת שיעורי ההפרשה.

הערכות החברה האמורות לעיל הינן מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, המבוססות על הערכותיה של הנהלת החברה נכון למועד חתימת הדוח והבנתה את הגורמים המשפיעים על שוק התשלומים והאשראי בו פועלת הקבוצה (לרבות בהתבסס על פרסומים של גופים רשמיים כגון בנק ישראל, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד האוצר, ובהסתמך על ניסיונה והיכרותה עם הענף תוך שילוב של כלי ניטור ובקרה), ובשים לב לחוסר הוודאות באשר למשכה של מגיפת הקורונה, עוצמתה והמשך השפעותיה על המשק והתנהגות הצרכנים בעולם ובישראל, ובאשר להנחות וצעדים שעשויים להינתן ולהינקט מעת לעת, לרבות כתוצאה מהתפרצויות נוספות של המגיפה וקצב התחסנות הציבור. הערכות אלה עלולות שלא להתממש, כולן או חלקן או להתממש באופן שונה, לרבות מהותית, מהצפוי, בין היתר, כתוצאה מהנחות וניתוחים לא מיטביים, מהתפתחויות שלא ניתן להעריכן באופן מלא בקשר עם השלכות המגיפה, משכון, עוצמתן וחומרתן, אופן התאוששות חברות ותחומי פעילות, המשך השפעתה על תחומי הפעילות של החברה ומצבם הפיננסי של לקוחות החברה, שינויים רגולטוריים וצעדי הממשלה, בנק ישראל ורשויות נוספות שיינקטו בשים לב למגיפה ולמצב הכלכלי ו/או כתוצאה מהתממשותם של כל או חלק מגורמי הסיכון החלים על החברה כמפורט בדוח זה.

ככלל, אשראי לאנשים פרטיים אינו מבוסס על בטחונות (למעט אשראי לרכישת רכבים, כמפורט בסעיף 2.4.6 ב. לדוח הדירקטוריון לשנת 2020). האשראי המועמד לאנשים פרטיים מותאם, ככלל, לדירוג הסיכון של הלקוח. ניהול סיכון האשראי לאנשים פרטיים כולל תהליכי חיתום וכן ניטור ומעקב שוטף אחרי סיכון הלקוחות. יצוין, כי סיכון האשראי מושפע בין היתר מסוגי האוכלוסיות השונות להן מועמד האשראי, מהיקף האשראי המועמד ומשכו.

חיתום אשראי לאנשים פרטיים

תהליך חיתום האשראי ודירוג הסיכון לאנשים פרטיים מתבסס על מודלים סטטיסטיים מתקדמים. דירוג זה משמש כבסיס תומך החלטה לגבי גובה האשראי ושיעור הריבית שנקבעת ללקוח. המודלים עוברים ניטור שוטף, בדיקות טיוב וכיול תקופתיות וזאת בהתאם לדרישות פנימיות ורגולטוריות.

החיתום מתבצע בשני (2) אופנים: חיתום אוטומטי המבוסס על מודלי דירוג וחוקה עסקית, הנכתבים בכלים מתקדמים מתוך ראיית כלל פעילות הלקוח בחברה, וחיתום ידני המתבצע במקרים בהם נדרשת בדיקה נוספת מעבר לחיתום האוטומטי.

בהתאם להוראות הרגולציה, לחברה מדיניות ונוהל מטפלים בתהליכי העבודה ובכללים בגין פנייה יזומה למכירת אשראי לאנשים פרטיים. כאמור, נוהל עבודה בנושא מתן אשראי ללקוחות הפרטיים המתבסס על המדיניות, קובע, בין היתר, הגדרת תסריטי שיחה למכירת אשראי אשר כוללים מתן מידע ללקוח בנוגע לתנאי האשראי כגון: סכום האשראי, תקופת האשראי, ריבית נומינלית ומתואמת, סכום משוער לפירעון חודשי וכן דרכי התקשרות לצורך בירורים. כמו-כן,

קובע הנוהל התייחסות לצרכי הלקוח ומאפייניו וכן תיעוד של נתוני הפנייה ללקוחות. בנוסף, הנוהל מכיל הגדרה של אוכלוסייה אשר אליה לא תבצע פנייה יזומה למתן אשראי וזאת על מנת לעמוד בכללי הרגולציה.

בחודש אפריל 2019 נכנס לתוקפו חוק נתוני אשראי, שעל בסיסו הוקם מאגר נתוני אשראי. לפרטים ראה סעיף 2.1.3 (א) לדוח דירקטוריון זה.

ביום 3 במאי 2021 נכנסו לתוקף הסעיפים בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311A בנושא "ניהול אשראי צרכני" ("הוראה 311A") הנוגעים לשיווק אשראי צרכני. הקבוצה נערכת ליישום יתר סעיפי הוראה 311A אשר ייכנסו לתוקף, כאמור בביאור הנ"ל, ביום 3 בנובמבר 2021. לפרטים נוספים ראה גם ביאור 6.2.ג.9 לדוחות הכספיים לרבעון השלישי לשנת 2021.

חיתום אוטומטי

מעל ל-90% מהחלטות האשראי מתקבלות באמצעות תהליך החיתום האוטומטי. תהליך זה מבוסס על דירוג לקוחות חדשים וקיימים במודלים סטטיסטיים מתוקפים (תשע (9) רמות דירוג סיכון שונות ודירוג סיכון נוסף במקרה של כשל, ובסך הכל עשר (10) רמות דירוג). המודלים משולבים בתוך חוקה עסקית הבוחנת את מצבו של הלקוח על סמך נתונים הנאספים ממקורות המידע של החברה וממקורות מידע חיצוניים נוספים. תהליך החיתום האוטומטי מדרג את רמת הסיכון של הלקוח. על סמך דירוג זה מוצע ללקוח אשראי בהיקף, במחיר ולתקופה התואמים את דירוג הסיכון שלו המשתקף במערכות החברה וכן את תיאבון הסיכון של החברה. דירוג הסיכון של הלקוח מתעדכן ומנוטר באופן שוטף לאורך תקופת האשראי שניתנה ללקוח.

חיתום ידני

תהליך החיתום הידני מתבצע במקרים בהם סכום האשראי המבוקש גבוה ו/או כאשר המערכת האוטומטית קובעת כי יש צורך במידע נוסף לגבי הלקוח. במקרים אלה, מועברת הבקשה לחיתום האשראי על-ידי עובדי חטיבת אשראי בהתאם לסמכויות האשראי. הבקשה מועברת בליווי מידע מפורט של תהליך החיתום האוטומטי. החלטת האשראי הסופית מבוססת הן על המלצת המודל והן על ניתוח המידע הנוסף שהתקבל. החלטת החיתום הידני מתועדת במערכת.

החברה עוקבת אחר שינוי במאפייני הסיכון. כחלק מתהליכי הניטור והמעקב בנושא ניהול הסיכון, מעת לעת נעשות פעולות התאמה ועדכון עקרונות תהליכי חיתום האשראי במטרה להפחית את הסיכון כגון:

- עדכון מודלים.
- עדכון סכומי הלוואות פוטנציאליות ללקוחות למול רצועת דירוג הסיכון שלהם.
- התאמת שיעור הריבית לסיכון לוויים.
- ניהול יעדי העמדת אשראי בהתאם לדירוג סיכון הלקוחות.
- החברה מנהלת את סיכון האשראי לאנשים פרטיים באמצעות מדיניות האשראי ותהליכי בקרה שוטפים ותקופתיים. הפעילות נחלקת לפעילות ניהול הסיכון ופעילות בקרה:

פעילות ניהול הסיכון

- ניהול חשיפות האשראי ללקוחות פרטיים מתבצע לפי חשיפה מקסימלית ללקוח הנקבעת בהתאם לפרמטרים שונים כגון: דירוג סיכון, מוצרי אשראי, ותק הלקוח, היסטוריית פירעונות ועוד.
- הלוואה לכל מטרה ללקוחות פרטיים מועמדת לתקופה של עד 72 חודשים, כאשר מח"מ התיק עומד על כ-24 חודשים. סכום הלוואה ושיעור הריבית בפועל נקבעים לפי דירוג הסיכון של הלקוח וקריטריונים נוספים.
- מדיניות תמחור האשראי לאנשים פרטיים מותאמת לדירוג הסיכון של הלקוחות, בכפוף להוראות כל דין ובכלל זה חוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993.
- מגבלות האשראי בחברה מגבילות את החשיפה ללקוחות פרטיים ברמת סיכון גבוהה, מתוך סך תיק האשראי לאנשים פרטיים.
- מדרג סמכויות האשראי בחברה מגביל את יכולת אישור חשיפות אשראי לאנשים פרטיים בהתאם להיררכית סמכויות פנימית.
- שיעור המימון לאשראי לרכב, נקבע עבור כל לקוח בהתאם לבחינה פרטנית של הלקוח. ניתן להעמיד אשראי למימון רכב עד ל-100% מימון ולתקופה של עד 84 חודשים.

פעילות הגבייה

פעילות הגבייה מעוגנת בנוהלים ותהליכי עבודה המסדירים את אופן הטיפול בהליכי גבייה, בהחזרים והעברתם לטיפול משפטי במידת הצורך.

המבנה הארגוני של פעילות הגבייה, מתחלק בין שני גורמי אחריות: מערך השירות בחטיבת לקוחות פרטיים אחראי על אופרציית הגבייה (רכה ומשפטית); וחטיבת אשראי אחראית על מטה הגבייה, אסטרטגיה ומדיניות הגבייה, קיום נהלים ובקורות, ביקורות עורכי דין, דיווחים ורגולציה.

פעילות הבקרה

פעילות הבקרה כוללת שני (2) מעגלי בקרה. מעגל הבקרה הראשון כולל פיקוח ומעקב אחר סיכון האשראי לאנשים פרטיים, הנעשה באופן שוטף. עיקרי פעולות הפיקוח על סיכון האשראי הינן: מעגל הבקרה הראשון מבוצע בחטיבת אשראי ובחטיבות העסקיות בחברה. הניטור מתחיל הן ביחידה העסקית האחראית על העמדת האשראי לאנשים פרטיים בסיוע פעילות אנליזה של אשראי צרכני והן במסגרת פעילות הבקרה של יחידת מטה, בקרה ורגולציה.

פעילות מעגל הבקרה הראשון:

- בקרות העוסקות בעמידה במגבלות אשראי וסמכויות.
- נבדקים סכומים חריגים שהועמדו ותקינות הריביות שהועמדו בהלוואות באמצעות הכרטיס והן באשראי מחוץ לכרטיס.
- בתחום הלוואות הרכב נבדקים תקינות ההזרמה, עמידה במגבלות, שעבודים ומשכונים, תקינות מסמכים משפטיים ונעשית בקרה חודשית על התיק.
- בקרות על פעילות תפעול האשראי בחברה (אחריות ישירה ועקיפה).
- בקרה על טיפול בהתראות והחזרים.
- בקרות בנושא ציות והוגנות- תקינות מסמכים והזרמות, האזנות לשיחות מכירה.

מעגל הבקרה השני מבוצע בחטיבת ניהול סיכונים. במסגרת מעגל בקרה זה פועלת יחידת בקרה עצמאית הכפופה למנהל הסיכונים הראשי. ליחידה תכנית בקרה שנתית המותאמת להנחיות בנושא הבקרה כפי שמופיעות בנב"ת 311. התכנית כוללת הערכה בלתי תלויה ומתמשכת של תהליכי ניהול סיכון האשראי, כאשר תוצאות סקירות אלו מדווחות ישירות לדירקטוריון ולהנהלה הבכירה בחברה.

במסגרת מעגל הבקרה השני מבוצעות סקירות אשראי כדלקמן:

- נבדק אשראי מהותי (מעל 100 אלף ש"ח).
- נבדק מדגם מספק של אשראי אחר שאינו מהותי.
- נבדק אשראי בעייתי לסוגיו השונים (נחות, פגום ובהשגחה מיוחדת).
- נבדק אשראי אשר תנאיו שונו, אולם אינו מסווג כבעייתי.
- נבדק אשראי שנקבע על-ידי החברה או על-ידי הפיקוח על הבנקים כמחייב תשומת לב מיוחדת של ההנהלה.
- נבדק אשראי מתוך אשראי לאנשים קשורים.
- נבדק אשראי היוצר מוקדי ריכוזיות של סיכון האשראי.
- עומק הסקירות המבוצעות כולל מספר היבטים, לרבות:
 - איכות האשראי (לרבות ביצועי הלווה).
 - ציות למדיניות הדירוג ולמדיניות הסיווג, כולל חוות דעת על דירוג הלקוח.
 - עמידה בהתניות שנקבעו בהסכם האשראי.

מדיניות האשראי של החברה מאושרת אחת לשנה על-ידי הנהלת ודירקטוריון החברה. המדיניות כוללת, כאמור, גם פרק המתייחס לאשראי לאנשים פרטיים. החברה מגדירה יעדי איכות אשראי בתחום האשראי לאנשים פרטיים אשר מנוטרים במסגרת תכנית העבודה השנתית של החברה. מעגל הבקרה הראשון מכין דיווח המציג את ניתוח תיק האשראי של החברה. הניתוח מציג, בין היתר, את פילוח התיק לפי מוצרי אשראי, ענפים, דירוגי סיכון, עמידה במגבלות רגולטוריות ופנימיות, ניתוח מרווחים, ועוד. המידע מוצג ברמה רבעונית להנהלת החברה ולדירקטוריון החברה. מעגל הבקרה השני בראשותו של מנהל הסיכונים הראשי מדווח דיווח בלתי תלוי הכולל מסמך המתאר את סיכוני האשראי של החברה. המידע מדווח להנהלת החברה בתדירות חודשית ואחת לרבעון לדירקטוריון החברה.

החברה מקבלת החלטות לגבי תפעול וניהול האשראי לאחר בחינה ועיון בתוצאות הדוחות של מעגל הבקרה הראשון והשני יחדיו. לחברה נהלי עבודה בתחום אשראי לאנשים פרטיים. הנהלים מעודכנים באופן שוטף על-ידי המחלקות השונות.

אשראי מסחרי

מגיפת הקורונה השפיעה לרעה על יתרות וסיכון האשראי המסחרי, בעיקר לאור ירידה דרמטית, עד כדי הפסקה, בתחומי פעילות מסויימים במשק (כגון: תעופה ותיירות). אשראי זה מועמד בעיקר אל מול שוברי כרטיסי אשראי שתמורתם משמשת כמקור לסילוק החוב, ואשר חלקם יכול שיבוטל על-ידי מחזיקי הכרטיסים בהעדר קבלת מוצר/שירות, בהתאם להוראות חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986. עיקר ההפרשה הפרטנית נבעה מלקוחות בתחום התעופה והתיירות המנוטרים ברמה השוטפת על-ידי החברה.

סיכון אשראי בגין חשיפות לקבוצת לווים

בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת נב"ת 313 (בנושא מגבלות על חבות לווה בודד וקבוצת לווים). העדכון הינו בהמשך לפעולות קודמות של הפיקוח על הבנקים שנועדו לצמצם את ריכוזיות תיקי האשראי במערכת הבנקאית המקומית, ועל רקע המלצות ועדת באזל בנושא חשיפות גדולות. בין היתר, הגדרת ההון צומצמה להון רובד 1, והמגבלה על חבות של קבוצת לווים בנקאית לתאגיד בנקאי שונתה ל-15% במקום 25%. התיקונים להוראה נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2016, למעט לעניין הגדרת הון, בה הופחתה התוספת בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2018.

בהתאם להוראת נב"ת 313, נכון לימים 30 בספטמבר 2021, 30 בספטמבר 2020, ו-31 בדצמבר 2020 וכן בסמוך למועד חתימת הדוח לא קיימת קבוצת לווים שיתרת חבותם עולה על 15% מהון החברה (כהגדרתו בנב"ת 313).

בחודשים יולי - אוגוסט 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון לנב"ת 313 לצורך הקלה במגבלות שיחולו על חברות כרטיסי האשראי המופרדות בקבלת מימון (מכוח מגבלות לווה בודד או קבוצת לווים) – לפרטים ראה ביאור ג. 12.2 לדוחות הכספיים לשנת 2020. במסגרת זו, לבנקים המחזיקים בחברות כרטיסי האשראי המופרדות הוקנתה תקופת יישום, במהלכה יידרשו להקטין את חשיפות האשראי לחברות כרטיסי האשראי המופרדות שבבעלותם באופן מדורג, תוך שלוש (3) שנים ממועד ההפרדה של חברת כרטיסי האשראי מהתאגיד הבנקאי. בהתאם, החברה נערכה וממשיכה להיערך ליצירת תשתית שתאפשר צמצום ו/או החלפה של מסגרות וקווי אשראי מבנק הפועלים, ראה סעיף 1.6.5 לדוח דירקטוריון לשנת 2020.

בהמשך לאמור ולצורך היערכותה לשינויים כאמור, הודיעה החברה לגורמים רלוונטיים, ביניהם שותפים עסקיים, על ביטולם העתידי של אישורי המחאת זכות על דרך המכר שניתנו על-ידי החברה לאותם גורמים, אשר יאפשרו לחברה התנהלות נאותה בהיבטי הון ונזילות.

בנוסף נקבע במסגרת נב"ת 313, כי החשיפה של חברת כרטיסי אשראי ללווים, תהיה נתונה למגבלת לווה/קבוצת לווים, ולמגבלה המצרפית של לווים גדולים. כחלק מפעילות ההנפקה, הסליקה והניכיונות, לקבוצות הבנקים בהסדר וחברות כרטיסי האשראי האחרות חבות לקבוצה מעל למגבלת לווה בודד (נב"ת 313) אילו זו הייתה חלה נכון למועד חתימת הדוח. יחד עם זאת, במהלך חמש (5) שנים מיום פרסום ההוראה, חבות של קבוצת לווים בנקאית לחברת כרטיסי אשראי לא תהיה כפופה למגבלה זו.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים ולמדינות זרות

לחברה קיימת חשיפת אשראי שאינה מהותית לארגונים הבינלאומיים: ארגון מסטראקארד, ארגון ויזה וארגון אמריקן אקספרס ובנקים בינלאומיים, בגין יתרות של מחזורי עסקאות שבוצעו על-ידי תיירים בארץ ובניכוי יתרות של מחזורי עסקאות שבוצעו על-ידי ישראלים בחו"ל שבגינן טרם זוכתה החברה על-ידי הארגונים הבינלאומיים.

למידע המפורט על סיכון האשראי בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ולמידע נוסף על הסיכונים, ראה הדוח על הסיכונים לשנת 2020.

3.3 סיכון שוק ונזילות

המבנה והארגון של פונקציית ניהול סיכון השוק והנזילות

מערך ניהול סיכונים שוק ונזילות בחברה מושתת על מערך אינטגרטיבי לניהול החשיפות המורכב מהפונקציות הבאות: מנהל סיכונים שוק ונזילות (משנה למנכ"ל, CFO) ומנהל סיכונים ראשי (CRO).

מנהל הסיכונים הראשי אחראי על גיבוש מדיניות ניהול סיכונים השוק והנזילות ומנהל סיכונים שוק ונזילות אחראי על יישומה והטמעתה ובכלל זה:

- אחריות על החשיפות הפיננסיות בחברה בכפוף למגבלות שאושרו על-ידי הדירקטוריון.
- נהלי מעקב ובקרה בנושאים הקשורים לניהול חשיפות.
- דיווח רבעוני לדירקטוריון על סיכונים השוק והנזילות.
- דיווח חודשי לדירקטוריון על סיכונים השוק והנזילות השוטפים.
- ניהול סיכונים המט"ח, כולל קבלת החלטות על גידור חשיפות מט"ח ארוכות טווח.
- ניהול נכסים והתחייבויות (ננ"ה).
- מדידה ובקרה שוטפת של מדדי סיכון שוק ונזילות של החברה.
- עריכת דו"חות סיכונים הריבית.
- ניתוח תוצאות ועריכת ממצאים לדין בהנהלה ובדירקטוריון.

מנהל סיכונים ראשי

מנהל הסיכונים הראשי של החברה אחראי מתוקף תפקידו בין היתר לבקרת ניהול סיכונים השוק והנזילות של החברה.

במסגרת זאת, הינו אחראי לפקח אחר יישומה של המדיניות ותהליכי הניהול והבקרה של סיכונים השוק והנזילות בחברה וכן על גיבוש מדיניות נאותה.

סיכון שוק

סיכון שוק הינו הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוז' מאזניות, הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי, כגון: שינויים במחירים, שערים, מדדים ומרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים.

הפעילות העסקית של החברה חשופה לסיכונים שוק שמקורם בתנודתיות בשיעורי הריבית, בשערי החליפין, במדד המחירים לצרכן ובשווי ניירות ערך.

מדיניות ניהול סיכונים השוק של החברה מבוססת על הפרקטיקה המקובלת במערכת הבנקאית בישראל ועל ההנחיות העדכניות של הוראות נב"ם 201-211 לניהול סיכונים שוק, הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 "ניהול סיכונים שוק" והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 333 "ניהול סיכון ריבית", תוך התאמתן לפרופיל הסיכון הייחודי של החברה. המדיניות אושרה על-ידי דירקטוריון החברה בחודש יוני 2021. מדיניות זו כוללת מגבלות על החשיפה שנועדו לצמצם את הנזק העלול להיגרם כתוצאה משינויים בשווקים השונים, בשיעורי הריבית, המדד, שערי המט"ח והמניות. דירקטוריון החברה מעדכן את המגבלות מעת לעת.

תפיסת ניהול סיכונים השוק והריבית תואמת את המתואר במסמך מסגרת ניהול סיכונים השוק של הקבוצה.

מחלקת ניהול סיכונים משמשת כפונקציה ייעודית לניהול ובקרת סיכונים באופן בלתי תלוי בגורמים העסקיים. המחלקה עורכת בקרה אחר סיכונים השוק והריבית בחברה, ותפקידיה בתחום מוגדרים במסמכי מדיניות ייעודיים.

סיכונים השוק והריבית של החברה מנוהלים מתוך ראייה כוללת ואינטגרטיבית, עבור החברה והחברות הבנות שלה על בסיס מאוחד. מנהל סיכונים השוק והריבית של החברה הינו משנה למנכ"ל, CFO.

על מנת ליישם את הנדרש על-פי מדיניות ניהול סיכונים השוק, משתמשת החברה במערכת ממוכנת ייעודית לניהול נכסים והתחייבויות. החברה סבורה שחשיפתה לסיכונים השוק אינה מהותית.

להלן פירוט הסיכונים השונים:

(א) סיכון בסיס

החשיפה להפסד כתוצאה מהשפעתם של שינויים בבסיסי המחירים בשווקים השונים על ההפרש שבין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות בכל מגזר לרבות השפעה על פריטים חוז' מאזניים שעלולה להתרחש כתוצאה מהשפעת השינויים בשערי החליפין של המטבעות השונים ושיעורי מדד המחירים לצרכן.

החברה מיישמת מדיניות כוללת לניהול סיכונים שוק במטבעי ישראלי ובמט"ח.

(ב) סיכון ריבית

החשיפה להפסד כתוצאה משינוי בשיעורי הריבית בשווקים השונים. הסיכון נובע מהחשיפה לשינויים עתידיים בשיעורי הריבית והשפעתם האפשרית על ערכם של הנכסים וההתחייבויות של הקבוצה על-פי גישת השווי הכלכלי, והשפעתם על הרווחים על-פי גישת הרווחים. החשיפה נובעת בין היתר מהפער בין מועדי הפירעון ומועדי חישוב הריבית של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד ממגזרי ההצמדה. לצורך ניהול סיכון הריבית נבחנים הפערים בין הנכסים וההתחייבויות בתקופות עתידיות ובתדירות חודשית.

החשיפה העיקרית לריבית הינה במגזר השקלי מכיוון שבמגזר זה ישנם נכסים והתחייבויות בריבית קבועה ומשתנה במח"מ שונה.

(ג) חשיפה לשווי ניירות ערך

מדיניות החברה קובעת אפשרות מוגבלת לביצוע פעולות בניירות ערך.

(ד) מכשירים פיננסיים נגזרים

ככלל, מדיניות החברה קובעת שלא תבוצע כל פעילות לצורכי מסחר במכשירים פיננסיים נגזרים. הפעילות היחידה המותרת לחברה במכשירים פיננסיים נגזרים הינה לצורכי גידור כלכלי.

למידע המפורט על סיכון השוק בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ולמידע נוסף על הסיכונים, ראה הדוח על הסיכונים לשנת 2020.

טבלה 23: שווי הוגן מותאם⁽¹⁾ של מכשירים פיננסיים של החברה וחברות מאוחדות שלה

30 בספטמבר 2021					סך הכל	
מטבע חוץ ^(*)		מטבע ישראלי				
אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד			
במיליוני ש"ח						
19,576	173	124	47	19,232	נכסים פיננסיים	
17,577	4	132	31	17,410	התחייבויות פיננסיות	
1,999	169	(8)	16	1,822	שווי הוגן נטו, של מכשירים פיננסיים	
(58)	-	-	-	(58)	השפעת התחייבויות לזכויות עובדים	
1,941	169	(8)	16	1,764	שווי הוגן מותאם⁽¹⁾	

30 בספטמבר 2020					סך הכל	
מטבע חוץ ^(*)		מטבע ישראלי				
אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד			
במיליוני ש"ח						
22,486	44	69	79	22,294	נכסים פיננסיים	
35	-	-	-	35	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים	
20,725	5	60	54	20,606	התחייבויות פיננסיות	
35	-	-	-	35	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים	
1,761	39	9	25	1,688	שווי הוגן נטו, של מכשירים פיננסיים	
(69)	-	-	-	(69)	השפעת התחייבויות לזכויות עובדים	
1,692	39	9	25	1,619	שווי הוגן מותאם⁽¹⁾	

31 בדצמבר 2020					סך הכל	
מטבע חוץ [*]		מטבע ישראלי				
אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד			
במיליוני ש"ח						
22,944	72	103	75	22,694	נכסים פיננסיים	
35	-	-	-	35	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים	
21,167	2	69	52	21,044	התחייבויות פיננסיות	
35	-	-	-	35	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים	
1,777	70	34	23	1,650	שווי הוגן נטו, של מכשירים פיננסיים	
(113)	-	-	-	(113)	השפעת התחייבויות לזכויות עובדים	
1,664	70	34	23	1,537	שווי הוגן מותאם⁽¹⁾	

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים, ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים.

לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 11 א' לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021.

טבלה 24: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של החברה וחברות מאוחדות שלה

30 בספטמבר 2021							
שינוי בשווי הוגן מותאם (1)	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ^(*)						
	סך הכל	מטבע חוץ ^(**)		מטבע ישראלי			
		אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד		
באחוזים (%)	במיליוני ש"ח						
שינויים מקבילים							
0.9	17	1,958	169	(8)	16	1,781	עלייה במקביל של 1%
(1.2)	(23)	1,918	169	(8)	16	1,741	ירידה במקביל של 1%
שינויים לא מקבילים							
0.3	6	1,947	170	(8)	16	1,769	התללה ⁽²⁾
(0.1)	(2)	1,939	168	(8)	16	1,763	השטחה ⁽³⁾
0.4	7	1,948	168	(8)	16	1,772	עליית ריבית בטווח הקצר
(0.4)	(7)	1,934	170	(8)	16	1,756	ירידת ריבית בטווח הקצר

30 בספטמבר 2020							
שינוי בשווי הוגן מותאם (1)	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ^(*)						
	סך הכל	מטבע חוץ ^(**)		מטבע ישראלי			
		אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד		
באחוזים (%)	במיליוני ש"ח						
שינויים מקבילים							
2.1	35	1,727	39	10	25	1,653	עלייה במקביל של 1%
(2.4)	(40)	1,652	39	8	25	1,580	ירידה במקביל של 1%
שינויים לא מקבילים							
0.2	4	1,696	39	9	25	1,623	התללה ⁽²⁾
0.2	4	1,696	39	9	25	1,623	השטחה ⁽³⁾
1.1	18	1,710	39	9	25	1,637	עליית ריבית בטווח הקצר
(1.2)	(20)	1,672	39	9	25	1,599	ירידת ריבית בטווח הקצר

ראה הערות בעמוד הבא

טבלה 24: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של החברה והכרות מאוחדות שלה (המשך)

31 בדצמבר 2020							
שינוי בשווי הוגן מותאם ⁽¹⁾	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ^(*)						
	סך הכל	מטבע חוץ ^(**)		מטבע ישראלי			לא צמוד
		אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	צמוד	
באחוזים (%)	במיליוני ש"ח						
שינויים מקבילים							
1.8	30	1,694	70	34	23	1,567	עלייה במקביל של 1%
(2.1)	(35)	1,629	70	34	23	1,502	ירידה במקביל של 1%
שינויים לא מקבילים							
0.2	3	1,667	70	34	23	1,540	התללה ⁽²⁾
0.2	3	1,667	70	34	23	1,540	השטחה ⁽³⁾
1.0	17	1,681	70	34	23	1,554	עליית ריבית בטווח הקצר
(1.0)	(17)	1,647	70	34	23	1,520	ירידת ריבית בטווח הקצר

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים, ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים.

(2) התללה – ירידה בריבית בטווח הקצר ועלייה בריבית בטווח הארוך.

(3) השטחה – עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

(*) בטבלה זו מוצג השווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

(**) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

טבלה 25: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית⁽¹⁾

סך הכל ⁽³⁾	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	סך הכל ⁽³⁾	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	סך הכל ⁽³⁾	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	שינויים מקבילים									
										ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 30 בספטמבר 2020			ליום 30 בספטמבר 2021		
										במיליוני ש"ח								
52	*-	52	53	*-	53	82	*-	82	עלייה במקביל של 1%									
(33)	*-	(33)	(33)	*-	(33)	(27)	*-	(27)	ירידה במקביל של 1% ⁽²⁾									

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) השפעת התרחישים על הרווח והפסד לוקחת בחשבון פירעונות בפועל הצפויים במהלך 12 החודשים הקרובים ומגלגלת אותם בריבית החדשה עד לתום התקופה הנמדדת. ההשפעה בפועל תלויה בפרמטרים שונים כגון: מחזור בפועל של הפירעונות ושיקולים עסקיים לגבי ריבית הבסיס, ולפיכך התוצאה בפועל עשויה להיות שונה.

(2) בתרחיש ירידה קיימת מגבלת עקום ריבית שלילי במגזר הלא צמוד.

(3) לאחר השפעות מקזות.

למידע המפורט על סיכון שוק בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ראה דוח על הסיכונים לשנת 2020 וכן דוח על הסיכונים לרבעון השלישי לשנת 2021.

סיכון נזילות

סיכון נזילות הינו סיכון לרווחי החברה וליציבותה, הנובע מאי יכולתה לספק את צרכי נזילותה, היכולת לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותיה במועד פירעונן, מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

מטרתו של תהליך ניהול סיכוני הנזילות הינו להבטיח, בהלימה לסיבולת הסיכון שנקבעה, את יכולתה של החברה לממן את הגידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותיה במועד פירעונן, וזאת מבלי להיקלע לקשיים ומבלי שייגרמו לה הפסדים מהותיים, לרבות הפסדים העלולים להיגרם בעקבות נזקי מוניטין מחוסר יכולת לממן את פעילותה העסקית של החברה.

סיכון הנזילות כולל את סיכון גיוס הנזילות, סיכון הנובע מפגיעה ביכולת גיוס הנזילות של החברה כתוצאה מאיבוד אמון השוק בה, אשר יכול להתממש מאירועים של פגיעה במוניטין, או פגיעה בשוק בו פועלת החברה.

החברה מיישמת מדיניות כוללת לניהול סיכון נזילות אשר אושרה בדירקטוריון בחודש יוני 2021, אשר מבוססת על הפרקטיקה המקובלת במערכת הבנקאית בישראל (Sound Practice) ועל ההנחיות העדכניות של הוראות נב"ת 201-211 והוראת נב"ת 342 (ניהול סיכון נזילות) תוך התאמתן לפרופיל הסיכון הייחודי של החברה. לעניין הנב"תים האמורים, ראה סעיף 2.3.7 לדוח דירקטוריון זה.

מדיניות זו מושגת על-ידי קיום מעקב שוטף אחר מצב הנזילות של החברה, באמצעות הרצת מודל פנימי לניהול סיכוני הנזילות, מעקב אחר מערכת אינדיקטורים לזיהוי להצי נזילות, בחינת תרחישי קיצון ומערכת עזר לניהול תזרים שוטף. מנהל סיכוני הנזילות של החברה הינו משנה למנכ"ל, CFO.

לחברה מודל פנימי לניהול הנזילות, המביא בחשבון את צורכי הנזילות שלה. החברה מנהלת מעקב שוטף אחר תמהיל מקורות המימון וקבעה מגבלות שנועדו להבטיח היקף נאות של מקורות המימון. החברה מיישמת מדיניות ניהול סיכון הנזילות בהתאם להוראת נב"ת 342 (בהתאמות הנדרשות לפעילות הקבוצה) ובכלל זה עמידה ביחס נזילות מזערי, הנועד להבטיח שלחברה מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה הנותן מענה לצרכי הנזילות של החברה באופן זמן של 30 ימים בתרחישי קיצון. תרחישי הקיצון כוללים זעזוע ספציפי לחברה, זעזוע מערכתי וזעזוע המשלב ביניהם.

דירקטוריון החברה קובע אחת לשנה את התיאבון הסיכון לאור המלצות ההנהלה, הבאה לידי ביטוי באמצעות קביעת מגבלות החשיפה לסיכון ואסטרטגיית המימון, הכוללת מגבלה מינימלית למקורות מימון מובטחים. הסיבולת לסיכון נקבעת בהתאם לתכניות האסטרטגיות של החברה, מדיניות העסקית ומצב השווקים.

החברה מממנת את פעילותה השוטפת בעיקר באמצעות אשראי מבנקים (ממספר בנקים אחרים), אגרות חוב ציבוריות וכן באמצעות אשראי מגופים מוסדיים ותזרים מפעילות שוטפת.

כדי לשמור על מגוון מקורות המימון, החברה מקפידה לגוון את ניצולם של אמצעי המימון באמצעות שימוש במקורות מימון בנקאיים שונים בכל פעם, לפי העניין. בנוסף החברה פועלת להבטחת קווי נזילות ממוסדות פיננסיים. לפרטים נוספים, לרבות אודות שינויים רגולטוריים אשר עשויים להשפיע על צרכי והיקפי המימון להם תידרש הקבוצה ואף על תנאיו, ראה גם סעיף 1.6.5 ו-2.1.8 (יד) לדוח הדירקטוריון לשנת 2020. החברה מנהלת מעקב שוטף אחר תמהיל מקורות המימון וקבעה מגבלות שנועדו להבטיח סף מינימלי של מקורות המימון. לפרטים נוספים בדבר נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופות פירעון ראה ביאורים 26 ו-27 לדוחות הכספיים לשנת 2020.

לפרטים אודות השפעת מגיפת הקורונה, והזיכוי היומי על סיכון הנזילות ומקורות המימון של הקבוצה, ראה סעיף 1.6.5 לדוח דירקטוריון זה.

למידע המפורט על סיכון הנזילות בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ולמידע נוסף על הסיכונים, ראה הדוח על הסיכונים לשנת 2020.

בהתבסס על המלצת ה-FSB (המוסד ליציבות פיננסית), סיכון מוביל מוגדר כהתפתחות המתרחשת כיום בסביבת העסקים של הקבוצה, אשר עלולה להשפיע לרעה על תוצאות הקבוצה במהלך השנה הקרובה. לעומת זאת, סיכון מתפתח מוגדר כאשר ישנה אי ודאות גדולה יותר לגבי מועד גיבושו לכלל התרחשות בעלת השפעה מהותית על אסטרטגיית הקבוצה (בדרך כלל, מעבר לשנה הקרובה).

ניהול הסיכונים בקבוצה מתואר בהרחבה בדוח על הסיכונים לשנת 2020.

הסיכונים הבאים זוהו על-ידי החברה כסיכונים מובילים ומתפתחים הרלוונטיים ביותר נכון למועד דיווח זה (להרחבה נוספת ראה סעיף 3.4 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020):

3.4.1 סיכון תפעולי

סיכון תפעולי הינו סיכון מהותי במסגרת פעילותה העסקית של החברה. במסגרת ניהול הסיכון התפעולי הנושאים הבאים נמצא כמוביל ומתפתח:

המשכיות עסקית

פעילותה העסקית של הקבוצה מתנהלת בסביבה תחרותית ועסקית משתנה, במוצרים אותם היא מספקת וברגולציה לה כפופה הקבוצה. פעילות זו חשופה לאירועי אסון אשר השלכותיהם עלולות לגרום לפגיעה ברציפות הפעילויות העסקיות. חוסר מוכנות להשלכות אלו, עלול לחשוף את החברה לנזק כלכלי, משפטי ותדמייתי חמור ואף לאיים על יכולת שרידותה העסקית. על כן, הבטחת הפעילות בסביבה זו מחייבת את החברה להיערך להשלכות אירועי חירום. ההיערכות להמשכיות עסקית תתייחס לחיי אדם כאל ערך עליון.

לפרטים אודות היערכות החברה להמשכיות עסקית בעקבות מגיפת הקורונה ראה סעיף 1.2 לדוח דירקטוריון זה.

3.4.2 סיכון אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות (סייבר)

אבטחת מידע מוגדרת כמכלול הפעולות, האמצעים והבקורות הננקטים והמיושמים במערכות מידע, על מנת להגן עליהן מפני פגיעה בזמינות ובשרידות, מפני חשיפה לא רצויה, מפני שינוי במזיד או בשוגג של המידע ומפני פגיעה בשלמות המידע ובאמינותו.

המטרה הכללית של אבטחת מידע בחברה היא שמירה על חיסיון, שלמות, זמינות ואמינות המידע, מפני פגיעה במתכוון או שלא במתכוון על-ידי עובד החברה בעבר ו/או בהווה או על-ידי גורמים חיצוניים.

החברה מנהלת מידע אודות לקוחותיה, מידע שמהווה נכס עיקרי שעליו מתבססים עסקי החברה. יש להגן על המידע מפני סיכונים, הגנה שעולה בקנה אחד גם עם דרישות הדין וההכרה בפרטיותם של לקוחות החברה. מדיניות אבטחת המידע של החברה חלה על חברות הקבוצה.

אבטחת המידע בחברה מתעדכנת באופן שוטף לאור התפתחויות טכנולוגיות ומתאימה את רמת האבטחה ובקרת הגישה למערכות על-פי השינויים ברמת הסיכונים הנגזרים מהשינויים הטכנולוגיים.

החברה בוחנת באופן שוטף את עמידתה בהוראות הדין בהקשר כאמור, ויחד עם זאת במסגרת פעילותה השוטפת עשויה החברה להיות חשופה לסיכונים תפעוליים, לרבות בגין אירועים נקודתיים, אשר יובילו בין היתר לטענות בדבר הפרות בהקשר כאמור (וככל שיתבררו כמוצדקות אף להפעלת סמכויות מצידה של הרשות להגנת הפרטיות) - ראה גם סעיף 3.4 לדוח הדירקטוריון לשנת 2020. למועד התימת הדוח לא ידוע לחברה על אירועים שעלולה להיות להם השפעה מהותית על תוצאותיה הכספיות של החברה.²⁷

²⁷ הערכת החברה כאמור הינה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך. הערכה כאמור מבוססת, בין היתר, על מהות האירועים הנקודתיים האמורים, מספרם והיקפם (לרבות לאורך זמן), על אופי הליכי הדיווח והבדיקה שמתנהלים מול הרשות להגנת הפרטיות כאמור, על קיומה של פוליסת ביטוח לכיסוי אירועים כאמור (כמפורט בסעיף זה להלן) ועל הערכותיה של הנהלת החברה והבנתה את השלכותיהן האפשריות של הוראות הדין החלות על הקבוצה בהקשר זה. הערכות אלה עלולות שלא להתממש, או להתממש באופן שונה, לרבות מהותית, מהצפוי, בין היתר כתוצאה מהתגברות אירועים כאמור ו/או התרחשות אירועים בעלי פוטנציאל נזק גבוה יותר ו/או גילוי אירועים לאחר תקופת זמן ארוכה, משינויים מהותיים במדיניות האכיפה של הרשות להגנת הפרטיות ו/או מאכיפה מחמירה כלפי הקבוצה, מהנחות וניתוחים לא מיטביים של סיכוני הסייבר החלים על הקבוצה, משינויים רגולטוריים ו/או מנזקים עקיפים כתוצאה מאירועים כאמור או מפרסומים (כגון פגיעה במוניטין).

סיכון סייבר הינו פוטנציאל לנזק שנובע מהתרחשות אירוע סייבר, בהתחשב ברמת סבירותו וחומרת השלכותיו. אירוע סייבר הינו אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכת מחשוב ו/או מערכת ותשתיות משובצות מחשב, על-ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר. יצוין, כי בהגדרה זו נכללים גם ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא נגרם נזק בפועל.

החברה פועלת, בין היתר, בהתאם להוראות החוק והרגולציה, לרבות, הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 357 בנושא ניהול טכנולוגיית המידע, הוראת ניהול בנקאי תקין 361 בנושא ניהול הגנת הסייבר, הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 363 בנושא ניהול סיכונים סייבר בשרשרת אספקה, הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 362 בנושא מחשוב ענן, ובהתאם לתקנות הגנת הפרטיות. ההוראות כוללות את עקרונות היסוד לניהול הגנת הסייבר ואבטחת מידע ובין היתר מפרטות ההוראות באופן סדור את הדרישה לקיום תהליכי ניהול סיכונים סייבר. בשנים האחרונות משקיעה החברה משאבים ניכרים בתחום זה ועם פרסום ההוראות החברה נערכה עם תכנית פעולה שאושרה בהנהלה, לשילוב הדרישות בהוראות החדשות בחברה בנוסף להוראות החלות עליה בנושא זה, כגון: המשכיות עסקית, ניהול סיכונים וכל זאת בהתאם להבהרות שניתנו על-ידי בנק ישראל בנוגע לאופן ומועדי היישום.

לאחרונה חל גידול בחשיפת מוסדות פיננסיים בארץ ובעולם לאיומי סייבר המתאפיינים, בין היתר, בתחכום הולך וגובר של התקפות, בעוצמת הנזק הפוטנציאלי, בקושי לזהות התקפות וביכולות של היריבים. נוכח העובדה שישראל, ובפרט המגזר הפיננסי, מהווים יעד להתקפה מצד יריבים שונים, התאגידים הבנקאיים בארץ חשופים אף יותר לאיומי סייבר. מתוך הכרה בחשיבות ההגנה על פרטיות לקוחות החברה וכמתחייב מדרישות הדין והוראות ניהול בנקאי תקין, לרבות, הוראות נוהל בנקאי תקין מספר 357, 362, 361 ו-363 החברה משקיעה משאבים ותשומות שיאפשרו ניהול אפקטיבי של הגנת מידע ותשתיות מחשוב מפני איומי סייבר, כחלק ממערך ניהול הסיכונים ומסגרת העבודה להמשכיות עסקית בחברה.

בחמש השנים האחרונות לא אירעו בחברה אירועי סייבר מהותיים אשר השפיעו על הדוחות הכספיים ו/או הגשת תביעות, פגיעה במוניטין וכדומה.

בעקבות מגיפת הקורונה אפשרה החברה תצורת עבודה שמאפשרת לרוב המכריע מהעובדים שאינם בחל"ת להתחבר למערכות המחשוב מהבית ולאפשר רציפות עסקית מלאה בכלל הערוצים.

תצורת עבודה מהבית באופן כללי, מעלה את הסיכון השורשי לנזקי סייבר ואבטחת מידע פוטנציאליים, וחושפת את החברות השונות למשטח איומים רחב יותר. לשם כך נקטה מחלקת הגנת הסייבר ואבטחת מידע בצעדים שונים לצמצום הסיכון, ביניהם בניית בקרות, עיבוי קווי ההגנה באופן משמעותי והגברת מודעות העובדים לסיכונים הסייבר.

3.4.3 סיכון רגולטורי

סיכון רגולטורי הינו הסיכון לפגיעה בהכנסות ו/או בהון החברה הנגרם כתוצאה משינויים מהותיים מתהליכי חקיקה ו/או מטיטות הוראות של גופים רגולטוריים שונים, הקובעים מגבלות על תחומי פעילות ומקורות הכנסה של החברה, או המטילים חובות שיישומן כרוך בעלויות משמעותיות לחברה, ובכך עשויים לפגוע ברווחיותה. הסיכון הינו צופה פני עתיד במהותו, מכיוון שהוא מתייחס לסיכון הגלום בשינויים מהותיים אפשריים בחקיקה וברגולציה.

בעקבות עדכונים רגולטוריים תכופים בהקשר לפעילות חברות כרטיסי האשראי, החברה רואה בסיכון זה סיכון מהותי.

ריבוי הליכי הרגולציה, ככל שיישמו, לרבות ההוראות והשינויים בשוק התשלומים והאשראי, ובכלל זה מתווה הירידה בעמלה הצולבת, זיכוי יומי, כניסת סולקים ומאגדים ופעילות אפליקציות התשלומים, וכן המגמות בשוק זה, עלולים להשפיע מהותית לרעה על החברה, אך בשלב זה לא ניתן להעריך בוודאות את היקפה והשלכותיה.

לפרטים נוספים אודות ההשפעות הרגולטוריות על תחומי הפעילות של החברה ראה סעיף 2.1.3 לדוח דירקטוריון זה וביאור 2.9.ג. לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021.

3.4.4 סיכון משפטי

סיכון משפטי הינו הסיכון להפסד הנובע, כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, פגיעה בפעילות החברה הנובעת מפרשנות מוטעית של הוראת חוק או רגולציה, או קיומו של הליך משפטי (כגון תביעות ייצוגיות) נגד החברה, או שתוצאותיו עשויות להשפיע בצורה שלילית על פעילות החברה או על מצבה הפיננסי. מעצם פעילותה של החברה ופריסתה הגבוהה באוכלוסייה, חשופה החברה מעת לעת לתביעות ייצוגיות בסכומים משמעותיים. החברה מקפידה על תהליכי התקשרות נאותים מבחינה משפטית ומבצעת את פעילותה העסקית תוך סיוע וגיבוי משפטי מתאים.

במסגרת ניהול הסיכון מבוצעים מכלול פעילויות, שמטרתן להבטיח כי כל גורמי הסיכון ומאפייניהם יזוהו ביחס לכל מוצר ופעילות של החברה, כך שתימנע האפשרות בה החברה תימצא בחשיפה לסיכון שלא זוהה או שזוהה באופן חלקי.

3.4.5 סיכון מוניטין

סיכון המוניטין הינו הסיכון לפגיעה מהותית בהכנסות או בהון החברה כתוצאה מתפיסת תדמית שלילית שנוצרה לחברה בקרב מחזיקי עניין. תפיסת תדמית שלילית יכולה להיווצר ממספר רב של גורמים יחד ולחוד (כגון: תביעה צרכנית, קריסת מערכות, התנהגות החורגת מנורמות חברתיות ומקובלות וכיו"ב).

סיכון המוניטין הינו סיכון הגלום בכל תחומי הפעילות של החברה בתחום ההנפקה, בתחום הסליקה, בתחום האשראי וכן בשירותים ומוצרים נוספים אותם מציעה החברה. סיכון המוניטין מאופיין בכך שהוא עשוי לנבוע מגורמי סיכון ישירים או כתוצאה מהתממשותם של סיכונים אחרים.

החברה רואה במוניטין שלה נכס מהותי בעל חשיבות גבוהה, ותימנע מפעילויות אשר יש בהן סכנה לפגיעה בו. בהתאם, סיכוני המוניטין יובאו בחשבון בכל החלטה מהותית.

על מנת להפחית את הנזק כתוצאה מהתממשות סיכוני מוניטין, מיושמים תהליכי ניטור המאפשרים זיהוי מוקדם של סיכונים אפשריים ונקיטת צעדים מפחיתי סיכון, כגון: ישיבות הנהלה ודירקטוריון, מעקב אחר התפתחויות בענף כרטיסי האשראי, תכניות הדרכה, דיווחים וכו'.

3.4.6 סיכון אסטרטגי ותחרות

סיכון אסטרטגי הינו הסיכון לפגיעה ברווחי ובהון החברה כתוצאה מהחלטות עסקיות שגויות, יישום לא נאות של החלטות עסקיות ואי ביצוע או אי התאמה של תכנית העבודה לשינויים בסביבה העסקית. הסיכון האסטרטגי מושפע מגורמי סיכון פנימיים וחינוניים.

גורמי סיכון פנימיים כוללים גורמים פנים ארגוניים המביאים לכך שהחברה אינה עומדת בתכניות העבודה שלה.

גורמי סיכון חיצוניים כוללים בין היתר את הסביבה העסקית/תחרותית בה פועלת החברה המאופיינת בתחרות עזה, הולכת וגוברת, הן מצד הגופים העיקריים הפועלים בתחום והן מצד גופים חדשים העתידים להתחיל ולפעול בתחומי הפעילות בהם עוסקת החברה, לרבות כתוצאה מהוראות רגולטוריות מקלות/מעודדות לכניסתם של שחקנים חדשים ו/או שייעודן להגברת התחרות בתחומי הפעילות של החברה; וכן, שינויים טכנולוגיים המשפיעים על התנהגות צרכנים ועל עולם התשלומים, המחייבים את החברה להתאים את עצמה לסביבה עסקית משתנה. תחרות כאמור מובילה ועשויה להוביל לשינויים מהירים בשוק, לרבות השפעה על נתחי שוק ומחירים וכן על המודל העסקי של החברה. התרחשותם במקביל של שינויים כאמור מעלה את הסיכון האסטרטגי ותחרות.

בשל אופי הפעילות והשירותים הניתנים בתחום, יכולתה של הקבוצה להבדיל את עצמה באופן משמעותי ביחס למתחריה, להתמודד עם כלל היבטיה של תחרות זו, לשמור על נתחי שוק ולצמצם פגיעה אפשרית בתוצאותיה כתוצאה מתחרות כאמור, הינה מוגבלת.

כמו-כן כוללים גורמים חיצוניים כאמור ספקים מהותיים עימם קשורה הקבוצה אשר הפסקת ההתקשרות עימם באופן לא מתוכנן עלולה להביא לפגיעה ביכולתה של החברה לממש את האסטרטגיה שלה ולהביא לפגיעה בתוצאותיה העסקיות.

היעדים האסטרטגיים של החברה יקבעו תוך התאמה לתיאבון לסיכון, וליעדי ההון באמצעות תכנון ההון.

סיכון הציות הוא הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שאין הוא מקיים את הוראות הציות.

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 308, ובהתאמה לפעילות הקבוצה, הוראות הליבה בתחום הציות הן: ניגוד עניינים, הוגנות כלפי הלקוח, איסור הלבנת הון ומימון טרור, אכיפה מנהלית בניירות ערך, הגנה על הפרטיות (למעט היבטי טכנולוגיית המידע) והיבטי מיסוי רלוונטיים למוצרים או לשירותים ללקוחות.

קצין הציות הראשי של הקבוצה משמש גם כאחראי בקבוצה לפי חוק איסור הלבנת הון.

בהתאם לתכניות האכיפה בניירות ערך, שאושרה בדירקטוריון החברה בחודש נובמבר 2019, קצין הציות הוא הגורם הממונה על אכיפת התכנית הפנימית.

הקבוצה נוקטת במדיניות של ציות מלא לכל הוראות החוק והרגולציה.

לצורכי ניהול הסיכון הוגדרו תהליכי הציות המהותיים אשר לגביהם קיימת הקפדה יתרה, כמפורט להלן:

- **סיכון להלבנת הון ומימון טרור** - אי-ציות של הקבוצה או מי מעובדיה להוראות העוסקות באיסור הלבנת הון ומימון טרור ובפשעה פיננסית וכן בגין ליקויים בתהליכים שנועדו להבטיח ציות כאמור או בגין חסרונם של תהליכים כאמור.
- **סיכון פעילות עם נותני שירותים פיננסיים** - אי ציות של הקבוצה או מי מעובדיה ו/או אחריות בגין אי ציות הנובעת מפעילות נותני שירותים פיננסיים.
- **סיכון הוגנות** - טיפול בלתי הוגן בלקוחות הקבוצה ו/או ניצול לרעה של מעמד התאגיד.
- **סיכון עבירות על דיני ניירות ערך** - אי-ציות של קבוצת ישראלכרט או מי מעובדיה לדיני ניירות ערך וכן דינים אחרים הרלוונטיים לפעילות הקבוצה, בתחום השוקים הפיננסיים.
- **סיכון מניעת ניגוד עניינים** - אי ציות של פונקציות בקבוצה להוראות ניגוד עניינים.
- **סיכון עבירה על דיני הגנת פרטיות ומידע אישי** - אי ציות של הקבוצה או מי מעובדיה לדיני ותקנות הגנת פרטיות והגנת מידע.
- **סיכון עבירה על הוראות ה-FATCA/CRS** - אי ציות של הקבוצה או מי מעובדיה לדינים והוראות, מקומיות ובינלאומיות, בנושא גילוי ודיווח מיסוי בינלאומי.
- **סיכון עבירה על חוקי דיני התחרות** - הסיכון לנזק מהותי בגין עיצום כספי ו/או סנקציה מצד רשות כלשהי בגין אי ציות של הקבוצה או מי מעובדיה לדיני התחרות.
- **סיכון הוראות הביטוח** - אי ציות של הקבוצה או מי מעובדיה, אחר דינים והוראות בתחום הביטוח.

מטרת מדיניות הציות הינה הסדרת ניהול הסיכון ומחויבות עובדי הקבוצה לציית לכל ההוראות החלות על פעילותה ולסייע להנהלת הקבוצה בהטמעה של תרבות ציות, בכל הדרגים, תוך כדי ניהול סיכונים אפקטיבי, ניהול נטילת סיכונים נאותה, זיהוי וטיפול מיידי בסיכונים מתפתחים מעבר לתיאבון הסיכון של הקבוצה, וכן קביעת קיום מנחים לניהול.

הקבוצה מחויבת לציות מלא להוראות חוק, הנחיות, מדיניות, נהלים וכל הוראה צייתית אחרת לרבות הקוד האתי של הקבוצה. דירקטוריון הקבוצה, ביחד עם ההנהלה הבכירה של הקבוצה, מאמינים כי ניהול של סיכונים ציות רציף ואפקטיבי הינו הדבר הנכון עבור לקוחות הקבוצה, ועבור היציבות העסקית והתפעולית של הקבוצה. מחויבות זו היא מאבני היסוד של מדיניות הציות של קבוצת ישראלכרט.

סיכון התנהגותי (Conduct-risk) המהווה חלק מסיכון הציות, הינו הסיכון הגלום בהתנהגות הקבוצה אל מול לקוחותיה והוא מאגד תחתיו תחומים שונים, כדוגמת גילוי נאות ואשראי הוגן, העלולים להוביל להתנהלות שאינה הוגנת אל מול הלקוח. סיכון זה נמצא במגמת התפתחות והחקיקה החדשה שמה במרכז את טובת הלקוח ומחייבת את החברות הפיננסיות לשמירה על הגינות והוגנות בעת מתן השירות.

פונקציית הציות אחראית, במסגרת קו הגנה שני, לשמש כמעגל הבקרה השני לניהול סיכונים הציות. תפקידה היא להשלים את ניהול הסיכונים של קו העסקים ולהיות אחראית לתכנון, לתחזוקה ולפיתוח השוטף של מסגרת העבודה לניהול סיכונים הציות בקבוצה.

פונקציית הציאות אחראית על ניהול סיכוני הציאות, לרבות מדידה והערכה בהתאם למתודולוגיה שנקבעה לצורך ניהול סיכוני הציאות. המתודולוגיה האמורה מהווה את התשתית ליישום גישה מבוססת סיכון על-ידי הקבוצה, ובין השאר מסייעת בהקצאה הולמת של משאבים להפחתת הסיכונים שזוהו.

טבלה 26: דיון בגורמי סיכון

המיפוי, הערכת הסיכונים והשפעתם הינה הערכה סובייקטיבית של הנהלת החברה. בשים לב בין היתר לאירועי מגיפת הקורונה, השפעותיה הקיימות, ואי הוודאות באשר להיקפן, משכן ועוצמתן בעתיד, כמתואר לעיל, עדכן דירקטוריון החברה את מיפוי הסיכונים החלים על החברה בפעילותה ואת הערכתו נכון למועד חתימת הדוח בדבר מידת חשיפת החברה לסיכונים כאמור, כמפורט להלן:

השפעת הסיכון					גורם הסיכון
גבוהה	בינונית-גבוהה	בינונית	נמוכה-בינונית	נמוכה	
סיכונים פיננסיים					
	✓				1. סיכון אשראי
	✓				1.1. סיכון בגין איכות הלווים ו/או ביטחונות
		✓			1.2. סיכון בגין ריכוזיות ענפית
				✓	1.3. סיכון בגין ריכוזיות לוויים/קבוצת לוויים
				✓	2. סיכון שוק
				✓	2.1. סיכון ריבית
				✓	2.2. סיכון אינפלציה/סיכון שער חליפין
			✓		3. סיכון נזילות
סיכונים תפעוליים ומשפטיים					
		✓			4. סיכון תפעולי
		✓			5. סיכון משפטי
סיכונים אחרים					
			✓		6. סיכון מוניטין
		✓			7. סיכון רגולטורי
	✓				8. סיכון אסטרטגי ותחרות
	✓				9. סיכון אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות (סייבר)
		✓			10. סיכון ציות

עם זאת, בשל אי הוודאות הרבה השוררת, בשלב זה לא ניתן להעריך את מלוא ההשפעות העתידיות של משבר התפשטות מגיפת הקורונה על חומרתם של כל גורמי הסיכון. הערכות החברה בדבר השלכות אפשריות של משבר נגיף הקורונה והשפעתו על השווקים, הינן מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בפרק מידע צופה פני עתיד, הערכות אלה אינן וודאיות והן עשויות להתממש באופן שונה לרבות מהותית, מהאמור לעיל.

4. מדיניות השבונאית ואומדנים קריטיים בקרות ונהלים

4.1 מדיניות השבונאית ואומדנים קריטיים

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על-פי כללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו, שעיקרם מפורט בביאור 2 "כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית" לדוחות הכספיים השנתיים של החברה והביאורים הנלווים להם לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020, שנחתמו ביום 16 במרץ 2021 ולתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021. בעת עריכת הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת החברה בהנחות, הערכות ואומדנים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של החברה.

חלק מההערכות והאומדנים כרוכים במידה רבה של אי וודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. ייתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה לרבות מהותית מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

הנהלת החברה סבורה כי האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2021 הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי נכון למועד עריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2021.

הנושאים העיקריים בהם נעשה שימוש בהערכות ואומדנים, ולפיכך נחשבים על-ידי החברה כנושאים חשבונאיים קריטיים, הינם הפרשה להפסדי אשראי, התחייבויות תלויות והתחייבויות בגין הטבות לעובדים.

במהלך התקופה המדווחת לא אירעו שינויים במדיניות החשבונאית של הקבוצה בנושאים קריטיים, אשר מפורטת בדוח הדירקטוריון לשנת 2020. יצוין כי קיימת רמה גבוהה של אי וודאות המחייבת שיקול דעת משמעותי בהערכת הפסדי האשראי הצפויים. במסגרת בחינת שיעורי הפרשות נבחנו מספר תרחישים, בכל הנוגע להפרשה הצפויה בתיק האשראי. לווים גדולים נבחנו באופן פרטני, נלקחו בחשבון פרמטרים איכותיים כגון שיעור האבטלה וקצב חזרת המשק לפעילות. לאורך זמן, ככל שיעמוד לרשות החברה מידע נוסף לגבי מצב הלווים וסיכויי הגבייה בלווים הבעייתיים, אומדני ההשפעה יעודכנו בהתאם. ראה גם סעיף 1.2 ו-3.2 לדוח דירקטוריון זה אודות השפעות מגיפת הקורונה ואי הוודאויות הכרוכות בה.

4.2 גילוי לגבי בקרות ונהלים

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל, משנה למנכ"ל - CFO, והחשבונאית הראשית של החברה, העריכו ליום 30 בספטמבר 2021 את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה, משנה למנכ"ל - CFO והחשבונאית הראשית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון השלישי שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2021, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי וזאת לרבות ההשפעות הפוטנציאליות של אירוע נגיף הקורונה על מערכות הדיווח הכספי ועל מערך בקרות הגילוי.

ד"ר רון וקסלר

מנהל כללי

תמר יסעור

יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 22 בנובמבר 2021.

הצהרת המנהל הכללי (Certification)

אני, ד"ר רון וקסלר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של ישראל בע"מ ("החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2021 ("הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾ וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון השלישי של שנת 2021 שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

ד"ר רון וקסלר
מנהל כללי

תל אביב, 22 בנובמבר 2021

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה" (פרק 620).

הצהרת סמנכ"ל הכספים (Certification)

אני, ערן וקנין, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של ישראלכרט בע"מ ("החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2021 ("הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן העצמי נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידיים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידיים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון השלישי של שנת 2021 שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

ערן וקנין

משנה למנכ"ל, CFO

תל אביב, 22 בנובמבר 2021

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה" (פרק 620).

הצהרת החשבונאית הראשית (Certification)

אני, מיכל מנצור חכם, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של ישראל כחם בע"מ ("החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2021 ("הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן העצמי נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון השלישי של שנת 2021 שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

תל אביב, 22 בנובמבר 2021

מיכל מנצור חכם

מנהלת המחלקה לחשבות וכספים
חשבונאית ראשית

⁽¹⁾ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה" (פרק 620).

ישראלכרט בע"מ והחברות המאוחדות שלה
תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים
ליום 30 בספטמבר 2021

תוכן העניינים

עמוד	נושא
69	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של ישראלכרט בע"מ
71	תמצית דוחות רווח והפסד ביניים מאוחדים
72	תמצית דוחות ביניים מאוחדים על הרווח הכולל
73	תמצית מאזנים ביניים מאוחדים
74	תמצית דוחות ביניים מאוחדים על השינויים בהון
75	תמצית דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים
77	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של ישראלכרט בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של חברת ישראלכרט בע"מ וחברות בנות שלה ("החברה"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2021 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי נקבע לפי הוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 2.ג.9. בדבר הליכי רגולציה ובביאור 17-22.ד.9 בדבר תביעות שהוגשו נגד החברה, לרבות בקשות לאישורן כייצוגיות.

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב, 22 בנובמבר 2021

תמצית דוחות רווח והפסד ביניים מאוחדים

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ביאור
	2020	2021	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
הכנסות					
1,606	1,199	1,348	419	485	3 מעסקאות בכרטיסי אשראי
433	328	319	110	109	הכנסות ריבית, נטו
13	9	(10)	8	(9)	(הוצאות) הכנסות אחרות
2,052	1,536	1,657	537	585	סך כל ההכנסות
הוצאות					
247	225	17	57	12	בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
844 ⁽³⁾⁽⁴⁾	547	630	189	219	תפעול ⁽²⁾
503 ⁽³⁾	345	360	122	127	מכירה ושיווק ⁽²⁾
97 ⁽³⁾	66	77	23	24	הנהלה וכלליות ⁽²⁾
223	167	184	61	67	תשלומים לבנקים
1,914	1,350	1,268	452	449	סך כל ההוצאות
138⁽³⁾	186	389	85	136	רווח לפני מסים
50	56	108	25	39	הפרשה למסים על הרווח
88⁽³⁾	130	281	60	97	רווח לאחר מסים
5	5	5	1	2	חלק החברה ברווחים לאחר השפעת המס של חברות כלולות
93	135	286	61	99	רווח נקי
0.46	0.68	1.43	0.31	0.50	רווח נקי בסיסי ומדולל למניה רגילה המיוחס לבעלי מניות החברה (בש"ח)
200	200	200	200	200	מספר המניות הרגילות ששימש לחישוב (במיליונים)

(1) ראה ביאורים 1.ב.1 ו- 3.ג.2 להלן.

(2) מזה: בגין שכר ונלוות לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 ו-2020 בסך של כ-92 מיליון ש"ח, 89 מיליון ש"ח בהתאמה, שכר ונלוות לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 ו-2020 בסך של כ-295 מיליון ש"ח, 262 מיליון ש"ח בהתאמה, ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 סך של 417 מיליון ש"ח.

(3) תוצאות דוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 כוללות הוצאה חד פעמית בסכום של כ-45 מיליון ש"ח (כ-35 מיליון ש"ח נטו ממס), בגין תכנית התייעלות, אשר נכללה בהוצאות השכר (בסעיפי הוצאות השכר השונים בהוצאות תפעול, מכירה ושיווק והנהלה וכלליות) לפרטים נוספים ראה ביאור 2.2. לדוחות הכספיים לשנת 2020.

(4) הוצאות התפעול לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 כוללות הוצאה חד-פעמית בסכום של כ-69 מיליון ש"ח (כ-53 מיליון ש"ח נטו ממס) בגין הפסקת פרויקט טכנולוגי, מערכת לניהול לקוחות ואשראי, לפרטים נוספים ראה ביאור 16.א. לדוחות הכספיים לשנת 2020.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

<p>מיכל מנצור חכם מנהלת המחלקה לחשבונות וכספים חשבונאית ראשית</p>	<p>ערן וקנין משנה למנכ"ל, CFO</p>	<p>ד"ר רון וקסלר מנהל כללי</p>	<p>תמר יסעור יו"ר הדירקטוריון תל אביב, 22 בנובמבר 2021</p>
--	--	---	---

תמצית דוחות ביניים מאוחדים על הרווח הכולל

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ביאור
	2020	2021	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	רווח נקי
93	135	286	61	99	
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים:					
(1)	(5)	26	4	6	4,7 התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽¹⁾
(1)	(5)	26	4	6	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים
*-	1	(6)	(1)	(1)	השפעת המס המתייחס
(1)	(4)	20	3	5	רווח (הפסד) כולל אחר לאחר מסים
92	131	306	64	104	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות החברה לאחר מסים

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזנים ביניים מאוחדים

במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר			
2020	2020	2021	ביאור	
מבוקר	בלתי מבוקר			
נכסים				
125	137	3,960		מזומנים ופיקדונות בבנקים
23,180	22,707	15,927	5	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
(382)	(383)	(338)	5	הפרשה להפסדי אשראי
22,798	22,324	15,589		חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
69	68	65		ניירות ערך
17	16	35		השקעות בחברות כלולות
363	419	375		בניינים וציוד
545	569	521		נכסים אחרים
-	-	68		נכסים המוחזקים למכירה ⁽¹⁾
23,917	23,533	20,613		סך כל הנכסים
התחייבויות				
4,296	4,327	576		אשראי מתאגידים בנקאיים ואחרים
15,630	15,074	15,857	6	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
840	963	722		אגרות חוב סחירות
705	684	734		התחייבויות אחרות
21,471	21,048	17,889		סך כל ההתחייבויות
התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות				
			9	
2,446	2,485	2,724	8	הון המיוחס לבעלי מניות החברה
2,446	2,485	2,724		סך כל ההון
23,917	23,533	20,613		סך כל ההתחייבויות וההון

(1) החל מהרבעון השני לשנת 2021 זכויותיה של הקבוצה בבית ישראלכרט מוצגות כנכס מוחזק למכירה לאור המעבר של הקבוצה לבניין משרדים חדש. למידע נוסף ראה ביאור 2.ב.1 להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות ביניים מאוחדים על השינויים בהון

במיליוני ש"ח

סך הכל ההון	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך הון המניות הנפרע וקרנות הון	קרנות הון		הון המניות הנפרע	
				מבעל שליטה	פרמיה על מניות		
2,648	2,581	(12)	79	79	-	-	יתרה ליום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)
99	99	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(28)	(28)	-	-	-	-	-	דיבידנד ⁽²⁾
5	-	5	-	-	-	-	התאמות ושינויים הנובעים מ: רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס ⁽¹⁾
2,724	2,652	(7)	79	79	-	-	יתרה ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)
2,421	2,375	(33)	79	79	-	-	יתרה ליום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)
61	61	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
3	-	3	-	-	-	-	התאמות ושינויים הנובעים מ: רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס ⁽¹⁾
2,485	2,436	(30)	79	79	-	-	יתרה ליום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)
2,446	2,394	(27)	79	79	-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)
286	286	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(28)	(28)	-	-	-	-	-	דיבידנד ⁽²⁾
20	-	20	-	-	-	-	התאמות ושינויים הנובעים מ: רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס ⁽¹⁾
2,724	2,652	(7)	79	79	-	-	יתרה ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)
2,427	2,374	(26)	79	79	-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)
135	135	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(73)	(73)	-	-	-	-	-	דיבידנד
(4)	-	(4)	-	-	-	-	התאמות ושינויים הנובעים מ: הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס ⁽¹⁾
2,485	2,436	(30)	79	79	-	-	יתרה ליום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)
2,427	2,374	(26)	79	79	-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)
93	93	-	-	-	-	-	רווח נקי בשנה
(73)	(73)	-	-	-	-	-	דיבידנד
(1)	-	(1)	-	-	-	-	התאמות ושינויים הנובעים מ: הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס ⁽¹⁾
2,446	2,394	(27)	79	79	-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

(1) ראה ביאור 4 להלן.
(2) ראה ביאור 8 להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2020	2021	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת					
93	135	286	61	99	רווח נקי לתקופה
התאמות:					
(5)	(5)	(5)	(1)	(2)	חלק החברה ברווחים בלתי מחולקים של חברות כלולות
171	68	98	24	33	פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)
247	225	17	57	12	הוצאות בגין הפסדי אשראי
-	-	*-	-	*-	רווח ממימוש רכוש קבוע
(3)	-	-	-	-	רווח ממכירת ניירות ערך שאינן למסחר
*-	*-	-	*-	-	ירידת ערך השקעה בחברה כלולה
(52)	(48)	25	(16)	9	מסים נדחים, נטו
54	6	(29)	3	(18)	שינויים בהפרשות והתחייבויות לעובדים
1	*-	*-	*-	*-	שיערוך פיקדונות בתאגידים בנקאיים
(4)	(4)	(4)	(4)	2	רווח שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך
10	3	3	2	(5)	התאמות בגין הפרשי שער
-	-	*-	-	-	דיבידנד שהתקבל מחברה כלולה המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
שינויים בנכסים שוטפים					
364	982	7,116	(717)	8,636	שינוי בחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
61	68	(5)	7	(41)	שינוי בנכסים אחרים, נטו
שינויים בהתחייבויות שוטפות					
81	(475)	227	579	(694)	שינוי בזכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
2	5	4	4	3	הפרשי צבירה שנכללו בפעילות השקעה ומימון
(9)	(15)	66	*-	84	שינוי בהתחייבויות אחרות, נטו
1,011	945	7,799	(1)	8,118	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) שוטפת

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים (המשך)

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2020	2020	2021	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה					
(170)	(130)	(163)	(50)	(89)	רכישת בניינים וציוד
(1)	*-	-	*-	-	רכישת מניות בחברה כלולה
(5)	(1)	(5)	-	-	רכישת ניירות ערך
6	-	-	-	-	תמורה ממימוש ניירות ערך שאינן למסחר
-	-	*-	-	*-	תמורה ממימוש רכוש קבוע
(8)	(4)	(4)	*-	*-	הפקדת פיקדונות בבנקים
6	4	3	*-	*-	משיכת פיקדונות מבנקים
210	90	76	196	(53)	שינוי באשראי למחזיקי כרטיס ולבתי עסק, נטו
38	(41)	(93)	146	(142)	מזומנים נטו (לפעילות) מפעילות השקעה
תזרימי מזומנים מפעילות מימון					
(73)	(73)	(28)	-	(28)	תשלום דיבידנד לבעלי המניות
(239)	(120)	(120)	-	-	פירעון אגרות חוב
(808)	(777)	(3,720)	(121)	(4,147)	אשראי מתאגידים בנקאיים ואחרים, נטו
(1,120)	(970)	(3,868)	(121)	(4,175)	מזומנים נטו לפעילות מימון
(71)	(66)	3,838	24	3,801	עלייה (ירידה) במזומנים
199	199	118	108	147	יתרת מזומנים לתחילת תקופה
(10)	(3)	(3)	(2)	5	השפעת תנועות בשער חליפין על יתרות המזומנים
118	130	3,953	130	3,953	יתרת מזומנים לסוף תקופה
ריבית, מסים ודיבידנדים ששולמו ו/או התקבלו					
486	367	347	123	114	ריבית שהתקבלה
53	38	30	10	7	ריבית ששולמה
2	2	2	1	1	דיבידנדים שהתקבלו
134	91	111	58	47	מסים על ההכנסה ששולמו
25	25	41	-	-	מסים על ההכנסה שהתקבלו
נספה א'- פעולות השקעה ומימון שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים					
7	1	79	1	50	רכישת בניינים וציוד כנגד התחייבות לספקים

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ישראלכרט בע"מ ("החברה" או "ישראלכרט") נוסדה בישראל בשנת 1975 ומאז היא פועלת כחברת כרטיסי אשראי, כסולק ובתחום התשלומים כמשמעות מונח זה על-פי הוראות ונוהלי הפיקוח על הבנקים, וביחד עם החברות המוחזקות המהותיות שלה פועלת בתחומי ההנפקה (ותפעול ההנפקה)²⁸ והסליקה של כרטיסי חיוב מהמותגים "Mastercard", "ישראלכרט"²⁹, "American Express" ו-"Visa" ("מותגי הקבוצה");³⁰ וכן בתחום המימון, במסגרתו מציעה הקבוצה ללקוחותיה הפרטיים והעסקיים מוצרים ופתרונות מימון על-פי אופי פעילות הלקוח ומאפייניו תוך שימת לב לסיווגו (אשראי לאנשים פרטיים; אשראי מסחרי). נכון ליום 30 בספטמבר 2021 ("מועד הדוח") ולמועד חתימת הדוח, ישראלכרט הינה חברה ציבורית אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ("הבורסה") החל מחודש אפריל 2019.

תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של החברה ליום 30 בספטמבר 2021 כוללת את אלה של החברה ושל החברות הבנות שלה ("קבוצה") וכן את זכויות החברה בחברות כלולות. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אלה אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא את תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה יחד עם הדוחות הכספיים השנתיים של החברה והביאורים הנלווים להם לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020, אשר נחתמו ביום 16 במרץ 2021.

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים ביניים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד.

תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על-ידי דירקטוריון החברה ביום 22 בנובמבר 2021.

ב. אירועים בתקופת הדוח

1. השפעות התפשטות מגיפת הקורונה

בהמשך לאמור בביאור 1.ב.4 לדוחות הכספיים לשנת 2020, ככלל, תשעת החודשים הראשונים של שנת 2021 וכן התקופה הנוספת שעד למועד חתימת הדוח אופיינו בהמשך התמודדות עם משבר מגיפת הקורונה. במהלך חודש מרץ 2021 נפתחו מחדש חלק ממקומות הבילוי, התחילה חזרה הדרגתית של עובדים לעבודה מלאה, וכן ענפי התיירות והתעופה החלו בהדרגה לחזור לפעילות. ביום 1 ביוני 2021 הוסרו (באופן זמני) כלל המגבלות במדינת ישראל (למעט חריגים) והמשק המשיך בתהליך התאוששות. יחד עם זאת, הרבעון השלישי לשנת 2021 החל עם עלייה בשיעורי התחלואה בשל התפשטות זן הדלתא של נגיף הקורונה בישראל ובמדינות נוספות בעולם אשר במסגרתו נקטה הממשלה בהטלת מגבלות וצעדי התגוננות שונים (אם כי צעדים כאמור לא הוחמרו לכדי הטלת סגר כללי כפי שבוצעו בגלי תחלואה קודמים). בחודש יולי 2021 התקבלה בממשלת ישראל החלטה לעודד את האוכלוסיה להתחסן במנת חיסון שלישית כנגד הנגיף, ולאור היענות רחבה באוכלוסיה, צעד זה הביא לירידה ניכרת במספר הנדבקים ובתחלואה הקשה, ובעקבות כך גם לצמצום נוסף במגבלות (לרבות במגבלות הכניסה והיציאה מהארץ).

²⁸ "תפעול הנפקה" ו-"מתפעל הנפקה" (לפי העניין) - ביצוע הפעולות והשירותים הנלווים להנפקת כרטיסי חיוב (למעט ההנפקה עצמה של כרטיסי החיוב וקביעת העמלות והעלויות ללקוח הכרוכות בהנפקת כרטיסי החיוב והשימוש בו). בתחום ההנפקה, כחלק מיישומן של הוראותיו של החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), תשע"ז-2017 ("חוק שטרומ"), הקבוצה מהווה 'מנפיקה' ו-'מתפעלת הנפקה' בקשר עם כרטיסים חוץ בנקאיים ו-'מנפיקה'/מנפיקה במשותף ו/או 'מתפעלת הנפקה' בקשר לכרטיסים בנקאיים. אלא אם צוין או משתמע אחרת מתוכן הדברים או הקשרם, תיאור פעילות ההנפקה בדוח זה הינה לרבות 'תפעול הנפקה'.

²⁹ יצוין, כי ככלל, החל משנת 2019 החלה החברה לחדש כרטיסים "מקומיים" (כרטיסים שניתנים לשימוש בבתי העסק הסולקים בארץ בלבד) מהמותג הפרטי "ישראלכרט" שפג או שיפוג תוקפם לכרטיסים בינלאומיים ממותג "Mastercard" וכן, ככלל, לא להציע עוד ללקוחות חדשים כרטיסים "מקומיים" מהמותג הפרטי כאמור, וזאת כחלק מהיערכות החברה לכניסתו לתוקף של תקן EMV והכל באופן מדורג, בהתאם להשלמת היערכות נדרשת (ראה ביאור 24 ג. 2.2. לדוחות הכספיים לשנת 2020). להשפעת המהלך על הקבוצה, ראה סעיף 2.1.8 (t) לדוח הדירקטוריון לשנת 2020.

³⁰ פעילות ההנפקה והסליקה של הקבוצה מתבצעת באמצעות החברה, ופרימיום אקספרס בע"מ (לשעבר "פועלים אקספרס בע"מ") ("פרימיום אקספרס"), חברה בת בבעלות מלאה של החברה.

תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2021
החברה והחברות המאוחדות שלה

ב. אירועים בתקופת הדוח (המשך)

1. השפעות התפשטות מגיפת הקורונה (המשך)

על-פי תחזית בנק ישראל מיום 7 באוקטובר 2021³¹, העריך בנק ישראל כי התוצר בישראל צפוי לצמוח בשיעור של 7% ו- 5.5% בשנים 2021 ו-2022, בהתאמה, תוך ירידה בשיעור האבטלה הרחב לשיעור ממוצע שנתי של כ- 10.4% בשנת 2021 ושל כ- 5.8% בשנת 2022. התחזית המקרו-כלכלית האמורה מגלמת את הערכת בנק ישראל כי המשק ממשיך בתהליך ההתאוששות מהמשבר וכי תהליך הסרת המגבלות בישראל ימשיך במקביל לדעיכה הדרגתית של המגפה בעולם בשנתיים הקרובות, זאת לצד התפרצויות של גלי תחלואה נוספים בארץ ובעולם, אשר ילוו בהגבלות "רכות" יחסית אשר פגיעתן בפעילות הכלכלית תהיה מוגבלת. יחד עם זאת, במסגרת התחזית האמורה (ונכון למועד פרסומה) ציין בנק ישראל כי: "קיימת עדיין רמת אי וודאות משמעותית, זאת לאור העלייה בתחלואה והצורך בהרחבת החיסון כחלק מההתמודדות על השלכות ההדבקה, והאפשרות להתפתחות גלי תחלואה חדשים אשר עלולים להשפיע על הכלכלה באופן משמעותי יותר מהגל הנוכחי".

בהתייחס לפעילות הקבוצה, במהלך תשעה החודשים הראשונים לשנת 2021, ניכרה ירידה בהיקפי המחיקות נטו ובהיקפי החובות הבעייתיים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד (מגמה שהחלה החל מהרבעון הרביעי של שנת 2020), אשר נבעה בעיקר משמירה על יתרות אשראי יציבות ללקוחות הקבוצה בתקופת משבר מגיפת הקורונה וכן משיפור פעילות הגבייה (כאשר יצוין, כי לאור מיעוט ימי עסקים בתקופת החגים, במהלך הרבעון השלישי לשנת 2021 ניכרת עלייה מתונה בהיקפי המחיקות נטו למול הרבעון השני לשנת 2021). לנוכח האמור לעיל ולצד ההתאוששות שחווה המשק מהמשבר והשיפור במצב התעסוקה (אשר נותנים את אותותיהם גם בפרמטרים של שיעור האבטלה במשק, השינוי בצריכה הפרטית ותחזית בנק ישראל, המפורטים לעיל ואשר משמשים אומדנים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי של הקבוצה), הקטינה הקבוצה ברבעונים השני והשלישי לשנת 2021 את שיעורי ההפרשה הקבוצתית בהשוואה לשנת 2020 וזאת על מנת לשקף את ההתפתחויות במשק והשפעתן על רמת הסיכון הגלומה, אך בד בבד בשים לב לחוסר הוודאות באשר לאופיה המתמשך והמשתנה של מגיפת הקורונה.

להבטחת המשכיות עיסקית של הקבוצה כחלק מהתמודדות עם מגיפת הקורונה המשיכה הקבוצה בתקופת הדוח ולאחריה ביישום צעדים רלוונטיים בהתאם לתכניתיה (בהתאמות ככל שנדרשו) להתמודדות עם מצבי חירום בתרחישים שונים, שייעודם הבטחת המשך מתן שירות בערוצים השונים. החל מחודש מרץ 2021 החלה החברה להחזיר את עובדי החברה באופן הדרגתי למתכונת עבודה מלאה במשרדי החברה בהתאם להנחיות הממשלה ומשרד הבריאות.

2. מכירת זכויותיה של ישראלכרט נכסים בבית ישראלכרט

בהמשך לאמור בביאור 16 לדוחות הכספיים לשנת 2020, בקשר עם מעבר משרדיה הראשיים של ישראלכרט וחברות הקבוצה, ביום 5 באפריל 2021 קיבלה ישראלכרט נכסים הודעת קיבול מאת הצד השלישי המחזיק 50% מהזכויות בנכס המצוי ברחוב המסגר 40 בתל-אביב שבו שוכנים, בין השאר, משרדי החברה (להלן: "בית ישראלכרט"), למימוש זכותו לרכישת זכויותיה של ישראלכרט נכסים בבית ישראלכרט בתמורה לכ- 126 מיליון ש"ח בתנאים כמפורט בהודעת הקיבול האמורה. ביום 30 ביוני 2021 הודיעה החברה על חתימת הסכם בין ישראלכרט נכסים לבין הצד השלישי למכירת זכויותיה של ישראלכרט נכסים בבית ישראלכרט לצד השלישי, בתמורה לכ- 126 מיליון ש"ח בצירוף מע"מ כדיון. על פי תנאי ההסכם, התמורה תשולם בשלושה תשלומים שנקבעו, תוך 180 יום ממועד חתימת ההסכם. להערכת החברה, אומדן הרווח מהמכירה, בניכוי הוצאות ולאחר מס, שצפוי להירשם בספרי החברה תוך 180 יום, הינו בטווח שבין 38 לכ- 45 מיליון ש"ח. בהתאם, החל מהרבעון השני לשנת 2021, זכויותיה של החברה בקשר עם הנכס האמור מוצגות כנכסים מוחזקים למכירה, ללא הצגה למפרע של מספרי השוואה. כמו כן, החל ממועד הסיווג כמוחזק למכירה הנכס לא יופחת ויימדד לפי הנמוך מבין הערך בספרים או שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה. בכוונת החברה לבצע את המעבר במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2021 והרבעון הראשון של שנת 2022.

בכוונת החברה להגיע להסכמות עם הצד השלישי לעניין מציאת שוכר חלופי ליתרת תקופת השכירות החוזית של החברה בבית ישראלכרט.

³¹ על-פי הודעה לעיתונות של בנק ישראל מיום 7 באוקטובר 2021 שכותרתה: "התחזית המקרו-כלכלית של חטיבת המחקר, אוקטובר 2021".

תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2021
החברה והחברות המאוחדות שלה

ביאור 1 (המשך)

ב. אירועים בתקופת הדוח (המשך)

3. סוכנות ביטוח

בהמשך לאמור בסעיפים ב.2 ו-ב.3 לביאור 1 לדוחות הכספיים לשנת 2020, בקשר לכניסתה של החברה (באמצעות חברת הבת ישראלכרט סוכנות לביטוח (2020) בע"מ ("הסוכנות")) לעולם הביטוח ורישיון הסולק הקבוע, ביום 3 במאי 2021 קיבלה החברה הודעה מאת הפיקוח על הבנקים, לפיה הוא אינו מתנגד לפעילות שיווק הביטוח שאושרה על ידי הממונה על שוק ההון. ביום 15 ביולי 2021 הודיעה רשות שוק ההון לסוכנות כי אין לה התנגדות לחתימת הסוכנות על הסכמי התקשרות עם מספר חברות ביטוח. בכך, ככלל, הושלמו התנאים לכניסתו לתוקף של הרישיון. בשלב ראשון הסוכנות תתמקד בשיווק ביטוח רכב ודירה (במודל תגמול עמלה אחידה ברמת מוצר), כאשר הרחבה למוצרי ביטוח נוספים כמפורט ברישיון הביטוח שקיבלה הסוכנות טעונה, בין היתר, דיווח לפיקוח על הבנקים קודם לתחילת הפעילות. להערכת החברה פעילות הביטוח צפויה להתחיל במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2021. לפרטים אודות סיום עתירה מנהלית שהוגשה על-ידי לשכת סוכני ביטוח בישראל כנגד הממונה על שוק ההון, הממונה על התחרות, החברה והסוכנות, ראה ביאור 18.7.24 לדוחות הכספיים לשנת 2020. החברה סבורה כי פעילות הביטוח, שתהיה בנויה על תהליך דיגיטלי (self-service) מותאם לקוח, תוך שימוש במידע הקיים בחברה, תשיא ערך ללקוחותיה.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית של החברה בתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות החשבונאית שיושמה בדוחות הכספיים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020, למעט המפורט בסעיף ג' להלן:

א. עקרונות הדיווח הכספי

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים של החברה ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית (US-GAAP). בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

ב. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עיקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות המפקח על הבנקים

החל מהתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2021, מיישמת החברה הוראות ותקנים חשבונאיים בנושאים המפורטים להלן:

1. עדכון תקינה ASU 2018-14 בדבר שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת;
2. עדכון תקינה ASU 2020-01 בדבר יחסי הגומלין בטיפול החשבונאי במכשירים פיננסיים;
3. דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור לאור מגיפת הקורונה.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. עדכון תקינה ASU 2018-14 בדבר שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את עדכון תקינה ASU 2018-14 בקודיפיקציה, בדבר "מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת", המהווה עדכון להוראות ת נושא 715-20 בקודיפיקציה בדבר "תגמול - הטבות פרישה - תכניות להטבה מוגדרת - כללי" (להלן: "העדכון"). תכליתו של העדכון הינו לשפר את אפקטיביות הגילויים בביאורים לדוחות הכספיים וכן, לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הביאורים הנדרשים.

עיקרי התיקונים הינם, בין היתר: בוטלה הדרישה להצגת אומדן הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנה העוקבת; בוטלה הדרישה להצגת סכום ההטבות השנתיות העתידיות המכוסות על-ידי חוזי ביטוח, לרבות חוזי קצבה (אנונה) וכן עסקאות משמעותיות כלשהן בין הישות או צדדים קשורים לבין התכנית; התווספה דרישה לפיה נדרש לתת פירוט בדבר הסיבות לרווחים או הפסדים מהותיים הקשורים לשינוי במחויבות בגין הטבה מוגדרת במהלך התקופה; וכן הובהרו דרישות גילוי עבור ישויות שיש להם שתי תכניות או יותר.

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר "שיפור השימושיות של הדוחות לציבור של תאגידים בנקאיים לשנים 2019 ו-2020", המתייחס לעדכון התקינה האמור, ההוראות החדשות יחולו החל מיום 1 בינואר 2021 ואילך. בעת היישום לראשונה נדרש ליישם את התיקונים בדרך של יישום למפרע. ליישום ההוראות החדשות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות המפקח על הבנקים (המשך)

2. עדכון תקינה ASU 2020-01 בדבר יחסי הגומלין בטיפול החשבונאי במכשירים פיננסיים

בחדש ינואר 2020 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את עדכון תקינה ASU 2020-01 בדבר יחסי הגומלין בין נושא 321, נושא 323 ונושא 815 בקודיפיקציה, המהווה תיקון לנושאים אלו בקודיפיקציה (להלן: "התיקון").

התיקון מבהיר, בין היתר, כי בעת יישום חלופת המדידה תחת נושא 321 בקודיפיקציה, יש להתחשב בעסקאות נצפות אשר גורמות ליישום לראשונה או להפסקת היישום של שיטת השווי המאזני. כלומר, השקעות במכשירים הוניים ימדדו מחדש בשווי ההוגן במועד היישום לראשונה או הפסקת יישום שיטת השווי המאזני (עקב השגת השפעה מהותית או איבוד השפעה מהותית, בהתאמה), כאשר השווי ההוגן כאמור יתבסס על העסקה הנצפית שהייתה הגורם לשינוי בשיטת המדידה (ככל והעסקה הנצפית עומדת בתנאים המפורטים בנושא 321 בקודיפיקציה).

ההוראות מיושמות החל מיום 1 בינואר 2021. ליישום ההוראות החדשות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

3. דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור לאור משבר מגיפת הקורונה

ביום 21 באפריל 2020, פרסם בנק ישראל מכתב בנושא "אירוע נגיף הקורונה - דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור" בו אומצו על ידי הפיקוח על הבנקים הנחיות והקלות שניתנו על ידי רשויות הפיקוח בארה"ב ונכללו מספר הנחיות לעניין טיפול חשבונאי. בדצמבר 2020 פרסם בנק ישראל מכתבים אשר עניינם הארכת תחולת ההקלות החשבונאיות האמורות.

בהתאם להנחיות, כאשר תאגיד בנקאי או סולק פועלים כדי לייצב לוויים שאינם בפיגור בהלוואות הקיימות שלהם, בין אם הפעולה מבוצעת מול לווי בודד ובין אם היא מבוצעת במסגרת תכנית ללוויים תקינים שנתקלים בבעיות פיננסיות או תפעוליות בטווח הקצר מאירוע נגיף הקורונה, ככלל פעולה זו לא תיחשב לארגון מחדש של חוב בעייתי.

במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ובהמשך לדגשים הפיקוחיים האמורים לעיל, לגבי טיפול חשבונאי בחובות, ביצעה החברה במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021 שינויים בתנאיהם של חובות וביניהם דחייה במועדי תשלום והארכות של תקופות לפירעון, אשר לא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי. החברה בחנה את הסיכון הגלום בהלוואות אשר נדחו ובהלוואות נוספות שלא נדחו, וסיווגה כחובות בהשגחה מיוחדת, חובות בעלי מאפיינים מסוימים אשר להערכת החברה ייתכן ותחול הרעה באיכות האשראי שלהם (גם אם אין פיגור בחוב למועד חתימת הדוח).

למידע נוסף אודות מספר החוזים ויתרת החובות בגינם בוצעו שינויים אלו ואשר לא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי, ראה ביאור 2.2.5. בהמשך דוח זה בדבר "מידע נוסף על חובות ששונו תנאיהם במסגרת ההתמודדות עם אירועי נגיף הקורונה, אשר לא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי". כמו-כן, ראה ביאור 1.1 בדבר השפעות התפשטות מגיפת הקורונה.

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות

ביום 29 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים", וזאת בהמשך למכתב מיום 28 במרץ 2018 בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". החוזר מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, לרבות כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 326 בקודיפיקציה ואשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי, באמצעות הקדמת רישום הפרשות להפסדי אשראי, באופן שמצמצם פרו-מחזוריות של הפרשות להפסדי אשראי, גורם לתגובה מוקדמת יותר של הפרשות להפסדי אשראי להרעה צפויה באיכות האשראי של לוויים, ושמצמצם את הקשר בין האופן בו מנוהלים סיכונים האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות (המשך)

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי האשראי בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

בהתאם להוראות שנקבעו בחוזר, סולקים נדרשים ליישם את ההוראות החדשות החל מיום 1 בינואר 2023 ואילך ולבצע ריצה במקביל לא יאחר מיום 1 בינואר 2022. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב, בשינויים המתחייבים.

כמו-כן, בעקביות להסרת הדרישה לגילוי על חובות פגומים בקודיפיקציה, ולאור הגילוי המקובל בדוחות לציבור של בנקים בארה"ב שיישמו את כללים החדשים, ההגדרות הקיימות בהוראות הדיווח לציבור של חובות פגומים ושל סיכון אשראי פגום הוחלפו בהגדרות של חובות שאינם צוברים ושל סיכון אשראי שאינו צובר, בהתאמה. לאור האמור, ההגדרות של חובות בעייתיים ושל סיכון אשראי בעייתי, ושל סיכון אשראי בסיווג שלילי, עודכנו כך שהן כוללות כעת חובות שאינם צוברים, וסיכון אשראי שאינו צובר, במקום חובות פגומים וסיכון אשראי פגום, כמפורט בהוראה. כתוצאה מעדכונים אלה: (1) הגילוי על חובות פגומים הוחלף בגילוי על חובות שאינם צוברים; ו- (2) חובות שאורגנו מחדש שצוברים הכנסות ריבית אינם נכללים יותר באופן אוטומטי בחובות הבעייתיים.

בנוסף, ביום 1 בדצמבר 2020, פירסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים". במסגרת החוזר, נקבעו הוראות מעבר שיחולו על השפעת האימוץ לראשונה של הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים וזאת על מנת לצמצם השפעות בלתי צפויות על ההון הפיקוחי של יישום לראשונה של הכללים החדשים, בהתאם להנחיות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים ורשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ובמדינות אחרות בעולם.

החברה בוחנת את השלכות החוזר על הדוחות הכספיים ונערכת ליישומם.

ביאור 3 - הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2020	2021	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
					הכנסות מבתי עסק
1,362	1,023	1,129	360	401	עמלות בתי עסק
6	5	5	2	2	הכנסות אחרות
1,368	1,028	1,134	362	403	סך כל ההכנסות מבתי עסק, ברוטו
(289)	(216)	(257)	(77)	(95)	בניכוי עמלות למנפיקים אחרים
1,079	812	877	285	308	סך כל ההכנסות מבתי עסק, נטו
					הכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי
324	234	292	83	108	עמלת מנפיק
165	127	133	43	47	עמלות שירות
38	26	46	8	22	עמלות מעסקאות מט"ח
527	387	471	134	177	סך כל ההכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי
1,606	1,199	1,348	419	485	סך כל ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

במיליוני ש"ח

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות החברה	התאמות בגין הטבות לעובדים	
(12)	(12)	יתרה ליום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)
5	5	שינוי נטו במהלך התקופה
(7)	(7)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)
(33)	(33)	יתרה ליום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)
3	3	שינוי נטו במהלך התקופה
(30)	(30)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)
(27)	(27)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)
20	20	שינוי נטו במהלך התקופה
(7)	(7)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)
(26)	(26)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)
(4)	(4)	שינוי נטו במהלך התקופה
(30)	(30)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)
(26)	(26)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)
(1)	(1)	שינוי נטו במהלך התקופה
(27)	(27)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ולאחר השפעת מס

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)			
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות החברה			
הטבות לעובדים:			
3	(1)	4	רווח אקטוארי נטו לתקופה
2	*-	2	הפסדים (רווחים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
5	(1)	6	שינוי נטו במהלך התקופה
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)			
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות החברה			
הטבות לעובדים:			
2	(1)	3	רווח אקטוארי נטו לתקופה
1	*-	1	הפסדים (רווחים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
3	(1)	4	שינוי נטו במהלך התקופה
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)			
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות החברה			
הטבות לעובדים:			
15	(5)	20	רווח אקטוארי נטו לתקופה
5	(1)	6	הפסדים (רווחים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
20	(6)	26	שינוי נטו במהלך התקופה
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)			
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות החברה			
הטבות לעובדים:			
(6)	1	(7)	הפסד אקטוארי נטו לתקופה
2	*-	2	הפסדים (רווחים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(4)	1	(5)	שינוי נטו במהלך התקופה
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות החברה			
הטבות לעובדים:			
(3)	1	(4)	הפסד אקטוארי נטו השנה
2	(1)	3	הפסדים (רווחים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(1)	*-	(1)	שינוי נטו במהלך השנה

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 5 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד)
במיליוני ש"ח

א. חייבים ואשראי בגין פעילות בכרטיסי אשראי

31 בדצמבר 2020	30 בספטמבר		31 בדצמבר 2020		30 בספטמבר				
	2020	2021	2020		2020		2021		
			לעסקאות בחודש האחרון**	ליתרה ליום	לעסקאות בחודש האחרון**	ליתרה ליום	לעסקאות בחודש האחרון**	ליתרה ליום	
שיעור ריבית ממוצעת שנתית									
%									
מבוקר	בלתי מבוקר								
סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים									
6,828	6,724	7,106	אנשים פרטיים ⁽¹⁾						
2,758	2,578	3,120	מזה: חייבים בגין כרטיסי אשראי ⁽²⁾						
4,070	4,146	3,986	8.7	9.0	8.0	9.1	8.4	9.2	מזה: אשראי ^{(2),(3)}
1,290	1,351	1,255	מסחרי						
398	395	397	מזה: חייבים בגין כרטיסי אשראי ⁽²⁾						
892	956	858	5.8	6.3	6.1	6.4	5.5	6.0	מזה: אשראי ^{(2),(3),(4)}
8,118	8,075	8,361	סך הכל סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים						
סיכון אשראי בערבות בנקים ואחרים									
13,471	13,139	6,598	חייבים בגין כרטיסי אשראי						
*_	*_	*_	***_	6.5	***_	6.5	***_	6.5	אשראי
1,553	1,455	922	חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי						
34	34	34	הכנסות לקבל						
4	4	12	אחרים						
23,180	22,707	15,927	סך הכל חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי						

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח

(**) שיעור הריבית הממוצעת לעסקאות בחודש האחרון, כולל תנועות באשראי נושא ריבית, לא כולל תנועה בעסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל.

(***) אין עסקאות אשראי חדשות בערבות בנקים ואחרים החל מחודש אוגוסט 2019.

(1) אנשים פרטיים כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור - דוח הדירקטוריון והנהלה, בדבר "סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק על בסיס מאוחד".

(2) חייבים בגין כרטיסי אשראי - ללא חיוב ריבית. כולל יתרות בגין עסקאות רגילות, עסקאות בתשלומים על חשבון בית העסק ועסקאות אחרות.

אשראי נושא ריבית - כולל קרדיט בתשלומים קבועים, אשראי מהיר, אשראי מתגלגל והלוואות.

(3) כולל אשראי בביטחון רכב ליום 30 בספטמבר 2021 ו-2020 בסך 152 מיליון ש"ח ו-223 מיליון ש"ח בהתאמה (31 בדצמבר 2020 - 206 מיליון ש"ח).

(4) מזה: אשראי לבתי עסק ליום 30 בספטמבר 2021 ו-2020 בסך 666 מיליון ש"ח ו-706 מיליון ש"ח, בהתאמה (31 בדצמבר 2020 - 670 מיליון ש"ח). סכום זה כולל הקדמות תשלום ונכיונות (שלא עמדו בתנאי סילוק ההתחייבויות לבתי עסק לפי FAS166) ליום 30 בספטמבר 2021 ו-2020 בסכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח, בהתאמה (31 בדצמבר 2020 - סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח).

ביאור 5 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)						
		סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים				
		מסחרי		אנשים פרטיים		
סך הכל סיכון אשראי	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחר ⁽³⁾	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
380	35	41	12	166	126	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2021 (בלתי מבוקר)
12	(3)	(5)	(1)	14	7	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(31)	*-	2	(2)	(20)	(11)	מחיקות חשבונאיות
7	-	*- ⁽⁴⁾	2	3	2	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(24)	*-	2	*-	(17)	(9)	מחיקות חשבונאיות, נטו
368	32	38	11	163	124	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2021**
						** מזה:
30	2	2	3	14	9	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
*-	*-	-	-	-	-	בגין פיקדונות בנקים
7	7	-	-	-	-	בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים

(* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.)

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) אשראי נושא ריבית - כולל קרדיט בתשלומים קבועים, אשראי מהיר, אשראי מתגלגל, הלוואות ועסקאות אחרות.

(3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

(4) גבייה מבתי עסק נעשית ברובה באמצעות קיזוז שוברים שנקלטו במערכת.

ביאור 5 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)						
		סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים				
		מסחרי		אנשים פרטיים		
סך הכל סיכון אשראי	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחר ⁽³⁾	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
406	24	63	14	195	110	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2020 (בלתי מבוקר)
57	3 ⁽⁵⁾	(3)	1	36	20	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(59)	-	(3)	(2)	(38)	(16)	מחיקות חשבונאיות
10	*-	*- ⁽⁴⁾	*-	6	4	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(49)	*-	(3)	(2)	(32)	(12)	מחיקות חשבונאיות, נטו
414	27	57	13	199	118	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2020**
						** מזה:
31	2	2	3	14	10	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
*-	*-	-	-	-	-	בגין פיקדונות בנקים
8	8	-	-	-	-	בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים

(* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.)

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) אשראי נושא ריבית - כולל קרדיט בתשלומים קבועים, אשראי מהיר, אשראי מתגלגל הלוואות ועסקאות אחרות.

(3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

(4) גבייה מבתי עסק נעשית ברובה באמצעות קיזוז שוברים שנקלטו במערכת.

ביאור 5 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)						
		סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים				
		מסחרי		אנשים פרטיים		
סך הכל סיכון אשראי	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחר ⁽³⁾	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
412	31	53	13	191	124	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)
17	*-	(13)	(3)	12	21	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(98)	1	(3)	(5)	(57)	(34)	מחיקות חשבונאיות
37	-	1 ⁽⁴⁾	6	17	13	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(61)	1	(2)	1	(40)	(21)	מחיקות חשבונאיות, נטו
368	32	38	11	163	124	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2021**
						** מזה:
30	2	2	3	14	9	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
*-	*-	-	-	-	-	בגין פיקדונות בנקים
7	7	-	-	-	-	בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים

(* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) אשראי נושא ריבית - כולל קרדיט בתשלומים קבועים, אשראי מהיר, אשראי מתגלגל, הלוואות ועסקאות אחרות.

(3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

(4) גבייה מבתי עסק נעשית ברובה באמצעות קיזוז שוברים שנקלטו במערכת.

ביאור 5 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)						
		סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים				
		מסחרי		אנשים פרטיים		
סך הכל סיכון אשראי	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחר ⁽³⁾	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
328	20	48	11	156	93	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)
225	8 ⁽⁵⁾	20	8	129	60	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(173)	(1)	(11)	(8)	(104)	(49)	מחיקות חשבונאיות
34	*-	*- ⁽⁴⁾	2	18	14	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(139)	(1)	(11)	(6)	(86)	(35)	מחיקות חשבונאיות, נטו
414	27	57	13	199	118	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2020**
						** מזה:
31	2	2	3	14	10	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
*-	*-	-	-	-	-	בגין פיקדונות בנקים
8	8	-	-	-	-	בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים

(* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.)

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) אשראי נושא ריבית - כולל קרדיט בתשלומים קבועים, אשראי מהיר, אשראי מתגלגל הלוואות ועסקאות אחרות.

(3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

(4) גבייה מבתי עסק נעשית ברובה באמצעות קיזוז שוברים שנקלטו במערכת.

ביאור 5 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך) במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾ ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה

ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)						
		סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים				
		מסחרי		אנשים פרטיים		
סך הכל סיכון אשראי	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחר ⁽³⁾	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾						
1,173	459	561	146	3	4	שנבדקו על בסיס פרטני
18,737	11,090	297	251	3,983	3,116	שנבדקו על בסיס קבוצתי
19,910	11,549	858	397	3,986	3,120	סך הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾						
56	22	28	3	1	2	שנבדקו על בסיס פרטני
282	8	8	5	148	113	שנבדקו על בסיס קבוצתי
338	30	36	8	149	115	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

ליום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)						
		סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים				
		מסחרי		אנשים פרטיים		
סך הכל סיכון אשראי	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחר ⁽³⁾	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾						
1,150	403	573	165	5	4	שנבדקו על בסיס פרטני
21,717	14,389	383	230	4,141	2,574	שנבדקו על בסיס קבוצתי
22,867	14,792	956	395	4,146	2,578	סך הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾						
63	14	41	3	2	3	שנבדקו על בסיס פרטני
320	11	14	7	183	105	שנבדקו על בסיס קבוצתי
383	25	55	10	185	108	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

ראה הערות בעמוד הבא

ביאור 5 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾ ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)						
		סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים				
		מסחרי		אנשים פרטיים		
סך הכל סיכון אשראי	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחר ⁽³⁾	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	אשראי ⁽²⁾	חייבים בגין כרטיסי אשראי	
יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾						
1,133	408	548	166	6	5	שנבדקו על בסיס פרטני
22,184	14,791	344	232	4,064	2,753	שנבדקו על בסיס קבוצתי
23,317	15,199	892	398	4,070	2,758	סך הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾						
64	17	38	4	2	3	שנבדקו על בסיס פרטני
318	12	12	6	176	112	שנבדקו על בסיס קבוצתי
382	29	50	10	178	115	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) אשראי נושא ריבית - כולל קרדיט בתשלומים קבועים, אשראי מהיר, אשראי מתגלגל, הלוואות ועסקאות אחרות.

(3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות כרטיסי אשראי וארגונים בינלאומיים, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 5 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)						
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾			לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 89 יום ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 יום או יותר	סך הכל חובות	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים		
חובות שאינם בערבות בנקים						
אנשים פרטיים						
23	-	3,120	25	75	3,020	חייבים בגין כרטיסי אשראי
19	-	3,986	13	237	3,736	אשראי
מסחרי						
1	-	397	1	3	393	חייבים בגין כרטיסי אשראי
1	-	858	33	11	814	אשראי
-	-	11,549	29	-	11,520	חובות בערבות בנקים ואחר ⁽⁵⁾
44	-	19,910	101	326	19,483⁽⁶⁾	סך הכל

ליום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)						
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾			לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 89 יום ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 יום או יותר	סך הכל חובות	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים		
חובות שאינם בערבות בנקים						
אנשים פרטיים						
18	-	2,578	23	62	2,493	חייבים בגין כרטיסי אשראי
17	-	4,146	21	272	3,853	אשראי
מסחרי						
1	-	395	2	3	390	חייבים בגין כרטיסי אשראי
4	-	956	63	24	869	אשראי
-	-	14,792	54	-	14,738	חובות בערבות בנקים ואחר ⁽⁵⁾
40	-	22,867	163	361	22,343⁽⁶⁾	סך הכל

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) חובות פגומים, נחותים או בהשגחה מיוחדת.

(3) חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי, ראה ביאור 5.2.ג. להלן.

(4) חובות בפיגור של 30 עד 89 יום סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים ואינם צוברים הכנסות ריבית.

(5) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות הבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות כרטיסי אשראי וארגונים בינלאומיים, הכנסות לקבל וחיובים אחרים.

(6) מזה: חובות אשר דירוג האשראי שלהם במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות החברה הינם בסך של 18,957 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2021 ובסך- 21,764 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2020.

ביאור 5 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)						
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾			לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 89 יום ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 יום או יותר	סך הכל חובות	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים		
חובות שאינם בערבות בנקים						
אנשים פרטיים						
18	-	2,758	23	62	2,673	חייבים בגין כרטיסי אשראי
12	-	4,070	17	251	3,802	אשראי
מסחרי						
1	-	398	1	3	394	חייבים בגין כרטיסי אשראי
3	-	892	54	20	818	אשראי
-	-	15,199	45	-	15,154	חובות בערבות בנקים ואחר ⁽⁵⁾
34	-	23,317	140	336	22,841⁽⁶⁾	סך הכל

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) חובות פגומים, נחותים או בהשגחה מיוחדת.

(3) חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי, ראה ביאור 2.ג.ג.5. להלן.

(4) חובות בפיגור של 30 עד 89 יום סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים ואינם צוברים הכנסות ריבית.

(5) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות הבנקים, פיקדונות בבנקים, חברות כרטיסי אשראי וארגונים בינלאומיים, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

(6) מזה: חובות אשר דירוג האשראי שלהם במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות החברה הינם בסך של 22,256 מיליון ש"ח.

איכות האשראי

במסגרת ניהול תיק האשראי וניהול הסיכונים השוטף של החברה מנוטר באופן שוטף הפיגור ביתרות החוב. ממצאי הניטור כאמור משמשים כאחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. משך הפיגור בחוב משפיע על סיווג חובות המוערכים על בסיס קבוצתי (ככל שהפיגור בחוב ממושך יותר כך הוא מסווג כבעל איכות נמוכה יותר) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור החברה מבצעת מחיקה חשבונאית של החוב. ראה גם ביאור 2.ג.ג.5. להלן.

ביאור 5 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות כרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
חובות שאינם בערבות בנקים					
אנשים פרטיים					
25	25	22	2	3	חייבים בגין כרטיסי אשראי
13	13	10	1	3	אשראי
מסחרי					
1	1	1	*-	*-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
33	33	*-	13	33	אשראי
29	29	-	15	29	חובות בערבות בנקים ואחר ⁽⁴⁾
101	101	33	31	68	סך הכל **
**מזה:					
27	27	-	6	27	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

ליום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
חובות שאינם בערבות בנקים					
אנשים פרטיים					
23	23	19	3	4	חייבים בגין כרטיסי אשראי
21	21	16	2	5	אשראי
מסחרי					
2	2	2	*-	*-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
63	63	3	21	60	אשראי
54	54	*-	10	54	חובות בערבות בנקים ואחר ⁽⁴⁾
163	163	40	36	123	סך הכל **
**מזה:					
47	47	-	13	47	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות כרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, ארגונים בינלאומיים, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 5 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
יתרת קרן חוזית פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
חובות שאינם בערבות בנקים					
אנשים פרטיים					
23	23	18	3	5	חייבים בגין כרטיסי אשראי
17	17	11	2	6	אשראי
מסחרי					
1	1	1	*-	*-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
54	54	1	20	53	אשראי
45	45	-	13	45	חובות בערבות בנקים ואחר ⁽⁴⁾
140	140	31	38	109	סך הכל **
**מזה:					
45	45	-	9	45	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, ארגונים בינלאומיים, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 5 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת של חובות פגומים⁽²⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר **2020	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 31 בספטמבר **		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר **		
	2020	2021	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
חובות שאינם בערבות בנקים					
אנשים פרטיים					
4	3	4	5	4	חייבים בגין כרטיסי אשראי
4	4	4	6	4	אשראי
מסחרי					
*-	*-	*-	*-	*-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
68	72	42	64	34	אשראי
37	36	47	49	47	חובות בערבות בנקים ואחר ⁽⁴⁾
113	115	97	124	89	סך הכל

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(**) בתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 ו-2020 וביום 31 בדצמבר 2020, לא נרשמו הכנסות ריבית בגין יתרות אלו.

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש⁽³⁾

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	יתרה ליום 30 בספטמבר		
	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		
חובות שאינם בערבות בנקים			
אנשים פרטיים			
5	4	4	חייבים בגין כרטיסי אשראי
6	5	3	אשראי
מסחרי			
*-	*-	*-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
34	38	20	אשראי
-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחר ⁽⁴⁾
45	47	27	סך הכל

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים שנבחנו פרטנית בתקופת הדיווח.
- (3) אינם צוברים הכנסות ריבית. נכלל בחובות פגומים.
- (4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, ארגונים בינלאומיים, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 5 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)					
ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח ⁽²⁾		ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽³⁾			
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים
חובות שאינם בערבות בנקים					
אנשים פרטיים					
348	6	6	103	2	2
4	*-	*-	2	*-	*-
מסחרי					
19	1	1	3	*-	*-
2	*-	*-	5	*-	*-
-	-	-	-	-	-
373	7	7	113	2	2
סך הכל					

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)					
ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח ⁽²⁾		ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽³⁾			
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים
חובות שאינם בערבות בנקים					
אנשים פרטיים					
518	8	8	163	2	2
21	*-	*-	4	*-	*-
מסחרי					
47	1	1	18	*-	*-
7	*-	*-	2	*-	*-
-	-	-	-	-	-
593	9	9	187	2	2
סך הכל					

(*): סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) יתרת החוב הרשומה מייצגת את היתרה לתאריך ארגון החוב מחדש ואינה היתרה הרשומה נכון לתאריך הדוח.
- (3) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
- (4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחובות אחרים.

ביאור 5 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)					
ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח ⁽²⁾					
ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽³⁾		יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים				
חובות שאינם בערבות בנקים					
אנשים פרטיים					
6	334	21	21	1,170	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	5	*-	*-	17	אשראי
מסחרי					
*-	13	1	1	51	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	11	*-	*-	11	אשראי
-	-	-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחר ⁽⁴⁾
6	363	22	22	1,249	סך הכל

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)					
ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח ⁽²⁾					
ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽³⁾		יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים				
חובות שאינם בערבות בנקים					
אנשים פרטיים					
4	410	28	28	2,285	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	13	1	1	85	אשראי
מסחרי					
1	49	4	4	229	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	3	1	1	29	אשראי
-	-	-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחר ⁽⁴⁾
5	475	34	34	2,628	סך הכל

(* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) יתרת החוב הרשומה מייצגת את היתרה לתאריך ארגון החוב מחדש ואינה היתרה הרשומה נכון לתאריך הדוח.
- (3) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
- (4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחובות אחרים.

ביאור 5 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ד. מידע בדבר סוגי השינויים העיקריים שבוצעו לחובות ששונו תנאיהם במסגרת ההתמודדות עם אירועי מגיפת הקורונה, אשר לא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי :

עם פרוץ מגיפת הקורונה, ובהתאם להנחיות בנק ישראל, החל מחודש מרץ 2020, החלה החברה בתהליך אל מול לווים שאינם בפיגור שנכנסו לקשיים בעקבות מגיפת הקורונה במטרה לבצע שינויים בתנאי חובותיהם אשר כללו הארכה/דחייה של מועדי פירעון של החובות, בהתאם להנחיית בנק ישראל. בפרט, עיקר התכניות של הסדרי החוב לגבי לווים בתחום האשראי הצרכני, כללו דחייה של תשלומי קרן להלוואות לתקופה של כ-3 חודשים, ולגבי לווים מסחריים, כללו ביצוע עדכונים בתנאי החובות בהתאם לתנאים המתאימים למאפיינים הספציפיים של כל בית עסק. כמו-כן, החברה בחנה את הסיכון הגלום בהלוואות אשר נדחו, ובהלוואות נוספות שלא נדחו, וסיווגה כחובות בהשגחה מיוחדת חובות בעלי מאפיינים מסוימים אשר להערכת החברה יתכן ותחול הרעה באיכות האשראי שלהם (גם אם אין פיגור בחוב למועד חתימת הדוח). במסגרת יישום ההנחיות האמורות לא ויתרה החברה על תשלום הריבית.

כאמור, בעקבות אירוע מגיפת הקורונה, דחתה/הקפיאה הקבוצה בין החודשים מרץ 2020 עד מרץ 2021, תשלומי קרן הלוואות שנתנה הקבוצה ללקוחותיה. ליום 30 בספטמבר 2021 ובסמוך למועד חתימת הדוח, לא קיימת יתרת חובות אשר בוצעה לגביהם דחיית תשלומים במסגרת הנחיות בנק ישראל כחלק מהתמודדות עם נגיף הקורונה ואשר לא סווגו כחובות בארגון מחדש של חוב בעייתי.

יתרת החובות בגינם בוצעו דחיות כאמור, ליום 30 בספטמבר 2020 הינה בסך של כ-302 מיליון ש"ח (כ-232 מיליון ש"ח בגין חובות אשר תקופת דחיית התשלומים בגינם הסתיימה), מתוכה כ-161 מיליון ש"ח בגין אשראי לאנשים פרטיים וכ-141 מיליון ש"ח בגין אשראי מסחרי.

יתרת החובות בגינם בוצעו דחיות כאמור, ליום 31 בדצמבר 2020 הינה בסך של כ-274 מיליון ש"ח (כ-226 מיליון ש"ח בגין חובות אשר תקופת דחיית התשלומים בגינם הסתיימה), מתוכה כ-160 מיליון ש"ח בגין אשראי לאנשים פרטיים וכ-114 מיליון ש"ח בגין אשראי מסחרי.

ד. מידע נוסף - פעילות רכישת אשראי

פעילות רכישת אשראי בקבוצה מבוצעת באמצעות חברות בנות במסגרת פעילות פקטורינג רכש וניכיון שוברי כרטיסי אשראי. גובה האשראי שנרכש בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2021 ו-2020 הינו בסך של כ-755 מיליון ש"ח וכ-687 מיליון ש"ח, בהתאמה. גובה האשראי שנרכש בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2021 ו-2020 הינו בסך של כ-2,024 מיליון ש"ח וכ-1,938 מיליון ש"ח, בהתאמה (לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 הינו בסך של כ-2,489 מיליון ש"ח).

ביאור 6 - זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (מאוחד)

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		
15,260	14,711	15,453	בתי עסק ^{(1),(2)}
1	1	1	התחייבויות בגין פיקדונות
9	10	20	ארגון בינלאומי
42	41	42	הכנסות מראש
104	95	103	תכנית הטבות למחזיקי כרטיס
104	96	99	הוצאות לשלם
110	120	139	הוצאות לשלם בגין בנקים ומועדונים
15,630	15,074	15,857	סך כל זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

- (1) בניכוי יתרות שעמדו בתנאי סילוק ההתחייבויות לפי FAS166 (נושא 860 בקודיפיקציה) בגין ניכיון שוברים לבתי עסק והקדמות בסילוק מוקדם (שני המוצרים הינם סילוק מוקדם של התחייבות הסולק לבית העסק) בסך 1,310 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2021 (30 בספטמבר 2020 – 1,287 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2020 – 1,345 מיליון ש"ח). במאוחד, בקיזוז יתרה קיימת עם חברה בת מוחזקת בגין ניכיון שוברים בסך של כ- 2,289 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2021 (30 בספטמבר 2020 – 2,124 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2020 – 2,259 מיליון ש"ח).
- (2) כולל המחזאת זכויות על דרך המכר בסך של 957 מיליון ש"ח מצד ג' לבנק הפועלים ליום 30 בספטמבר 2021 (30 בספטמבר 2020 – 1,064 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2020 – 936 מיליון ש"ח).

ביאור 7 - הטבות לעובדים (מאוחד)

במיליוני ש"ח

א. הטבות בסיום ולאחר העסקה

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
			פיצויי פיטורין בגין סיום יחסי עובד מעביד
270	215	219	סכום ההתחייבות
159	148	163	השווי ההוגן של נכסי התכנית
111	67	56	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית*
			מענק וותק
2	2	2	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התכנית
2	2	2	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית*
113	69	58	סך הכל

(*) נכלל בסעיף "התחייבויות אחרות".

ביאור 7 - הטבות לעובדים (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. תכנית פנסיה להטבה מוגדרת

1. מחויבויות ומצב המימון

א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2020	2021	2020	2021	
	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
199	199	270	209	247	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
21	15	20	5	5	עלות שרות
5	3	3	1	1	עלות ריבית
8	3	(6)	1	(1)	(רווח) הפסד אקטוארי
(8)	(5)	(68)	(1)	(33)	הטבות ששולמו ⁽¹⁾
45	-	-	-	-	אחר, לרבות הפסד מצמצום
270	215	219	215	219	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף תקופה*
240	181	204	181	204	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף תקופה

(* נכלל בסעיף "התחייבויות אחרות".

(1) לפרטים נוספים ראה ביאור 22 י לדוחות הכספיים לשנת 2020.

ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2020	2021	2020	2021	
	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
143	143	159	141	167	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת תקופה
7	(2)	17	5	4	תשואה בפועל על נכסי התכנית
15	11	11	3	3	הפקדות לתכנית על-ידי החברה
(6)	(4)	(24)	(1)	(11)	הטבות ששולמו
159	148	163	148	163	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף תקופה
111	67	56	67	56	מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה*

(* נכלל בסעיף "התחייבויות אחרות".

ג. סכומים שהוכרו (ברווח) הפסד כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 30 בספטמבר		
	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
35	39	9	הפסד אקטוארי נטו
35	39	9	יתרת סגירה בהפסד כולל אחר מצטבר

ביאור 7 - הטבות לעובדים (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. תכנית פנסיה להטבה מוגדרת (המשך)

1. מחויבויות ומצב המימון (המשך)

ד. תכניות שבהן המחויבות בגין הטבה מצטברת עולה על נכסי התכנית

ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 30 בספטמבר		
	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
270	215	219	מחויבות בגין הטבה חזויה
240	181	204	מחויבות בגין הטבה מצטברת
159	148	163	שווי הוגן של נכסי התכנית

2. הוצאה לתקופה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2020	2021	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
21	15	20	5	5	עלות שרות
5	3	3	1	1	עלות ריבית
(3)	(2)	(3)	(1)	(1)	תשואה חזויה על נכסי תכנית הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
3	2	6	1	2	הפסד אקטוארי
45	-	-	-	-	אחר, לרבות הפסד מצמצום
71	18	26	6	7	סך עלות ההטבה, נטו

ב. שינויים בנכסי התכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של תשעה חודשים בספטמבר 30		לתקופה של שלושה חודשים בספטמבר 30		
	2020	2021	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
4	7	(20)	(3)	(4)	(רווח) הפסד אקטוארי נטו בשנה
(3)	(2)	(6)	(1)	(2)	הפחתה של הפסד אקטוארי
1	5	(26)	(4)	(6)	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
71	18	26	6	7	סך עלות ההטבה נטו
72	23	-	2	1	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר

ביאור 7 - הטבות לעובדים (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. תכנית פנסיה להטבה מוגדרת (המשך)

3. הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה

ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 30 בספטמבר		שיעור היוון
	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
0.46%	0.82%	0.21%	

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום						שיעור היוון
	31 במרץ 2020	31 במרץ 2021	30 ביוני 2020	30 ביוני 2021	30 בספטמבר 2020	30 בספטמבר 2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)						
0.82%	0.59%	0.46%	2.07%	0.41%	0.73%	0.36%	

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	ליום 30 בספטמבר						שיעור היוון
	קיטון בנקודת אחוז אחת	גידול בנקודת אחוז אחת	2020		2021		
			קיטון בנקודת אחוז אחת	גידול בנקודת אחוז אחת	קיטון בנקודת אחוז אחת	גידול בנקודת אחוז אחת	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)						
23	(19)	25	(20)	20	(14)		

4. תזרימי מזומנים

א. הפקדות לעובדי החברה

הפקדות בפועל לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	הפקדות בפועל לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		הפקדות בפועל לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		תחזית 2021*	הפקדות
	2020	2021	2020	2021		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)					
15	11	11	3	3	14	

(*) אומדן ההפקדות שהחברה צופה לשלמן לתכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2021.

ביאור 7 - הטבות לעובדים (מאוחד) (המשך)

4. תזרימי מזומנים

ב. הטבות נטו שהחברה צופה לשלם בעתיד

עובדי הקבוצה	
18	2021
3	2022
2	2023
2	2024
2	2025
10	2026-2030
19	2031 ואילך
56	סך הכל

ג. יו"ר הדירקטוריון

גברת תמר יסעור מכהנת כדירקטורית החל מיום 1 בדצמבר 2020, וכיו"ר דירקטוריון פעיל של חברת ישראלכרט החל מיום 13 בדצמבר 2020. לאחר מינויה לתפקיד, אישרו ועדת התגמול ודירקטוריון החברה את תנאי התגמול של יו"ר הדירקטוריון בהתאם לתקנה 4ב1 לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), תש"ס-2000, כך שלמעט שינויים שאינם מהותיים תהיה זכאית יו"ר הדירקטוריון לאותם תנאי ההעסקה של יו"ר הדירקטוריון הקודם (מר איל דשא), וזאת בתוקף עד למועד האסיפה הכללית הבאה. ביום 12 באפריל 2021 אישרה האסיפה הכללית את תנאי העסקתה של הגב' יסעור החל מיום 1 באפריל 2021. להלן תנאי העסקתה החל מיום 1 באפריל 2021, בהתאם להסכם עבודה אישי עם החברה: היקף משרה חלקי של 75%; תקופת הסכם בלתי קצובה (עם אפשרות לכל אחד מהצדדים להביא לסיומו קודם לכן בהודעה מוקדמת בת 90 יום). במסגרת הבהונה כאמור זכאית גברת יסעור למשכורת חודשית בסך של 130 אלפי ש"ח (בגין 75% משרה), צמודה למדד המחירים לצרכן בגין חודש ינואר 2021, וכן לתנאים נלווים, לרבות חופשה שנתית, רכב, מחלה, דמי הבראה, ארוחות, הפרשות פנסיוניות וקרן השתלמות.

תנאי התגמול של הגב' יסעור כוללים גם רכיב של תגמול הוני שנתי קבוע בשווי כספי קבוע של 22% מסך התגמול הקבוע לשנה (כ-557 אלפי ש"ח), בגינו לא תבוצענה הפרשות סוציאליות, אשר יוענק בצורה של מניות רגילות של החברה. המניות תוענקה לפי הוראות מסלול רווח הון שבסעיף 102(ב)(2) לפקודת מס הכנסה ותהינה חסומות למימוש למשך תקופה של שלוש שנים מתחילת השנה העוקבת לשנה בגינה הן מוקצות. המניות תוקצינה לאחר חלוף השנה בגינה הן מוקצות (וחלק יחסי אם הועסקה רק חלק משנה, לפי חישוב יומי), וזאת לאחר פרסום הדוח הכספי השנתי של החברה לגבי השנה בגינה הן מוקצות. התנאים כאמור לעיל הינם בהתאם למדיניות התגמול של החברה כפי שאושרה על-ידי האסיפה הכללית של החברה ביום 12 באפריל 2021.

ד. חוזה אישי מנכ"ל החברה

1. ד"ר רון וקסלר מכהן החל מחודש פברואר 2016 כמנכ"ל החברה, יורפיי ופרימיום אקספרס³². עד ליום 30 ביוני 2017, כהונתו של ד"ר וקסלר ניתנה לחברות כעובד מושאל מבנק הפועלים בהתאם להסכם העסקה אישי בין הבנק לבין ד"ר וקסלר (כפי שעודכן בחודש ינואר 2017). ביום 8 ביוני 2021 הודיע ד"ר רון וקסלר על רצונו לסיים את כהונתו כמנכ"ל החברה ביום 31 בדצמבר 2021.

2. ביום 30 ביוני 2017 כהונה למהלך הפרדת ישראלכרט מקבוצת בנק הפועלים, הסתיימו יחסי העבודה בין המנכ"ל לבין בנק הפועלים. במסגרת סיום העסקתו בבנק, שולמו למנכ"ל על-ידי הבנק התשלומים המגיעים לו במועד סיום יחסי העבודה עם הבנק, לרבות פיצויים מוגדלים על-פי הסכם העסקתו בבנק. ישראלכרט נשאה בעלויות היחסיות הקשורות בסיום העסקת המנכ"ל בבנק בגין תקופת ההשאלה (בסכום כולל של כ-506 אלפי ש"ח). כמו-כן, נחתם הסכם העסקה בין המנכ"ל לחברה בדבר כהונתו כמנכ"ל ישראלכרט, יורפיי ופרימיום אקספרס³².

³² לפרטים אודות מיזוג יורפיי עם ולתוך ישראלכרט ראה ביאור 5.ב.1. לדוחות הכספיים לשנת 2020. בנוסף, החל מיום 31 בדצמבר 2020 מכהן ד"ר וקסלר כיו"ר דירקטוריון פרימיום אקספרס, ומר עידו עלמני כמנכ"ל פרימיום אקספרס.

תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2021
החברה והחברות המאוחדות שלה

ביאור 7 - הטבות לעובדים (מאוחד) (המשך)

3. ביום 12 באפריל 2021 אישרה האסיפה הכללית של החברה את עדכון תנאי העסקתו של המנכ"ל החל מיום 1 באפריל 2021 (ולגבי המענק השנתי, החל מתחילת שנת 2021). הסכם ההעסקה הנוכחי של המנכ"ל הינו לתקופה בלתי קצובה, כאשר כל אחד מהצדדים רשאי להפסיק את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה שהיא, בהודעה מוקדמת בת שלושה (3) חודשים. בהתאם לתנאי העסקתו זכאי המנכ"ל לתגמול שנתי משתנה ולתגמול קבוע אשר משולם על-ידי החברה.

4. שכרו החודשי של המנכ"ל הינו כ-132 אלף ש"ח נכון לאותו מועד, צמוד למדד המחירים לצרכן בגין חודש ינואר 2021. בנוסף לשכר החודשי, המנכ"ל זכאי לתגמול קבוע שנתי בגינו לא תבוצענה הפרשות סוציאליות בהיקף שנתי כולל של עד כ-332 אלפי ש"ח, אשר ישולם מדי שנה (בתום השנה), וככל שהמנכ"ל יועסק חלק משנה, סכום זה ישולם באופן יחסי (לפי חישוב יומי).

כמו-כן, המנכ"ל זכאי לתנאים נלווים, לרבות, הפרשות פנסיוניות, קרן השתלמות, רכב, ימי חופשה, ימי מחלה, דמי הבראה, ותנאים נלווים בתחומי רווחה ובריאות.

כן יהיה זכאי המנכ"ל במועד סיום העסקתו למענק הסתגלות בגובה של 6 משכורות חודשיות (ללא סוציאליות).

לתנאי התגמול של המנכ"ל יתווסף רכיב של תגמול הוני שנתי קבוע בשווי כספי קבוע של 25% מסך התגמול הקבוע לשנה (כ-822 אלפי ש"ח למועד הדוח), בגינו לא יבוצעו הפרשות סוציאליות, אשר יוענק בצורה של מניות רגילות של החברה. המניות תוענקנה לפי הוראות מסלול רווח הון שבסעיף 102(ב) (2) לפקודת מס הכנסה ותהיינה חסומות למימוש למשך תקופה של שלוש שנים מתחילת השנה העוקבת לשנה בגינה הן מוקצות. המניות תוקצינה לאחר חלוף השנה בגינה הן מוקצות (וחלק יחסי אם הועסקה רק חלק משנה, לפי חישוב יומי), וזאת לאחר פרסום הדוח הכספי השנתי של החברה לגבי השנה בגינה הן מוקצות.

ה. תכנית המענקים למנכ"ל החברה

המנכ"ל זכאי בנוסף לתגמול הקבוע גם לתגמול שנתי משתנה לפי הוראות מדיניות התגמול ותנאי התגמול אשר אומצו בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בדבר מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי, לרבות לעניין הסדרי התשלום ופריסתם.

החל משנת 2021 ואילך, המענק השנתי למנכ"ל יינתן על בסיס רכיב תלוי ביצועים, ועשוי לכלול גם רכיב שיתבסס על הערכת הדירקטוריון, כמפורט להלן:

רכיב תלוי ביצועים - מענק שנתי בהיקף של 6 משכורות חודשיות של המנכ"ל, יחושב על-פי עמידה במדד חברה אחד או יותר (כגון, רווח, הכנסות, גידול בהכנסות, תשואה להון, יחס הלימות הון, נתח שוק, מדדים בהקשר לפרויקטים אסטרטגיים של החברה וכו') בשיעור של 80% עד 100%. ככל שייקבע יותר ממדד חברה אחד לגבי שנה מסוימת, המשקל של כל מדד חברה לא יפחת מ-10%. ב-80% עמידה ביעדים יקבל המנכ"ל 2 משכורות, ב-100% עמידה ביעדים יקבל 6 המנכ"ל משכורות, ובין 80% לבין 100% יקבל המנכ"ל תשלום לפי חישוב ליניארי.

רכיב בשיקול דעת - המנכ"ל עשוי להיות זכאי, בהתאם לשיקול דעת הדירקטוריון ו/או יעדי ביצוע (KPIs) שיקבעו על-ידי הדירקטוריון בתחילת שנה, למענק נוסף בהיקף של עד 3 משכורות חודשיות.

מענק מיוחד - בשנה בה שיעור העמידה ביעד הרווח נמוך מ-80%, המנכ"ל לא יהיה זכאי לרכיב תלוי ביצועים, אך עשוי להיות זכאי, בהתאם לשיקול דעת הדירקטוריון, למענק בהיקף של עד 3 משכורות חודשיות.

סך המענק השנתי למנכ"ל לא יעלה על 9 משכורות בשנה כלשהי. סך עלות רכיבי התגמול הקבועים והמשתנים למנכ"ל (למעט תנאי פרישה), לא יעלה על 3,950,000 ש"ח בשנה כלשהי. אם בשנה כלשהי יעלה סך עלות התגמול בגין רכיבי התגמול כאמור מעל לתקרה כאמור, ייקטם המענק השנתי למנכ"ל לאותה השנה, כך שסך עלות התגמול למנכ"ל בגין אותה שנה לא יחרוג מתקרת התגמול למנכ"ל.

ביאור 7 - הטבות לעובדים (מאוחד) (המשך)

1. מענקים

ברבעון הראשון של שנת 2021 אישר דירקטוריון החברה לאחר אישור על-ידי ועדת התגמול שלה מדיניות תגמול חדשה שתחול מחודש ינואר 2021 ("מדיניות התגמול"), אשר החליפה את מדיניות התגמול שאושרה בשנת 2019. מדיניות התגמול גובשה לאור הוראה 301A להוראות ניהול בנקאי תקין של הפיקוח על הבנקים ("הוראה 301A").

להלן פירוט עיקרי מדיניות התגמול הנוגעים למענקים לנושאי המשרה בחברה (למעט דירקטורים ומנכ"ל החברה):

נקבעו מגנונים נפרדים לקביעת תקציב ומתכונת מענקים לפונקציות עסקיות ולפונקציות בקרה ופיקוח.

תקציב המענקים לחברי הנהלה שאינם פונקציית בקרה ופיקוח, מתבסס על חישוב על פי תקציב אישי בטווח של 1 עד 8 משכורות חודשיות, אשר יחושב על-פי עמידה ביעד הרווח של החברה בשיעור של 80% עד 120%. בהתאם למדיניות התגמול, יעד הרווח ייקבע על בסיס רווח החברה לפני מס שנקבע כיעד בתוכנית העבודה של החברה לשנה הרלוונטית, בנטרול רווחים/הפסדים חד פעמיים בתוכנית העבודה.

המענק השנתי לכל מנהל בשנה מסוימת יחושב על-פי מכפלה של ציון אישי שיוענק לכל מנהל בכל שנה, בין היתר, בהתאם לעמידה ביעדי ביצוע אישיים.

המענק לחברי הנהלה בפונקציית בקרה ופיקוח ייקבע על-פי תקציב אישי בטווח של 1 עד 6 משכורות חודשיות, אשר יחושב על-פי עמידה ביעד הרווח של החברה בשיעור של 80% עד 100%, אך באופן שונה מהמענק של יתר נושאי המשרה בחברה וזאת לאור רגישות תפקידים אלה בהיבט של הסיכונים של החברה.

הציון האישי של כל מנהל מורכב מרכיב המתבסס על עמידה ביעד הרווח של החברה, מרכיב המתבסס על עמידת המנהל ב-KPIs שנקבעו לו מראש ומרכיב הערכה בשיקול דעת שיוענק על-פי המלצת הגורמים הממונים באישור האורגנים הרלוונטיים בחברה, כאשר קיים הבדל בין היחס בין הרכיבים השונים של הציון האישי ביחס לחברי הנהלה שהינם פונקציות עסקיות לבין חברי הנהלה שהינם בפונקציית בקרה ופיקוח.

תקרות ומגבלות

המענק השנתי לא יעלה על תקרות שנקבעו במדיניות התגמול. מרכיב שיקול הדעת בקביעת המענק השנתי לא יעלה על היקף של 3 משכורות של המנהל לגבי שנה כלשהי. במדיניות התגמול מגבלות נוספות, בין היתר, לגבי הוראות בהתאם להוראה 301A לעניין השבת סכומי מענק שנתי אשר שולמו לנושא המשרה במהלך 5-7 שנים לאחר תשלומם, וזאת בנסיבות חריגות במיוחד כגון בנסיבות שנושא המשרה היה שותף להתנהגות שגרמה נזק חריג לחברה, לרבות פעילות לא חוקית, הפרת חובת האמונים ועוד; סעיפי השבת סכומי מענקים במקרה של תיקון דוחות כספיים, סמכות הדירקטוריון להפחית עד 100% מהמענק השנתי לפי שיקול דעתו בנסיבות מסוימות ועוד, והכל בהתאם למדיניות התגמול של החברה.

מנגנון התשלום - פריסת המענק השנתי והתשלום השנתי

בהתאם להוראה 301A המענק השנתי ישולם כולו במזומן, אלא אם התגמול המשתנה של המנהל באותה שנה יעלה על 40% מהתגמול הקבוע ואז תחול החובה לפרוס את תשלום המענק השנתי. ככל שתחול החובה לפרוס את המענק השנתי, הוא ישולם כדלקמן: 50% מהמענק השנתי ישולם במזומן לאחר פרסום הדוחות הכספיים השנתיים של החברה, ו-50% הנותרים מהמענק השנתי ישולמו בשלוש מנות שנתיות נדחות במזומן, בהתאם להוראות שנקבעו במדיניות התגמול.

סיום העסקה

במקרה בו יעבוד נושא המשרה או עובד מרכזי שאינו נושא משרה, רק חלק משנת המענק הוא יהיה זכאי לחלק יחסי מהמענק השנתי בהתאם לתקופה בה עבד בפועל בשנת המענק מתוך שנת המענק בכללותה (על בסיס חישוב יומי), ובלבד שעבד לפחות (א) תקופה של 180 ימים קלנדריים בתפקידו בשנת המענק, אם מדובר בשנת עבודתו הראשונה בחברה, או (ב) תקופה של 90 ימים בשנת המענק, אם מדובר בשנת עבודתו האחרונה בחברה (או תקופה קצרה יותר שלא תפחת מ-60 ימים, בהתאם להמלצת המנכ"ל). במקרה של סיום העסקה בנסיבות שאינן מזכות בפיצוי פיטוריים או בנסיבות של הפרת הוראות צינון או אי תחרות, ככל שישנן, או במקרה אחר, בהתאם להמלצת המנכ"ל ואישור ועדת התגמול והדירקטוריון, לא יהיה זכאי נושא המשרה למענק שנתי בגין השנה בה הסתיימה העסקתו בחברה, ותפקע זכאותו למנות המענק השנתי הנדחות, ככל שישנן ושטרם שולמו במועד זה.

ביאור 7 - הטבות לעובדים (מאוחד) (המשך)

1. מענקים (המשך)

מידע המתייחס לתכנון ולמבנה של תהליכי התגמול

בשנת 2021 אישרה החברה מדיניות תגמול מעודכנת בהתאם להוראה 301A. להלן מאפיינים עיקריים ויעדים, לרבות התייחסות לדרך בה מבטיחה החברה כי עובדים העוסקים בניהול סיכונים ובציות מתוגמלים ללא תלות בעסקים עליהם הם מפקחים:

א. כללי – מדיניות התגמול המעודכנת יוצרת זיקה בין יעדי החברה לבין התגמול המשולם לנושאי המשרה וכך יוצרת מערך תמריצים ראוי לנושאי המשרה, בהתחשב בין היתר, בהיקף, מאפייני ומורכבות פעילותה העסקית של החברה, בגודלה היחסי במשק, במדיניות ניהול הסיכונים שלה (תוך שאינה מעודדת לקיחת סיכונים חריגים או מעבר לתיאבון הסיכון), וביעדים שהחברה שואפת להשיג מעת לעת.

ב. מטרתיה העיקריות של מדיניות התגמול הן להבטיח כי:

- תיווצר הלימה גבוהה בין האינטרסים של נושאי המשרה והעובדים לבין אלו של בעלי המניות של החברה, בהתחשב בגודל החברה ובאופי פעילותה.
- המדיניות תתרום לקידום מטרות החברה, תכניות העבודה שלה ומדיניותה בראיה ארוכת טווח.
- החברה תוכל לגייס ולשמר מנהלים בכירים בעלי יכולת להוביל את החברה להצלחה עסקית ולהתמודד עם האתגרים העומדים בפניה אל מול תנאי השוק והתחרות הגוברת.
- לנושאי המשרה ולעובדים תהיה המוטיבציה להשיג רמה גבוהה של ביצועים עסקיים תוך ניהול סיכונים מבוסס ואפקטיבי. המדיניות לא תעודד לקיחת סיכונים חריגים או מעבר לתיאבון הסיכון, ותאפשר שמירה על בסיס הון איתן.
- ייווצר איזון ראוי בין מרכיבי תגמול שונים – מרכיבים קבועים מול משתנים, ומרכיבים קצרי טווח מול ארוכי טווח.
- ייווצר קשר בין תרומתו של נושא המשרה והעובד להשגת יעדי החברה ולהשאת רווחיה והכל בראייה ארוכת טווח ובהתאם לתפקידו של נושא המשרה והעובד, לפי העניין.
- ייווצר קשר בין ביצועי מניית החברה לבין התגמול לנושאי המשרה והעובדים, באמצעות הענקת תגמול הוני.
- ג. תגמול פונקציות ארגוניות המעורבות בפיקוח ובקרה נקבע על בסיס סטנדרטים הלוקחים בחשבון את חשיבות ורגישות התפקידים האלה בהיבט של ניהול הסיכונים בחברה.

הדרכים שבהן סיכונים קיימים ועתידיים מובאים בחשבון בתהליך התגמול:

א. תגמול הבכירים משלב פרמטרים (KPIs) מעולם ניהול הסיכונים באופן שמתגמל בצורה שלילית על נטילת סיכונים עודפת דוגמת:

- הוצאות להפסדי אשראי
- אבטחת מידע וסייבר
- ממצאי דוחות ביקורת
- סיכון ציות
- חשיפה לסיכונים משפטיים

מדדי הסיכון נבנו באופן המקדם את השגת המטרה שלא לחרוג מתיאבון הסיכון של החברה. באופן זה נוצר איזון בין המוטיב העסקי למוטיב נטילת הסיכונים.

ביאור 7 - הטבות לעובדים (מאוחד) (המשך)

1. מענקים (המשך)

- ב. קיימת הגבלה של התגמול המשתנה בתקרה ודחיית חלק מתשלום המענק השנתי והכפפתו לביצועים של קבוצת ישראלכרט בשנים עתידיות, כך שהמנהלים יהיו חשופים לתוצאות התממשות הסיכונים אותם לקחו ותגמולם ירד אם וכאשר הסיכונים יתממשו בעתיד.
- ג. מנהל הסיכונים הראשי מייעץ לוועדת התגמול בכל הנוגע למדדי התגמול של הבכירים הן בהיבט המדד עצמו והן בהיבט הציון שניתן למדד וזאת בהתחשב במטרות שתוארו לעיל.

תיאור הדרכים שבהן החברה יוצרת קשר בין ביצועים במהלך תקופת מדידת הביצועים לבין רמות התגמול

מנגנוני המענק השנתי בחברה מבוססים על התפיסה שעיקרה תגמול על יצירת שווי כלכלי ארוך טווח, וכל זאת בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים של החברה:

- א. היקף התגמול עבור כל מנהל (שאינו פונקציית בקרה ולמעט המנכ"ל) נגזר מתקציב אישי אשר נקבע בהתאם לעמידה ביעד הרווח של החברה בשיעור של 80% עד 120%. יעד הרווח הינו קורלטיבי לרווח בתכנית העבודה של החברה. תקציב המענק האישי יותאם לציון אישי המוענק למנהל בכל שנה ואשר נקבע על-ידי שימוש ביעדי ביצוע.
- ב. המענק השנתי למנהלים בפונקציית בקרה, ייקבע על-פי תקציב אישי אשר יחושב על-פי עמידה ביעד הרווח של החברה בשיעור של 80% עד 100%, אך באופן שונה מהמענק השנתי של יתר נושאי המשרה בחברה וזאת לאור רגישות התפקידים האלה בהיבט של ניהול הסיכונים של החברה. תקציב המענק האישי יותאם לציון שיוענק לכל מנהל בכל שנה, אשר ייקבע על-ידי שימוש ביעדי ביצוע.
- ג. בשנה בה שיעור העמידה ביעד הרווח נמוך מ-80%, נושאי המשרה הנכללים בתכנית לא יהיו זכאים למענק. במצב זה רשאי הדירקטוריון, לפי שיקול דעתו, לאשר לנושאי המשרה הכלולים בתכנית מענק בגובה של עד שלוש (3) משכורות.
- ד. למנהלים מדדי ביצוע אישיים הנגזרים מהיעדים האסטרטגיים הבאים לידי ביטוי בתכנית העבודה של החברה. מדדי הביצוע האישיים נקבעים בהלימה ליעדים הרלוונטיים של האגף העסקי ועבור מנהלים בפונקציית בקרה בהלימה ליעדים הרלוונטיים לתפקידיהם, ומכילים מרכיבים כמותיים ואיכותיים אשר לכל אחד מהם נקבע משקל יחסי. עמידה ביעדי הביצוע משפיעה על היקף התגמול למנהל. בכל יעד נקבע מדד סף אשר אי הצלחה משמעה ציון אפס במדד זה. כפועל יוצא, מדדי ביצוע אישיים חלשים, יגרמו לזכאות למענק בסכום נמוך יותר.

בנוסף, מדיניות התגמול המעודכנת מאפשרת הענקה של תגמול הוני קבוע ורכיב תגמול זה יש בו כדי לחזק את הקשר שבין התגמול של נושאי המשרה לבין תרומתם לאינטרס של בעלי המניות של החברה בטווח הארוך. בהתאם לכך אישרו האורגנים המוסמכים הוספת רכיב של תגמול הוני שנתי קבוע בשווי כספי קבוע של 25% מסך התגמול הקבוע לשנה, בגינו לא יבוצעו הפרשות סוציאליות, אשר יוענק בצורה של מניות רגילות של החברה. המניות תוענקנה לפי הוראות מסלול רווח הון שבסעיף 102(ב)(2) לפקודת מס הכנסה ותהיינה חסומות למימוש למשך תקופה של שלוש שנים מתחילת השנה העוקבת לשנה בגינה הן מוקצות. המניות תוקצינה לאחר חלוף השנה בגינה הן מוקצות (וחלק יחסי אם הועסקה רק חלק משנה, לפי חישוב יומי), וזאת לאחר פרסום הדוח הכספי השנתי של החברה לגבי השנה בגינה הן מוקצות. בימים אלה בוחנת החברה אימוץ תגמול הוני משתנה מבוסס בביצועים.

תיאור הדרכים שבהן החברה מתאימה את התגמול כדי להתחשב בביצועים לטווח ארוך יותר

- א. התגמול המשתנה לנושאי משרה כולל מענק שנתי אשר יהיה מותנה בביצועים פיננסיים של החברה אשר יתבססו על שיעור עמידה ביעד הרווח. המענק השנתי ייקבע גם על-פי עמידה ביעדי ביצוע אישיים מדידים, כמותיים ואיכותיים.
- ב. בהתאם להוראה 301A, כל התגמול המשתנה ישולם במזומן (100%) לאחר פרסום הדוחות הכספיים של החברה. אולם אם סך התגמול המשתנה שהוענק בגין שנת מענק יעלה על 40% מהתגמול הקבוע באותה השנה, אז 50% מהמענק השנתי ישולם במזומן לאחר פרסום הדוחות הכספיים של החברה לאותה שנה, ו-50% יפרס על-פני שלוש שנים וישולם במזומן בהתאם לשיעור עמידה ביעד הרווח כפי שנקבע במדיניות התגמול.
- ג. התגמול ההוני הקבוע הנכלל במדיניות התגמול חסום למימוש לתקופה ארוכה (3 שנים לאחר השנה בגינה הוא מוענק), ומהווה תמריץ לקידום מטרות החברה ותוכניות העבודה שלה בראייה ארוכת טווח.

ביאור 7 - הטבות לעובדים (מאוחד) (המשך)

1. מענקים

- ד. לפי מדיניות התגמול, ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים להפחית עד 100% מהמענק השנתי של נושא המשרה וזאת במקרים שמצבה הכספי או העסקי של החברה יחייב זאת ו/או מטעמים הקשורים בתפקודו של נושא המשרה ומטעמים שינומקו על-ידם ו/או במקרים של אירועים חריגים כגון מעילה או הונאה מהותיים או במקרים של חריגה מהותית ממדיניות ניהול הסיכונים של החברה.
- ה. מדיניות התגמול קובעת כי, במקרה בו יתקנו דוחותיה הכספיים המבוקרים של החברה לשנה כלשהי, באופן שלו היה סכום המענק שהגיע לנושא משרה בגין אותה שנה מחושב בהתאם לנתונים המתוקנים, היה מקבל נושא המשרה מענק בסכום אחר, ישיב נושא המשרה לחברה, או תשלם החברה לנושא המשרה, לפי המקרה, את ההפרש בין סכום המענק שקיבל, או שלא שולם לו על-ידי החברה, לפי המקרה, לזה שהיה זכאי לו עקב התיקון האמור, ובלבד שאם נושא המשרה פרש מהחברה, חלפו לא יותר משלוש שנים ממועד סיום העסקתו בחברה.
- ו. בהתאם להוראה 301A, במדיניות התגמול נקבעו הוראות לעניין השבת סכומי מענק שנתי אשר שולמו לנושא המשרה בתקופה של 5-7 שנים, וזאת בנסיבות חריגות במיוחד כגון בנסיבות שנושא המשרה היה שותף להתנהגות שגרמה נזק חריג לחברה, לרבות פעילות לא חוקית, הפרת חובת האמונים ועוד.
- ז. בקביעת מדיניות התגמול נבחן על-ידי ועדת תגמול היחס בין עלות התגמול הכולל של נושאי המשרה, לרבות תגמול קבוע ותגמול משתנה, לבין עלות התגמול הכולל של עובדי החברה (כולל שכר עובדי קבלן), תוך כדי בחינה של היררכיית התגמול בחברה ובחינת עלות התגמול הכולל בדרגים השונים של עובדי החברה, ויחסים אלה נמצאו סבירים בהתחשב בגודלה ואופי פעילותה של החברה. כן נבחנה השפעת היחסים האמורים על יחסי העבודה בחברה ונמצא כי הם לא צפויים להשפיע לרעה על יחסי העבודה בחברה.

לפרטים נוספים ראה ביאורים 2.ו.22 ו-6.ו.22. לדוחות הכספיים לשנת 2020.

ביאור 8 - הון, הלימות הון ומינוף

א. הלימות ההון ומינוף לפי הוראות הפיקוח על הבנקים

הלימות הון

החל מיום 1 בינואר 2014 מיישמת החברה את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות הון ("נבת"ים 201-211") כפי שעודכנו על מנת להתאימן להנחיות באזל III ("באזל III").

יחסי הון מינימליים

ביום 2 מאי 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 472 בדבר "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב". ההוראה כוללת הקלה לעניין דרישת ההון העצמי מסולק בעל יתרת חייבים (כהגדרתה בהוראה זו) העולה על 2 מיליארדי ש"ח בדוח הכספי השנתי האחרון, אשר תחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 (מדידה והלימות הון). אולם, על אף האמור בסעיף 40 להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201, יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-8% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-11.5%. הוראה זו נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016. בחודש מרץ 2021 אישר דירקטוריון החברה את היעדים ליחסי הון מינימליים.

יעד יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון של החברה הינו 9%.

יעד יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון של החברה הינו 12.5%.

ביאור 8 - הון, הלימות הון ומינוף (המשך)

רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון לפי באזל III⁽¹⁾

במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		1. הון לצורך חישוב יחס הון
2,421	2,467	⁽²⁾ 2,724	הון עצמי רובד 1 והון רובד 1, לאחר ניכויים
194	195	187	הון רובד 2 – הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי
2,615	2,662	2,911	סך הכל הון כולל
			2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
15,389	15,445	14,819	סיכון אשראי
102	49	169	סיכונים שוק
2,764	2,756	2,816	סיכון תפעולי
18,255	18,250	17,804	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
			3. יחס ההון לרכיבי סיכון
13.3%	13.5%	15.3%	יחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.3%	14.6%	16.4%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.0%	8.0%	8.0%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
11.5%	11.5%	11.5%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

(1) מחושב בהתאם להוראות נבת"ים 201-211.

(2) בחודש ספטמבר 2021 חילקה החברה דיבידנד לבעלי מניותיה בסכום של כ-27.8 מיליון ש"ח.

ביאור 8 - הון, הלימות הון ומינוף (המשך)

ב. חברת בת משמעותית – פרימיום אקספרס:

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		יחס ההון לרכיבי סיכון
21.9%	20.4%	23.4%	יחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
22.9%	21.4%	24.4%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.0%	8.0%	8.0%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
11.5%	11.5%	11.5%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

ג. רכיבי הון לצורך חישוב יחס ההון:

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		הון עצמי רובד 1
2,446	2,485	2,724	הון המיוחס לבעלי מניות החברה
*-	*-	*-	הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות החברה לבין הון עצמי רובד 1
2,446	2,485	2,724	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
			התאמות פיקוחיות וניכויים:
(25)	(18)	-	מסים נדחים לקבל
2,421	2,467	2,724	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים

(* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ד. יחס המינוף המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 218:

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		א. בנתוני המאוחד
2,421	2,467	2,724	הון רובד 1 (במיליוני ש"ח)
29,584	29,288	26,023	סך החשיפות (במיליוני ש"ח)
8.2%	8.4%	10.5%	יחס המינוף
4.5%	5.0%	4.5%	יחס המינוף המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים*
			ב. חברת בת משמעותית
			פרימיום אקספרס
12.2%	12.3%	13.2%	יחס המינוף

(* ביום 15 בנובמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "התאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה) (ניהול בנקאי תקין הוראה מספר 250)" אשר במסגרתו ניתנה הקלה אשר לפיה יחס המינוף לא יפחת מ-4.5% (חלף 5% עובר לחוזר), בתנאים ולתקופה כמפורט בהוראה. תחילתה של הוראה זו מיום פרסומה.

ה. חלוקת דיבידנד

ביום 17 באוגוסט 2021, אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד בסכום של כ- 27.8 מיליון ש"ח, על בסיס הדוחות הכספיים של החברה לשנת 2020, המהווה כ-30% מהרווח הנקי (המאוחד) של החברה לשנת 2020 ואשר שולם בפועל ביום 1 בספטמבר 2021.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

במיליוני ש"ח

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו:			
13,643	14,089	13,908	סיכון האשראי על החברה
28,497	28,707	25,604	סיכון האשראי על הבנקים
198	203	195	סיכון האשראי על אחרים
(16)	(17)	(16)	הפרשה להפסדי אשראי
42,322	42,982	39,691	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו, נטו
ערבויות והתחייבויות אחרות:			
56	28	52	חשיפה בגין הבטחת שקים
143	149	145	חשיפה בגין ערבויות אחרות ⁽¹⁾
99	108	143	התחייבות בגין פקטורינג לרבות פקטורינג רכש
414	420	422	חשיפה בגין התחייבויות אחרות
19	17	12	חשיפה בגין מסגרות לבתי עסק
(14)	(14)	(14)	הפרשה להפסדי אשראי
717	708	760	ערבויות והתחייבויות אחרות, נטו

(1) במהלך חודש מרץ 2019, הועמדה ערבות אשר אינה מוגבלת בסכום, עבור פרימיום אקספרס לטובת ארגון אמריקן אקספרס. כמו-כן, העמידה החברה ל-MC במהלך חודש מרץ 2019, ערבות בנקאית אוטונומית (באמצעות בנק הפועלים ותחת התחייבות החברה לשיפוי הבנק במקרה של מימושה) בסכום שנקבע להבטחת התחייבויותיה כלפי הארגון. בחודש אפריל 2020 הגדילה החברה את סכום הערבות, לפרטים ראה ביאור 24.ה. לדוחות כספיים לשנת 2020.

ב. פעילות במכשירים נגזרים, היקף ומועדי פירעון

ביום 17 באפריל 2018 התקשרה חברה בת עם בנק הפועלים בעסקת החלפת ריבית מסוג IRS בסך של 35 מיליון ש"ח ע.ג. לפירעון בחודש פברואר 2021. בחודש פברואר 2021 נפרעה העסקה כסדרה.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הסכם מקומי והליכי רגולציה

1. הסכם מקומי

כחלק מהסדר שבין החברה וחברות כרטיסי האשראי מקס איט פיננסים בע"מ ("מקס") (לשעבר לאומי קארד) וכ.א.ל לסליקה הודית של כרטיסי חיוב מהמותגים Visa ו-MasterCard, בחודש מרץ 2012 הוגשה בקשה לממונה על התחרות לקבלת פטור מאישור הסדר כובל ביחס להסכם תפעולי המסדיר את הפעלת הממשק המשותף בין החברה, מקס וכ.א.ל בנוגע ליישום ההסדר ביניהן (הסכם המתעדכן מעת לעת על-ידי הצדדים) ("ההסכם המקומי"). ביום 25 באפריל 2018 ניתנה החלטת הממונה על התחרות בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל עד ליום 31 בדצמבר 2023 ביחס להסכם המקומי. הפטור כולל, בין היתר, התייחסות לחובות חברות כרטיסי האשראי לצרף להסכם המקומי, באופן שוויוני וללא עלות, כל מנפיק, סולק או גוף מטעמם שפעילותו נוגעת להסכם המקומי ושיבקש להצטרף להסכם המקומי, להעמיד לרשותו את כל המידע הדרוש לו לצורך הצטרפותו ופעילותו על-פי ההסכם המקומי, ולבצע התאמות סבירות ככל הנדרש באופן שיאפשר לשחקן חדש להצטרף להסכם המקומי ולפעול על-פי הוראותיו, וכן איסור על החברה, מקס וכ.א.ל לנקוט בפעולות העלולות להקשות על כניסה של מתחרים חדשים לתחום ההנפקה או לתחום הסליקה או על חדירה של אמצעי תשלום חליפיים לכרטיסי אשראי, כגון כרטיסי חיוב מידי, הכל כמפורט בתנאי הפטור. בנוסף כולל הפטור הוראה, לפיה החל מיום 1 ביולי 2021, העברת כספים בין מנפיק וסולק בגין עסקאות המבוצעות בתשלום בודד, תתבצע לא יאוחר מיום לאחר מועד שידור העסקה מבית העסק. בחודשים נובמבר 2020 ופברואר 2021 הצטרפו טרנזילה בע"מ וקארדקום בע"מ, בהתאמה, להסכם התפעולי האמור. ביום 10 בנובמבר 2019 התקבל בחברה מכתב מרשות התחרות, לפיו הממונה על התחרות החליטה להפעיל את סמכותה על-פי דין, ולקבוע כי על ההסדר הכובל האמור, וכן על כל הסדר כובל שעניינו סליקה צולבת של כרטיסי חיוב של המותגים Visa ו-MasterCard, לא יחולו פטורים המוענקים בכללי פטור סוג. בכל מקרה, החלטת הפטור, על תנאיה, תמשיך לחול על ההסדר הכובל עד לתום תוקפה ביום 31 בדצמבר 2023, היינו: שהצדדים להסדר הכובל רשאים להמשיך ולפעול על-פי ההסכם המקומי מבלי לקבל את אישור בית הדין לתחרות עד לאותו מועד, בכפוף לקיום התנאים שנקבעו בהחלטת הפטור ובלבד שלא יחול שינוי בפרט מהותי בהסכם המקומי. מכתב דומה, בשינויים המחויבים, התקבל גם בנוגע לפטור בתנאים מאישור הסדר כובל ביחס להסדרים שענינם מתן רישיון לכ.א.ל ומקס לסליקה של כרטיסי אשראי ממותג "ישראלכרט" מיום 16 במאי 2018, שאף הוא בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2023. תנאי ההסכם המקומי חלים אף על הסליקה הצולבת של כרטיסי אשראי ממותג "ישראלכרט". קארדקום פנתה לחברה בבקשה לחתום אף היא על הסכם לקבלת רישיון לסליקה של כרטיסי אשראי ממותג "ישראלכרט" והצדדים מקיימים שיח בענין. בחודש מאי 2021 הודיעה מחלקת מערכות תשלומים וסליקה בבנק ישראל לתאגידים בנקאיים ולסולקים, ביניהם החברה, כי בחנה את ההסכם המקומי, ומצאה כי יש מקום להכריז עליו כמערכת תשלומים מבוקרת כהגדרתה בחוק מערכות תשלומים, תשס"ח – 2008, ואיפשרה הגשת טענות ביחס לכך עד ליום 10 ביוני 2021. בהודעה האמורה של מחלקת מערכות תשלומים וסליקה הובהר, כי ככל שנגיד בנק ישראל יחליט להכריז בפועל על ההסכם המקומי, הרי שהפיקוח שיוטל בהתאם להכרזה כאמור יהיה על ההסכם המקומי כמערכת תשלומים מבוקרת ועל מפעיל מערכת זו, כאשר בנוגע למשתתפי המערכת, ובכללם החברה ופרימיום אקספרס, הפיקוח יחול ביחס לפעילותם או השתתפותם בהסכם המקומי (במערכת) בלבד.

2. הליכי רגולציה

להלן התפתחויות רגולטוריות עיקריות שחלו בתחומי פעילות הקבוצה בתקופה שהחלה ביום 1 בינואר 2021 ועד למועד חתימת הדוח. יובהר, כי לגבי התפתחויות רגולטוריות שפורסמו במהלך התקופה האמורה ומפורטות בביאור 2.ג.24 לדוחות הכספיים לשנת 2020, יינתן גילוי להלן רק ככל שחל לגביהן שינוי משמעותי, ולכן, יש לקרוא את הביאור שלהלן יחד עם הביאור האמור. כן יובהר, כי הביאור להלן אינו מהווה רשימה ממצה של כלל ההוראות הרגולטוריות להן כפופה הקבוצה או של כלל השינויים שחלו בהוראות כאמור במהלך התקופה האמורה.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הסכם מקומי והליכי רגולציה (המשך)

2. הליכי רגולציה (המשך)

הליכי רגולציה כללי:

הוראות ופרסומי בנק ישראל והפיקוח על הבנקים:³³

1. בחודש נובמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים להערות הציבור טיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 בנושא "דירקטוריון", לפיה, במסגרת מדיניות הפיקוח על הבנקים לחיזוק היבטי התרומה לאחריות חברתית של המערכת הבנקאית, על מנת להבטיח ייצוג הולם לשני המינים, הדירקטוריון נדרש לקבוע מדיניות לשיעור הגיוון המגדרי בו, לרבות טווח הזמן ואבני הדרך להשגת היעד. בהתאם לטייטה, קביעת המדיניות לשיעור הגיוון המגדרי תיקבע תוך שישה חודשים מיום פרסומו של התיקון המחייב בפועל, והשגת היעד תהיה שלוש שנים מיום אישור המדיניות.
2. בהמשך לאמור בביאורים 24 ג.4.2 ו-24 ג.5.2 לדוחות הכספיים לשנת 2020, בחודש אוקטובר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411 בנושא "ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור", שלפיה, בין היתר: (1) נקבעו הקלות ביחס לפעילות סולק מול מאגד ללא הסכם סליקה ישיר מול בית עסק קצה (הכל כמשמעותו בהוראה האמורה), באופן שלגבי מאגד שעל פעילותו חל צו לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, ולפי חוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016, מגבלת היקף הסליקה השנתי לבית עסק קצה בודד תעמוד על 2 מיליון ש"ח, ולגבי מאגד שלא חל על פעילותו צו כאמור, מגבלת היקף הסליקה השנתי לבית עסק קצה בודד תעמוד על 100 אלף ש"ח; במקום המגבלה השנתית הקיימת כיום העומדת על סך של 50 אלף ש"ח לבית עסק קצה, ללא תלות בסוג המאגד. כן הודגש, כי התקשרות עם מאגד תיעשה, בין היתר, בהתחשב בהוראות והנחיות ארגוני כרטיסי האשראי הבינלאומיים ובמדיניות הסולק; (2) ייקבע הסדר חלופי (לבחירת תאגיד בנקאי) לרישום פרטי זיהוי על-פי צו איסור הלבנת הון, בכל הנוגע למתן שירותי תשלום על-ידי תאגיד בנקאי עבור יחיד תושב ישראל (ובכלל זה באפליקציות תשלום), והכל בהתאם לתנאים כאמור בתיקון להוראה.
3. בחודש יולי 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב, לפיו לאור נסיבות שפגעו באופן משמעותי ביכולתם של חלק מבתי העסק ואף סקטורים מסוימים להשלים את ההיערכות להטמעת תקן EMV, מאפשר הפיקוח על הבנקים לסולקים להמשיך ולסלוק בתי עסק ספציפיים, שבין השאר מתקיימות לגביהם נסיבות כאמור ואשר היו אמורים להשלים את המעבר לתקן EMV עד ליום 31 ביולי 2021 וטרם עשו זאת, וזאת לא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2021, וזאת בכפוף לתנאים כמפורט במכתב הפיקוח. כן צוין במכתב האמור, כי הפיקוח על הבנקים בוחן את תאריך היעד לסגירת תשתית מערכת הסליקה הקיימת (ככל שהתשתית תיסגר, כאמור, בית עסק שלא יעבור לתקן EMV לא יוכל להמשיך ולסלוק).
4. בחודש יוני 2021 שלח בנק ישראל מכתב לחברה, בו עדכן אותה בדבר החלטתו להקים את מאגר מסיל"ה (מאגר סטטיסטי ייעודי לאשראי העסקי), מאגר מידע שיכלול נתונים פרטניים על הלוואות למגזר העסקים מול מלווים בנקאיים וחוז-בנקאיים. בהתאם לאמור במכתב, המאגר יסייע במתן מענה לצרכים שונים של בנק ישראל, ביניהם קביעת מדיניות מוניטרית, ניתוח מצבם של עסקים קטנים ובינוניים, צרכי פיקוח וניטור סיכונים של המערכת הפיננסית ועוד, וכן יסייע למערכת הבנקאית לשפר את ניהול הסיכונים בראיה אגרגטיבית של תיק האשראי העסקי ולבצע ניתוחים וחיתוכים שונים של מדדי סיכון שונים. על פי האמור במכתב, הדיווח של המערכת הבנקאית למערכות בנק ישראל צפוי להתחיל בתחילת הרבעון השני לשנת 2023.
5. בחודש אפריל 2021 פרסמו בנק ישראל ומשרד האוצר הודעה לעיתונות, לפיה הם מברכים על הקמתה של לשכת שירותי מחשוב בנקאיים, המהווה תשתית למתן שירותי מחשוב לגופים פיננסיים, במסגרת הרפורמה להגברת התחרות במערכת הבנקאית בישראל. לפי ההודעה האמורה, הקמת הלשכה הינה פרויקט טכנולוגי המסיר חסם משמעותי לכניסת שחקנים חדשים לשוק הבנקאות בישראל והיא צפויה לתרום להגברת התחרות בשוק הבנקאות ולשיפור השירות ללקוח.

³³ לעניין הוראות אלה, אלא אם נכתב או משמע אחרת - תאגיד בנקאי - לרבות חברת כרטיסי אשראי וסולק.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הסכם מקומי והליכי רגולציה (המשך)

3. הליכי רגולציה (המשך)

הליכי רגולציה כללי (המשך):

הוראות ופרסומי בנק ישראל והפיקוח על הבנקים (המשך):³⁴

6. בהמשך לאמור בביאור 1.2.ג.24 לדוחות הכספיים לשנת 2020, ביום 3 במאי 2021 נכנסו לתוקף הסעיפים בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311A בנושא "ניהול אשראי צרכני" ("הוראה A311") הנוגעים לשיווק אשראי צרכני. כאמור בביאור הנ"ל, יתר סעיפי הוראה 311A ייכנסו לתוקף ביום 3 בנובמבר 2021.

7. בהמשך לאמור בביאור 3.2.ג.24 לדוחות הכספיים לשנת 2020, ביום 18 באפריל 2021 נכנסה לתוקף הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 368 בנושא "יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל" ("הוראה 368"). בחודש אפריל 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר, לפיו תחול דחיה במועדי התחולה השונים של הוראה 368, באופן בו, בין היתר, החובה להציע לצרכן מידע אודות כרטיסי חיוב, סך יתרות בכרטיסי חיוב ותנועות בכרטיסי חיוב, תיכנס לתוקף ביום 31 בינואר 2022 (במקום ביום 10 באוקטובר 2021). יצוין, כי בחודש מרץ 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין שכותרתה "קשרי תאגיד בנקאי עם נותני שירותי השוואת עלויות", שמטרתה להסדיר את קשרי התאגיד הבנקאי (לרבות "סולק" כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א – 1981) עם נותן שירות להשוואת עלויות כהגדרתו בטיסה (כגון "לשכת אשראי" כהגדרתו בחוק נתוני אשראי, התשע"ו – 2016). כאמור בטיטה, שירות השוואת עלויות נועד להיטיב עם לקוחות, בין היתר, ביצירת הליך תיחור לשירותים פיננסיים שונים. בהמשך לאמור, ביום 11 באוגוסט 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת תיקון הוראה 368 להערות הציבור, וזאת בין היתר תוך מתן דגש לכך כי טרם הושלם הליך החקיקה המסדיר את תחום שירותי המידע הפיננסי וכי בנק ישראל ממשיך בדיונים עם המאסדרים הפיננסיים האחרים על מנת להרחיב את האקו-סיסטם ולקביעת רגולציה ייעודית לשחקנים השונים בכובעם כצרכני מידע ויוזמי תשלומים. לפרטים נוספים ראה גם ביאור 11.2.ג.9 להלן וביאור 17.2.ג.24 לדוחות הכספיים לשנת 2020.

הוראות ופרסומים של גורמים רגולטוריים נוספים:

8. בחודש נובמבר 2021 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שניה ושלישית את חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"ב-2021, אשר במסגרתו אושר חוק עקרונות האסדרה, התשפ"ב-2021 ("חוק האסדרה"). על פי האמור בחוק האסדרה, מטרתו לקדם אסדרה מיטבית כמשמעותה בחוק האסדרה. תחולתו של חוק האסדרה על בנק ישראל הינה מצומצמת לעומת מאסדרים שאינם מוגדרים כ"תאגיד ציבורי" בחוק האסדרה, ולגביו חלים שלושה עקרונות מרכזיים, לענין אסדרה מוצעת לאחר מועד התחולה כמפורט להלן: א. פרסום דוח בקביעת אסדרה (RIA – Regulatory Impact Assessment), המפרט, בין היתר, את עיקרי ומטרות האסדרה, בחינת חלופות ותיאור השפעות האסדרה בהתאם לעקרונות חוק האסדרה; ב. פרסום תוכנית אסדרה שנתית לפני תום כל שנה לגבי השנה שלאחריה; ו- ג. בחינה תקופתית של אסדרה, לרבות האם הושגו יעדיה והאם היא עדיין נדרשת; והכל בהתאם לאמור בחוק האסדרה. יצוין, כי תחולת חוק האסדרה לגבי "תאגיד ציבורי" כאמור הינה, ככלל, מיום 1 בינואר 2023.

³⁴ לענין הוראות אלה, אלא אם נכתב או משמע אחרת - תאגיד בנקאי - לרבות חברת כרטיסי אשראי וסולק.

תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2021
החברה והחברות המאוחדות שלה

ביאור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הסכם מקומי והליכי רגולציה (המשך)

2. הליכי רגולציה (המשך)

הליכי רגולציה כללי (המשך):

הוראות ופרסומים של גורמים רגולטוריים נוספים (המשך):

9. בחודש אוקטובר 2021 פרסמה הרשות לאיסור הלבנת הון מכתב שמופנה למוסדות הפיננסיים, שכותרתו "קידום הרפורמה בחוק איסור הלבנת הון". בהתאם למכתב, מטרת הרפורמה היא לעבור לחקיקה מודרנית, מהותית ואחידה יותר, ככל הניתן, בכל הנוגע להחלת משטר איסור הלבנת הון ומימון טרור על הגופים הפיננסיים, להתאים את החקיקה הקיימת בישראל לסטנדרטים הבינלאומיים העדכניים ולפרקטיקות המקובלות בעולם, וכן לאפשר גמישות ואפשרות לתקן את ההוראות בצורה יעילה יותר, וזאת באמצעות פרסום צו איסור הלבנת הון שיחול על כלל הגופים הפיננסיים, ויקבע הוראות עקרוניות זהות ואחידות לכלל הגופים הפיננסיים המדווחים לרשות לאיסור הלבנת הון. כאמור במכתב, לצד פרסום הצו, יסמך חוק איסור הלבנת הון את הרגולטורים הפיננסיים לקבוע הסדרים משלימים ומפורטים באמצעות חוזרים והנחיות, ובכללם הסדרים שייתנו מענה למאפיינים של גופים פיננסיים מיוחדים. בצד המכתב פורסמה טיוטה ראשונית של הצו אשר הועברה להתייחסות המוסדות הפיננסיים. הטיוטה כוללת הסדרים הנוגעים לזיהוי והכרת הלקוח, דיווח לרשות לאיסור הלבנת הון, רישום פרטים במסמכי העברה אלקטרונית והעברה בנכסים וירטואליים, נשקלת האפשרות להוסיף בצו אפשרות של המוסד הפיננסי להסתמך על צד ג' לביצוע הליך הכרת הלקוח וכן חלופות לחתימת מקור.

10. בחודש ספטמבר 2021 פרסם משרד המשפטים חוות דעת שנתן לבנק ישראל, בשאלת תחולת סעיף 24 לחוק שירותי תשלום, התשע"ט – 2019 ("חוק שירותי תשלום"), שעניינו אחריות לשימוש לרעה באמצעי תשלום, וזאת בנסיבות של התחזות לנותן שירותי תשלום (כמשמעותם של המונחים האמורים בחוק שירותי תשלום). על פי חוות הדעת האמורה, כאשר מבוצעים מקרי הונאה מסוג "פישנינג" (דיוג) כמפורט בחוות הדעת, במסגרתם מבצע ההונאה התחזה בפני לקוחות לנותן שירותי התשלום שלהם ועקב כך הוציא מהם במרמה פרטים הנוגעים לאמצעי התשלום שלהם, הרי שאין לבחון את התרשלות הלקוח או את האשם התורם שלו, וכי הכלל הוא שהלקוח זכאי להגנות שבחוק לגבי שימוש לרעה בנסיבות כאלה. יצוין, כי החברה בוחנת את משמעויות חוות הדעת למול בנק ישראל.

11. בחודש אוגוסט 2021, החליטה הממשלה כי במטרה לשפר את מבנה הפיקוח הפיננסי בישראל ולהגביר את התחרות בשווקים הפיננסיים, תוקם ועדה ציבורית לבחינת מבנה הפיקוח הפיננסי בישראל. הוועדה תגיש את המלצותיה לשר האוצר ולנגיד בנק ישראל בתוך 300 יום. בראש הוועדה יעמוד מנכ"ל משרד האוצר, וסגנו יהיה המשנה לנגיד בנק ישראל. בוועדה יהיו חברים הממונה על התקציבים במשרד האוצר, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי) וראש האגף הפיננסי בחטיבת המחקר בבנק ישראל. שר האוצר, בהסכמת נגיד בנק ישראל ימנה שלושה נציגים נוספים מטעם הציבור.

במסגרת עבודתה תגבש הוועדה המלצות בעניין מבנה הפיקוח הפיננסי הרצוי ותמליץ על תיקוני חקיקה ליישום מבנה זה. לשם כך, הוועדה תבחן בראייה כוללת את מבנה רשויות הפיקוח הפיננסי בישראל ואת חלוקת הסמכויות בין המפקחים הפיננסיים, תמפה ותנתח את היתרונות והמגרעות במבנה הפיקוח הפיננסי הנהוג בישראל ותערוך השוואה בינלאומית של מבני פיקוח פיננסי הנהוגים בעולם. בין השיקולים שיעמדו לנגד עיני הוועדה: שמירה על יציבות המערכת הפיננסית, קידום התחרות במערכת, שמירה מיטבית על עניינם של הלקוחות, עידוד חדשנות ופיתוח שירותים ומוצרים פיננסיים, איזון בין מטרות הפיקוח הפיננסי, קידום רגולציה יעילה ועקבית, מניעת ארביטראז' רגולטורי, הפחתת הנטל הרגולטורי ויישום משטר אפקטיבי בתחומי איסור הלבנת הון ומימון טרור.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הסכם מקומי והליכי רגולציה (המשך)

2. הליכי רגולציה (המשך)

הליכי רגולציה כללי (המשך):

הוראות ופרסומים של גורמים רגולטוריים נוספים (המשך):

12. בהמשך לאמור בביאורים 3.2.ג.24 ו-17.2.ג.24 לדוחות הכספיים לשנת 2020 בקשר לקידום הבנקאות הפתוחה בישראל, בחודש נובמבר 2021 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שניה ושלישית את חוק שירות מידע פיננסי. על פי דברי ההסבר להצעת החוק, מטרת החוק העיקריות הן לאפשר 'פריקות' של סל השירותים הפיננסיים, להגביר את יכולת ההשוואה של לקוחות בין ספקים פיננסיים שונים, לצמצם את פערי המידע בין ספקים פיננסיים שונים ביחס למאפיינים הייחודיים של לקוחות ולאפשר ללקוחות לקבל תמונה מלאה של מצבם הפיננסי בזמן אמת לפרטים נוספים ראה גם ביאור 7.2.ג.9 לעיל.
13. במסגרת אישור התוכנית הכלכלית החליטה הממשלה להטיל על שר האוצר להכין ולפרסם, בתוך 150 יום, תזכירי חוק בקשר להסדרת העיסוק בשירותי תשלום, שבמסגרתם, בין היתר, תיקבע הסדרה לפעילות מתן שירותי ייזום תשלומים, שתאפשר תשלום באמצעות העברה בין חשבונות תשלום, כאמצעי תשלום מתחרה לאמצעי התשלום הקיימים בשוק התשלומים הקמעונאי (לרבות כרטיסי חיוב).
14. בחודש אוקטובר 2021 אושר בוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת תיקון לתוספת הראשונה לחוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018, כך שהחל מיום 1 באוגוסט 2022: א. לא ייתן עוסק ולא יקבל תשלום במזומן בעבור עסקה במסגרת עסקו, אם מחיר העסקה עולה על סכום של 6,000 ש"ח (במקום 11,000 ש"ח כיום); ו-ב. לא יקבל אדם שאינו עוסק תשלום במזומן בעבור עסקה, אם מחירה עולה על 15,000 ש"ח (למעט לענין רכישת כלי רכב, שייוותר 50,000 ש"ח כפי הסכום הקיים כיום).
15. בהמשך לאמור בביאור 4.2.ג.24 לדוחות הכספיים לשנת 2020, בנוגע לפעילות אפליקציות (יישומונים) התשלומים של הבנקים, בחודש יולי 2021 פרסמה רשות התחרות מחקר בנוגע להעברות תשלומי P2P (העברות בין יחידים) בין יישומונים להעברות P2P, במסגרתו המליצה לפתוח את הרשת בדרך של יצירת קישוריות בין יישומונים אלה, וכן לאפשר למפעילי היישומונים גישה ושימוש במידע שנצבר בידיהם במסגרת פעילות הלקוחות ביישומונים. הציבור רשאי להעביר הערותיו למחקר עד ליום 22 באוגוסט 2021. בנוסף, בחודש יוני 2021 פרסם בנק ישראל קול קורא לקבלת הערות הציבור (עד ליום 9 ביולי 2021) לקבלת מידע בנושא תשלומים באמצעות הטלפון הנייד, במסגרתו הציבור הוזמן להציג מידע בסוגיות שונות בקשר לכך, בדגש על השימוש במידע שנובע מפעילות התשלומים בנייד והממשק לביצוע תשלומי P2P בין יישומונים שונים.
16. בהמשך לאמור בביאור 18.2.ג.24 לדוחות הכספיים לשנת 2020, בחודש אוגוסט 2021 הוחל דין רציפות על הצעת חוק הבנקאות (רישוי)(תיקון מספר 28)(הרחבת מקורות המימון לתאגידי חוץ-בנקאיים העוסקים במתן אשראי), התשפ"א-2021.
17. בהמשך לאמור בביאור 4.2.ג.24 לדוחות הכספיים לשנת 2020, יצוין, כי בחודש אפריל 2021 פרסמה הרשות להגנת הפרטיות מסמך שכותרתו "פרטיות באמצעי תשלום מתקדמים להעברת כספים ולתשלום בבתי עסק", ובו סדרת המלצות לניהול השימוש באמצעי תשלום מתקדמים (אפליקציות (יישומונים) להעברת כספים בין יחידים ואמצעים מתקדמים לתשלום בבתי עסק), בהיבטים של פרטיות, הסכמה ואבטחת מידע, על מנת להבטיח כי השימוש באמצעי תשלום מתקדמים ייעשה באופן שמגן על פרטיותם של המשתמשים ושמאפשר להם לשלוט במידע. המסמך כולל, בין היתר, המלצות בנוגע לאופן קבלת הסכמת הלקוח, פירוט זכויות מושא המידע, סיום התקשרות ושמירת מידע, תוך הבהרה כי אין באמור במסמך בכדי לטעון, ולו לכאורה, כי אופן הפעלתם של אמצעי התשלום המתקדמים אינו תקין או שאינו תואם למתחייב מהוראות הדין.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הסכם מקומי והליכי רגולציה (המשך)

2. הליכי רגולציה (המשך)

הוראות ופרסומים של גורמים רגולטוריים נוספים (המשך):

18. בחודש מרץ 2021 פרסמה הרשות להגנת הפרטיות, להערות הציבור, טיוטת מסמך שכותרתו "צמצום מידע (Data Minimization) – מסמך מדיניות". בהתאם לטיוטה, ככלל, הרשות ממליצה לכלל הגורמים הרלוונטיים להטמיע את עקרון צמצום המידע העודף (כמשמעו בטיטה) במסגרת פעילותם, להימנע ככל הניתן משמירת מידע על אודות אדם שאינו ההכרחי למטרות האיסוף או למטרות המאגר בו שמור המידע, ולשמור רק את המידע המינימלי הנדרש וההכרחי מבחינת היקף המידע הנשמר, סוג המידע, וכדומה.

הליכי רגולציה בקשר עם מגיפת הקורונה:

19. בהמשך לאמור בביאור 24.ג.2. ("הליכי רגולציה בקשר עם מגיפת הקורונה") לדוחות הכספיים לשנת 2020, החל מחודש מרץ 2020 פרסמו גורמים ורשויות רגולטוריות שונים (ביניהם הממשלה, הפיקוח על הבנקים ורשות ניירות ערך) הוראות שונות, וטיוטות הוראות, לרבות באמצעות תקנות שעת חירום, (בסעיף זה "ההוראות"), במסגרתן ניתנו הנחיות ו/או הקלות מסוימות לרבות לתאגידים הבנקאיים, אשר נועדו לאפשר להם, בין היתר, את הגמישות הנדרשת בתקופה זו, לנוכח התפתחות מגיפת הקורונה והשלכותיה על הכלכלה בעולם ובישראל.

בין ההוראות וטיוטות ההוראות העיקריות הרלוונטיות לחברה ניתן למנות את הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בנושא "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה)" והעדכונים לה ("הוראת ניהול בנקאי תקין 250");³⁵ תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (הנגשת שירותים פיננסיים), התש"ף-2020 ("תקנות שעת חירום (הנגשת שירותים פיננסיים)"); הצעת חוק למתן שירותים חיוניים מרחוק (נגיף הקורונה בחדש - הוראת שעה), התש"ף-2020.

ההוראות כוללות בעיקר התייחסות: לנושאים תפעוליים ברמת התאגיד הבנקאי; לביצוע פעולות מרחוק לנושאי אשראי ומימון ולהמשכיות עסקית כמפורט בדוחות הכספיים לשנת 2020.

במסגרת ההוראות האמורות, בחודש יולי 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים התאמות להוראת ניהול בנקאי תקין 250 ובחודש ספטמבר 2021 עודכנה והוארכה ההוראה עד ליום 31 בדצמבר 2021 לפיהן, בין היתר, תעודכן הוראת ניהול בנקאי תקין 331 בנושא "חלוקת דיבידנד על ידי תאגידים בנקאיים". על פי העדכון, בין היתר, המפקח על הבנקים מעודד את התאגידים הבנקאיים לגישה זהירה ושמרנית בחלוקת דיבידנד, וכי במסגרת גיבוש החלטת דירקטוריון תאגיד בנקאי בנוגע לחלוקת דיבידנד, על הדירקטוריון לערוך תחזית כאמור בעדכון, המתייחסת להשפעות העתידיות של המשבר על החשיפות וההון. בנוסף הודגש, כי חלוקת דיבידנד בשיעור הגבוה מ- 30% מרווחי שנת 2020 ומשנת 2021 לא תיחשב כתכנון הון זהיר ושמרני. בחודש ספטמבר 2021 עודכנה הוראת ניהול בנקאי תקין 331 בהתאם, בתוקף מיום 1 באוקטובר 2021.

בהמשך לאמור בביאור 24.ג.22[ג]4 לדוחות הכספיים לשנת 2020, בחודש יולי 2021, חתם שר המשפטים על צו להארכת תוקפה של הוראת השעה הקובעת הוראות מיוחדות בשל מגיפת הקורונה והמאפשרת לחייבים לשלם את חובם בהסדר תשלומים מיוחד, עד ליום 24 במרץ 2022.

למועד חתימת הדוח הקבוצה פעלה ופועלת במספר מישורים על מנת להיערך להשלכות של השינויים האמורים בשוק. היערכות החברה כאמור מצריכה ועשויה להצריך בעתיד, השקעת משאבים כספיים ותשומות אחרות בהיקפים משמעותיים.

ריבוי הליכי הרגולציה, ככל שיישמו, לרבות ההוראות והשינויים בשוק התשלומים והאשראי, ובכלל זה מתווה הירידה בעמלה הצולבת, זיכוי יומי, כניסת סולקים ומאגדים ופעילות אפליקציות התשלומים, וכן המגמות בשוק זה, עלולים להשפיע מהותית לרעה על החברה, אך בשלב זה לא ניתן להעריך בוודאות את היקפה והשלכותיה.

³⁵ תוקפה של הוראת ניהול בנקאי תקין 250 יהיה ככלל, עד ליום 31 בדצמבר 2021, כאשר למספר סעיפים נקבע תוקף שונה, מוקדם או מאוחר למועד האמור.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. הליכים משפטיים ותלויות

נכון למועד הדוח, כנגד החברה וחברות מאוחדות שלה הוגשו מספר תביעות משפטיות הנובעות ממהלך עסקיהן הרגיל לרבות תביעות לבקשה להכיר בהן כתביעות ייצוגיות וכן תובענות ייצוגיות. סכום החשיפה בשל תביעות (שאינן ייצוגיות) שהוגשו כנגד החברה והחברות המאוחדות שלה, בנושאים שונים, שאפשרות התממשותן "אפשרי" Reasonably Possible, הסתכם ליום 30 בספטמבר 2021 לסך של כ-2 מיליון ש"ח, בהשוואה לסכום חשיפה הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2020 וליום 31 בדצמבר 2020. להערכת החברה, בהתבסס על יועציה המשפטיים, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה.

1. בחודש יוני 2016 הוגשה בקשה לאישור תביעה כייצוגית בבית המשפט המחוזי מרכז. לטענת המבקשים, שלוש חברות כרטיסי האשראי הן צד להסדר כובל שלא קיבל אישור כדין, לפיו בעסקאות חיוב מיידי ו-Prepaid החברות שלעיל מעכבות אצלן שלא כדין כספים המגיעים לבתי העסק וכן הן מחשבות את העמלה הנגבית מבתי העסק על בסיס עמלה צולבת כנהוג בעסקאות נדחות רגילות. כמו-כן נטען כי סעיפים בהסכם בית עסק הינם סעיפים מקפחים בחוזה אחיד. לאחר שבית המשפט המחוזי הביע עמדתו בדבר העדר סמכות לדון בחלק מהנושאים העולים בבקשה, ננקטו הליכים נוספים על ידי המבקש בבתי משפט אחרים, וכולם נדחו, וההליך חזר להתנהל בבית המשפט המחוזי. לאחר קדם משפט החליטו הצדדים לפנות לגישור.

2. בחודש דצמבר 2017 הוגשה כנגד החברה, פרימיום אקספרס ובנק הפועלים, בקשה לאישור תביעה כייצוגית. לטענת המבקשים, גובה עמלת דמי הכרטיס ללקוחות בנק הפועלים הועלה שלא כדין תוך הפרת הסכם ההתקשרות, חוסר תום לב ועשיית עושר שלא במשפט. המבקשים מעריכים את גודל קבוצת התובעים ב-1.5 מיליון לקוחות, כאשר הנזק האישי הנטען הוא 29.4 ש"ח, והנזק המצטבר הוא כ-180 מיליון ש"ח. במסגרת הבקשה מתבקש החזר הסכום האמור, וכן קביעה כי שינוי מדרג ההנחות בטל. מדובר בבקשת המשך לבקשת אישור שהוגשה נגד בנק הפועלים בעבר.

3. בחודש מרץ 2018 הוגשה כנגד חברת בת ומשיבים נוספים, בקשה לאישור תביעה כייצוגית. לטענת המבקש, היכולת לשלם בתשלומים בבנק הדואר, רק בתשלומים נושאי ריבית, הינו שלא כדין ומהווה הפרה של חוק הבנקאות (שירות ללקוח), כללי הבנקאות השונים, חוק הסדר הלוואות חוץ בנקאיות, התשנ"ג-1993 ונעשה בחוסר תום לב ותוך עשיית עושר שלא במשפט. הנזק האישי הנטען הוא 5.82 ש"ח והנזק לקבוצת התובעים מוערך כעולה על 2.5 מיליון ש"ח. התיק ממתין להכרעת בית המשפט.

4. בחודש יולי 2018, הוגשה כנגד החברה וכנגד שתי חברות כרטיסי אשראי נוספות תביעה ובצידה בקשה לאשרה כייצוגית. לטענת המבקשים, חברות כרטיסי האשראי העלימו עין במשך שנים ממדיניות ניצול ועושיק צרכנים קשישים על-ידי חברות שיווק ישיר, תוך שגרפו לכיסן עמלות סליקה בהיקפים גדולים. לטענת המבקשים, עילות התביעה הן הפרת חובה חקוקה, רשלנות, הפרת חובות אמון, עשיית עושר ולא במשפט, פגיעה באוטונומיה של הפרט, הפרת הסכם, והטעיה. לטענת המבקשים, כל עוד לא תבוצע בדיקת מומחה, אין ביכולתם להעריך ולכמת את היקף הנזקים שנגרמו. עם זאת, כיוון שלטענת המבקשים מדובר בתופעה ממנה נפגעו עשרות אלפי קשישים לאורך השנים, ובהתחשב בהיקף הנזק הנטען, הם מעריכים כי היקף ההשבה או הפיצוי המצטבר בגין הנזקים הממוניים יעמוד על מאות מיליוני שקלים. באשר לפיצוי בגין הנזקים הבלתי ממוניים, העריכו המבקשים כי הפיצוי יעמוד על סך של 1,000 ש"ח לכל אחד מחברי קבוצת התובעים.

5. בחודש ינואר 2019 הוגשה כנגד החברה תביעה ובצידה בקשה לאשרה כייצוגית. לטענת המבקש, החברה גובה עמלת דמי כרטיס מבלי להודיע על כך עובר לתחילת גביית העמלה, ולמצער, מבלי שניתנת הודעה ברורה על כך כנדרש על-פי דין. בנוסף, נטען כי כאשר מבצעת החברה השבה ללקוחותיה כשהיא גובה מהם כספים שלא דין, הם אינם משוערכים כנדרש על-פי חוק פסיקת ריבית והצמדה. בהמשך, אושרה בקשת תיקון, כך שהתווספו מבקשת ומשיבה לבקשת האישור, כך שגם החברה וגם פרימיום אקספרס הינן משיבות לבקשה. המבקשת החדשה היא בעלת העילה כנגד ישראלכרט ולטענתה ישראלכרט התנהלה בחוסר תום לב בקיום החוזה, התעשרה שלא כדין והתרשלה. כמו-כן, המבקשת חוזרת על טענות המבקש לעיל ביחס להתנהלות ישראלכרט. לטענת המבקשים אין ביכולתם להעריך את נזקיהם של כלל חברי קבוצת התובעים. הצדדים מנהלים הליך גישור.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. הליכים משפטיים ותלויות (המשך)

6. בחודש אפריל 2019 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו תביעה כנגד החברה, ובצדה בקשה לאישור התובענה כייצוגית. עניינה של בקשת האישור הוא, בין היתר, בטענה שהחברה העלתה עמלת סליקה לבתי עסק הקשורים עימה בהסכמי סליקה, מבלי שבתי העסק קיבלו הודעה ברורה, בולטת ונפרדת לפני השינוי. בבקשה לאישור מבוקשים בין היתר סעד השבה של סכומים שנגבו לטענת מבקשת האישור על-ידי החברה שלא כדין וכן ביטול סעיפים מסוימים בהסכמי הסליקה בהם קשורה החברה עם בתי עסק, אשר נטען על-ידי המבקשת כי הינם סעיפים מקפחים. במסגרת הבקשה לאישור צוין על-ידי המבקשת כי אין בידה כלים בשלב זה לחישוב נזקם של חברי הקבוצה המיוצגת, אך צוין בה כי סכום התביעה הייצוגית המשווער עומד על מעל 2.5 מיליון ש"ח, ולצורך סמכות עניינית בלבד, מוערך בעשרות מיליוני ש"ח. לאחר הגשת בקשת האישור התנהל מו"מ בין הצדדים להגעה להסכם פשרה שאף פורסם לציבור, אך בסופו של דבר ההסכמות לא יצאו אל הפועל והצדדים שבו לניהול ההליך המשפטי.
7. בחודש ינואר 2020 הומצאה לחברה תביעה ובצדה בקשה מתוקנת לאישור התובענה כייצוגית. עניינה של בקשת האישור הוא בטענת המבקשים כי החברה התעלמה באופן מופגן ומתמשך מכמות ביטולי העסקאות ומפניות של לקוחותיהן בעניין בתי העסק מפה אינטרנט בע"מ ואי.טי.אי יוזמה ותיירות בע"מ, דבר שאפשר המשך חיובים שלא כדין, וכן שלא ביטלו את העסקאות כדין. הסעדים המבוקשים בבקשת האישור הם קביעת נהלים הולמים, השבה של הכספים שנגבו שלא כדין או פיצוי כספי בגובה הכספים שנגבו. מבקשי האישור מעריכים את הנזק של כלל חברי הקבוצה על בסיס אומדנה בסך של 7 מיליון ש"ח. עם זאת הם מבקשים מינוי בודק-חוקר מטעם בית המשפט לשם איתור חברי הקבוצה ואומדן גובה הנזק. תשובת החברה הוגשה בחודש יולי 2021.
8. בחודש יולי 2020 הוגשה כנגד החברה תביעה ובצידה בקשה לאשרה כייצוגית. לטענת המבקש, החברה נמנעת מקיום הוראות הדין בכל הקשור למתן הודעה מוקדמת על אודות מועד סיום הטבת הפטור מתשלום דמי הכרטיס וכן נמנעת מפירוט התנאים אשר יחולו לאחר סיום ההטבה. הסעדים המבוקשים בבקשת האישור הם השבת דמי הכרטיס שנגבו לאחר תום תקופת ההטבה, 7 שנים לפני מועד הגשת התביעה ועד מתן פסק דין בתובענה, וכן פיצוי בגין הנזקים שנגרמו להם מפרקטיקה מפרה זו, כמו-כן מבוקש לחייב את החברה להודיע על מועד סיום ההטבה. המבקש מעמיד את נזקו על סך של 940.4 ש"ח הכולל 56 חודשים בהם שילם דמי כרטיס לאחר תום ההטבה ו-50 ש"ח בעבור פיצוי על פגיעה באוטונומיה, חוסר תום לב והטעיה. המבקש מעריך את הנזק לקבוצה במעל 2.5 מיליון ש"ח. הבקשה הועברה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בו מתנהלת תביעה דומה המפורטת לעיל. ישראלכרט הגישה בקשה למחיקת ההליך בשל התביעה הדומה כאמור.
9. בחודש מאי 2020 הומצאה לחברה תביעה ובצדה בקשה לאישור תובענה כייצוגית. בבקשת האישור נטען כי החברה הפרה את החובה המוטלת עליה לשלוח לכל לקוחותיה את פירוט חיוביהם החודשיים באמצעות הדואר, ותחת זאת שלחה את פירוט החיובים באמצעות דואר אלקטרוני מבלי שהתקבלה לכך הסכמתם המפורשת של לקוחות החברה. עוד נטען בבקשה כי החברה הפרה, בין היתר, את הוראות ניהול בנקאי תקין, וכפועל יוצא מכך התעשרה החברה שלא כדין, הפרה את ההסכם ההתקשרות שבינה לבין לקוחותיה והפרה את חובתה לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב בעת קיום ההסכם עם לקוחותיה. במסגרת בקשת האישור התבקש בית המשפט ליתן סעדים שונים נגד החברה וביניהם להורות לחברה לפצות את חברי הקבוצה בסך של 35.7 מיליון ש"ח בגין הנזקים הנטענים שנגרמו עד למועד הגשת בקשת האישור, וכן להורות על פיצוי של חברי הקבוצה בסך 35.7 מיליון ש"ח בגין כל חודש נוסף בו תמשיך ישראלכרט לבצע את הפרת הדין הנטענת. בחודש דצמבר 2020 התקבלה בחברה עמדת בנק ישראל והחברה פועלת להבנתה בהתאם לה ולהבהרות/הוראות נוספות בעניין מבנק ישראל. בחודש ספטמבר 2021 דחה בית המשפט את בקשת האישור.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. הליכים משפטיים ותלויות (המשך)

10. בחודש יוני 2020 הומצאה לחברה תביעה ובצידה בקשה לאישור תובענה כייצוגית. בבקשת האישור נטען כי יש לישראלכרט אחריות ברשלנות על פרצת אבטחה בעת עריכת סוג מסוים של עסקאות וכי בכך אף הופרה חובת תום הלב שלה. במסגרת בקשת האישור מתבקש בית המשפט ליתן סעדים שונים נגד החברה וביניהם להורות לחברה לפצות את חברי הקבוצה בסך של 3 מיליון ש"ח עד למועד הגשת הבקשה וכן לדאוג לתיקון פרצת האבטחה. אחת המשיבות האחרות הגישה הודעת צד ג' כנגד מספר משיבות, ביניהן ישראלכרט, ישראלכרט השיבה להודעה האמורה. לאחר קדם משפט הודיעה המבקשת על רצונה להסתלק מבקשת האישור. בחודש יולי 2021 בית המשפט אישר את ההסתלקות.

11. בחודש דצמבר 2020 הומצאה לחברה תביעה ובצדה בקשה לאישור התובענה כייצוגית. עניינה של בקשת האישור הוא שימוש לכאורה שהקבוצה עושה במאגרי המידע שברשותה לצרכים מסחריים עם גורמים שלישיים, שלא במסגרת מערכת היחסים שבין לקוח לקבוצה. לפי הנטען, הקבוצה מחזיקה במאגרי המידע של לקוחותיה כך שהיא יכולה לבצע אנליזות שונות בהתאם לצרכים עסקיים של לקוחות שונים ולאפשר להם שיווק אפקטיבי ויעיל לקהל לקוחות ספציפי (Targeting). הבקשה כוללת עילות שונות בקשר לאמור. סכום התביעה האישית הינו 4,680 ש"ח וסכום התביעה הייצוגית כנגדה הינו מעל 100 מיליון ש"ח.

12. בחודש ינואר 2021 הומצאה לחברת בת תביעה ובצדה בקשה לאישור תובענה כייצוגית. עניינה של בקשת האישור הוא בטענה שבשל משבר הקורונה לא התאפשר ללקוחות פרימיום אקספרס לממש נקודות שצברו במסגרת תכנית ההטבות ומשכך מחיקתן מהווה קיום חוזה בחוסר תום לב, קיפוח ובניגוד לחוק החוזים האחידים, וכן התעשרות פסולה של החברה על חשבון לקוחותיה. סכום התביעה האישית הוא 65 ש"ח וסכום הייצוגית המוערך (על בסיס אומדנה) הוא 2.65 מיליון ש"ח.

13. בחודש מרץ 2021 הומצאה לחברה תביעה שהוגשה כנגד החברה וכנגד חברה שעמה היא התקשרה לצורך ניהול מועדוני לקוחות ובצדה בקשה לאישור תובענה כייצוגית. בבקשת האישור נטען כי החברות משווקות הטבות בעלות תוקף מימוש לרכישת מוצרים בהנחה באמצעות תשלום מראש על ההטבה, וכאשר תוקף ההטבה חולף הלקוח לא מקבל את התשלום ששילם מראש בחזרה. ביחס לפרקטיקה זו נטען כי אי השבת הכסף ששולם עבור ההטבה ללקוח מהווה התעשרות של החברות שלא כדיון, תנאי מקפח בחוזה אחיד, עמידה על זכות חוזית שלא בתום לב, וכן ניתן לראות בו אי השבה למרות שהחובה בוטל. כמו כן נטען בבקשה כי החברות לא מגלות ללקוח אודות העובדה שהתשלום עבור ההטבה יישאר בידיהן במקרה שהוא לא הספיק לממש את ההטבה שרכש במועד. היעדר הגילוי, נטען, עולה כדי חוסר תום לב במשא ומתן עם הלקוחות, הטעיית הלקוחות, ואף מפר את חובת הגילוי המוגברת המוטלת על החברות מכוח החוק. סכום התביעה האישית הוא 20 ש"ח וסכום הייצוגית המוערך (על בסיס אומדנה) הוא 10 מיליון ש"ח.

כמו-כן, תלויות ועומדות נגד החברה וחברה מאוחדת, לפי הענין, בקשות, פניות, הליכים משפטיים תובענות ובקשות לאישורן כתובענות ייצוגיות, כמפורט להלן, שלדעת החברה, בהסתמך על יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי ההליכים המשפטיים האמור ולפיכך לא בוצעה בגינם הפרשה, וכן הליכים משפטיים וטרם משפטיים כמפורט להלן:

14. בחודש נובמבר 2019 קיבלה החברה מכתב מהחשב הכללי באוצר, בכובעו כלקוח, בית עסק הסולק עם החברה, לפיו לטענתם, נמצאו הפרשים בין חישובי עמלות לפי הסכם ההתקשרות (הסכם הסליקה) בין הצדדים לבין העמלות שניגבו בפועל על פני תקופה של מספר שנים, בסך של בין כ-23 לכ-25 מיליון ש"ח. בחודש יולי 2020 התקבל מכתב נוסף מהחשב הכללי ובו הועמד סכום ההפרשים הנטען על כ-20 מיליון ש"ח. בין הצדדים מתקיים מעת לעת שיח בנושא. מבחינה שנערכה, החברה סבורה כי אין ממש בדרישה, ולהערכתה נכון לשלב זה, תוצאות הבירור כאמור לא צפויות להשפיע באופן מהותי על תוצאותיה הכספיות.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ה. הליכים משפטיים ותלויות (המשך)

15. בחודש ספטמבר 2020 התקבלה אצל החברה פניה מקדימה מאת מחזיק 250 מניות רגילות של החברה, שבבסיסה טענות כי תגמול מנכ"ל החברה, בין שניתן ובין שטרם ניתן, לא אושר כדין ו/או מנוטל תוקף ו/או לא דווח כדין. במסגרת הפניה כאמור, נדרשת החברה למצות את זכויותיה בגין הנזקים שנגרמו לה לכאורה, לרבות בדרך של הגשת תובענות נגד נושאי משרה בחברה. מבלי שיש קשר בין הדברים (לטענת בעל המניות הפונה), בין חברה שהוא מבעלי מניותה ונושא משרה בה לחברה ו/או לחברות בקבוצת ישראלכרט מחלוקות המצויות בהליכים משפטיים בין הצדדים וזאת לאחר שחברות קבוצת ישראלכרט הודיעו לאותה חברה על הפסקת ההתקשרויות עימה. יצוין כי הפניה נשלחה שלושה ימים לאחר פתיחת ההליך המשפטי על-ידי אותה חברה. החברה סבורה כי הטענות המועלות בפניה המקדימה משוללות יסוד, וכי להערכת החברה אילולא המחלוקות האחרות הנ"ל בין הצדדים, לא הייתה באה הפנייה לעולם.

כמו-כן, בחודש ספטמבר 2020 התקבלה אצל החברה פנייה מקדימה, מאת מחזיק 250 מניות רגילות של החברה, שבבסיסה טענות כי המענק בגין היפרדות קבוצת ישראלכרט מבנק הפועלים לנושאי משרה בחברה (ראה ביאור 22.1. לדוחות הכספיים לשנת 2020) לרבות מנכ"ל החברה, אינו כדין ו/או מנוטל תוקף. במסגרת הפנייה כאמור, נדרשת החברה, בין היתר, למצות את זכויותיה, לרבות בדרך של הגשת תובענות נגד נושאי משרה בחברה ונגד בנק הפועלים (ובמסגרת זו לדרוש את השבת כספי המענק ששולם ברובו המוחלט על-ידי בנק הפועלים, לחברה), וכן להדול מביצוע תשלום כלשהו בקשר עם מענק ההיפרדות כאמור. החברה סבורה כי הטענות המועלות בפנייה המקדימה משוללות יסוד.

16. ביום 13 באוקטובר 2020 הומצאה לחברה עתירה מנהלית שהוגשה על-ידי לשכת סוכני ביטוח בישראל כנגד הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ("הממונה"), הממונה על התחרות, החברה והסוכנות, ליתן צו שיוורה על ביטול החלטת הממונה להעניק לסוכנות הביטוח רישיון סוכן תאגידי, או לחילופין, להורות לממונה לשקול מחדש את בקשת סוכנות הביטוח. ביום 8 בפברואר 2021 ניתנה החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים, הנותנת תוקף של פסק דין להודעה מטעם העותרת, שהוגשה בהסכמת שאר הצדדים לעתירה, לפיה יידחו כל טענות העותרת בעתירה, למעט לענין היוועצות הממונה עם הרשות להגנת הפרטיות בעניינה של הסוכנות, בהיבט של הגנה על הפרטיות. העותרת, מחז גיסא, והסוכנות והחברה, מאידך גיסא, שומרות על זכותן להעלות כל טענה, ככל שתהיה למי מהן, כנגד החלטת הממונה בעניינה של הסוכנות בתום הליך ההיוועצות, וזאת בכל הנוגע להליך ההיוועצות האמור ותוצאותיו בלבד (החברה והסוכנות לא תוכלנה לטעון לעניין עצם קיום ההיוועצות).

17. בחודש אפריל 2021 הומצאה לחברה בקשה לאישור תובענה כייצוגית. הבקשה הוגשה כנגד 15 גופים פיננסיים, לרבות בנקים וחברות כרטיסי אשראי, ובכללם החברה וחברת הבת שלה, פרימיום אקספרס בע"מ. לטענת התובעים, בין היתר, הנתבעים מעבירים לצדדים שלישיים, ובפרט לחברת גוגל ולשירות הפרסומות שלה, מידע פרטי, אישי וסודי של לקוחותיהם, ללא הסכמת הלקוחות, ותוך פגיעה בזכות הלקוחות לפרטיות ובחובות המוטלות עליהם על פי דין. הנזק שנגרם לקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג מוערך "בסכומים המגיעים עד כדי מיליוני ש"ח ובכל מקרה מעל 2.5 מיליון ש"ח".

18. בחודש אפריל 2021 הומצאה לחברה תביעה שהוגשה כנגד החברה וכנגד נתבעים נוספים ובצדה בקשה לאישור תובענה כייצוגית. בבקשת האישור נטען כי החברה מבטיחה להעניק פטור מדמי כרטיס למשך שנה עבור לקוחות מצטרפים אשר יונפק להם כרטיס אשראי של החברה, בעוד שבפועל ניתן ללקוח פטור לתקופה קצרה יותר מהמובטח. בבקשת האישור נטען כי התנהגות זו של החברה מהווה הפרת הסכם, הפרת חובתה של החברה לנהוג כלפי לקוחותיה בתום לב, התעשרות שלא כדין על חשבון חברי הקבוצה ורשלנות. כן נטענו טענות שמקורן בחוק הגנת הצרכן. במסגרת בקשת האישור הוערך נזקו האישי של המבקש האוחז בטענות כנגד החברה בסך של 14.60 ש"ח ואילו הנזק הכולל לחברי שהם לקוחות החברה מוערך על-ידו בסך של כ-13.5 מיליון ש"ח. על בסיס הטענות שבבקשת האישור, התבקש בית המשפט להעניק צו עשה המורה לחברה ולשאר המשיבות לתקן את התנהגותן מכאן ואילך כך שהבטחותיהן תתקיימנה, וכן התבקש בית המשפט להורות על השבת כל דמי הכרטיס שנגבו מחברי הקבוצה במהלך התקופה שבה היו זכאים הלקוחות לפטור, וזאת בתוספת הפרשי ריבית והצמדה וכן בתוספת פיצוי נוסף של 16 ש"ח לכל לקוח.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. הליכים משפטיים ותלויות (המשך)

19. בחודש אוגוסט 2021 הומצאה לחברה בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד ישראלכרט מימון בע"מ, פרמיום אקספרס בע"מ ובנק הפועלים. בבקשת האישור נטען כי המשיבות אינן שולחות ללקוח הסכם הלוואה בכתב בסמוך לביצוע עסקאות קרדיט בתשלומים, וכי התנהגות נטענת זו מהווה, בין היתר, הפרה של חוק אשראי הוגן, הפרה של הוראות ניהול בנקאי תקין, הפרה של הוראות חוק שירותי תשלום, הפרת הוראות חוק הבנקאות (שירות ללקוח), הפרת כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים), הפרת הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), הפרת חובה חקוקה, התעשרות שלא כדין על חשבון חברי הקבוצה ורשלנות. במסגרת בקשת האישור הוערך נזקה האישי של המבקשת בסך של כ-299 ש"ח, ואילו הנזק הכולל לחברי הקבוצה שהם לקוחות המשיבות מוערך על-ידיה בסך של כ-10,000,000 ש"ח.
20. בחודש ספטמבר 2021 הומצאה לחברה בקשה לאישור תובענה כייצוגית. בבקשה נטען כי החברה שולחת דברי פרסומת שלא כדין לטלפון הנייד של חברי הקבוצה, וזאת אף בהתעלם מבקשות הלקוחות להסיר את עצמם מרשימת הדיוור. בתוך כך נטען כי התנהגות זו של המשיבה מהווה הפרה של חוק התקשורת (בזק ושידורים), תשמ"ב – 1982, הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר שלא במשפט על חשבון חברי הקבוצה. במסגרת בקשת האישור הוערך נזק האישי של המבקש ב-300 ש"ח, ואילו הנזק הכולל לחברי הקבוצה מוערך על ידו בסך של 15 מיליון ש"ח.
21. בחודש אוקטובר 2021 הומצאה לחברה בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה נגדה ונגד כ.נ מחסני השוק בע"מ. בבקשה נטען כי המשיבות מנפיקות ומשווקות כרטיסי חיוב מסוג WINCARD אשר מיועדים לשימוש במגוון רשתות שיווק, אולם כאשר תוקפו של כרטיס החיוב פג או שיתרת הסכום הנטען בכרטיס פוחתת משווי של שקל חדש אחד – אזי הכרטיס איננו מכובד ולא ניתן לעשות בו שימוש ברשתות השיווק. לשיטת המבקש, ההתנהגות הנטענת של המשיבות, אשר אינן מאפשרות את השימוש בכרטיס החיוב, מהווה הפרת חובה חקוקה, הפרת חוזה, עשיית עושר ולא במשפט ורשלנות. במסגרת בקשת האישור הוערך נזק האישי של המבקש ב-1.86 ש"ח, ואילו הנזק הכולל לחברי הקבוצה הוערך על ידו בסך של למעלה מ-2.5 מיליון ש"ח.
22. בחודש אוקטובר 2021 הומצאה לחברה תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית, אשר הוגשו כנגד החברה, מקס איט פיננסיים בע"מ וכרטיסי אשראי לישראל בע"מ ("המשיבות") על ידי המועצה הישראלית לצרכנות ("המבקשת"). בקשת האישור עוסקת בתוכניות הטבות שונות שמפעילות המשיבות אשר כוללות צבירת נקודות אשר תוקפן למשך שנה אחת ושבהם תקופה זו זכאים הלקוחות לבקש ולהמיר את הנקודות שצברו לנקודות במועדוני תעופה שונים. במסגרת בקשת האישור נטען כי המשיבות לא מיידעות את הלקוחות ביידוע אפקטיבי על אודות מחיקת הנקודות הצפויה בתום תקופה של שנה, ובכך גורמות נזק של אובדן נקודות ללקוחות. לשיטתה של המבקשת, ההתנהגות המתוארת מהווה הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט וכן חוסר תום לב בקיום הסכם. במסגרת בקשת האישור הוערך הנזק הכולל לחברי הקבוצה בסך של למעלה מ-2.5 מיליון ש"ח.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ה. שומות מע"מ

בהמשך לאמור בביאור 24.ה לדוחות הכספיים של שנת 2020, מנהל מס ערך מוסף (להלן: "המנהל") הוציא שומות מס עסקאות (להלן: "שומות עסקאות") אשר עיקרן חיוב החברה וחברת פרימיום אקספרס (להלן: "הקבוצה") במע"מ בשיעור מלא, הן בגין עמלות המתקבלות בידי הקבוצה ממחזיקי כרטיסי האשראי בגין עסקאות המבוצעות על ידם במט"ח אל מול בתי עסק בחו"ל (להלן: "עמלת חו"ל"), והן בגין עמלת מנפיק, המתקבלת על ידי הקבוצה מהארגונים הבינלאומיים, וזאת בקשר לעסקאות שביצעו מחזיקי כרטיס של הקבוצה אל מול בתי עסק בחו"ל (להלן: "העמלה הצולבת" וביחד: "העמלות") וכן הוציא שומות מס תשומות (להלן: "שומות התשומות") במסגרתן שלל ניכוי מס תשומות אשר לטענתו יש לייחסו לעסקאות פטורות המתבצעות באילת.

שומות העסקאות ושומות התשומות אשר הוצאו לחברה הינן לתקופות החיוב לחודשים ינואר 2012 ועד יוני 2016 (להלן: "השומות בגין תקופת החיוב הראשונה" ו- "תקופת החיוב הראשונה", בהתאמה) ולתקופות החיוב לחודשים נובמבר 2016 ועד ספטמבר 2020 (להלן: "השומות בגין תקופת החיוב השנייה" ו- "תקופת החיוב השנייה", בהתאמה) ולפרימיום אקספרס לתקופות החיוב לחודשים ספטמבר 2014 ועד יוני 2019 (להלן: "שומות פרימיום").

ביום 9 במרץ 2017, בהתבסס על חוות דעתם של יועציה המשפטיים, הגישה החברה השגה על השומות בגין תקופת החיוב הראשונה וביום 8 במרץ 2018 הוציא המנהל לחברה החלטה במסגרתה דחה את כלל נימוקי ההשגה (להלן: "ההחלטה בהשגת החברה").

כמו כן, ביום 14 בפברואר 2021, בהתבסס על חוות דעתם של יועציה המשפטיים, הגישה החברה השגה על השומות בגין תקופת החיוב השנייה.

ביום 12 בדצמבר 2019, הגישה פרימיום אקספרס השגה על השומות שהוצאו לה (אשר כללו כאמור חיוב בגין עמלת חו"ל ועמלה צולבת וכן ביחס לסוגיות נוספות) וביום 10 בדצמבר 2020 הוציא המנהל לפרימיום אקספרס החלטה במסגרתה דחה את עיקר טענותיה בהשגה (להלן: "ההחלטה בהשגת פרימיום").

ביום 31 בינואר 2019 הגישה החברה ערעור על ההחלטה בהשגה לבית המשפט המחוזי מרכז (להלן: "הערעור"). בהמשך להגשת הערעור ולבקשה לאיחוד הערעור עם ערעוריהן של החברות מקס איט פיננסים בע"מ וכרטיסי אשראי לישראל בע"מ בבית המשפט המחוזי בתל אביב (להלן: "בית המשפט") אשר אושרה ביום 3 בנובמבר 2019 (להלן: "הערעור המאוחד"), בתחילת חודש ינואר 2021 הגישו הצדדים לערעור המאוחד בקשה משותפת לבית המשפט לאיחוד הדיון בערעור שתגיש פרימיום אקספרס על ההחלטה בהשגת פרימיום אקספרס (להלן: "ערעור פרימיום") עם הדיון בערעור המאוחד (להלן: "הבקשה לאיחוד הדיונים" ו- "הערעורים המאוחדים", בהתאמה). ביום 15 בינואר 2021 אישר בית המשפט את בקשת הצדדים לאיחוד הדיונים וביטל את דיוני ההוכחות בערעור המאוחד. ביום 1 במרץ 2021 הוגש ערעור פרימיום לבית המשפט. דיון קדם משפט בערעורים המאוחדים התקיים ביום 24 במאי 2021 ודיוני הוכחות בערעורים המאוחדים יתקיימו במהלך החודשים יוני-יולי 2022.

ככל שעמדת הקבוצה בנוגע לשומות לא תתקבל בבית המשפט, תהיה הקבוצה חשופה לדרישות דומות גם בעתיד.

נכון ליום 30 בספטמבר 2021, כללה החברה בתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2021 הפרשה, בין היתר בגין התקופה הנוספת שמעבר לתקופת החיוב הראשונה ותקופת החיוב השנייה, וזאת בהתבסס על חוות הדעת של יועציה המשפטיים. החברה מעריכה את סכום החשיפה שלה ושל פרימיום אקספרס, אשר בגינו לא נכללת הפרשה בדוחותיה, בסכום של כ-314 מיליון ש"ח.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

1. התקשרויות עם ארגונים בינלאומיים

בהמשך לאמור בביאור 24.ה לדוחות הכספיים לשנת 2020, בקשר עם גיבוש תכנית מוסכמת בין החברה והארגונים הבינלאומיים לקידום ויישום הוראות תקן PCI, העוסק באבטחת מידע הקשור בכרטיסי אשראי ("תכנית PCI"), הודיעה החברה במסגרת עדכונים השוטפים לארגונים הבינלאומיים, כי לאור מגיפת הקורונה ותכנון עתידי של החברה למעבר משרדים כמפורט בביאור 16.ב לדוחות הכספיים לשנת 2020, יתכן שיחול עיכוב במועד יישום תכנית PCI כאמור. בחודש ספטמבר 2021 קיבלה החברה ויתור (WAIVER) מארגון VISA בקשר ליישום תכנית PCI וזאת עד ליום 31 בדצמבר 2023. החברה מקיימת שיח מול הארגונים הבינלאומיים האחרים בעניין.

2. ערוצי הפצה

התקשרויות עם בנקים שונים בהסדר הנפקת כרטיסי חיוב בנקאיים

לפרטים אודות התקשרויות עם בנקים, ראה ביאור 24.ט לדוחות הכספיים לשנת 2020.

התקשרויות עם מועדוני לקוחות

לפרטים בדבר התקשרויות עם מועדוני לקוחות, ראה ביאור 24.יא לדוחות הכספיים לשנת 2020.

בהמשך לאמור בדבר מועדון Fly Card, עם סיום הסגר השלישי בחודש פברואר 2021, המשק נפתח בהדרגה, ונמל התעופה בן גוריון נפתח החל מחודש מרץ 2021 בצורה מצומצמת ותחת מגבלות שונות הנקבעות מעת לעת על ידי ממשלת ישראל.

החל מהדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2019 של חברת נתיבי אויר לישראל בע"מ ("אל-על") ועד לדוח של הרבעון השני לשנת 2021, אשר פורסם ביום 18 באוגוסט 2021, דוח רואי החשבון המבקרים של אל-על כולל הערת עסק חי לאור קיומם של ספקות משמעותיים בדבר המשך קיומה של אל-על כעסק חי.

על פי דיווחיה של אל-על, בהמשך להשלמת גיוס הון באמצעות הנפקת כתבי אופציה בסך של כ- 84 מיליון דולר וכן, קבלת מימון מהמדינה בסך של 210 מיליון דולר בגין הכנסות מראש הטסת מערך האבטחה למשך 20 שנה מהמדינה, לצד פעולות התייעלות נוספות בהן נקטה אל-על, עדכנה אל-על בתקופת הדוח כי היא מנהלת שיח עם משרד האוצר בדבר התנאים והתחייבויותיה של אל-על בקבלת הסיוע ובכלל זאת: התחייבות להקטנת פירעונות בגין החוב הפיננסי של אל-על; התחייבות למכירות מטוסים וכן; התחייבות למכירת חלק משמעותי ממועדון הנוסע המתמיד. ביום 21 בנובמבר 2021 דיווחה אל-על, בין היתר, כי הגיעה להסכמות עם משרד האוצר ועם בעלת השליטה באל-על למתן סיוע נוסף, בכפוף לקבלת אישור המדינה ואישורים נוספים, אשר אל-על ציינה כי אין ודאות כי יתקבלו.

החברה בחנה את תוצאות פעילות המועדון עד למועד חתימת הדוח וכן את הערכתה לגבי תוצאותיו עד לתום תקופת ההסכם לעיל עם מועדון Fly Card, בין היתר לאור דיווחיה השונים של אל-על לציבור, ובהתאם להערכה שביצעה הגיעה החברה למסקנה כי בשלב זה לא נדרשת הפחתת יתרת המענקים ששולמו לאל-על בעת הארכת ההסכם. החברה תמשיך לבחון מעת לעת את הערכותיה, אשר יתכן שישתנו בעתיד בהתאם להתפתחויות.

ה. התקשרויות מיוחדות

התקשרויות מיוחדות כוללות הסכמים ארוכי טווח בגין תוכנות. במהלך התקופה המדווחת לא היו שינויים מהותיים ביתרת הסכומים הצפויים בגין התקשרויות מיוחדות אשר מפורטות בביאור 24.י לדוחות כספיים לשנת 2020.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ט. שיתופי פעולה נוספים

לפרטים אודות שיתופי פעולה, ראה ביאור 24. יב לדוחות הכספיים לשנת 2020.

1. הפעלת שירותי תשלום ותיקוף נסיעה בתחבורה ציבורית -

בהמשך לאמור בביאור 24. יב (2) לדוחות הכספיים לשנת 2020 בדבר בחירתה של החברה כמועמדת (לצד שני גופים נוספים) לקבלת אישור להפעלת שירותי תשלום ותיקוף נסיעה בתחבורה ציבורית ("אישור הפעלה") במסגרת הליך תחרותי שנערך על-ידי משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ("משרד התחבורה"), קיבלה החברה את אישור הרשות הארצית לתחבורה ציבורית להפעלה מסחרית מלאה של היישומון ("האישור המלא"), בתוקף מיום 1 במרץ 2021 ועד ליום 28 בפברואר 2023. האישור המלא כפוף לכל האמור במסמכי ההליך התחרותי שנערך על ידי משרד התחבורה בקשר לקבלת אישור הפעלת השירות האמור.

2. השקת שירותי Apple Pay לתשלום בנייד בעסקים פיזיים ואינטרנטיים:

בהמשך לאמור בביאור 24. יב (3) לדוחות הכספיים לשנת 2020 ביום 5 במאי 2021 הודיעה החברה על השקת שירותי Apple Pay. השירות זמין ללקוחות הקבוצה שהינם בעלי מכשיר בעל מערכת הפעלה מסוג iOS של חברת Apple Distribution International Ltd. ("Apple"), בעלי טכנולוגיה התומכת בפלטפורמת התשלומים, בתנאים ולסוגי הכרטיסים כפי שהוסכם עם Apple וצדדים שלישיים. השירות מאפשר תשלום בנקודות מכירה התומכות באופן מלא בתקן EMV בעסקים באמצעות טכנולוגיית תשלומים מבוססי קרבה - Contactless EMV. כמו כן, השירות מאפשר ללקוחות תשלום בנקודות מכירה אינטרנטיות בארץ ובעולם המאפשרות את שירותי Apple Pay, ללא צורך בהקלדת פרטי כרטיס אשראי. נכון למועד חתימת הדוח ולמיטב ידיעת החברה, הושק השירות על-ידי גופים נוספים בשוק, ביניהם חברות כרטיסי אשראי ותאגידים בנקאיים.

3. הסכם להקמת חברה בתחום האשראי הצרכני -

ביום 9 בספטמבר 2021, התקשרה החברה בהסכם עם צד שלישי ("השותף"), להקמת חברה משותפת ("חברת המיזם") אשר תעסוק במתן אשראי צרכני לרכישת שירותים ו/או מוצרים קמעונאיים (בסעיף זה: "ההסכם") לרבות בשיטת ה-"Buy Now Pay Later" (BNPL). פעילות חברת המיזם ושיתוף הפעולה בין הצדדים כפופים, בין היתר, לקבלת רישיון (כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים)), התשע"ו - 2016, על ידי חברת המיזם מרשות שוק ההון, ביטוח והחסכון ("הרישיון"), ולהתקיימותם של תנאים מתלים נוספים כנהוג בהסכמים מסוג זה.

בהתאם להסכם, החברה תחזיק בכ- 19.9% מהון המניות המונפק והנפרע של חברת המיזם, כאשר יתרת הון המניות תוחזק על ידי השותף. בכפוף להתקיימות תנאים מסוימים, תקום לחברה הזכות לממש אופציה לקבלת מניות נוספות של החברה, בפעם אחת או לשיעורין, בתמורה לערכן הנקוב של המניות המוקצות, עד לשיעור של כ- 49.9% מההון המונפק והנפרע של חברת המיזם.

החברה והשותף התחייבו להשקיע בחברת המיזם סכומים לצורך עמידתה בדרישות ההון העצמי הנדרש ממנה על פי הדין. בנוסף, החברה התחייבה להעמיד לחברת המיזם הלוואות בעלים לצורך מימון ההוצאות הישירות הנדרשות על ידי חברת המיזם בהתאם לתכנית העסקית של החברה. הלוואות הבעלים תועמד על ידי החברה לחברת המיזם בכפוף להתקיימותם של תנאים מסוימים, ביניהם, אישור האורגנים המוסמכים שלה והינה בסכום שאינו מהותי לחברה. כמו כן, לאחר קבלת הרישיון, החברה התחייבה להעמיד לחברת המיזם, בכפוף לתנאים מסוימים, ביניהם חתימה על הסכם מימון, מימון לשיעורין לצורך העמדת האשראי הצרכני, בהתאם לתוכנית העסקית של חברת המיזם, עד לסכום מצטבר של 300 מיליוני ש"ח (להלן: "המימון ההתחלתי"), והכל בהתאם לתנאי המימון שנקבעו בהסכם. בנוסף, לחברה תעמוד זכות ראשונים להעמיד מימון נוסף לחברת המיזם, מעבר למימון ההתחלתי, בהתאם לבחירתה.

יובהר, כי למועד חתימת הדוח אין וודאות כי פעילות המיזם המשותף תצא אל הפועל (לרבות היקפה) ו/או המועד בו תצא פעילות זו אל הפועל (ככל שתצא), והיא כפופה להתקיימות תנאים שונים כמפורט לעיל.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)
ט. שיתופי פעולה נוספים (המשך)

4. ביום 10 בספטמבר 2021, התקשרו החברה ופרימיום אקספרס (בסעיף זה: "**הקבוצה**") עם חברת Google Ireland Limited ("**Google**"), בהסכם מחייב להטמעת פלטפורמת התשלומים "Google Pay" בקרב לקוחות הקבוצה, כהגדרתם להלן (בסעיף זה: "**ההסכם**" ו- "**פלטפורמת התשלומים**", בהתאמה). בהתאם להסכם, עם השקת פלטפורמת התשלומים, אשר למיטב ידיעת החברה, צפויה להתרחש במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2021 ("**מועד ההשקה**"), יוכלו לקוחות הקבוצה אשר הינם בעלי מכשיר בעל מערכת הפעלה Android בגרסה 5.0 ואילך, המחזיקים כרטיסי חיוב התומכים בכך ואשר ההסכם הוחל לגביהם (בסעיף זה: "**לקוחות הקבוצה**"), לבצע תשלום בנקודות מכירה התומכות באופן מלא בתקן EMV בעסקים, באמצעות טכנולוגיית תשלומים מבוססי קרבה – Contactless EMV. כמו כן, במסגרת ההסכם, התחייבה הקבוצה כי פלטפורמת התשלומים תהיה זמינה עבור כרטיסי החיוב של לקוחות הקבוצה ללא עלות (ביניהם כרטיסי המועדונים והכרטיסים הבנקאיים לגביהם הקבוצה התקשרה או תתקשר בהסכם), בעלי טכנולוגיה התומכת בפלטפורמת התשלומים, בתנאים שנקבעו בהסכם. ההסכם אינו מחייב את הקבוצה בתשלומים כלשהם ל-Google. ההסכם יהא בתוקף לתקופה ראשונית של שנה (1) ממועד ההשקה. התקופה הראשונית תוארך אוטומטית לתקופות נוספות של שנה (1) אחת ("**התקופה/ות הנוספת/ות**"), אלא אם צד להסכם הודיע למשנהו לכל הפחות תשעים (90) ימים מראש על אי רצונו בהארכה לתקופה/ות נוספת/ות, כקבוע בהסכם. יצוין, כי בשלב זה טרם נחתמו כל ההסכמים הרלוונטיים מול צדדים שלישיים.

5. הסכמי שותפות להשקעה בקרן Moneta Capital II L.P -

ביום 8 בנובמבר 2021, התקשרה החברה בהסכמים ("**הסכמי השותפות**"), מכוחם תשקיע החברה, כשותף מוגבל, בקרן Moneta Capital II L.P שהינה שותפות מוגבלת זרה ("**קרן מונטה**" או "**הקרן**"). על פי הסכמי השותפות, קרן מונטה תפעל להשקיע בחברות טכנולוגיה בתחומי הפיננסים (fintech), בארץ ובחו"ל (בהתאם להסכמות הקבועות בהסכמים), כאשר הקמתה ותחילת פעילותה של הקרן כפופים להשלמת גיוס התחייבויות השקעה בקרן ממשקיעים בסכום מינימלי שנקבע בהסכמי השותפות ("**יעד הגיוס**"). החברה התחייבה להשקיע בקרן מונטה סכום שלא יפחת מ- 15 מיליון דולר ארה"ב (לרבות מנגנונים להתאמת התחייבות החברה) במועד בו יושג יעד הגיוס ("**מועד הסגירה הראשונה**"), כאשר לחברה הזכות, לפי שיקול דעתה הבלעדי, להגדיל את סכום ההתחייבות להשקעה עד לסכום כולל של 20 מיליון דולר ארה"ב ("**התחייבות החברה**") וזאת במהלך תקופה של כ- 12 חודשים לאחר מועד הסגירה הראשונה. יחד עם זאת, בהסכמי השותפות נקבע, כי שיעור התחייבות החברה מתוך סך ההתחייבויות להשקעה בקרן מונטה לא תעלה בשום שלב על שיעור של 19.9%. כמו כן, מתוקף מעמדה כשותף עוגן, החברה תהא זכאית, בין היתר, ל: (א) מידע אודות עסקאות הנבחנות על ידי הקרן; (ב) שיתוף פעולה לבחינת אפשרויות להשתתפות ישירה של החברה בהשקעות בחברות בהן משקיעה הקרן (co-investment); וכן- (ג) שיתוף פעולה של הקרן למתן גישה לחברה לחברות בהן משקיעה הקרן ויצירת שיתופי פעולה בתחומי העניין של החברה. יצוין, כי החברה אף ביצעה בחודש דצמבר 2020 השקעה בסכום שאינו מהותי לחברה, כשותפה מוגבלת, בקרן Moneta Seeds II L.P המנוהלת גם היא על ידי השותף המנהל של קרן מונטה, כאשר גם במסגרת זו מתקיים שיתוף פעולה בין החברה לבין מנהלי הקרן.

יובהר, כי למועד חתימת הדוח אין כל וודאות כי יעד הגיוס יושג וכי פעילות הקרן תצא אל הפועל (לרבות היקפה) ו/או המועד בו תצא פעילות זו אל הפועל (אם בכלל), והיא כפופה להתקיימות תנאים שונים כמפורט לעיל.

ביאור 10 - מגזרי פעילות (מאוחד)

במיליוני ש"ח

מידע על הרווח והפסד

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)					מידע על הרווח והפסד
סך הכל	אחר ⁽¹⁾	מגזר מימון	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	
הכנסות					
485	-	*-	310	175	עמלות מחיצוניים
-	-	-	(206)	206	עמלות בינמגזריות
485	-	*-	104	381	סך הכל
109	-	110	*-	(1)	(הוצאות) הכנסות ריבית, נטו
(9)	*-	3	1	(13)	(הוצאות) הכנסות אחרות
585	*-	113	105	367	סך ההכנסות
הוצאות					
219	2	15	58	144	תפעול
67	-	-	-	67	תשלומים לבנקים
99	*-	40	25	34	רווח לאחר מסים של מגזרים ברי דיווח

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)					מידע על הרווח והפסד
סך הכל	אחר ⁽¹⁾	מגזר מימון	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	
הכנסות					
419	-	*-	286	133	עמלות מחיצוניים
-	-	-	(202)	202	עמלות בינמגזריות
419	-	*-	84	335	סך הכל
110	-	113	*-	(3)	(הוצאות) הכנסות ריבית, נטו
8	7	3	*-	(2)	(הוצאות) הכנסות אחרות
537	7	116	84	330	סך ההכנסות
הוצאות					
189	*-	10	51	128	תפעול
61	-	-	-	61	תשלומים לבנקים
61	7	33	6	15	רווח לאחר מסים של מגזרים ברי דיווח

ראה הערות בעמוד הבא

ביאור 10 - מגזרי פעילות (מאוחד)

במיליוני ש"ח

מידע על הרווח והפסד

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)					מידע על הרווח והפסד
סך הכל	אחר ⁽¹⁾	מגזר מימון	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	
הכנסות					
1,348	-	*-	881	467	עמלות מחיצוניים
-	-	-	(587)	587	עמלות בינמגזריות
1,348	-	*-	294	1,054	סך הכל
319	-	323	(2)	(2)	(הוצאות) הכנסות ריבית, נטו
(10)	11	8	4	(33)	(הוצאות) הכנסות אחרות
1,657	11	331	296	1,019	סך ההכנסות
הוצאות					
630	5	40	178	407	תפעול
184	-	-	-	184	תשלומים לבנקים
286	8	154	44	80	רווח לאחר מסים של מגזרים ברי דיווח

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)					מידע על הרווח והפסד
סך הכל	אחר ⁽¹⁾	מגזר מימון	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	
הכנסות					
1,199	-	*-	815	384	עמלות מחיצוניים
-	-	-	(558)	558	עמלות בינמגזריות
1,199	-	*-	257	942	סך הכל
328	-	339	(3)	(8)	(הוצאות) הכנסות ריבית, נטו
9	13	7	(1)	(10)	(הוצאות) הכנסות אחרות
1,536	13	346	253	924	סך ההכנסות
הוצאות					
547	2	32	157	356	תפעול
167	-	-	-	167	תשלומים לבנקים
135	13	73	15	34	רווח לאחר מסים של מגזרים ברי דיווח

ראה הערות בעמוד הבא

ביאור 10 - מגזרי פעילות (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על הרווח והפסד (במשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					מידע על הרווח והפסד
סך הכל	אחר ⁽¹⁾	מגזר מימון	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	
הכנסות					
1,606	-	1	1,083	522	עמלות מחיצוניים
-	-	-	(736)	736	עמלות בינמגזריות
1,606	-	1	347	1,258	סך הכל
433	-	447	(4)	(10)	(הוצאות) הכנסות ריבית, נטו
13	18	9	2	(16)	(הוצאות) הכנסות אחרות
2,052	18	457	345	1,232	סך ההכנסות
הוצאות					
750	3	59	208	480	תפעול
223	-	-	-	223	תשלומים לבנקים
181	14	101	29	37	רווח לאחר מסים של מגזרים ברי דיווח
(88)					הוצאות לא מוקצות בגין תכנית התייעלות וירידת ערך פרויקט, נטו ממס ⁽²⁾
93					רווח נקי

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

- (1) תוצאות של פעילויות אחרות אשר נבחנות בנפרד על-ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועים של אותן פעילויות, אך לא מקיימות הגדרת מגזר בר דיווח בשל אי עמידה בתנאים כמותיים.
- (2) תוצאות הפעילות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 הושפעו מהותית מאירועים בעלי אופי חד-פעמי, בגין תכנית התייעלות בסך של כ-45 מיליון ש"ח (כ-35 מיליון נטו ממס), ראה ביאור 22. לדוחות הכספיים לשנת 2020 והפסקת פרויקט לניהול מערכת לקוחות ואשראי בסך של כ-69 מיליון ש"ח (כ-53 מיליון נטו ממס), ראה ביאור 16.א. לדוחות הכספיים לשנת 2020.

ביאור 11א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (מאוחד)

1. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים:

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים.

פיקדונות בבנקים - בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית בהם החברה ביצעה עסקאות דומות סמוך לתאריך הדיווח.

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - השווי ההוגן של יתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת החייבים פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה הונו התקבולים בשיעורי ריבית המשקפים עסקאות דומות לתאריך המאזן.

תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות.

ניירות ערך - ניירות ערך שיש להם שווי הוגן זמין: לפי שווי שוק בשוק עיקרי. ניירות ערך שאין להם שווי הוגן זמין: לפי עלות בניכוי ירידת ערך המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - בשיטת היוון תזרימי מזומנים לפי שיעור ריבית בו גייסה החברה אשראי דומה סמוך לתאריך המאזן.

אגרות חוב סחירות - אגרות חוב אשר נסחרות בשוק פעיל. השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים.

ביאור 11א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

2. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים:

ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן ^(*)			יתרה במאזן	
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים:					
3,960	-	3,787	173	3,960	מזומנים ופיקדונות בבנקים
15,520	15,520	-	-	15,592	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
65	28	-	37	65	ניירות ערך ⁽²⁾
31	13	18	-	31	נכסים פיננסיים אחרים
19,576	15,561	3,805	210	**19,648	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות:					
579	-	547	32	576	אשראי מתאגידים בנקאיים ואחרים
15,794	15,794	-	-	15,815	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
733	-	-	733	722	אגרות חוב סחירות
471	316	155	-	483	התחייבויות פיננסיות אחרות
17,577	16,110	702	765	**17,596	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

ליום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן ^(*)			יתרה במאזן	
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים:					
137	-	12	125	137	מזומנים ופיקדונות בבנקים
22,253	22,253	-	-	22,327	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
68	30	-	38	68	ניירות ערך ⁽²⁾
28	10	18	-	29	נכסים פיננסיים אחרים
22,486	22,293	30	163	**22,561	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות:					
4,330	-	4,329	1	4,327	אשראי מתאגידים בנקאיים ואחרים
15,003	15,003	-	-	15,033	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
979	-	-	979	963	אגרות חוב סחירות
413	250	163	-	418	התחייבויות פיננסיות אחרות
20,725	15,253	4,492	980	**20,741	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

ראה הערות בעמוד הבא

ביאור 11א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (מאוחד) (המשך)

במיליוני ש"ח

2. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן ^(א)			יתרה במאזן	
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים:					
125	-	12	113	125	מזומנים ופיקדונות בבנקים
22,729	22,729	-	-	22,801	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
69	32	-	37	69	ניירות ערך ^(ב)
21	14	7	-	21	נכסים פיננסיים אחרים
22,944	22,775	19	150	**23,016	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות:					
4,301	-	4,301	*-	4,296	אשראי מתאגידים בנקאיים ואחרים
15,564	15,564	-	-	15,588	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
855	-	-	855	840	אגרות חוב סחירות
447	299	148	-	450	התחייבויות פיננסיות אחרות
21,167	15,863	4,449	855	**21,174	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(**) מזה: נכסים והתחייבויות ליום 30 בספטמבר 2021 בסך של כ-210 מיליון ש"ח ובסך של כ-32 מיליון ש"ח, בהתאמה, נכסים והתחייבויות ליום 30 בספטמבר 2020 בסך של כ-163 מיליון ש"ח ובסך של כ-1 מיליון ש"ח, בהתאמה, (ליום 31 בדצמבר 2020 נכסים והתחייבויות בסך 150 מיליון ש"ח ובסכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח מיליון ש"ח, בהתאמה), אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים 11.11 ו-11.11 ג' להלן.

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(ב) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בניכוי ירידת ערך, ליום 30 בספטמבר 2021 ו-2020 בסך של כ-28 מיליון ש"ח וכ-30 מיליון ש"ח, בהתאמה (31 בדצמבר 2020 - כ-32 מיליון ש"ח).

ביאור 11 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (מאוחד)

במיליוני ש"ח

ליום 30 בספטמבר 2021 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשים ב:			
סך הכל שווי הוגן	נתונים נצפים משמעותיים אחרים	מחירים מצוטטים בשוק פעיל	
	(רמה 2)	(רמה 1)	
נכסים			
37	-	37	ניירות ערך – מניות שאינן למסחר
-	-	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים
37	-	37	סך כל הנכסים
התחייבויות			
-	-	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	סך כל ההתחייבויות

ליום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשים ב:			
סך הכל שווי הוגן	נתונים נצפים משמעותיים אחרים	מחירים מצוטטים בשוק פעיל	
	(רמה 2)	(רמה 1)	
נכסים			
38	-	38	ניירות ערך – מניות שאינן למסחר
-	-	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים
38	-	38	סך כל הנכסים
התחייבויות			
*-	*-	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
*-	*-	-	סך כל ההתחייבויות

ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשים ב:			
סך הכל שווי הוגן	נתונים נצפים משמעותיים אחרים	מחירים מצוטטים בשוק פעיל	
	(רמה 2)	(רמה 1)	
נכסים			
37	-	37	ניירות ערך – מניות שאינן למסחר
-	-	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים
37	-	37	סך כל הנכסים
התחייבויות			
*-	*-	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
*-	*-	-	סך כל ההתחייבויות

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה (מאוחד)

ליום 30 בספטמבר 2021, ביצעה החברה מדידת שווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה בהתייחס להשקעה במניות שאינן למסחר שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ושנכללו ברמה 3. בהתאם, מדידת השווי ההוגן הסתכמה לסך של כ- 13 מיליון ש"ח והרווח שהוכר בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2021 הינו בסך של כ- 4 מיליון ש"ח.

לימים 30 בספטמבר 2020 וליום 31 בדצמבר 2020 לא היו קיימים בחברה פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה.

ביאור 12 - אירוע לאחר תאריך המאזן

לעניין הסכמי שותפות להשקעה בקרן Moneta Capital II L.P ראה ביאור 9.ט (5) לעיל.

ישראל כרט בע"מ והחברות המאוחזות שלה
דוח ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח הרבעוני
ליום 30 בספטמבר 2021

רשימת טבלאות

עמוד	נושא	
142	שיעורי הכנסות והוצאות של הקבוצה וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית	טבלה 1

1. הדירקטוריון והנהלה

1.1 שינויים בהנהלת ודירקטוריון החברה

בהמשך לאמור בסעיף 1 לדוח ממשל תאגידי לשנת 2020, להלן שינויים בהנהלת ודירקטוריון החברה עד למועד חתימת הדוח:

- ביום 1 באפריל 2021, בהתאם להחלטת דירקטוריון החברה, הוגדר מר ערן וקנין כחבר הנהלה, משנה למנכ"ל, CFO.
- ביום 4 באפריל 2021, סיים מר שי ורדי את כהונתו כחבר הנהלה, כסמנכ"ל טכנולוגיות בחברה.
- ביום 5 באפריל 2021, החל מר גיל טמיר את כהונתו כחבר הנהלה, כסמנכ"ל טכנולוגיות בחברה.
- ביום 1 ביוני 2021 החלה הגב' גילה להר את כהונתה כסמנכ"ל אשראי בחברה.
- ביום 8 ביוני 2021 הודיע ד"ר רון וקסלר על רצונו לסיים את כהונתו כמנכ"ל החברה. ד"ר וקסלר צפוי לסיים את כהונתו עם תחילת כהונתו של מר עוז כמפורט להלן. ד"ר וקסלר עתיד להמשיך לכהן כיו"ר חברת הבת, פרימיום אקספרס בע"מ, בכפוף לקבלת האישורים הנדרשים על פי דין, ככל שנדרשים.
- ביום 11 ביולי 2021 אישר דירקטוריון החברה את מינויו של מר רן עוז למנכ"ל החברה, בכפוף לקבלת אישור הפיקוח על הבנקים או אי התנגדותו למינוי. ביום 13 באוקטובר 2021 התקבלה בחברה הודעת המפקח על הבנקים לפיה אין לו התנגדות למינוי מר רן עוז למנכ"ל החברה. מר עוז צפוי להתחיל בכהונתו ביום 28 בנובמבר 2021.
- ביום 20 ביולי 2021 הודיע מר אורי אלון על כוונתו לסיים את תפקידו כחבר הנהלה, משנה למנכ"ל, שיווק אסטרטגיה ודאטה בחברה. מר אלון צפוי לסיים את כהונתו בחברה ביום 31 בדצמבר 2021.

1.2 במהלך החודשים יוני-יולי 2021 פעלה בחברה ועדת איתור מנכ"ל של דירקטוריון החברה אשר הוסמכה לפעול כוועדה ממליצה לדירקטוריון בקשר עם איתור מנכ"ל.

בחודש יולי 2021 הוקמה ועדת אסטרטגיה של דירקטוריון החברה אשר הוסמכה לפעול כוועדה ממליצה לדירקטוריון החברה בקשר עם קביעת אסטרטגיית החברה.

1.3 דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית

ממועד פרסום הדוח השנתי לשנת 2020 לא חל שינוי בקביעת הדירקטוריון בנוגע למספר המזערי הנדרש של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית ולא פחת מספרם מהמספר המזערי שנקבע.

2. הביקורת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בחברה ובכלל זה הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, והשיקולים בקביעת תכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח ממשל תאגידי לשנת 2020.

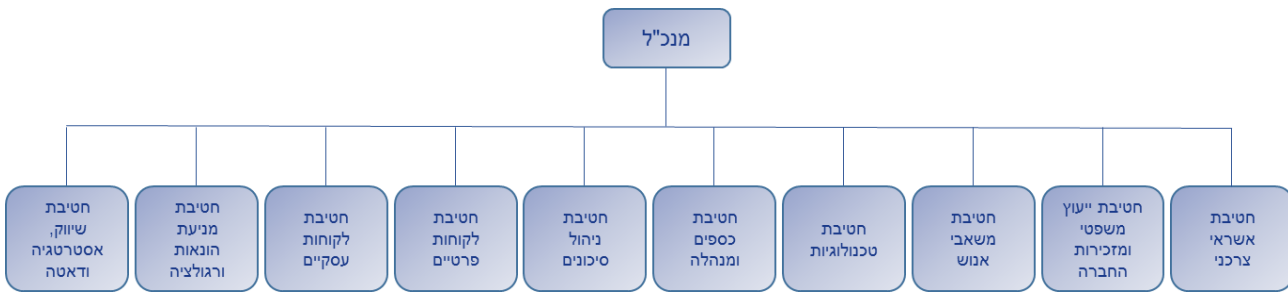
3. פרטים נוספים

3.1 הון אנושי

לפרטים אודות ההון האנושי בקבוצה, לרבות המבנה הארגוני, מערך כוח האדם, הסכמים קיבוציים, אחריות תאגידית ואתיקה, תרומה לקהילה ויחסי העבודה בקבוצה, ראה סעיף 7.6 לדוח ממשל תאגידי לשנת 2020.

3.1.1 מבנה ארגוני

בחודש אפריל 2021 החליטה החברה על הקמת חטיבת אשראי, אשר תהיה אחראית על ניהול האשראי הצרכני, לרבות אחריות על חוקת האשראי בנייה וניטור מודלי האשראי, ניתוח שגרת הפעילות באשראי ובניית בסיס ידע עסקי וזאת על מנת ליישם את האסטרטגיה העסקית של החברה בעולם האשראי. כמו כן, החטיבה אחראית על ניהול סיכוני אשראי בקו ראשון (כמפורט בביאור 3.2 – סיכון אשראי – עקרונות לניהול סיכון ריכוזיות האשראי בדוח הדירקטוריון לשנת 2020). פעילות מכירת האשראי נעשית בחטיבות לקוחות פרטיים ועסקיים בהלימה לסוג הפעילות. פעילות הגבייה מצויה תחת חטיבת לקוחות פרטיים.

3.1.2. השפעת מגיפת הקורונה

כמפורט בסעיף 1.2 לדוח הדירקטוריון לרבעון השלישי של שנת 2021, במהלך חודש פברואר 2021, לאור קצב התחסנות מהיר וירידה בתחלואה בישראל, הוסרו חלק מהמגבלות החמורות שהוטלו באותו מועד, ביניהן מגבלת מרחק וכן החל לפעול בישראל התו הירוק המאפשר למתחסנים ולמחלימים להיכנס לחללים סגורים. במהלך חודש מרץ 2021 החלה חזרה הדרגתית של עובדים לעבודה מלאה במקומות העבודה. ביום 1 ביוני 2021 הוסרו (באופן זמני) כלל המגבלות במדינת ישראל (למעט חריגים) והמשק המשיך בתהליך התאוששות. יחד עם זאת, הרבעון השלישי לשנת 2021 החל עם עלייה בשיעורי התחלואה בשל התפשטות זן דלתא של נגיף הקורונה בישראל ובמדינות נוספות בעולם אשר במסגרתו נקטה הממשלה בהטלת מגבלות וצעדי התגוננות שונים (אם כי צעדים כאמור לא הוחמרו לכדי הטלת סגר כללי כפי שבוצעו בגלי תחלואה קודמים). בחודש יולי 2021 התקבלה בממשלת ישראל החלטה לעודד את האוכלוסייה להתחסן במנת חיסון שלישית כנגד הנגיף, ולאור היענות רחבה באוכלוסייה, צעד זה הביא לירידה ניכרת במספר הנדבקים ובתחלואה הקשה, ובעקבות כך גם לצמצום נוסף במגבלות (לרבות במגבלות הכניסה והיציאה מהארץ). כחלק מהתאמות הקבוצה להוראות הממשלה והגורמים המוסמכים לכך בקשר עם מגיפת הקורונה, נערכה הקבוצה להמשכיות עסקית כבר עם תחילת המגיפה, וביצעה פעולות הנדרשות בקשר לכך, ביניהן פתרונות עבודה מהבית לעובדים כדי לאפשר רציפות עסקית מלאה בכלל הערוצים.

3.1.3. אחריות תאגידית, אתיקה ורגולציה

החברה ממשיכה לבחון בימים אלה את השפעות העבודה והניהול מהבית ובוחנת התאמות לדפוסי העבודה ביום שלאחר המגיפה. ככלל, אישרה החברה לעובדיה לעבוד עד יום אחד בשבוע מהבית.

הקבוצה מחויבת להתנהלות עסקית ערכית ומכבדת עם כל שותפיה העסקיים ובעלי העניין. הקוד האתי של ישראלכרט מהווה את תעודת הזהות הערכית של הקבוצה, ומשקף את הערכים הייחודיים ואת כללי ההתנהלות שהקבוצה רואה עצמה מחויבת אליהם. גם בתקופת מגיפת הקורונה, שמרה הקבוצה על פעילות עסקית רציפה ופעלה במקצועיות, בשקיפות וברגישות מול כל שותפיה תוך מתן פתרונות עסקיים ואנושיים להתמודדות עם אתגרי התקופה.

3.1.4. ישראלכרט בקהילה

כמובילה בתחומה בישראל, רואה עצמה הקבוצה מחויבת לנתינה לקהילה, ואף אישרה בחודש ספטמבר 2021 מדיניות קהילה הכוללת התייחסות לשאיפתה של הקבוצה לפעול למען נושאים אשר בליבת פעילותה ותפיסת האחריות התאגידית שלה, כגון: קידום עסקים קטנים, עצמאות כלכלית ועוד, באופן בו פעילותה העסקית של הקבוצה תסייע ותעצים את הנתינה לקהילה. בנוסף, הקבוצה פועלת בהתמדה להגברת המודעות של עובדיה לנושא המעורבות החברתית ומעודדת אותם לפעילות התנדבותית, מתוך תפיסה שהערך המוסף של הנתינה לקהילה הוא חיזוק "גאוות היחידה" ותחושת ההזדהות של העובדים עם הקבוצה. באופן שוטף, המעורבות בקהילה באה לידי ביטוי במגוון רחב של פעילויות, תרומות כספיות בחסות הקבוצה והתנדבות של העובדים, וביניהן:

פעילות עבור עמותת "גדולים מהחיים", השתתפות מאות עובדים בערב התרמה בערוץ "רשת"; שיתופי פעולה שונים עם עמותת "לתת"; משלוח ארוחות חג לניצולי שואה, התנדבות עובדי הקבוצה ושיתוף עם עמותת "לתת"; אריזת חבילות מזון ותרומתן עבור משפחות נזקקות וחיילים בודדים; אימוץ גדוד הסיור של הנח"ל במסגרת פרויקט "אמץ לוחם" והענקת תמיכה שוטפת לרווחת הגדוד וחייליו במשך כשלוש עשרה (13) שנים; ופעילויות רבות נוספות.

בתקופת הדוח המשיכה הקבוצה בפעילות תרומה והתנדבות אשר הותאמו למגבלות התקופה.

3.1.5. יחסי עבודה בקבוצה

אחד מנכסי הקבוצה העיקריים הינו ההון האנושי של עובדיה. בהתאם ובהתחשב בהיקף כוח האדם בקבוצה, תלותה של הקבוצה בקיום עבודה סדירה הינה גבוהה. כאמור לעיל, בתקופת מגיפת הקורונה, בהיותה של הקבוצה ארגון חיוני, המשיכה הקבוצה לספק שירותים ולעבוד מול לקוחותיה העסקיים והפרטיים באופן שוטף.

3.1.6. ארגון העובדים מהווה גורם דומיננטי ביחסי העבודה בקבוצה ולהערכת החברה, ככלל מערכת היחסים עימו טובה. הנהלת החברה מקיימת הידברות שוטפת עם ארגון העובדים על מנת להמשיך ולקיים מערכת יחסי עבודה טובה ותקינה. בתקופת מגיפת הקורונה שיתוף הפעולה ההדוק עם ארגון העובדים בא לידי ביטוי גם בחשיבה המשותפת על דרכי ההתמודדות של החברה למול השלכות המגיפה, וגם בעשייה משותפת לטובת עובדי החברה ולטובת המשכיות העסקית של החברה. שיתוף הפעולה בא לידי ביטוי גם בהיערכות החברה למעבר הבניין, בו לוקח ארגון העובדים חלק בכל הקשור לסביבת העבודה והתרבות הארגונית.

3.1.7. לפרטים בדבר מדיניות התגמול של החברה, אשר אושרה באסיפה הכללית של החברה ביום 12 באפריל 2021, ראה ביאור 7.ג. עד 7.ו. לתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2021.

3.2. ביטוח

3.2.1. פוליסה לביטוח נושאי משרה - בהמשך לאמור בסעיף 6.1[ה] לדוח ממשל תאגידי לשנת 2020. במהלך חודש מאי 2021, רכשה החברה, פוליסה לביטוח נושאי משרה לתקופה של 12 חודשים, בגבולות אחריות של 100 מיליון דולר ארה"ב למקרה ובסך הכל לתקופת הביטוח, בתוספת הוצאות משפט סבירות מעבר לגבולות האחריות, שתכסה את כל הדייקטורים ונושאי המשרה בחברה, ובחברות בנות שלה ובחברות קשורות עבור נושאי משרה המכהנים בהן מטעם החברה ו/או מטעם החברות הבנות בגין פעילותם החל מהמועד הקובע ואילך.

3.2.2. פוליסת ביטוח אחריות מקצועית ופשיעה - בהמשך לאמור בסעיפים 6.1[ו] ו- 7.5 לדוח ממשל תאגידי לשנת 2020. במהלך חודש מאי 2021 רכשה החברה מערך ביטוחי המכסה מגוון סיכונים תפעוליים וכולל, בין היתר, פוליסת ביטוח אחריות מקצועית ופשיעה בגין פעילות החברה מהמועד הקובע ואילך וזאת לשם הקטנת נזקים אפשריים בעת התממשות הסיכון.

בהתבסס, בין היתר, על יעוץ שקיבלה, להערכת הנהלת החברה, בהתחשב בסיכונים בפניהם ניצבת הקבוצה ובהתאם לנהוג ולמקובל בעסקים דומים בישראל, וכן לנוכח תנאי שוק הביטוח במועד רכישת הפוליסות, למועד הדוח הכיסוי הביטוחי האמור נאות.

ד"ר רון וקסלר
מנהל כללי

תמר יסעור
יו"ר הדייקטוריון

תל אביב, 22 בנובמבר 2021.

4. נספחים לדוח הרבעוני

טבלה 1: שיעורי הכנסות והוצאות של הקבוצה וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית – נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2020			2021			
שיעור ההכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור ההכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח		
נכסים נושאי ריבית⁽²⁾						
-	*-	61	0.12	1	3,312	מזומנים ופיקדונות בבנקים
5.57	121	8,871	5.29	117	9,028	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ⁽³⁾⁽⁵⁾
-	*-	5	-	*-	5	נכסים אחרים
5.53	121	8,937	3.88	118	12,345	סך כל הנכסים נושאי ריבית
		17,434			13,729	חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
		771			1,029	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾
		27,142			27,103	סך כל הנכסים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2020			2021			
שיעור ההכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור ההכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח		
נכסים נושאי ריבית⁽²⁾						
0.96	1	139	0.12	1	1,156	מזומנים ופיקדונות בבנקים
5.63	367	8,747	5.37	349	8,718	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ⁽³⁾⁽⁵⁾
-	*-	5	-	*-	5	נכסים אחרים
5.56	368	8,891	4.75	350	9,879	סך כל הנכסים נושאי ריבית
		16,833			16,463	חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
		827			779	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾
		26,551			27,121	סך כל הנכסים

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

(2) לחברה אין פעילות מחוץ לישראל.

(3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים לא כספיים ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

(5) יתרה ממוצעת כוללת יתרות שעמדו בתנאי סילוק ההתחייבויות לפי FAS 166 (נושא 860 בקודיפיקציה) בגין ניכיון שוברים לבתי עסק ובתוספת יתרה עם חברת בת, לשלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 בסך כולל של כ-3,713 מיליון ש"ח וכ-3,422 מיליון ש"ח בהתאמה (לשלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 כ-3,204 מיליון ש"ח וכ-2,996 מיליון ש"ח בהתאמה).

טבלה 1: שיעורי הכנסות והוצאות של הקבוצה וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2020			2021			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח		
התחייבויות נושאות ריבית⁽²⁾						
(0.67)	(7)	4,184	(1.22)	(6)	1,980	אשראי מתאגידים בנקאיים ואחרים ⁽⁴⁾
(1.68)	(4)	961	(1.67)	(3)	721	אגרות חוב סחירות
-	-	-	-	-	-	התחייבויות אחרות
(0.86)	(11)	5,145	(1.34)	(9)	2,701	סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית
		18,840			21,015	זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
		708			705	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾
		24,693			24,421	סך כל ההתחייבויות
		2,449			2,682	סך כל האמצעים ההונניים
		27,142			27,103	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההונניים
4.67			2.54			פער הריבית
5.01	110	8,937	3.58	109	12,345	תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית בישראל

ראה הערות בעמוד הבא

טבלה 1: שיעורי הכנסות והוצאות של הקבוצה וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2020			2021			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח		
התחייבויות נושאות ריבית⁽²⁾						
(0.79)	(27)	4,543	(0.85)	(21)	3,282	אשראי מתאגידים בנקאיים ואחרים ⁽⁴⁾
(1.69)	(13)	1,028	(1.70)	(10)	788	אגרות חוב סחירות
-	-	-	-	-	-	התחייבויות אחרות
(0.96)	(40)	5,571	(1.02)	(31)	4,070	סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית
		17,852			19,778	זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
		695			705	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾
		24,118			24,553	סך כל ההתחייבויות
		2,433			2,568	סך כל האמצעים ההוניים
		26,551			27,121	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
4.60			3.73			פער הריבית
4.95	328	8,891	4.33	319	9,879	תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית בישראל

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

(2) לחברה אין פעילות מחוץ לישראל.

(3) לרבות התחייבויות לא כספיות, מכשירים נגזרים והפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

(4) כולל יתרות אשראי לזמן ארוך.

טבלה 1: שיעורי הכנסות והוצאות של הקבוצה וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית (המשך)

ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2020			2021			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח		
מטבע ישראלי לא צמוד						
5.57	121	8,875	3.86	117	12,284	סך נכסים נושאי ריבית ⁽²⁾
(0.86)	(11)	5,138	(1.34)	(9)	2,699	סך התחייבויות נושאות ריבית ⁽³⁾
4.71			2.52			פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד						
-	*-	6	-	*-	5	סך נכסים נושאי ריבית
-	-	-	-	-	-	סך התחייבויות נושאות ריבית
-						פער הריבית
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)						
-	*-	56	7.34	1	56	סך נכסים נושאי ריבית
-	*-	7	-	*-	2	סך התחייבויות נושאות ריבית
-			7.34			פער הריבית
סך פעילות בישראל						
5.53	121	8,937	3.88	118	12,345	סך נכסים נושאי ריבית
(0.86)	(11)	5,145	(1.34)	(9)	2,701	סך התחייבויות נושאות ריבית
4.67			2.54			פער הריבית

ראה הערות בעמוד הבא

טבלה 1: שיעורי הכנסות והוצאות של הקבוצה וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית (המשך)

ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2020			2021			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח		
מטבע ישראלי לא צמוד						
5.60	367	8,797	4.77	349	9,806	סך נכסים נושאי ריבית ⁽²⁾
(0.96)	(40)	5,558	(1.02)	(31)	4,069	סך התחייבויות נושאות ריבית ⁽³⁾
4.64			3.75			פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד						
-	*-	5	-	*-	5	סך נכסים נושאי ריבית
-	-	-	-	-	-	סך התחייבויות נושאות ריבית
-			-			פער הריבית
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)						
1.50	1	89	1.97	1	68	סך נכסים נושאי ריבית
-	*-	13	-	*-	1	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.50			1.97			פער הריבית
סך פעילות בישראל						
5.56	368	8,891	4.75	350	9,879	סך נכסים נושאי ריבית
(0.96)	(40)	5,571	(1.02)	(31)	4,070	סך התחייבויות נושאות ריבית
4.60			3.73			פער הריבית

(*) סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

(2) יתרה ממוצעת כוללת יתרות שעמדו בתנאי סילוק ההתחייבויות לפי FAS166 (נושא 860 בקודיפיקציה) בגין ניכיון שוברים לבתי עסק ובתוספת יתרה עם חברת בת, לשלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 בסך כולל של כ- 3,713 מיליון ש"ח וכ- 3,422 מיליון ש"ח בהתאמה (לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 כ- 3,024 מיליון ש"ח וכ- 2,996 מיליון ש"ח בהתאמה).

(3) כולל יתרת אשראי לזמן ארוך.

טבלה 1: שיעורי הכנסות והוצאות של הקבוצה וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית (המשך)

ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

לשלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2021 לעומת שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020:

במיליוני ש"ח:

לתקופה של שלושה חודשים		לתקופה של שלושה חודשים			
שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי ⁽¹⁾		שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי ⁽¹⁾	
	מחיר	כמות		מחיר	כמות
נכסים נושאי ריבית⁽²⁾					
-	(1)	1	1	-	1
(18)	(17)	(1)	(4)	(6)	2
-	-	-	-	-	-
(18)	(18)	-	(3)	(6)	3
סך הכל הכנסות ריבית					
התחייבויות נושאות ריבית⁽²⁾					
(6)	2	(8)	(1)	6	(7)
(3)	-	(3)	(1)	-	(1)
-	-	-	-	-	-
(9)	2	(11)	(2)	6	(8)
סך הכל הוצאות ריבית					

- (1) השינוי בכמות חושב לפי ההפרש בין היתרות הממוצעות בתקופות כפול שיעור ההכנסה/הוצאה בתקופה. השינוי במחיר חושב לפי היתרה הממוצעת של תקופה מקבילה כפול הפער בין שיעורי ההכנסה/הוצאה בין התקופות.
- (2) לחברה אין פעילות מחוץ לישראל.

מילון מונחים

מס'	המונח בדוח	המונח המלא	הגדרת המונחים
1.	ALM (נ"ה)	Asset and Liability Management (ניהול נכסים והתחייבויות)	ניהול נכסי החברה והתחייבויותיה במגמה ליצור הקבלה מתאימה ביניהם ולהכביר את הונה בטווח הארוך.
2.	CVA	Credit Valuation Adjustment	חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לחברה במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.
3.	FRA	Forward Rate	אקדמה על ריבית זמן עתידית מסוימת. חוזה שבו הצדדים מסכימים ביניהם על שער ריבית שיחול על קרן עתידית, בסכום ולתקופה מוסכמים מראש על מנת להקטין את החשיפה לסיכונים הכרוכים בשינוי שערי הריבית.
4.	IRS	Interest Rate Swap (חוזה החלפת שיעורי ריבית)	עסקה המאפשרת ללקוח החלפת תזרים מזומנים עתידי של תשלומי ריבית בעלי בסיס שונה (ריבית קבועה וריבית משתנה) וזאת על בסיס של קרן הנקבעת במועד ההתקשרות.
5.	KPIs	Key Performance Indicators (מדדי ביצוע עיקריים)	מדד עסקי המאפשר לבצע הערכה של הגורמים ההכרחיים להצלחת הארגון ולקביעת דרכי פעולה.
6.	On-Call		אשראי שניתן למס' ימים ונפרע על-פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.
7.	אמצעי שליטה		כמשמעו בחוק בנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.
8.	אשראי חוץ מאזני		כל ערבות פיננסית והתחייבות למתן אשראי.
9.	באזל 2/באזל 3		הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על-ידי ועדת באזל העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.
10.	בעל עניין		לפי סעיף 80 להוראות הדיווח לציבור.
11.	גידור		עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.
12.	הון פיקוחי		בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 - מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי.
13.	הון רובד 1		כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 - מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי.
14.	הון עצמי רובד 1		הון על בסיס מתמשך - כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות.
15.	הון רובד 1 נוסף		מורכב ממכשירי הון העומדים בקריטריונים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.
16.	הון רובד 2		כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 - מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי.
17.	המשכיות עסקית		מצב בו עסק פועל ברציפות ללא הפרעות; כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 355 - ניהול המשכיות עסקית.
18.	הפחתת אשראי	סיכון (CRM Credit Risk Mitigation)	בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 203 - מדידה והלימות הון - גישה הסטנדרטית - סיכון אשראי.
19.	הקדמות בסילוק מוקדם		המוצר הינו סילוק מוקדם של התחייבות הסולק לבית העסק.
20.	סיכון התאגיד	אשראי	סיכון של החברה להפסד כתוצאה מהאפשרות שלווה/צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי החברה, כולן או חלקן, כפי שסוכמו.
21.	חבות		כהגדרתה בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313 - מגבלות על חבות של לוה ושל קבוצת לוויים.
22.	חוב		זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת כנכס במאזן של החברה.
23.	חוב בעייתי		חוב המסווג כפגום (לרבות חוב פגום בארגון מחדש של חוב בעייתי), נחות או בהשגחה מיוחדת.
24.	חוב נחות		סיכון אשראי מאזני נחות מוגן באופן לא מספק על-ידי השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב. לסיכון אשראי מאזני שסווג כאמור נדרש שתהיה חולשה או חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב.
25.	חוב פגום		חובות שהחברה צופה כי לא תוכל לגבות את הסכומים המגיעים לה לפי הסכם החוב, לרבות מקרים שבהם החוב נמצא בפיגור של 90 ימים או יותר. כמו-כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום.
26.	חוב מיוחדת	בהשגחה	חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות בגינן נדרשת תשומת לב מיוחדת של ההנהלה. אם חולשות אלה לא יטופלו, התוצאה עלולה להיות התדרדרות בסיכויים לפירעון סיכון האשראי המאזני או במעמד של החברה כנושה בתאריך עתידי מסוים.
27.	חח"ד	חשבון חוזר דביטורי	חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.
28.	יחס הון כולל לנכסי סיכון		ההון הכולל הוא סך כל הון רובד 1 וסך כל הון רובד 2. יחס ההון הכולל מחושב על-ידי חלוקת ההון הכולל בנכסי סיכון.
29.	יתרת חוב רשומה		יתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או ניכיון שטרם הופחתו, עמלות נידחות נטו או עלויות

מס'	המונח בדוח	המונח המלא	הגדרת המונחים
			נידחות נטו שנוקפו ליתרת החוב בהתאם להוראות הדיווח לציבור וטרם הופחתו, בניכוי כל סכום חוב שנמחק חשבונית בעבר. בשונה מיתרת חוב נטו, אין לנכות מיתרת החוב הרשומה הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. מובהר כי ריבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה, לא תיכלל ביתרת החוב הרשומה; כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור – דוח כספי שנתי, מס' 631.
30.	כרטיס בנקאי		כרטיס חיוב כמשמעו בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981, המונפק על-ידי החברה.
31.	כרטיס חיוב מיידי (דביט)		הינו כרטיס בו מחזיק הכרטיס מחויב בחשבון הבנק בסמוך לאחר ביצוע העסקה ובכפוף ליתרה מספקת בחשבון הבנק.
32.	כתבי התחייבות נדחים		כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של החברה, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג; כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור – דוח כספי שנתי, מס' 631.
33.	מדד המחירים לצרכן		מדד המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ביום ה-15 של כל חודש ומודד את אחוז השינוי שחל במשך הזמן בהוצאה הדרושה לקניית "סל קבוע" של מוצרים ושירותים, שמחיריהם ניתנים למדידה סדירה. "סל" זה מייצג את תצרוכתה של אוכלוסיית משקי הבית.
34.	מודל בלק אנד שולס Black-Scholes model		מודל לתמחור אופציות הכולל טכניקת ערך נוכחי ומשקף את ערך הזמן והערך הפנימי של האופציה.
35.	מח"מ	משך חיים ממוצע	הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של המכשיר הפיננסי לאורך חייו ועד לפדיון הסופי.
36.	מכשיר פיננסי		מכשיר פיננסי הוא כל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.
37.	מכשירים נגזרים/מכשירים פיננסיים נגזרים		מכשיר פיננסי או חוזה אחר בין שני צדדים, שהינו בעל שלושת המרכיבים הבאים: א. בסיסים (underlying), אחד או יותר וסכומים נקובים, אחד או יותר או הוראות תשלום, או שניהם יחד הקובעים את סכום הסילוק, ב. ההשקעה הראשונית נטו היא קטנה או כלל לא נדרשת; ג. ותנאי דורשים או מאפשרים סילוק בנטו בין הצדדים.
38.	מכשירי אשראי חוץ מאזניים		כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור – דוח כספי שנתי, מס' 631
39.	יחידות פנטום		מכשיר התחייבותי המעניק תגמול במזומן המבוסס על שווי מניה וזאת ללא הזכאות לקבל מניה בפועל.
40.	מנפיק		אדם, לרבות תאגיד, המנפיק, מפיץ או משווק כרטיסי חיוב, שהוא צד לחוזה כרטיס חיוב עם לקוח והאחראי לתשלומים המגיעים מלקוח שעשה שימוש בכרטיס חיוב שהונפק, הופץ או שווק על-ידו.
41.	מסגרת אשראי		סכום הניצול המירבי שהחברה הסכימה לכבד בכרטיס הלקוח.
42.	שירותי ניכיון		כהגדרתם בסעיף 7א(א) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981.
43.	סולק		כהגדרתו בסעיף 36 לחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981.
44.	ערבות		כהגדרתה בסעיף 1 לחוק הערבות, התשכ"ז-1967.
45.	פיחות/ייסוף		החלשות/התחזקות ערכו של מטבע ביחס למטבעות אחרים.
46.	צד קשור		כמשמעו בסעיף 1 הוראות הדיווח לציבור.
47.	קבוצת לווים		כהגדרתה בהוראות ניהול בנקאי תקין, מס' 313 - מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
48.	רווח נקי בסיסי למניה		הרווח הבסיסי למניה יחושב על-ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה האם (מונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה), במהלך התקופה.
49.	רווח נקי מדולל למניה		חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה האם, ובממוצע המשוקלל של מספר המניות הקיימות במחזור, בהתחשב בהשפעת כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות.
50.	ריבית בנק ישראל		הריבית שקובע בנק ישראל במסגרת ההחלטות המוניטריות התקופתיות, והמשמשת את הבנק לצורך מתן הלוואות לתאגידים הבנקאיים או לצורך קבלת הלוואות מתאגידים בנקאיים, כשעורה מזמן לזמן.
51.	שוק פעיל		שוק בו עסקאות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.
52.	שעבודים		בטחונות הניתנים למלווה על-ידי לווה כערובה להבטחת תשלום שהוא חייב לו.
53.	תאגיד בנקאי		כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981.
54.	תאגיד עזר		כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981.
55.	תביעה ייצוגית		כהגדרת המונח "תובענה ייצוגית" בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006.
56.	תכנית עסקית המשכיות		תכנית פעולה מקיפה בכתב, הקובעת מה הם הנהלים והמערכות הדורשים כדי לשמר את הרציפות העסקית או לשקם את פעילות החברה במקרה של שיבושים (כהגדרתה בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 355 – ניהול המשכיות עסקית).
57.	תקופת הבשלה	Vesting	התקופה שבה נדרש לקיים את כל התנאים המוגדרים להבשלה של הסדר תשלום מבוסס מניות.
58.	תקרית קיברנטית (סייבר)		אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשוב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על-ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לחברה) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, יצוין, כי בהגדרה זו נכללים גם ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא נגרם נזק בפועל (כהגדרת "אירוע סייבר" בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 361 – ניהול הגנת הסייבר).
59.	תפעול הנפקה של כרטיסי חיוב		כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981.